I. ČÁST

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
A STŘEDNÍ ŠKOLA
POMNĚNKA O.P.S.

Školní vzdělávací program základní školy

Škola jako celoživotní dílna

Název vzdělávacího programu: **Škola jako celoživotní dílna**

Sídlo: Šumavská 13, 787 01 Šumperk

Kontakt: telefon/fax: 583 213 910
e-mail: n-vykydalova@seznam.cz,
trundovasarkaeznam.cz
http:/www.pomnenka.net

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání žáků
zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu
pro základní vzdělávání

Škola jako celoživotní dílna – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Platnost: od 01.09.2017

Předkladatel: Základní škola a střední škola Pomněnka o.p.s.
Šumavská 13, 787 01 Šumperk
IČO: 25828274, tel.: 583 213 910

Jméno ředitele: Ing. Mgr. Nataša Strakošová Vykydalová

Jméno zástupce ředitele: Mgr. Šárka Trundová

Základní škola a střední škola Pomněnka o.p.s.
Platnost od 1.9.2017
Projednáno na školské radě dne
Podpis ředitele školy:

Název a sídlo školy:

Základní škola a střední škola Pomněnka o.p.s.

Šumavská 13

787 01 Šumperk

Název a sídlo zřizovatele:

Ing. Ivo Vykydal, Šumavská 4, 787 01 Šumperk

právní forma: obecně prospěšná společnost

se sídlem: Šumavská 13, 787 01 Šumperk

Jméno, příjmení a bydliště ředitelky školy:

Ing., Mgr. Nataša Strakošová Vykydalová, Osvobození 159, 789 69 Postřelmov

Jméno, příjmení a bydliště zástupce ředitele:

Mgr. Šárka Trundová, Kosmonautů 1, 787 01 Šumperk

IČO:

25 82 82 74

Bankovní spojení:

Komerční banka Šumperk, č.ú. 5794170257/0100

Správní rada:

člen správní rady: Ing. Jakub Jirgl

člen správní rady: Mgr. Jana Janků

člen správní rady: Mgr. Jitka Čulíková

Dozorčí rada:

člen dozorčí rady: Ing. Vladimír Kulhavý

člen dozorčí rady: Ing. Miroslav Podhajský

člen dozorčí rady: Vlasta Pavelková

Školská rada:

člen školské rady: Mgr. Šárka Trundová

člen školské rady: Mgr. Jitka Čulíková

člen školské rady: Vlasta Pavelková

Kurikulum školy:

části celku vytvářející úspěšnou školu:

Management školy
Klima školy
Zdroje
Kurikulum školy
Výsledky školy

Formální kurikulum

Je vlastní vzdělávací program školy.

Neformální kurikulum

Jsou rozšiřující aktivity školy, soutěže, exkurze, sportovní aktivity, společenské aktivity

Skryté kurikulum

Tvoří klima školy, vztahy mezi učiteli a žáky, postavení a vztahy školy ve vzdělávací soustavě, síť vztahů s dalšími partnery školy, složení učitelského sboru.

Rodinné kurikulum

Představuje to, co se děje v rodinném zázemí žáka a ovlivňuje vztah žáka ke vzdělávání. Jde především o komunikaci s rodiči, v případě žáků se zdravotním postižením o důvěru, vyjasnění a správné formulace cílů vzdělávacího programu, významu školních aktivit, zapojení se do dění školy.

1. Charakteristika školy

1.1 Činnost zařízení

Základní škola a střední škola Pomněnka o.p.s. je školou samostatně zřízenou pro žáky s mentálním postižením, kombinovaným postižením a pro žáky s poruchou autistického spektra. ZŠ a SŠ Pomněnka o.p.s. je škola rodinného typu, kapacita školy je 47 žáků. Ve třídách je vzděláváno 5 – 6 žáků. Vyučování probíhá podle ŠVP.
Základem je individuální přístup vyučujících k jednotlivým žákům. S výukou a sebeobslužnými činnostmi při výuce pomáhají asistenti pedagoga. Ve výuce uplatňujeme speciálně pedagogické postupy, které jsou v souladu s individuálními potřebami žáků.

Hlavním smyslem činnosti pedagogů školy je vychovat z žáků samostatné, soběstačné a zdravě sebevědomé osobnosti, které jsou schopny se vyrovnat a zvládnout sociální situace, běžný život.
Poskytujeme žákům dostatek učebních materiálů, starším žákům umožňujeme přístup k informacím i z jiných zdrojů, učíme je informace vyhledávat v knihovně, na internetu, v časopisech, médiích. Při vyučování ověřujeme, zda žáci porozuměli probírané látce, myšlenkám, souvislostem, volíme vhodné metody práce, používáme strukturované učení. U žáků s více vadami přistupujeme ke vzdělávání komplexně. Snažíme se o vyváženost školních aktivit a nepřetěžování. Důraz je kladen na rehabilitační a logopedická cvičení, hudební a relaxační aktivity, sebeobslužné dovednosti a návyky.

Vyrábíme vlastní učební pomůcky, modely pro názorné přiblížení učební látky. Ve výuce využíváme mezipředmětové vazby.

Škola je charakteristická svou atmosférou, týmovou spoluprací, vzájemnou důvěrou mezi pracovníky, žáky a rodiči. Školní klima ovlivňuje chování žáků, podněcuje je k otevřenosti, k uvolněnému chování, k větší sebedůvěře, což je velká podpora k jejich výkonům v průběhu školního učení a ovlivňuje to kladně jejich školní výsledky.

Základní škola a střední škola Pomněnka o.p.s. sdružuje základní školu, základní školu speciální, praktickou školu jednoletou, školní družinu a školní jídelnu.

Základní škola je plně organizovaná s 1. - 9. postupným ročníkem, na obou stupních probíhá výuka dvou a více ročníků v jedné třídě.

Stupeň základní vzdělání žák získá úspěšným ukončením základního vzdělávání podle ŠVP v základní škole, případně ukončením kurzu pro získání základního vzdělání.

Součásti školy:

Základní škola	IZO	110 008 626
Praktická škola jednoletá	IZO	110 550 064
Školní družina	IZO	110 008 634
Školní jídelna	IZO	110 008 642

1.2 Poloha školy

Škola se nachází nedaleko od centra města, má dobré dopravní spojení. Kolem budov školy, které jsou majetkem Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR, se rozprostírá zahrada o celkové výměře přibližně 6 000 m2. Obě budovy školy jsou bezbariérové.

1.3 Prostorové vybavení školy

V areálu školy se nachází hlavní budova, vedlejší budova a zahrada. V hlavní budově je 8 tříd, počítačová učebna s interaktivní tabulí, stimulační místnost, logopedie, rehabilitace s masážní vanou, individuální učebna, sborovna a školní jídelna.

Ve vedlejší budově je umístěna školní družina, školní kuchyň, cvičná kuchyňka, školní dílna, keramická dílna s vypalovací pecí a tělocvična.

V areálu zahrady je travnaté hřiště, malé asfaltové hřiště, 2 venkovní učebny, lavičky, houpačky, průlezky a záhony na pěstitelskou činnost.

1.4 Materiální a technické vybavení školy

Škola je dobře vybavena učebnicemi, učebními i kompenzačními pomůckami (zvedáky, vertikalizační stojany, vozíky…) Pro imobilní žáky slouží specializované polohovací lavice. Součástí každé třídy je relaxační koutek. Pro výuku je využívána počítačová učebna, vybavená počítači a interaktivní tabulí. K výuce je možnost využívat i vzdělávací filmy na DVD. Součástí školy je stimulační místnost, která slouží ke stimulaci smyslů, výuce a relaxaci žáků.

Škola je spádová pro celý region města Šumperka. Pro žáky je zajištěn svoz dvěma osmimístnými automobily.

1.5 Charakteristika žáků

Zařízení je určené pro žáky s mentálním postižením, včetně žáků s více vadami. Do základní školy jsou přijímáni žáci na základě žádosti rodičů a doporučení SPC. Jedná se o žáky s různým stupněm mentálního postižení, s kombinovaným postižením (nejčastěji mentálním a tělesným či řečovým), děti s autismem, epilepsií, poruchami chování a zdravotním oslabením.

1.6 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, zástupce ředitele, 8 učitelů, 8 asistentů pedagoga, vychovatelka školní družiny, fyzioterapeutka a logopedka.

Všichni pedagogové i asistenti pedagoga splňují povinnou kvalifikaci. Sbor je smíšený s převahou žen. Velký důraz je kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

1.7 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, případně osobně či telefonicky dle přání rodičů nebo podle potřeb školy. Pro rodiče jsou každoročně pořádané dny otevřených dveří.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. § 167 a § 168 zřizovatel zřizuje Školskou radu. Školská rada má tři členy, jeden člen zástupce rodičů, druhý určen zřizovatelem a třetí zvolen z řad pedagogů. Statutárním orgánem o.p.s. je správní rada.

Základem vzdělávání je úzká spolupráce s SPC Mohelnice, PPP Šumperk, SPC Schola Viva v Šumperku, SPC Litovel, Appla. Škola spolupracuje se středními školami, kdy studenti vykonávají ve škole povinné praxe a praktickou maturitu.

Škola také spolupracuje s rodičovským sdružením SPMP Šumperk při mimoškolních aktivitách - zájmové kroužky, rehabilitační pobyty.

O významných akcích školy jsou podávány informace v regionálním tisku.

2. Charakteristika vzdělávání v ZŠ a SŠ Pomněnka o.p.s.

2.1 Zaměření školy

R+R+R neboli 3+R

Rozum

Podporujeme zvídavost, využívání znalostí a dovedností v praxi. Neučíme se pouze ve školních lavicích, ale učivo prožíváme na vlastní kůži.

Radost

Dosažení vědomostí není upřednostňováno před klidem, pohodou a spokojeností.

Rovnováha

Jsme tým, kde každý má své místo a je důležitý. Snažíme se vzájemnou spolupráci dětí, rodičů a učitelů.

2.2 Zaměření školního vzdělávacího programu

Název školního vzdělávacího programu „**Škola jako celoživotní dílna“** navozuje zaměření školy na rozvíjení osobnosti žáků s mentálním postižením a společné úsilí pedagogů a žáků při překonávání bariér v praktickém životě. Zohledňujeme rozdílnost rozumových schopností žáků i odlišnost prostředí, ze kterého k nám žáci přicházejí (přímo z rodiny, z mateřské školy, ze speciální mateřské školy, při neúspěchu v běžné základní škole).

V 1. – 3. ročníku, tj. v 1. období prvního stupně, se zaměřujeme na důkladné poznání osobnosti žáka, pomáháme mu při adaptaci, vytváříme kladný vztah ke školnímu prostředí a snažíme se o zachycení a rozvoj každého drobného pokroku v rozvoji jeho osobnosti. Upevňujeme u žáků základní hygienické návyky a vytváříme návyky sociální, vedeme žáky ke schopnosti komunikovat s okolím a srozumitelně se vyjadřovat.

Ve 2. období prvního stupně, tj. ve 4. – 5. ročníku, si žáci upevňují nový osvojený styl práce a jsou vedeni k získávání sebedůvěry při práci ve škole.

Na druhém stupni se zaměřujeme na rozvoj žáků v oblasti poznávací, sociální, emocionální i volní. Rozvíjíme u žáků pracovní dovednosti, motorické a tvořivé schopnosti, vedeme je k pozitivnímu vztahu k práci. Učí se pracovat samostatně i v týmu. Žáci jsou vedeni k profesní orientaci podle svých schopností a zájmů tak, aby se dobře integrovali ve společnosti. Pomocí prvků činnostního učení ukazujeme žákům, jak získané vědomosti uplatní v praktickém životě. Ve škole pracují kvalifikovaní speciální pedagogové, kteří úzce spolupracují s odborníky.

Vzdělávací potřeby žáků se zdravotním postižením jsou garantovány plněním individuálních vzdělávacích plánů, které sestavuje speciální pedagog na základě psychologického vyšetření žáka odborným pracovištěm. Žákům, kteří z důvodu svého zdravotního handicapu potřebují individuálního asistenta, škola tyto asistenty zajišťuje a dohlíží na jejich spolupráci s třídním učitelem i dalšími vyučujícími.

Poskytujeme žákům **individuální logopedickou péči.** Garantem je SPC Schola Viva. Pravidelnou logopedickou péči provádí logopedický asistent.

Výuka cizího jazyka probíhá od 6. ročníku Žákům se dostává základů cizího jazyka. Vyučující se zaměřují na konverzaci a odstranění zábran při komunikaci v cizí řeči. Žákům se zlepšuje jejich postavení při přestupu na střední školu a nabídkách na trhu práce.

Vedeme žáky k využívání **informačních a komunikačních technologií**, učíme je základům práce s osobním počítačem tak, aby si osvojili obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni.

Učitelé vyhledávají žáky s hudebním, výtvarným, pohybovým i jiným nadáním a pomáhají jim rozvíjet jejich zájem v rámci diferencovaných úkolů nebo v zájmových kroužcích. V podchycení zájmu žáků o určitou oblast a v rozvíjení jejich přirozeného talentu vidíme možnost, jak posílit žákovo sebevědomí a jak orientovat jeho snažení pozitivním směrem.

Za podpory speciálně pedagogických metod navozujeme takové učební situace, ve kterých může žák zažít úspěch a radost z pochvaly.

2.3 Hodnoty pro život

Základní hodnoty pro výstup žáků po absolvování povinné školní docházky:

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, k řešení problémů
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání, prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný

2.4 Výstupy pro žáky

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Učíme žáky práci s informacemi (vyhledávání, ověřování správnosti, používat získané informace v praxi).

Klademe důraz na čtení s porozuměním.

Učíme rozdělovat získané informace na zásadní a méně podstatné a tvořit systém poznatků.

Jasně stanovujeme cíle a témata hodiny, vysvětlujeme užitečnost získaných informací pro život. Do výuky zařazujeme příklady z praxe a tím vzbuzujeme zájem o probírané učivo.

V hodinách se pokoušíme žáky zaujmout, podporujeme jejich zájem o předmět vhodně zvolenými metodami a učivem, stanovíme vždy na počátku cíl, na konci vyučovací jednotky zhodnotíme společně se žáky jeho dosažení, hodnotíme individuální pokrok žáka.

Ve škole vytváříme vhodné podmínky k výuce (správně sestavený rozvrh, střídáme metody i formy práce). Nezatěžujeme žáky zbytečnými a nepřiměřenými úkoly. Náš žák poznatky načerpá ve škole, a nejen domácím samostudiem.

Promyšlenou a provázanou výukou vytváříme kostru podstatných vědomostí, dovedností a znalostí a ukazujeme cestu k systematickému celoživotnímu vzdělávání.

Učíme žáky plánovat svůj čas, stanovovat si vhodnou dobu na domácí přípravu.

Úspěchy i neúspěchy žáků hodnotíme slovně. Pojmenováváme konkrétní nedostatky a stanovujeme cestu k jejich odstranění.

Kompetence k řešení problémů

Učíme žáky hledat optimální způsoby vedoucí k řešení problémů, aplikovat osvědčené postupy, zvažovat hlediska pro jiná řešení.

Pěstujeme dovednost žáků rozpoznat problém předkládáním vhodných situací, ukazujeme podstatu problému a možné cesty vedoucí k jeho řešení.

Předkládáme žákům praktické úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oblastí a možnost více přístupů k řešení.

Vyžadujeme, aby žáci při řešení problémů samostatně vyhledávali informace vedoucí k jeho řešení, umožňujeme aplikovat získané poznatky při řešení, pozitivním hodnocením posilujeme motivaci žáků (zadáváme úlohy se širším zadáním).

Vytváříme žákům prostor k navozování problémových situací, zadáváme úkoly podněcující logické myšlení, řešíme modelové situace.

Vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování praktických úloh.

Učíme žáky porovnávat a kriticky posuzovat získané výsledky a vyvozovat z nich závěry, prezentovat a obhajovat své názory, nést odpovědnost za svá rozhodnutí a sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k jasnému a srozumitelnému vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu ať již v ústní nebo písemné formě zadáváním vhodných komunikativních cvičení (školní časopis, školní web).

Podporujeme kultivované vyjadřování, naslouchání ostatním a porozumění jim.

Využíváme informačních technologií k získávání informací o okolním světě systematicky zapojujeme žáky do využívání těchto informací (prezentace výsledků práce před spolužáky).

Učíme aplikovat tyto poznatky v kultivované obhajobě vlastních názorů.

Učíme poznat a prakticky používat prostředky neverbální komunikace.

Vhodně zvolenými metodami umožňujeme žákům při hodinách komunikovat.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky k respektování práce jiných, učíme je podporovat ji a v případě potřeby dokázat nabídnout, přijmout nebo požádat o pomoc.

Realizujeme projekty vedoucí k řešení úkolů ve skupině a tím vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel pro skupinovou spolupráci.

Podněcujeme aktivní přístup k diskuzi při řešení úkolů, vedeme k dovednosti obhajovat svůj názor při současném respektování názorů a zkušeností ostatních.

Posilujeme pozitivní představu žáka o sobě samém tím, že učíme žáky sebehodnocení (reflexe toho, co se žáci naučili, jak jednali, co si kdo může odnést do života).

Podporujeme přátelské vztahy mezi třídami a ročníky (společné projektové dny, příprava zábavného dne pro mladší spolužáky).

Na začátku hodiny zařazujeme koncentrační nebo motivační aktivity.

Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování a učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.

Vedeme žáky k podporování a pomoci handicapovaným žákům a respektování práce nadaných.

Kompetence občanské

Modelováním situací, vedením otevřeného dialogu vedeme žáky k respektování jiných názorů, vzájemné toleranci, ochotě pomoci.

Návštěvou kulturních představení, vhodně zvolenými výlety a podporou žáků při účasti na různých soutěžích vytváříme v žácích smysl pro kulturu, tvořivost a smysluplné trávení volného času.

Seznamujeme žáky s jejich právy, povinnostmi a pravidly slušného chování; vyžadováním jejich dodržování a osobní příkladem pomáháme žákům v jejich zažití a osvojení.

Netolerujeme projevy hrubého chování, šikanování i jiných projevů omezování osobní svobody žáků.

Zapojením žáků do aktivní práce ve třídní samosprávě umožňujeme žákům podílet se na chodu školy, spoluvytvářet pravidla chování ve škole.

Zapojujeme žáky do ekologických aktivit (sběr).

Podporujeme školní aktivity, kterými se žáci zapojují do občanského života (sponzorování vlastního zvířete v ZOO, besedy se zastupiteli, exkurze tamtéž).

Kompetence pracovní

Seznamujeme žáky s bezpečným používáním materiálů, nástrojů a vybavení, stanovujeme pravidla bezpečnosti a vyžadujeme jejich dodržování.

Spolupracujeme se školním výchovným poradcem při rozhodování žáků o budoucím povolání (besedy dospělými)

Navštěvujeme spolu se žáky úřad práce a pomáháme jim orientovat se v možnostech profesního uplatnění.

3. Zásady a cíle vzdělávání

3.1 §2(1) Vzdělávání je založeno na zásadách

a) rovného přístupu každého státního občana České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ke vzdělávání bez jakékoli diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení občana,

b) zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce,

c) vzájemné úcty ,respektu, názorové snášenlivosti, solidarity a důstojnosti všech účastníků vzdělávání,

d) bezplatného základního a středního vzdělávání státních občanů České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ve školách, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí,

e) svobodného šíření poznatků, které vyplývají z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání,

f) zdokonalování procesu vzdělávání na základě výsledků dosažených ve vědě, výzkumu a vývoji a co nejširšího uplatňování účinných moderních pedagogických přístupů a metod,

g) hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k dosahování cílů vzdělávání stanovených tímto zákonem a vzdělávacími programy,

h) možnosti každého vzdělávat se po dobu celého života při vědomí spoluodpovědnosti za své vzdělávání.

3.2 §2(2) Obecnými cíli vzdělávání jsou zejména

a) rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života,

b) získání všeobecného vzdělání nebo všeobecného a odborného vzdělání,

c) pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost,

d) pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti,

e) utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého,

f) poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku,

g) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.

3.3 §2(3) Vzdělávání poskytované podle tohoto zákona je veřejnou službou.

3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Dle zákona č. 82/2015, kterým se mění školský zákon a dle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení, pro tyto žáky škola zpracovává IVP.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.

PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem,

způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje, sleduje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření **upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP**, případně **upravit vzdělávací obsah** tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP, které umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). To znamená, že **části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru**, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na

základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školním metodikem prevence a pedagogy ZŠ. Dále spolupracujeme se Speciálně pedagogickým centrem Mohelnice a PPP Mohelnice. *Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.*

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) **v oblasti metod výuky:**

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) **v oblasti organizace výuky:**

- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka (za využití vychovatelek školní družiny)

4. Charakteristika ŠVP – ZV „Škola jako celoživotní dílna“

4.1. Hlavní a dílčí cíle

Ve vzdělávacím programu pro žáky s lehkým mentálním postižením směřujeme k tomu, aby absolventem naší školy byl žák, který se dokáže orientovat v běžných životních situacích a své vědomosti i dovednosti bude schopen aplikovat v praxi. Bude mít reálnou představu o svých možnostech a schopnostech, bude dostatečně adaptabilní, schopný reagovat na změny kolem sebe. Chceme, aby se stal člověkem tolerantním, respektujícím potřeby a zájmy druhých, který dbá pravidel slušného chování a akceptuje mravní a morální zákony společnosti, ve které žije. Za své chování a svá rozhodnutí bude zodpovědný a bude schopen nést důsledky těchto rozhodnutí. Naší snahou také je, aby žák naší školy dokázal přiměřenou formou komunikovat a byl schopen využívat různé způsoby komunikace tak, aby se svým okolím uměl spolupracovat a dokázal mu porozumět. V neposlední řadě musí mít náš žák vypěstovány adekvátní hygienické a sociální návyky.

4.2. Realizace cílů základního vzdělávání žáků

Osvojení a strategie učení a motivace je pro celoživotní učení. Vedeme žáka k osvojení správné techniky čtení s porozuměním. Učíme žáky pracovat s informacemi, snažíme se o to, aby žáci dokázali vyhledávat a propojovat různé informace, nahlížet na souvislosti. Soustavně posilujeme motivaci k učení – provádíme rozmanité učební činnosti, zapojujeme aktivně žáky do výuky, podporujeme učení hrou a postupně snižujeme zastoupení frontálního způsobu výuky ve vyučování. Při práci akceptujeme individuální a specifické potřeby žáků. Učíme žáky získané vědomosti a dovednosti aplikovat v praxi, vytváříme modelové situace z reálného života, předkládáme problémy denního života a učíme žáky hledat řešení těchto problémů. Podporujeme v žácích vědomí, že lze, díky svým vědomostem a dovednostem, překonat handicap a začlenit se do společnosti. Uplatňujeme u žáků systematičnost v přístupu při osvojování učiva. Při hodnocení žáků využíváme a preferujeme kladné hodnocení, snažíme se zdůraznit kladné schopnosti žáků a citlivě hodnotíme nedostatky či neúspěch. Snažíme se rozvíjet schopnost srovnání vlastních výsledků s výsledky ostatních spolužáků, při hodnocení uplatňujeme sebehodnocení. Podpora tvořivého myšlení, logického uvažování a řešení problémů. Předkládáme žákům modelové situace z každodenního života a učíme je orientovat se v nich, nalézat řešení. Rozvíjíme paměť a logické myšlení žáka prostřednictvím konkrétních pracovních operací. Odbouráváme pasivitu žáků, poskytujeme jim prostor pro jejich vlastní stanovisko, ukazujeme možnou cestu vedoucí k řešení úkolů, problémů a situací. Poskytujeme žákům prostor pro seberealizaci.

Zařazujeme do výuky prvky projektového vyučování a využíváme mezipředmětové vztahy k využití osvojených znalostí. Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do soutěží, exkurzí, prezentaci školy.

- Vedení k všestranné a účinné komunikaci
- Rozvíjíme aktivní a pasivní slovní zásobu.
- Kultivujeme mluvní projev žáků.
- Učíme žáky rozvíjet a upevňovat mluvní apetit, snažíme se odbourávat zábrany ke komunikaci.
- Zapojujeme žáky do diskusí.
- Podporujeme samostatný projev žáka tak, že vyjadřuje své názory a postoje a umí vhodnou formou obhájit svůj názor.
- Učíme žáky naslouchat druhým.
- Uplatňujeme alternativní a moderní způsoby komunikace prostřednictvím PC programů a internetu.
- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých.
- Využíváme metodu skupinového vyučování a aplikujeme mezipředmětové vztahy.
- Posilujeme kolektivní činnosti a práci v týmu při zachování individuality každého žáka.
- Učíme žáky spolupracovat a respektovat úspěchy druhých, projevovat pozitivní city v chování.
- Vedeme žáky k tomu, aby měly radost nejen z vlastních úspěchů, ale i z úspěchů ostatních.
- Učíme žáky samostatnému a vzájemnému hodnocení své práce.
- Usilujeme o kooperaci mezi žáky bez ohledu na stupeň tělesného či jiného postižení.
- Ukazujeme žákům, jak vytvářet pozitivní prostředí, které jim dává prostor pro jeho seberealizaci a sebedůvěru.
- Vedeme žáky ke zodpovědnosti za své jednání a ke spoluzodpovědnosti za kolektiv.
- Spolupracujeme se školami běžného typu, se žáky různých věkových kategorií, pokračujeme ve společných projektech.
- Využíváme kladných vzorů úspěšných osobností.
- Výchova svébytných a zodpovědných osobností, které uplatňují svá práva a plní své povinnosti
- Učíme žáky vnímat sebe sama jako rovnoprávnou osobnost, vyrovnanou se svým handicapem.
- Rozvíjíme klima dobrého vztahu mezi žáky a mezi žákem a učitelem.
- Respektujeme schopnosti žáků zadáváním účelných individuálních úkolů, pomocí nichž se snažíme pěstovat v žácích smysl pro povinnost.
- Sledujeme projevy žáků ve třídě i na veřejnosti.
- Učíme žáky hledat a chápat správnost a nesprávnost svého chování a nést za své činy následky.
- Důsledně vyžadujeme plnění zadaných úkolů, pomocí her s danými pravidly vedeme žáky k respektování řádu.

- Využíváme sociálních her k rozvoji pozitivních vztahů ve skupině, a tím se snažíme o rozvíjení schopnosti empatie.
- Umožňujeme žákům vyjádřit své názory, postoje a nápady.
- Hovoříme s žáky o jejich budoucnosti, pomáháme jim organizovat volný čas, konzultujeme s nimi možnosti realizace jejich plánů s ohledem na handicap.
- Učíme žáky znát svá práva a nebát se o ně přiměřeně zasadit, zároveň však vedeme k uvědomění si svých povinností.
- Projevy pozitivních citů v chování, jednání a prožívání životních situací, rozvoj vnímavosti a citlivých vztahů k lidem, prostředí a přírodě
- Tlumíme negativní vztah k učení vhodnou motivací s klidným přístupem.
- Dbáme na budování vzájemné důvěry mezi žáky navzájem i mezi žáky a učitelem.
- Diskutujeme se žáky o problémech ve třídě, poskytujeme všem možnost vyjádřit svůj názor.
- Preferujeme kladné hodnocení.
- Hovoříme se žáky o jejich úspěších a podařené práci, přiměřenou formou se snažíme řešit jejich neúspěch a hledáme pozitiva, která z toho plynou.
- Učíme žáky empatickému chování.
- Vedeme žáky k sebeovládání negativních citů. Využíváme prostředí a celého areálu k tomu, abychom naučili žáky vnímat své okolí.
- Umožňujeme žákům získat zážitky konkrétními činnostmi a událostmi (Škola v přírodě, chování drobného zvířectva, pěstování rostlin).
- Rozvoj a ochrana fyzického, duševního a sociálního zdraví a zodpovědnost za ně.
- Učíme žáky zdravému životnímu stylu a jsme jim osobním příkladem.
- Vytváříme pozitivní atmosféru v pracovním prostředí.
- Vysvětlujeme žákům nebezpečí užívání návykových lýtek a učíme je chránit se před ním.
- Upozorňujeme žáky na možné problémy v mezilidských vztazích, ukazujeme žákům na modelových situacích jejich konkrétní řešení.
- Pomocí sociálních her učíme žáky zvládat stresové situace, přiměřeně na ně reagovat a předvídat následky svého chování.
- Dopřáváme dětem realizaci potřeby jejich přiměřené tělesné aktivity.
- Spolupracujeme s odborníky a s nimi se podílíme na aktivizaci času našich žáků.
- Využíváme audiovizuálních pomůcek a internetu při získávání nových informací o sociopatologických jevech.
- Usměrňujeme a vedeme žáky k takovému chování, které by neohrožovalo zdraví jejich a ostatních lidí.
- Tolerance a ohleduplnost k jiným lidem, jejich kulturním a duchovním hodnotám, umění žít s ostatními lidmi
- Učíme žáky tolerantnímu a asertivnímu chování.
- Ukazujeme žákům, že hodnotit ostatní lidi je třeba podle individuálních povahových a morálních vlastností a ne podle vnějších znaků.

- Vedeme žáky k toleranci i jiným národnostním skupinám, využíváme situací vzniklých ve škole i na veřejnosti.
- Pěstujeme v žácích vztah ke kulturním dílům a historickým památkám.
- Vytváříme pozitivní pracovní prostředí.
- Dbáme na rovnocenný přístup učitele ke všem žákům.
- Podporujeme a rozvíjíme v žácích schopnost spontánně pomáhat slabším či více postiženým.
- Na modelových situacích učíme žáky užívat pravidla společenského chování, dbáme pravidel chování ve skupině s ohledem na dodržení osobní svobody jedince.
- Rozvíjíme smysl pro estetické cítění a pro kulturu, umožňujeme dětem zažít si pocit ocenění jejich práce různými veřejnými prezentacemi.
- Podporujeme vztahy žáků na všech typech našich škol, učíme žáky sociálnímu chování.
- Poznávání a rozvoj vlastních schopností v souladu s reálnými možnostmi, rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- Zaměřujeme se na rozvoj dovednosti žáků s ohledem na jejich individuální možnosti a schopnosti vyplývající z tělesného či jiného postižení.
- Pomáháme žákům s výběrem aktivit, ve kterých by se mohli co nejlépe realizovat a připravit pro další studium.
- Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení, vzhledem k vytváření profesních plánů.
- Učíme žáky nejrůznějším pracovním dovednostem a návykům.
- Podporujeme žáky ve využívání individuálních kompenzačních pomůcek v co nejširší míře.
- Poskytujeme žákům dostatek informací o jednotlivých profesích a vytváříme jim tak přehled o pracovní náplni jednotlivých profesí.
- Ukazujeme žákům, jak samostatně vyhledávat informace o možnostech dalšího studia.
- Spolupracujeme s rodiči, s lékaři, pracovníky SPC a promýšlíme možnosti budoucího uplatnění tělesně či jinak postižených žáků.
- Na modelových situacích umožňujeme žákům prožít si neúspěch a tím je připravujeme na možnost nezdaru v jejich budoucím reálném životě.
- Výsledky prací našich žáků prezentujeme na různých veřejných akcích, zapojujeme se do soutěží a umožňujeme žákům ověřit si své možnosti a schopnosti.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována 3 formami:

- začleněním obsahu tematických okruhů průřezového tématu do vyučovacího předmětu
- formou projektu, který je uskutečňován v průběhu školního roku v daném ročníku, a to převážně v uvedených předmětech – viz tabulka na str.
- v rámci projektových dnů ve školním roce; každé pololetí vyhlásí ředitel školy 1 projektový den zaměřený na 1 zvolené průřezové téma

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předmět	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	1.stupeň celkem	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	2.stupeň celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	6	6	7	7	7	**33**	3	4	4	4	**15**
	Anglický jazyk	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	**9**	3	3	3	3	**12**
	Německý jazyk	Německý jazyk	-	-	-	-	-		2	2	1	1	**6**
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	4	4	4	**20**	3	4	4	4	**15**
Informační a komunikační technologie		Informatika	-	-	-	-	1	**1**	1	-	-	-	**1**
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	2	-	-	**12**	-	-	-	-	**-**
		Přírodověda	-	-	-	2	2						
		Vlastivěda	-	-	-	1	1						
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	-	-	-	-	-	**-**	1	1	1	2	**11**
	Výchova k občanství	Občanská výchova	-	-	-	-	-		1	1	2	2	
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	-	-	-	-	-	**-**	-	1	1	1	**21**
	Chemie	Chemie	-	-	-	-	-		-	-	-	1	
	Přírodopis	Přírodopis	-	-	-	-	-		2	2	2	2	
	Zeměpis	Zeměpis	-	-	-	-	-		2	2	2	3	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	2	1	1	1	1	**12**	2	1	1	1	**10**
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	2	1	1	1		1	2	1	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	-	-	-	**10**	-	-	-	1	**10**
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2		3	2	2	2	
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	**5**	1	1	1	-	**3**
Průřezová témata	*V různých předmětech*		P	P	P	P	P		P	P	P	P	
Disponibilní dotace		Řečová výchova	1	1	1	-	-		-	-	-	-	
		Hudební výchova	-	-	1	1	1		1	1	2	1	
		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1		2	1	2	1	
		Tělesná výchova	1	1	1	1	1		1	2	2	1	
		Matematika	-	-	-		-		1	-	-	-	
Celková disponibilní dotace			3	3	4	3	3	**16**	5	4	6	3	**18**
Celková povinná časová dotace			**21**	**21**	**25**	**25**	**26**	**118**	**30**	**30**	**31**	**31**	**122**

I. stupeň

1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) O b s a h o v é , č a s o v é a o r g a n i z a č n í v y m e z e n í p ř e d m ě t u :

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí souvisle vyjadřovat, správně a kultivovaně používat mateřský jazyk v běžných situacích.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem srozumitelného vyjadřování.

V Literární výchově se žáci přiměřeně svému věku učí s porozuměním číst a interpretovat přístupné texty z literatury a postupně si vytváří základní čtenářské dovednosti a návyky. Žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje.

Učební plán vymezuje pro předmět Český jazyk a literatura na 1. stupni závaznou časovou dotaci 33 vyučovacích hodin a 11 disponibilních hodin týdně.

Vyučuje se v 1. ročníku 9 hodin týdně, ve 2. a 3. 10 hodin týdně, ve 4. ročníku 8 hodin týdně a v 5. ročníku 7 hodin týdně.

V hodinách Českého jazyka a literatury nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohové a literární výchovy. O časové dotaci rozhoduje vyučující učitel. V 1. ročníku má tento předmět komplexní charakter.

Výuka Českého jazyka a literatury probíhá na 1. stupni v kmenových třídách, v učebnách informatiky. Během roku lze navštěvovat výchovné a vzdělávací programy, které pořádá městská knihovna.

b) P r ů ř e z o v á t é m a t a :

OSV Rozvoj schopnosti poznávání 1., 2. roč.

Poznávání lidí 1., 2. roč.

Mezilidské vztahy 1., 2. roč.

Komunikace 2. roč., 3. roč.

Hodnoty, postoje, praktická etika 4., 5. roč.

MUV Lidské vztahy 1., 2., 4., 5. roč.

EV Vztah člověka k prostředí 1. roč.

MV Kritické čtení a vnímání med. 4., 5. roč.

Předmět Český jazyk, učivo čtení s porozuměním nabízí v průběhu celého prvního stupně řadu námětů daných průřezových témat. Jejich výběr závisí na zájmu a potřebách dětí a učitele

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žák vybírá vhodné způsoby učení, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá
- operuje s obecně známými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- samostatně pozoruje, výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- vede žáky k prozkoumávání názorů, lišících se od jejich vlastních
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické postupy
- věřuje prakticky správnost řešení problémů, osvědčené postupy aplikuje, sleduje vlastní pokrok
- kriticky myslí, je schopen obhájit svá rozhodnutí Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- umožňuje žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle
- umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým druhům textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji

- využívá získané komunikativní dovednosti k soužití a spolupráci s ostatními lidmi

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu žáky vybízí, aby kladli otázky

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, poskytne pomoc, nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co druzí říkají, dělají a co si myslí

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- chápe základní společenské normy
- chrání, respektuje a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, zapojuje se do kulturního dění

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel ve výuce reflektuje společenské i přírodní dění

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech a v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**
1.1 1. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	známky
○ **Pečlivě vyslovuje.** ○ **V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.** ○ **Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním.** ○ **Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky.** JAZYKOVÁ VÝCHOVA ○ **Žák rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.**	- užívá přízvuk a moduluje hlas (tečka, čárka, vykřičník, otazník) **správně sedí, drží psací náčiní, dodržuje hygienu zraku** písemný - projev je úhledný, čitelný a přehledný **zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, modulace souvislé řeči (přiměřené tempo, intonace, přízvuk)** - rozlišuje věty, slova, slabiky a hlásky z hlediska potřeb čtení a		

	psaní - poznává písmena abecedy ve vztahu k hláskám (písmeno malé, velké, tištěné, psané) - užívá krátké mluvené projevy (prosba, poděkování, omluva, blahopřání) - při mluveném projevu intonuje (tečka, čárka, otazník, vykřičník)		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA ○ **Žák čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.** Všímá si ilustrací literárních děl pro děti.	**poslech literárních textů** **základní literární pojmy –** - **literární druhy a žánry:** - **rozpočitadlo, hádanka, říkanka, básně pro děti a o dětech** přednáší říkadla, krátké básně poznává postavy pohádek a seznamuje se s - postavami povídek - ze života dětí hodnotí vlastnosti postav - - učí se porozumět pojmům a výrazům při praktické činnosti: loutkové divadlo, maňáskové divadlo, spisovatel, kniha, časopis, ilustrace	OSV – Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy EV – Vztah člověka k prostředí - naše obec Prvouka Výtvarná výchova	

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**
1.2 2. ročník

.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ○ **Žák plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.** ○ **Porozumí písemným a mluveným pokynům**	- **praktické čtení (technika, plynulost, znalost orientačních prvků v textu, pozornost)** správný slovní přízvuk, přirozená intonace, hlasité a tiché čtení - **věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní- reagovat,**	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení pozornosti a soustředění OSV – Komunikace - technika řeči	

přiměřené složitosti. ○ **Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.** Respektuje základní formy společenského styku. ○ **Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost.** ○ **V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.** ○ **Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky**	- **zaznamenávat)** **kladení otázek zdvořilé** - **vystupování oslovení oslovení,** - **pozdrav, poděkování, omluva,** **prosba** - **základy techniky mluveného** -	OSV – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy OSV – Komunikace - komunikace v různých situacích Prvouka	

v běžných školních a mimoškolních situacích. ○ **Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.** ● **Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním.** • **Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní**	**projevu (dýchání, tvoření hlasu,** - **výslovnost) mimika, gesta** - **komunikační žánry (oslovení, pozdrav, omluva, prosba, vzkaz)** - **vyprávění na základě obrazového materiálu** - **vypravování** - procvičování slovosledu - **sezení, držení psacího náčiní,** **hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem**	Hudební výchova OSV – Poznávání lidí – pozornost vůči ostatním OSV – Komunikace - komunikační dovednosti Svět práce Výtvarná výchova	

písemný projev. ○ **Píše věcně i formálně správně jednoduché sdělení.** ○ **Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.** Umí domýšlet, převyprávět jednoduchý příběh. **JAZYKOVÁ VÝCHOVA** Žák umí poznávat věty, dodržuje pořádek vět v textu, slov ve větě.	- **úhledný, čitelný, přehledný písemný projev** rozestup písmen, sklon úprava písemností, (nadpis, odstavec) - velká tiskací písmena psaní psacích písmen podle tvarových skupin spojování vratným tahem, diakritická znaménka **adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, dopis, jednoduchý popis, vypravování** spojování obsahu textu s ilustrací -	Prvouka Výtvarná výchova	

○ **Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího, k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky.** ○ **Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova souřadná.** • **Umí rozlišit slova, slabiku, hlásku, písmeno.** ● **Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky.** Umí rozlišovat slabikotvorné r, l. ○ **Odůvodňuje a píše správně ú, ů.** ○ **Odůvodňuje a píše správně y, i, po tvrdých a měkkých souhláskách.** ○ **Odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě,**	dramatizace pohádky řešení - hádanek a slovních hříček - **vyprávění pohádky a povídky** - - melodie, správné užívání velkého písmena ve slovech a větách, diakritická znaménka - rozlišení vět podle postoje mluvčího, zdůvodnění druhů vět, psaní vět s náležitými znaménky - tvoření vět ze slov - **slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná,** - **antonyma synonyma** třídění slov- nadřazená, podřazená - - slovo, slabika, hláska, písmeno dělení slov na konci řádku - - **sluchové rozlišení hlásek** - **výslovnost samohlásek** - samohlásky, souhlásky, dvojhlásky obrázky slov	Svět práce Matematika Prvouka	

mě. Umí psát znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slova.			

○ **Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.** Poznává podstatná jména, slovesa, předložky. ○ **Odůvodňuje a píše velká písmena v typických případech u vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.** Umí odříkat abecedu a řadit slova v abecedním pořádku. ○ **Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.**	- slabikotvorné r, l Ú, ů souhlásky tvrdé, měkké, obojetné písmeno ě - (píšeme, vyslovujeme) obrázek slov vyslovování a psaní znělých a - neznělých souhlásek uvnitř a na konci slova, odůvodnění - - - - tvarosloví – podstatná jména, slovesa, předložky		

	vlastní jména - - abeceda a písmo - **věta jednoduchá a souvětí** - spojka, spojovací výraz čárka - ve větě	Prvouka	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA ○ **Žák čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.** ○ **Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.** Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatního vyprávění. ○ **Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.**	- **přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo** - **slyšeného dramatizace** - **vlastní výtvarný doprovod** - recitace básně **verš,** - **rým** - **spisovatel, básník, ilustrátor** - **báseň, pohádka** - **poslech literárních textů** - naslouchání - **literární pojmy: rozpočitadlo,** - **hádanka,** **říkanka, kniha, čtenář, divadelní** - **představení, herec, divák** - maňásek, loutka příběh, děj, - vypravěč **přirovnání** - povídání nad literárním textem a knihou	MUV – Lidské vztahy - umět se vžít do role druhého Výtvarná výchova Hudební výchova Svět práce	

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**
1.3 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ● **Žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas** ● **Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti** ● **Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru** ○ Žák popisuje jednoduché předměty a činnosti ● **Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky v běžných školních a mimoškolních situacích** ● **Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev**	- praktické čtení, pozorné, plynulé, - technika, přiměřená hbitost věcné čtení, věcné naslouchání oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání role mluvčího a posluchače, kladení otázek - - nácvik práce s osnovou - mimika, gesta, komunikační žánry: oslovení, prosba, omluva, pozdrav, vzkaz sdělování přání, požádání o informaci - vypravování, procvičování slovosledu, členění projevu, využití jednoduché osnovy	Prvouka OSV – Komunikace - komunikace v různých situacích, pravda, lež Prvouka, Výtvarná výchova Prvouka Prvouka Výtvarná výchova	Další náměty průřezových témat v tomto předmětu se probírají ve slohové části a ve čtení v rámci přesahů s předmětem Prvouka. Obsahově i časově budou zařazovány vždy podle harmonogramu

● **Píše věcně formálně správně jednoduchá sdělení** ● **Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh** JAZYKOVÁ VÝCHOVA ● **Žák porovnává významy slov, slova opačná, souřadná, nadřazená, podřazená, příbuzná**	- technika psaní – úhledné, čitelné, správné tvary písmen a číslic, - přiměřená hbitost, seznámení s římskými číslicemi adresa, přání, - pozdrav, dopis dialog na základě obrazového materiálu slovní zásoba, stavba slova, tvoření slov, - kořen slova, část předponová a příponová - podstatná a přídavná jména, číslovky, slovesa, předložky místní, citoslovce mluvnické kategorie	Prvouka	Prvouky

● **Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru** ● **Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves** ● **Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy** ● **Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech**	- podstatných jmen a sloves, časování sloves v čase přítomném, minulém a budoucím - věta jednoduchá, souvětí, základní skladební dvojice slova vyjmenovaná a běžně užívaná slova - příbuzná	Prvouka, Výtvarná výchova, Svět práce	
● **Správně píše velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování** LITERÁRNÍ VÝCHOVA ● **Žák čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku**	- vlastní jména osob, zvířat, obcí - žák usiluje o zvládnutí správné techniky čtení: plynulost, intonace, bezchybnost, dle schopností vhodná rychlost - přednes, volná reprodukce, ilustrace textu zážitkové čtení a naslouchání, dramatizace - rozpočitadlo, hádanka, říkanka,	Výtvarná výchova Prvouka, Výtvarná výchova, Svět práce	

● **Vyjadřuje své pocity z přečteného textu** ● **Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění** ● **Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností**	báseň, pohádka, bajka, povídka, - dětský příběh, bajka kniha, spisovatel, básník, čtenář, divadlo, divák, herec, loutka,… verš, rým, přirovnání - -		

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

1.4 4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA **● Žák čte plynule s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.** ○ **Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.** **● Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.** ○ **Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.** ○ **Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.** ○ **Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo**	**věcné čtení** – praktické a věcné - naslouchání vypravování dějové posloupnosti a pojmenování hlavních postav Dokončení - vypravování a dialogu - vypravování s použitím - plnovýznamových sloves a využitím vhodných spojek, vyjadřování se pomocí souvětí umí výstižně a stručně - telefonovat (střídání role mluvčího a posluchače, kladení otázek) - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření - hlasu, výslovnost) pozdrav,		

podle svého komunikačního záměru. ○ **Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.**	omluva, prosba, vypravování, vzkaz		
○ **Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.** ○ **Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.** ○ **Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě.**	- dopis, adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, popis, telegram, složenky – tiskopisy - přímá řeč - **technika psaní** - úhledné, čitelné, formální úprava textu (nadpis, odstavce, správné tvary písmen a číslic) - vypravování – dějové složky, (různé druhy popisů - věcí, zvířat, rostlin) - reklama v současném životě	Přírodověda	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA **● Žák porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.** **○ Rozlišuje ve slově kořen, část předponovou a příponovou.** **○ Určuje slovní druhy plnovýznamových slov**	- **význam slov –** slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená - **stavba slova –** část příponová, předponová, kořen - **tvarosloví –** slovní druhy, tvary slov,		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA **○ Žák vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.** **○ Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.** **○ Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých**	-povídání si o knihách, divadle - proč čteme o čem a o čem - hledání motivů činů literárních postav, ilustrace a ilustrátoři - **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní tvorba - literární druhy a žánry – poezie lyrika,	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kritický přístup ke zpravodajství a reklamě MUV – Lidské vztahy -	

textů. ○ **Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.**	epika verš, rým; próza – pověst, bajka, povídka, pohádka; divadlo, jednání, konflikt a jeho řešení, film, kulturní život v regionu - **Základní literární pojmy** spisovatel, básník, režisér, herec, apod.	vztahy mezi kulturami a vzájemné obohacování Výtvarná výchova Vlastivěda	

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**
1.5 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
● **Žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.**	- čtení přiměřeně náročných textů potichu i nahlas	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika - vlastní i cizí postoje a hodnoty, spravedlivost, respektování, pomoc	
● **Žák rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.**	- **čtení jako zdroj informací, klíčová slova** - **čtení plynulé, pozorné** - stručné zápisy z textu, výpisek		
● **Žák reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení, zapamatuje si z něj podstatná fakta.**	- vypravování - osnova - pracovní postup		
● **Žák volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo.**		Svět práce Výtvarná výchova	
● **Žák vede správně dialog.**	- **dialog – mluvčí, posluchač** - **zdvořilé vystupování**		
● **Žák rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.**	- **mimika, gesta** - reklama v současném životě	MUV – Lidské vztahy, pravidla slušného chování	
● **Žák rozlišuje spisovnou a nespisovnou**		MV – Kritické čtení a	

výslovnost. ● Žák píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. Uplatňuje osobitý rukopis při dodržení úhlednosti písemností.	- vzkaz, prosba, zpráva, oznámení - adresa, dopis, blahopřání, omluvenka, pozvánka, inzerát, zpráva, vizitka, tiskopis - správné a účelné rozvržení plochy napsaného	vnímání mediálních sdělení - zpravodajství, reklama, bulvár	
● **Žák vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.** ● **Žák volně reprodukuje text dle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.** ● **Žák rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.**	LITERÁRNÍ VÝCHOVA - výrazné čtení uměleckého textu, předčítání - **poslech literárních textů** - **přednes vhodných literárních textů, dramatizace** - hlavní myšlenka literárního díla - **vlastní výtvarný doprovod** - **divadlo, film**/herec, režisér, kulisy, dějství/ - komedie, tragédie - naukové texty	Výtvarná výchova OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí Vlastivěda	

● **Žák při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.**	- **báseň**/verš, rým, sloka/, **bajka**/přirovnání/, **povídka**, román, **básník, spisovatel**, ilustrátor		

2 ANGLICKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) O b s a h o v é , č a s o v é a o r g a n i z a č n í v y m e z e n í p ř e d m ě t u :

Předmět Anglický jazyk poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Ve výuce Anglického jazyka se upřednostňuje podpora rozvoje komunikačních kompetencí a porozumění slyšenému sdělení, žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku.

Čtení a psaní se vyučuje současně s komunikační složkou.

Výukou Anglického jazyka si žáci rozšiřují všeobecný kulturní rozhled, seznamují se s tradicemi a kulturou jiných zemí. Výuka slouží k formování postojů vedoucích k pěstování vzájemné tolerance, k úctě ke kulturním hodnotám jiných

Učební plán vymezuje pro předmět Anglického jazyka na 1. stupni v 3. až 5. ročníku 3 vyučovací hodiny týdně.

Žáci z jednotlivých ročníků jsou rozděleni do 2 až 3 skupin. Výuka probíhá v kmenových třídách, v jazykových učebnách. Využíváme pravidelně učeben informatiky.

b) P r ů ř e z o v á t é m a t a :

OSV Poznávání lidí 3. roč.
Rozvoj schopnosti poznávání 4., 5. roč
Komunikace 3., 4., 5. roč.

VMEGS Evropa a svět nás zajímá 4., 5. roč.

MUV Lidské vztahy 3., 4., 5. roč.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žák vybírá vhodné způsoby k učení
- plánuje, jak by mohl své učení zdokonalit
- vyhledává a třídí různé materiály, informace, užívá jich v procesu učení

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel s žáky formuluje cíl úkolů, vede žáky k plánování, učí je postupy práce
- sleduje, jaké postupy žákům vyhovují
- oceňuje pokrok a vnímá jejich potřeby
- poskytuje v dostatečném množství materiály, pomůcky, zdroje informací

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák vnímá osvojování jazyka jako prostředek k dorozumívání, vyjádření potřeb i prožitků

- zvládá základní pravidla mezilidské komunikace

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vytváří příležitosti pro komunikaci
- vybízí žáky, aby kladli otázky
- umožňuje, aby mohli žáci prezentovat své výsledky

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í

- spolupracuje ve skupině, přijímá pravidla práce v týmu, učí se ohleduplnosti a úctě k druhým
- získává pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a k respektování kulturní rozmanitosti

Výchovné a vzdělávací strategie:

- zadává úkoly, při kterých žáci pracují v menší skupině a spolupracují
- umožňuje, aby si žáci sdělovali své pocity
- umožňuje diferenciaci výuky podle individuálních potřeb žáků

Vyučovací předmět: **ANGLICKÝ JAZYK**

2.1 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ○ **Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně** ○ **zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal** ○ **rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu** ○ **rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu** ○ **přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení** ○ **píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy**	- základy slovní zásoby okruhů: domov, rodina, škola, volný čas, části těla, jídlo, zvířata, bydliště, oblékání, barvy, číslovky 1-20, abeceda, dny v týdnu - pravidelný poslech kvalitních nahrávek, nápodoba přízvuku, melodie, četba textů krátkých, zábavných - pravidla komunikace v běžných situacích – základní formy, časté opakování, využití gest - základní gramatické struktury a typy vět, nácvik s využitím říkadel, písniček, drobných her, sledování videopořadů (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	MUV – Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami Český jazyk, Matematika Výtvarná výchova, Svět práce, Prvouka, OSV – Komunikace OSV – Poznávání lidí vzájemné poznávání se ve skupině Hudební výchova	Rozsah učiva a tempo probírání se podřizuje vzdělávacím schopnostem žáků ve skupině.

Vyučovací předmět: **ANGLICKÝ JAZYK**
2.2 4., 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
POSLECH S POROZMĚNÍM ● **Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností** ● **rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu** ● **rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu** MLUVENÍ ● **Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů** ● **sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat**	- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - zvuková a grafická podoba slova – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova - tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, oblékání, jídlo, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, příroda, zvířata, počasí, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, hodiny) *číslovky 1-100, věk, telefon,* - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět - (*abeceda, spelování, předložky časové, místní,* - *popis obrázku, věci, osoby, děje + there*	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovednosti zapamatování a smyslového vnímání OSV – Komunikace - cvičení aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích VMEGS – Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice národů Evropy MUV – Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami Vlastivěda Přírodověda	Tempo a rozsah učiva je závislý na schopnostech dětí ve skupině

● **odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá**	*is, there are* - *poznat děj průběhový* - *tvorba otázky /who, what,*		

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM ● **Žák vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům** ● **rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu** PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ● **Žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu** PSANÍ ● **Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života** ● **vyplní osobní údaje do formuláře**	- *where, whose, when/ , záporu, krátké odpovědi, pořádek slov, členy the/a/an,* - *přít. čas TO BE, TO HAVE* - *CAN, MUST)* - čtení s porozuměním, práce s textem, s poslechem textu … - jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	Český jazyk	

3 MATEMATIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejích paměť, představivost, tvořivost.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům. Na l.stupni žáci získávají základy po další úspěšné studium.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři matematické okruhy. V tématickém okruhu l. Čísla a početní operace žáci si postupně osvojují terminologii, symboliku, pojmy, algoritmy a způsoby jejich užití. V tomto okruhu je kladen důraz na bezpečné zvládnutí učiva pamětného sčítání, odčítání, násobení, dělení daného probíraného oboru čísel v jednotlivých ročnících. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. V tématickém okruhu 2. Závislosti, vztahy a práce s daty se žáci seznamují s užíváním jednoduchých diagramů na jednoduchých příkladech ze života, naučí se číst, vyplňovat a tvořit jednoduché tabulky. Žáci tak rozpoznávají určité typy změn a závislostí. V tématickém okruhu 3. Geometrie v rovině a v prostoru se žáci učí porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod, zdokonalovat svůj grafický projev. Žáci určují a znázorňují geometr. útvary, modelují reálné situace, uvědomují se vzájemné polohy objektů v rovině a v prostoru. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života v tématickém okruhu 4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Při řešení je nutné uplatnit logické myšlení, provádět situační náčrty. Různé matematické hádanky, číselné rébusy, oříšky mohou podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky(především kalkulátory, výchovné programy v počítačové učebně).

Učební plán vymezuje pro předmět Matematika na l. stupni časovou dotaci 24 vyučovacích hodin. Vyučuje se tedy v 1. ročníku 4 hodiny týdně, ve 2. až 5. ročníku vždy pět vyučovacích hodin týdně. Vzhledem k zaměření školy byl předmět posílen o dvě disponibilní hodiny.

Výuka matematiky na l. stupni probíhá formou vyučovací hodiny v kmenových třídách, popř. v učebně informatiky.

b) Průřezová témata:

OSV Rozvoj schopnosti poznávání 2., 3., 4., 5. roč.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Kompetence k učení:

- žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace, které využívá v procesu učení a v praktickém životě

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešením a závěrům
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- vede žáky k aplikaci znalostí a postupů z jiných předmětů a reálných situací

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- uvědomuje si odpovědnost za svá rozhodnutí Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í

- žák se vyjadřuje výstižně, souvisle v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí. vhodně na ně reaguje
- rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů, přemýšlí o nich a reaguje na ně
- využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolním světem

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky k užívání správné symboliky a termínů
- společně se žáky formuluje cíl činnosti
- důsledně rozlišuje procesy učení a hodnocení
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu spolupracovat s druhými, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska
- řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel umožňuje diferenciované výkony podle indiv. schopností žáků
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vyžaduje dodržování pravidel

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky k prozkoumávání názorů a pohledů odlišných od vlastních

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacíchoblastech Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vyžaduje dokončení práce v dohodnuté době a kvalitě umožňuje hodnotit úspěšnost dosažení cíle

Vyučovací předmět: **MATEMATIKA**

3.1 1. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ○ **Žák používá přirozená čísla do 20 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.** ● **Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.** ● Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo 0-20 na číselné ose. ○ **Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 20.** Sčítá a odčítá v oboru 0-20 bez přechodu přes 10.	- **obor přirozených čísel do 20** - číselná řada do 20 - počítání předmětů v daném souboru; vytváření různých konkrétních souborů s daným počtem prvků - **zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa** - vztahy menší, větší, rovno – porovnávání čísel - číslice - znaménka <, >, =, +, - - čtení a psaní čísel - **písemné algoritmy početních operací v oboru přirozených čísel do 20** součet čísel – bez přechodu přes 10: 4 + 3 11 + 5 10 + 6 16 + 4		

○ **Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0-20.** Řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0-20. Řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n – více (méně) v probraném oboru. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ○**Žák doplňuje tabulky, posloupnosti čísel.** GEOMETRIE ○ **Žák rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše rovinné útvary a nachází v realitě jejich reprezentaci.**	rozdíl čísel – bez přechodu přes 10 7 – 3 10 – 4 15 – 2 20 – 4 - řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel - řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání - řešení slovních úloh s využitím vztahů o n- více (méně) - **tabulky** - **základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh**	Tělesná výchova	

○ **Rozezná, pojmenuje jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.** Dotváří a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. Orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, před, za).	- **základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, válec** - **dotváří jednoduché souměrné útvary v rovině podle osy souměrnosti** - geometrické pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, za		

Vyučovací předmět: **MATEMATIKA**

3.2 2. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Umí řešit příklady s použitím závorek. Umí zaokrouhlit dané číslo na desítky. ○ **Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.** ○ **Orientuje se v čase.** ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ○ **Žák doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.**	- probrané násobilky počítání se závorkou zaokrouhlování - daného čísla na desítky - řešení slovních úloh vedoucích ke sčítání a odčítání v oboru do 100 - řešení slovních úloh s využitím vztahů o n-více (méně) v oboru do 100 - řešení slovních úloh s využitím - násobilky (násobení, dělení) řešení slovních úloh s využitím vztahů n-krát více (méně) hodina, - minuta, sekunda čtení časových - údajů na různých typech hodin **diagramy, tabulky základní** - **rovinné útvary (lomená čára, úsečka, čtverce, obdélník, trojúhelník, kruh, přímka)**	Svět práce Výtvarná výchova	

GEOMETRIE ○ **Žák rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.**	- **základní útvary v prostoru** **(kvádr, krychle, jehlan, koule,** - **kužel, válec)**	Výtvarná výchova Svět práce	
○ **Porovnává velikost útvarů, měří, odhaduje délku úsečky.** Rýsuje úsečku. ○ **Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.**	- užití různých stavebnic ke stavbám podle obrázku porovnání úsečky, - shodnost odhadování délky úsečky - na dm, cm jednotky délky (m, dm, cm) - značení bodů a úsečky měření - délky úsečky na cm zápis - délky v cm rýsování úsečky - **dokreslení osově souměrného útvaru** - -		

Vyučovací předmět: **MATEMATIKA**

3.3 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ● **Žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků** ● **Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti** ● **Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose** ● **Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly**	- obor přirozených čísel do 1000, prvky z reálného života počítá po jednotkách, desítkách, stovkách - - zápis trojciferného čísla v desítkové soustavě, porovnává, - vztahy □, □, □ rozklad čísla, - rozvinutý zápis řešení úloh na porovnávání - - číselná osa automatizace pamětného sčítání a odčítání s přechodem přes10 do - - - 100 (37+6, 43-6) automatizace - násobilky autom. násobení 10 a 100 sčít. a odč. typu (37+14, - 34-17) sčít. a odč. do 1000 bez přechodu stovky (230+140, 230-160) sčít. a odč. do 1000 s přechodem	Prvouka Prvouka OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovednosti zapamatování	

● **Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel** ○ **Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení** ○ **Zaokrouhluje přirozená čísla a provádí odhady** ● **Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace** ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ○ **Žák se orientuje se v čase, provádí jednoduché**	- (260+170, 230-170) pamětné násobení a dělení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobilky (16.4, 60:4) dělení se zbytkem – součin, podíl, zbytek užití závorek - písemné algoritmy početních operací, kontrola záměnou, čísla dvojc. i trojcif. vlastnosti početních operací s přirozenými čísly zaokrouhlování na desítky a stovky slovní úlohy s obvyklými postupy školské matematiky - hodina, minuta, sekunda - závislosti a jejich vlastnosti - počet výrobků, jejich cena	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - pozornost	

převody jednotek času ○ **Popisuje jednoduché závislosti z praktického života**	čas, výkon	a soustředění Prvouka	
● **Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel** GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ● **Žák pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa** ● **Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky**	- tabulky, údaje - lomená čára, přímka, polopřímka, - úsečka, čtverec, kružnice, - obdélník, trojúhelník, kruh bod, průsečík - kvádr, krychle, válec, jehlan, koule, kužel - stavebnice z kostek úsečka: - rýsování, měření délky, odhad délky jednotky délky a jejich převody	Prvouka, Anglický jazyk	

○ **Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice), užívá jednoduché konstrukce** ○ **Určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran** ○ **Sestrojí různoběžky, kolmice a rovnoběžky** ● **Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině**	- (km, m, dm, cm, mm) - kreslí a rýsuje rovinné útvary (užívání a údržba rýsovacích potřeb) měří a sčítá délky čar a stran vzájemná poloha dvou přímek v rovině – průsečík osově souměrné útvary, manipulace s papírem, překládání, trhání, prvky ze života	Prvouka Výtvarná výchova Svět práce	
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY ○ **Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je nezávislé na obvyklých postupech školské matematiky**	- číselné a obrázkové řady, magické čtverce, zajímavé příklady ze soutěží, dětské kvizy…	Svět práce	

Vyučovací předmět: **MATEMATIKA**

3.4 4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení**	- **vlastnosti početních operací s čísly** - sčítání a odčítání čísel v daném oboru - pamětné sčítání a odčítání čísel, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly: 120 + 360 570 – 220 180 + 50 520 – 60 - pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel majících nejvýše tři číslice různé od nuly: 500 200 – 300 190 30 000 + 40 000 100 000 – 20 000 - pořadí početních výkonů - užívání závorek - záměna sčítanců, sdružování sčítanců, přičítání nuly - záměna činitelů, sdružování činitelů, násobení číslem 1 a 0		
○**Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel**	- zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky		

○ **Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel**	- odhad výsledku - kontrola výpočtu - vyznačování intervalů na číselné ose patřících k danému zaokrouhlenému číslu - řešení slovních úloh na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o *n*		
ZLOMKY	více (méně), *n* – krát více (méně) - řešení slovních úloh na dva až tři početní výkony - řešení slovních úloh s nadbytečnými nebo nedostačujícími údaji		

○ **Žák modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku** ○ **Porovná zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)**	- celek, část, zlomek - čitatel, jmenovatel, zlomková čára - polovina, třetina, čtvrtina, pětina, desetina - řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny z celku / lámání, krájení, mozaika, origami …/	Vlastivěda Člověk a svět práce Výtvarná výchova	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ○ **Žák vyhledává, sbírá a třídí data** ○**Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy**	- **diagramy, grafy, tabulky - závislosti a jejich vlastnosti** - nerovnost např. $27 < x < 35$ - x vyhledat a znázornit na číselné ose - průměr - úlohy z praktického života - jízdní řády - práce s kalkulátorem		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ○ **Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice**	- **vzájemná poloha dvou přímek v rovině** - rovnoběžky, různoběžky, kolmice	Vlastivěda	

○ **Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran** ○ **Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici, užívá jednoduché konstrukce** ○ **Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu** ○ **Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru**	- kolmost, rýsování a vyznačení pravého úhlu - rýsování rovnoběžky procházející daným bodem - **délka úsečky** - **jednotky délky a jejich převody** - grafický součet úseček geometrických útvarů - grafický rozdíl úseček - **obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku sečtením délek jeho stran** - **rýsování kružnice, čtverce, obdélníku, libovolného rovnoběžníku** - trojúhelníková nerovnost - rýsování pravoúhlého trojúhelníku - **obsah čtverce, obdélníku pomocí čtvercové sítě** - **základní jednotky obsahu** - **osově souměrné útvary** - osa souměrnosti, osa a střed úsečky	Přírodověda Tělesná výchova	

	- modelování souměrných útvarů a jejich kreslení - konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti		

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY ○ **Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky**	- určování os souměrnosti překládáním papíru - určování os souměrnosti čtverce, obdélníku, kruhu, trojúhelníku - **magické čtverce** - **číselné a obrázkové řady** - **prostorová představivost** - stavby z krychlí - matematické hádanky, rébusy, zajímavá matematika	Svět práce Výtvarná výchova	

Vyučovací předmět:

MATEMATIKA
3.5 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	- **zápis v desítkové soustavě, číselná osa** - **sčítání a odčítání** čísel zpaměti /sčítaná a odčítaná čísla mají nejvýše dvě číslice různé od 0; 89+46, 86-49/ - **násobení a dělení** čísel v jednoduchých případech /16.4, 72:6/ - násobení a dělení 10,100,1000…	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení pozornosti, soustředění, zapamatování a řešení problémů	
Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	- **písemné sčítání** tří až čtyř přirozených čísel - **písemné odčítání** - **písemné násobení** až trojciferným činitelem - **písemné dělení** nejvýše dvojciferným dělitelem - odhady a kontrola výpočtů		
Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- **zaokrouhlování** přirozených čísel na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta		

Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje početní operace v celém oboru přirozených čísel.	a desítky - **porovnávání**, rozvinutý zápis, číselná osa, odhady - **slovní úlohy** na jeden až dva početní výkony - porozumění textu, formulování	Vlastivěda	

ZLOMKY	odpovědi, tvoření úloh k matematickému vyjádření/ - řešení nerovností - **slovní úlohy –** tvorba a řešení k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - **názorné obrázky** (čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa), praktické příklady ze života		Učitel v hodinách využívá uvolněné

• Žák porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel DESETINNÁ ČÍSLA • Žák přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty KLADNÁ A ZÁPORNÁ ČÍSLA Žák porozumí významu znaku „ - „ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák vyhledává a třídí data. Doplňuje řady čísel a jednoduché tabulky. Žák čte a sestavuje jednoduché diagramy a tabulky.	- **porovnávání** - **využití názorných obrázků** - sčítání a odčítání zlomků se stejným základem v oboru přirozených čísel (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků - **desetinná čísla** - znázornění na číselné ose (teploměr, model) - záporná čísla v běžném životě - **diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády** - jednoduché grafy závislostí, např. změny teploty během dne / pozorování, zapisování, hodnocení /		úlohy výzkumu TIMSS a soutěže KLOKAN

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	- **slovní úlohy, číselné a obrázkové řady,** - **magické čtverce, prostorová představivost**		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU **Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce.**	- **konstrukce obdélníku, čtverce, kružnice** - jednoduchá konstrukce **trojúhelníku**: rovnostranný, rovnoramenný, pravoúhlý - konstrukce rovnoběžek a kolmic daným bodem	Svět práce	
Žák sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran **Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice** **Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu**	- výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce - jednotky délky a jejich převody		Při výpočtu **obvodu a obsahu** obdélníku a čtverce lze požadovat osvojení jednoduchých vzorců. Záleží na úrovni třídy.
Žák rozpozná a znázorní jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	- jednoduché **osově souměrné útvary** ve čtvercové síti - osa souměrnosti - modelování těles/kvádr, krychle, kužel, koule, válec, jehlan/ - stavby z krychlí		

4 INFORMATIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět INFORMATIKA je vyučován v 5., 6. a 7. ročníku po jedné hodině týdně (všichni žáci 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo pro výstup na víceleté gymnázium). Žáci mohou být v hodině děleni do dvou skupin při větším počtu žáků ve třídě. Předmět je realizován v učebně výpočetní techniky, kde má každý žák k dispozici jeden počítač. K výuce je užíván dataprojektor, tiskárny se skenerem a kopírkou, digitální fotoaparát. Je možné využít též práce s interaktivní tabulí v samostatné učebně nebo doplnit znalosti práce s počítačem o práci s notebookem.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce s počítačem a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje slouží žákům pro získávání a zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání informací a souborů se učí používat elektronickou poštu.

S předmětem Informatika úzce souvisí volitelný předmět Práce s počítačem (v 8. a 9. ročníku), který se dělí na Práci s počítačem a programování a Psaní na počítači.

b) Průřezová témata:

OSV Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace

Osobnostní rozvoj - Kreativita VMEGS

Evropa a svět nás zajímá

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Kompetence k učení:

- žák samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- žák poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadávanými úkoly vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným softwarem, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu jednotlivých programů, literaturu, informace získávané z internetu apod.
- učitel umožňuje žákům využívat svých poznámek při praktických úkolech, učí žáky takové poznámky pořizovat a zapisovat v průběhu seznamování se s novou

problematikou; ty jim pak pomohou při praktických činnostech

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- žák ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami; učí žáky chápat, že se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že možností je více a je třeba hledat ty nejvhodnější
- učitel vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení, dotažení do konce a umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce a hodnotit úspěšnost dosažení cíle

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky ke správným způsobům využívání vhodné technologie pro komunikaci na dálku
- učitel učí žáky dodržovat vžité konvence a pravidla při komunikaci (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci, učí je pracovat ve skupinách, spolupracovat, rozdělit a naplánovat si práci, poradit spolužákovi, naslouchat druhému, hlídat si časové rozvržení
- učitel hodnotí práce spolu se žáky - učí je hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci vede žáky k ohleduplnosti a taktu, ale také kritičnosti, učí je vhodně a slušně vyjádřit svůj názor, chápat, že lidé mají různé schopnosti a dovednosti

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- žák se rozhoduje zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony, vysvětluje žákům, co je softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana dat a osobních údajů a vyžaduje jejich dodržování při práci s počítačem
- učitel vede žáky při zpracování informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- učitel vede žáky k poznání možností využívat jejich znalostí a dovedností práce s technikou pro vyhledávání informací o možnostech dalšího profesního zaměření a možnostech získávání dalších praktických zkušeností pro budoucí vzdělávání a budoucí profese

Vyučovací předmět: **INFORMATIKA**

4.1 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **Žák respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady** ● **Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím** ● **Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie** - chápe základní pojmy informační činnosti - orientuje se v pracovním prostředí počítače - rozumí pojmům soubor, složka, přípona souboru a umí ukládat a otvírat své práce ○ **Žák pracuje s obrázkem v grafickém editoru** - využívá znalostí práce s okny - rozlišuje pojmy rastrová a vektorová grafika - umí používat nástroje k tvorbě a úpravě obrázku	**Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky** **Jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software** **Struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení** - **informace, informační zdroje, informační instituce** - **operační systémy a jejich základní funkce** - práce se soubory, formáty souborů Program Malování - otvírání, přepínání, změna velikosti, úprava - druhy grafiky a grafických editorů - práce v programu Malování	**OSV** – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání-regulace vlastního jednání i prožívání, vůle **OSV** – Osobnostní rozvoj – Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity Vv – výtvarné techniky a porovnání s počítačovou grafikou	(P) = projekt

- dokáže použít obrázek pro prezentaci **● Žák při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty**	- úprava stránky, tisk, kopírování, vkládání do souboru **Internet** - **společný tok informací (vznik,**		

- zná a umí vysvětlit pojmy internet, web, adresa, hypertextový odkaz **● Žák vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích** - umí formulovat požadavek při vyhledávání na internetu, pracovat s vyhledávacími atributy **○ Žák komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení** **○ Žák pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru** - orientuje se na klávesnici, zná význam a použití kláves - umí napsat jednoduchý text, opravit překlepy, kopírovat části textu, měnit písmo, velikost, barvu - dokáže vložit a upravit nadpis nebo jednoduchý tvar - zvládá doplnit text vlastním obrázkem	**přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)** **Internetové prohlížeče a vyhledávače** - metody a nástroje vyhledávání informací **Základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)** **WordPad, Word – textové editory** - klávesnice - editace textu - WordArt - vkládání ze souboru	(P) Kam pojedeme (jezdíme) o prázdninách Vlastivěda – státy Evropy **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa	

5 PRVOUKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Prvouka tvoří ucelenou oblast vzdělávání na 1.st. ZŠ, která se týká člověka, rodiny, společnosti minulé i současné, přírody, zdraví, bezpečí a dalších témat a je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět se člení do pěti okruhů:

1. Místo, kde žijeme, kde se žáci učí poznávat nejbližší okolí, chápat organizaci života v rodině, škole, obci, společnosti. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).
2. Lidé kolem nás, kde si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, přemýšlet o nich a chránit je. Poznávají, jak se lidé baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy soužití lidí. Celý okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokrat. státu.
3. Lidé a čas, kde se žáci učí orientovat v dějích a čase, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase, učí se vnímatsoučasnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Vychází se od nejznámějších událostí v rodině, obci, regionu a postupuje se až k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou okruhu je vyvolat zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu, budovat kladný vztah k vlasti.
4. Rozmanitost přírody, kde žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Učí se sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, přispět k ochraně a zlepšování životní prostředí.
5. Člověk a jeho zdraví, kde žáci poznávají sebe jako živou bytost se svými biologickými a fyziologickými funkcemi a potřebami. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození až po dospělost, denní režim, hygienu, výživu, mezilidské vztahy. Získávají základní poučení o zdraví i nemoci, o poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích (situace ohrožení včetně ohrožení v dopravě, návykové látky, násilí, hrací automaty apod.). Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnost lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Učební plán vymezuje pro předmět Prvouka na 1. stupni ZŠ šest hodin. V 1. až 3. ročníku se vyučuje dvě hodiny týdně.

Výuka probíhá formou vyučovací hodiny ve třídě, v počítačové učebně, na vycházkách v okolí školy, na dopravním hřišti, při exkurzích, apod. Výukou prolíná využívání audiovizuální techniky, médií.

b) P r ů ř e z o v á t é m a t a :

OSV Rozvoj schopnosti poznávání 1., 2., 3. roč.

Sebepoznání, sebepojetí 2., 3. roč.

Seberegulace a sebeorganizace 1., 2., 3. roč.

Poznávání lidí 1., 2., 3. roč.

Mezilidské vztahy 1., 2., 3. roč.

VDO Občanská společnost a škola 2., 3. roč.

MUV Lidské vztahy 1., 2., 3. roč.

EV Ekosystémy 1., 2., 3. roč.

Vztah člověka k prostředí 1., 2. 3.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žák si vybírá vhodné způsoby učení
- vyhledává a třídí informace
- operuje s obecně užívanými znaky, symboly a termíny
- samostatně pozoruje a experimentuje
- poznává smysl učení

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel spolu s žáky formuluje cíl úkolu
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům
- vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák vnímá a plánuje řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel ukazuje cestu ke správnému řešení
- umožňuje pracovat s materiály a zdroji, v nichž si žáci mohou ověřit správnost svéhoučení

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák se učí vyjadřovat souvisle
- rozumí různým typům textů , záznamů a obrazových materiálů
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie (dopr. výchova)

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- vybízí žáky, aby kladli otázky k věci
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své poznatky a prezentovali je
- ve výuce reflektuje přiměřeně věku společenské i přírodní dění

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák účinně spolupracuje ve skupině a podílí se společně na vytváření pravidel práce v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- umožňuje žákům hodnotit úspěšnost dosaženého cíle
- důsledně vyžaduje dodržování bezpečnostních pravidel

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák chápe základní principy svých práv a povinností ve škole a mimo školu
- poskytne dle svých možností účinnou pomoc
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
- chápe základní ekologické souvislosti Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi
- teoreticky i názorně seznámí žáky se zásadami první pomoci
- seznamuje žáky s ekologickými problémy společnosti
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel bezpečnosti
- každému žákovi projevuje očekávání úspěchu
- vnímá i aktivně zjišťuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák používá bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky a vybavení

a vyžaduje je

Vyučovací předmět: **PRVOUKA**

5.1 1. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME ○ **Žák pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).** Orientuje se v blízkém okolí školy a ve škole. Vhodně se chová ke spolužákům a učitelům, umí se obracet na učitele o radu a pomoc, svěří se s problémem, udržuje pořádek, neničí vybavení školy.	- **domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště** - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace - vstup do školy – změna v dosavadním způsobu života - nové vztahy – ke spolužákům, učitelům, pracovníkům školy - učení – základní činnost ve škole (poznávání, nové návyky, dovednosti, spolupráce, úkoly) - prostory školy a jejich funkce – učebny, šatny, ředitelna, kabinety, sportoviště, okolí školy - školní řád a režim, přestávky, volné dny, prázdniny, stravování	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového vnímání; cvičení dovedností zapamatování Český jazyk OSV – Poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve třídě OSV – Mezilidské vztahy -péče o dobré vztahy OSV – Seberegulace a	

	- vhodné prostředí pro práci a odpočinek ve škole, zdravé pracovní a odpočinkové návyky – sezení, stání, nošení školní	sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace	

	tašky, pohybová aktivita - osvojování vhodného chování ke spolužákům, učitelům, jiným osobám; způsoby vstupu do různých místností ve škole; chování v jídelně - osvojování způsobů a možností vyjádřit svá přání, názory, problémy	vlastního jednání i prožívání MUV – Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně	
Dodržuje základní režimové návyky v průběhu dne a týdne (s pomocí učitele a rodičů). Orientuje se v členění domu a bytu, zná funkce jednotlivých prostor domu a bytu.	- upevňování základních režimových návyků – stravování, pitný režim, osobní hygiena - domov – místo, kde bydlím - bydliště – adresa (město) - byt – místnosti – název, jejich funkce a	EV – Vztah člověka k prostředí - naše obec EV – Ekosystémy -	

Zná nejkratší a nejbezpečnější trasu domov – škola. Přiměřeně svému věku se chová na ulici, hřišti, v dopravních prostředcích. Seznámí se s nejdůležitějšími telefonními čísly – na záchrannou službu, policii, hasiče.	vybavení - společné činnosti rodiny, vytvářející pocit domova – účast při stolování, domácí práci, hře - zážitky z návštěv kina, divadla, výletu atd. – kresbou - název obce, ve které žijeme - důležitá telefonní čísla – 150, 155, 158 – v případě potřeby zavolat dospělého	příroda v obci a okolí Výtvarná výchova	
LIDÉ KOLEM NÁS ○ **Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.** ○ **Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.** ○ **Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům.**	- **rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, zaměstnání** - různá povolání, pracovní činnosti lidí - **soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace** - **chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování**		

LIDÉ A ČAS ○ **Žák uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině, zvycích.** Pojmenuje názvy dnů, ročních období a jejich sled, umí charakterizovat roční období. Dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu. ROZMANITOST PŘÍRODY ○ **Žák pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.**	- **právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy** - **orientace v čase a časový řád – určování času – celé hodiny, režim dne, roční období** - den, noc, dny v týdnu - roční období - základní orientace v čase – teď, před chvílí, za chvíli, včera, zítra - návyk na pravidelně opakované činnosti ve škole - **den a noc, roční období** - **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody**		
Pozoruje svět kolem sebe, ptá se na věci, které nechápe. Rozlišuje předměty denní potřeby.	- předměty denní potřeby – oblečení, hygienické potřeby, potřeby na vaření a stolování, psací potřeby, nábytek - předměty pro zábavu – hračky, knihy, sportovní náčiní - poznávání běžného života na vycházkách v obci - pozorování práce na poli a na zahradě		

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ○ **Žák uplatňuje základní hygienické návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.** ○ **Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval své zdraví.** ○ **Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci.** ○ **Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu.** ○ **Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.** TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA ○**Žák se seznamuje se zásadami bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.**	- poznávání některých druhů ovoce a zeleniny - lidské tělo – poznává části, které je vidět - **partnerství, rodičovství – rodina a partnerství** - **péče o zdraví, zdravá výživa – seznámí se s denním režimem, pitným režimem, pohybovým režimem a zdravou stravou; nemoc a drobné úrazy** - **osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce; krizová situace – šikana** - pozorování lidí, nalézání rozdílů a podobností mezi nimi - **ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy, chování při nebezpečí živelných pohrom**	Hudební výchova	

Vyučovací předmět: **PRVOUKA**
5.2 2. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák umí dojít bezpečně do školy. Orientuje se ve škole a blízkém okolí. Ví o místech, kde může dojít k úrazům. Dodržuje základní návyky v průběhu dne. Vhodně se chová ke spolužákům a učitelům, udržuje pořádek, neničí vybavení školy. Umí použít telefon. Umí se orientovat v domě, bytě, okolí bydliště. Projevuje snahu přispět ke zlepšení prostředí domova.	- **bezpečná cesta do školy, riziková** - **místa a situace** vybrané dopravní - značky prostředí školy, orientace - školní režim a řád - pitný režim, stravování, hygiena, - pohybové aktivity vztahy se spolužáky a chování k učitelům a zaměstnancům - školy telefon, adresa **prostředí** - **domova, orientace v okolí bydliště** **orientace v místě bydliště** ochrana - zeleně, úklid, třídění odpadků, péče o - budovy, vztahy v místě bydliště knihovna, muzeum, kostel, kino, - sportoviště - významná místa – úřad, pošta, policie… město, vesnice	OSV – Rozvoj schopností poznávání - cvičení zapamatování Svět práce Český jazyk OSV – Poznávání lidí - vzájemné poznávání ve třídě Český jazyk	

Pojmenuje nejdůležitější místa obce. Orientuje se v obci.	-	EV – Vztah člověka k prostředí - město	
Zná dopravní značky v obci, umí bezpečně cestovat. Zná nejdůležitější telefonní čísla. **LIDÉ KOLEM NÁS** ○ **Žák rozlišuje příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.** Umí projevovat radost z rodinné akce. Rozlišuje pracovní činnosti (povolání). Umí naplnit svůj volný čas. Umí rozeznat (vybrané) materiály, ví, k čemu se používají.	- dopravní prostředky, vybrané dopravní - značky tísňová volání - **postavení jednotlivce v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy, funkce rodiny, práce duševní a fyzická** - **soužití lidí, mezilidské vztahy** - **pravidla slušného chování** vyjádření - vlastního zážitku (Vánoce, Velikonoce, svátek, narozeniny) pracovní činnosti - lidí, výsledky lidské práce pracovní - režim, úcta k práci volný čas a jeho využití, koníčky, zájmy materiál – - výrobek - přírodniny – suroviny – výrobek - vhodné a nevhodné chování, tolerance - respektování odlišností národů, ras a zájmů	vesnice, naše obec Svět práce VDO – Občanská společnost a škola – atmosféra a vztahy ve škole OSV – Mezilidské vztahy - chování podporující dobré vztahy, vztah k druhým lidem OSV – Sebepoznávání a sebepojetí - mé chování MUV – Lidské vztahy – vztahy v rodině, principy slušného chování	

○ **Žák projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem, nedostatkům.** Pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů doma. **LIDÉ A ČAS** ○ **Žák využívá čas, údaje při řešení různých situací**	- nářadí, elektrospotřebiče - orientace v čase, chápání rozdílnosti -	Výtvarná výchova Svět práce	
Umí pečovat o pokojové rostliny. Rozliší ovoce a zeleninu. Označí domácí zvířata, hospodářská zvířata a zvířata v zajetí.	- péče o pokojové rostliny - druhy zeleniny, ovoce (peckovice, malvice, bobule) péče o živočichy - v zajetí -		

Pozná zástupce živočichů ve volné přírodě (ptáci, savci, hmyz). Pozná základní zemědělské plodiny. **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** Žák popíše základní části lidského těla. Jmenuje nejdůležitější vnitřní orgány. Určí smyslové orgány. ○ **Uplatňuje základní hygienické režimové a jiné zdravotně-preventivní návyky s využitím znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.** Rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí, informuje dospělé. Dodržuje zásady podávání léků.	užitek, části těla, dospělý – mláďata - části těla, ptáci stěhovaví – stálí obilí, - luštěniny, brambory, řepa, kukuřice… - **části lidského těla** nejdůležitější - vnitřní orgány - smyslové orgány, činnosti přibližující význam smyslů (poznávání se zavřenýma očima…) - **zdravý denní režim základní hygienické návyky pitný režim, zásady zdravého stravování pohybový režim** - čistota, úklid příznaky nemoci, druhy, úrazy a poranění, výstižné popsání, ochrana lékárnička, základní pravidla užívání léků -	EV – Ekosystémy - les, pole EV – Vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví Český jazyk OSV – Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo, informace o sobě	

Kultura stolování. ○ **Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrozil zdraví své i jiných.** ○ **Chová se obezřetně při setkání z neznámých jedinci, odmítne nepříjemnou komunikaci, požádá o pomoc.** **TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE** ○ **Žák uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.** Chování za mimořádných situací.	sestavení jednoduchého jídelníčku - zařazování potravin do skupin, - rozmanitost stravy stolování, - chování **bezpečné chování v silničním provozu, v rizikovém prostředí, krizových situacích (šikana), odmítání návykových látek, hrací automaty, počítače** nácvik dovednosti přivolat pomoc - **nácvik chování při snaze neznámého člověka o navázání kontaktu** - osvojení způsobu odmítání různých návrhů a lákání cizími osobami - svěření se učitelům, rodičům **ochrana člověka při ohrožení zdraví a života (modelové situace)** -	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového vnímání Svět práce Svět práce Český jazyk OSV – Mezilidské vztahy, pomoc	

Vyučovací předmět: **PRVOUKA**
5.3 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME ● **Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určité místo, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí** ● **Začlení svoji obec do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)** ● **Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině, vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty** LIDÉ KOLEM NÁS ● **Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků, vztahy mezi nimi** ● **Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností**	- okolí školy, bezpečná cesta do školy, orientace v místě bydliště; riziková místa a situace - obec, její části, poloha v krajině, minulost, současnost, budovy… - stát, státní symboly - zemský povrch, vodstvo, životní prostředí, orientační body, světové strany příbuzenské a - mezigenerační vztah, funkce rodiny, zaměstnání rodičů soužití lidí, vztahy - obchod, firmy, zájmové spolky - vlastnosti a chování lidí, pravidla slušného chování práva povinnosti dítěte	VDO – Občanská společnost a škola - vztahy ve škole vedení k samosprávě Český jazyk EV- Vztah člověka k prostředí - město, vesnice Český jazyk EV- Ekosystémy – les, pole, vodní zdroje Český jazyk	

● **Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem, přednostem a nedostatkům spolužáků**		OSV – Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech,	

LIDÉ A ČAS ● **Žák využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti** ● **Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije** ● **Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích, o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a přítomnost** ROZMANITOST PŘÍRODY ● **Žák pozoruje, popíše, porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích** ● **Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě** ● **Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné**	- určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období - regionální památky – péče o ně - báje, pověsti - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby - průběh lidského života - den, noc, roční období, kalendář přírody, sledování změn počasí, vliv na život - třídění rostlin a živočichů, znaky společné, rozdílné - životní potřeby rostlin a živočichů - ochrana přírody - látky a jejich vlastnosti, třídění, změny látek a skupenství, porovnávání látek, měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda, oběh vody vzduch, proudění vzduchu půd, výskyt,	respektování, podpora, pomoc MUV – Lidské vztahy - důležitost integrace jedince v rodinných vztazích Matematika, Anglický jazyk Český jazyk Český jazyk Výtvarná výchova, Svět práce	

vlastnosti, změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	vlastnosti		

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ● **Žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví** ● **Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času** ● **Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě** ● **Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu** ● **Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek**	- látky a jejich význam pro život - lidské tělo: životní projevy, potřeby, základní stavba, funkce, pohlavní rozdíly - partnerství, rodičovství, základy - sexuální výchovy denní, pitný a - pohybový režim nemoc, drobné úrazy, poranění, úrazová záchrana krizové - situace: šikana, týrání, sexuální - zneužívání odmítání návykových látek - BESIP chodec, cyklista - bezpečné chování v rizikovém prostředí, situace hromadného ohrožení (povodně, chemická havárie)	EV – Vztah člověka k prostředí - příroda a její ochrana, náš životní styl Matematika OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového vnímání OSV – Mezilidské vztahy – respekt, podpora, pomoc Český jazyk, Anglický jazyk OSV – Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo OSV – Seberegulace a sebepojetí - organizace vlastního času Český jazyk Tělesná výchova, Svět práce Český jazyk	

6 PŘÍRODOVĚDA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) O b s a h o v é , č a s o v é a o r g a n i z a č n í v y m e z e n í p ř e d m ě t u :

Předmět Přírodověda je součástí oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah Člověk a jeho svět je rozdělen do 5 tematických okruhů, z nichž základ přírodovědy tvoří:

1. Rozmanitost přírody - V tomto tematickém okruhu žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, rozmanitost živé a neživé přírody. Žáci si uvědomují, že Země a život na ní tvoří jeden celek, kdy rovnováhu dějů může člověk snadno narušit. Na základě praktického poznávání krajiny se učí žáci hledat důkazy o proměnách přírody, hodnotí svá pozorování a záznamy, sledují vliv člověka na přírodu, přispívají k ochraně přírody.
2. Člověk a jeho zdraví - V tomto tematickém okruhu žáci poznávají sebe jako živou bytost se svými biologickými a fyziologickými funkcemi a potřebami.Poznávají zdraví jako stav biopsycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí, mění od narození do dospělosti, osvojují si denní režim, hygienu, výživu, získávají poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si uvědomují odpovědnost za své zdraví a bezpečnost i zdraví jiných lidí. Docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Učební plán vymezuje pro předmět přírodověda ve 4. ročníku časovou dotaci 1 vyučovací hodinu týdně, v 5. ročníku se vyučuje přírodověda 2 vyučovací hodiny týdně.

Výuka přírodovědy na 1. stupni probíhá formou vyučovací hodiny v kmenových třídách a v počítačové učebně. V rámci terénních prací se výuka realizuje i v přírodě, ve městě i při různých

b) P r ů ř e z o v á t é m a t a :

OSV Rozvoj schopnosti poznávání 4., 5. roč.

Poznávání lidí 4., 5. roč.

Mezilidské vztahy 4., 5. roč.

Hodnoty, postoje, praktické etika 4., 5. roč.

MUV Lidské vztahy 4., 5. roč.

EV Ekosystémy 4., 5. roč.

Vztah člověka k prostředí a zdraví 4., 5. ročník

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žák vybírá pro učení vhodné způsoby
- vyhledává a třídí informace
- operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák plánuje způsoby řešení problému
- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řěšení problému Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák vyjadřuje své myšlenky a názory výstižně a souvisle ústně i písemně
- naslouchá promluvám druhým, vhodně na ně reaguje
- rozumí různým textům, záznamům, obrazovým materiálům, bezpečně komunikuje prostřednictvím elektronických médií Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky k samostatnosti a podle potřeby jim pomáhá
- umožňuje žákům sdělovat si vzájemně své pocity
- vede žáky k bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák účinně spolupracuje ve skupinách
- respektuje názory a myšlenky jiných
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák poznává a chápe rozdíl mezi lidmi
- na základě respektu se učí kulturnímu a tolerantnímu jednání
- chová se zodpovědně v krizových situacích

- respektuje a chrání naše tradice
- chápe základní ekologické souvislosti, kvalitní životní prostředí, poznává podstatu zdraví i příčin jeho ohrožení
- poznává a upevňuje preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení zdraví vlastního i druhých, včetně chování při mimořádnýách situacích
- orientuje se v problematice peněz , cen a spravování osobního rozpočtu

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých pravidel soužití
- vede žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- umožňuje žákům na základě jasných kritérií hodnotit jejich činnost nebo výsledky
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje způsob výuky
- vede žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení, poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování v dopravních situacích a při mimořádných událostech

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá znalosti a zkušenosti z jednotlivých vzdělávacích oblastí Výchovné a

vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky a

vybavení

- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

Vyučovací předmět: **PŘÍRODOVĚDA**

6.1 4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
LIDÉ KOLEM NÁS ● **Žák vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci**	- **soužití lidí, mezilidské vztahy, principy demokracie, komunikace ve školním kolektivu** - školní řád, šikana, respektování dospělých a rodičů - kulturnost národa - zásady slušného chování, úcta k dospělým, k jinému pohlaví, **ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality**	MUV – Lidské vztahy – tolerantní vztahy a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi bez ohledu na jejich příslušnost	
● **Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu řešení**	- **mezilidské vztahy, komunikace** - **pomoc nemocným, sociálně slabým, společný evropský dům**	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - dovednost pro učení a studium OSV – Mezilidské vztahy – vztahy a naše třída	
● **Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy**	- **právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot**	OSV – Poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve třídě, chyby při poznávání lidí, péče o dobré vztahy	

	- **chování lidí, vlastností lidí** - **rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům**		

○ **Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce**	- **základní globální problémy, významné sociální problémy** - rasismus, nacionalismus - **problémy konzumní společnosti** - **nesnášenlivost mezi lidmi** - **globální problémy přírodního prostředí**	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí	
ROZMANITOST PŘÍRODY ○ **Žák objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka** ○ **Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období**	- **rozmanitost přírodnin** - výrobky a přírodniny - **nerosty a horniny, půda** - **významné horniny, nerosty** - **zvětrávání, vznik a význam půdy** - **životní podmínky, rozmanitost životních podmínek na Zemi** - význam ovzduší, vodstva, **půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi vesmír a Země, sluneční soustava, den a noc, roční období**	EV – Vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí, příčina a důsledek ekologických problémů a způsoby řešení Matematika	
○ **Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí**	- společenstva živých organismů - okolí lidských obydlí, polí, vod, lesů, ekosystémy	Výtvarná výchova	

	- potravní vazby - koloběh látek v přírodě - životní podmínky živých organismů - rozmanitost přírody ve čtvero ročních období	EV – Ekosystémy - les, pole, lidská sídla, kulturní krajina	

○ **Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy** ○ **Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat** ○ **Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu** ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ○ **Žák předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek** ○ **Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista**	- **rostliny, houby, živočichové** - **znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života** - **výživa, stavba těla, význam v přírodě a pro člověka** - **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** - **odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí** - ekologie a ochrana přírody - klíčení semen, sázení, řízkování - pokusy s nerosty - zkoumání vlastností látek - mikroskop – pozorování přírodnin - **návykové látky a zdraví** - **odmítání návykových látek hrací automaty a počítače** - **osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu, krizové situace** - živelné pohromy – evakuace	Svět práce Český jazyk-čtení	

	obyvatelstva - chemická havárie, požár - důležitá telefonní čísla, signály, první pomoc		

○ **Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou** ○ **Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc** ○ **Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku**	- **péče o zdraví, zdravá výživa** - **denní, pitný a pohybový režim** - **zdravá strava, osobní, duševní hygiena** - **stres a jeho rizika** - **reklamní vlivy** - **nemoc, úrazy, úrazová zábrana** - **přivolání pomoci v situaci ohrožení fyzického a duševního zdraví,** - **důležitá telefonní čísla, správný způsob volání na tísňovou linku** - **praktická cvičení první pomoci** - **osobní bezpečí – sexuální zneužívání** - **týrání, šikana** - **brutalita a jiné formy násilí v médiích** - **služby odborné pomoci** - linka bezpečí, Bílý kruh, Děti ulice, Klokánek		

Vyučovací předmět: **PŘÍRODOVĚDA**
6.2 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ROZMANITOST PŘÍRODY ● **Žák objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.** ● **Žák zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškodit.**	- **nerosty, horniny a půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, vznik půdy a její význam** - **životní podmínky – rozmanitosti života podmínek na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí** - **rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, význam v přírodě a pro člověka** - **rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva** - **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana a tvorba životního prostředí, rostlin a živočichů**	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - dovednosti pro učení EV – Ekosystémy - jejich odlišnost, propojenost, význam pro člověka, ovlivnění přírody civilizací Vlastivěda Český jazyk EV – Vztah člověka k prostředí – lidské aktivity a jejich důležitost pro ekologii	
● **Žák stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku**	- **rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními**		

mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	**činnostmi, mimořádné události spojené s přírodními vlivy a ochrana před nimi**		

● Žák vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ **● Žák využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.** **● Žák uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví** **● Žák rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.** **● Žák účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob. ● Žák**	**- Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období** **- lidské tělo - jeho stavba, základní funkce a projevy, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince, partnerství a rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina a partnerství, biolog. a psychické změny v dospívání,** **- nevhodná a vhodná místa pro hru etická stránka sexuality, nemoci přenosné, nepřenosné (hepatitida) HIV/AIDS** **- zdravý životní styl, potrava –**	OSV – Poznávání lidí - vzájemné poznávání, chyby při poznávání lidí; OSV – Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc; OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika – rozhodování se v problematických	

uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	**výběr, skladba, uchovávání, pitný režim** **- osobní bezpečí, bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.),** **- návykové látky, hrací automaty, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím el. médií - označování nebezpečných látek - rizika v dopravě, značky, dopr.**	situacích MUV – Lidské vztahy - předsudky a vžité stereotypy, lidská solidarita, význam kvality mezilidských vztahů	

● Žák rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	**prostředky** **- situace hromadného ohrožení** **- přivolání pomoci v situaci ohrožení fyzického a duševního zdraví, tísňové volání (správný způsob volání)** **- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená (varovný signál, evakuace…), požár (příčiny, prevence, evakuace…), integrovaný záchranný systém** **- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc**	EV – Vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví Český jazyk	

7 VLASTIVĚDA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vlastivěda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vychází z poznatků předmětu Prvouka, ale i z dosavadních životních zkušeností žáků a je přípravou na odborné předměty 2. stupně ZŠ.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je rozdělena do 5 tematických okruhů, z nichž základ Vlastivědy tvoří:

1. tematický okruh Místo, kde žijeme - vede žáky od poznávání nejbližšího okolí postupně až za hranice naší vlasti (ČR - součást EU)
2. tematický okruh Lidé kolem nás - vede žáky od rozpoznávání vhodného chování v rodině až k dovednostem budoucího občana demokratického státu, seznamuje se základními právy a povinnostmi, se světem financí, s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost i svět, učí žáky porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení)
3. tematický okruh Lidé a čas - vede žáky od poznávání historie obce, regionu a kulturního dědictví naší vlasti až po součastnost

Obsahem předmětu Vlastivěda je tedy propojování historických, společenských, kulturních, hospodářských a významných informací ze života lidí a výsledků jejich činností.

Učební plán vymezuje pro předmět Vlastivěda pro 4. ročník i 5. ročník 2 hodiny týdně.

Výuka Vlastivědy probíhá v kmenových třídách (popř. v počítačové učebně). Učivo se však může naplňovat i formou vycházek, exkurzí (např.knihovna, muzeum).

b) Průřezová témata:

OSV	Rozvoj schopností poznávání 4., 5. roč.
	Hodnoty, postoje, praktická etika 4., 5. roč.
VDO	Občan, občanská společnost a stát 4., 5. roč.
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá 5. roč.
MUV	Lidské vztahy 4., 5. roč.
EV	Vztah člověka k prostředí 4., 5.
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí 5. roč.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Kompetence k učení:

- žák vyhledává a třídí informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí

- samostatně pozoruje, získané výsledky porovnává, vyvozuje z nich závěry poznává smysl a cíl učení

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel žáky vybízí, aby kladli otázky
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- společně s žáky formuluje cíl činnosti (úkolu)

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů
- učí se volit vhodný postup a způsob řešení problémů Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák své myšlenky a názory vyjadřuje výstižně, souvisle a kultivovaně jak v ústním, tak i v písemném projevu
- naslouchá promluvám druhých, zapojuje se do diskuze
- rozumí různým typům textů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest a zvuků
- komunikují na odpovídající úrovni mezi sebou i s učitelem Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- žákům umožňuje, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- podle potřeby pomáhá žákům
- studijní materiály a zdroje jsou ve výuce žákům dostupné a v dostatečném počtu

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- respektuje práci a úspěchy vlastní i druhých Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák respektuje názory druhých lidí
- poskytne dle svých možností účinnou pomoc v krizových situacích
- formuje si volní a charakterové vlastnosti, citlivé vztahy ke společnosti, prostředí a k přírodě, orientuje se v problematice peněz , cen a ve spravování osobního rozpočtu Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé - tolerance a ohleduplnost
- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- vede k orientaci v problematice peněz

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák se učí pracovat efektivně a soustavně
- chrání si fyzické, duševní a sociální zdraví Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití techniky, nástrojů a vybavení
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

Vyučovací předmět: **VLASTIVĚDA**
7.1 4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME ○ **Žák určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.** ○ **Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.** ○ **Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách ČR.** ○ **Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.**	- **domov –** orientace v místě bydliště, - krajské město **místní krajina –** její části, poloha krajiny, minulost a současnost obce, města, lokalizace ČR na mapě Evropy, sousední státy ČR **orientace** - **v krajině** – světové strany, buzola, kompas, mapa, základy praktické topografie a orientace v terénu, orientační body, bezpečnost a vhodné chování v přírodě - **mapy obecně zeměpisné a tematické –** obsah, grafika, vysvětlivky, mapy a plány, druhy map, měřítko mapy, povrch krajiny, - typy krajiny **okolní krajina (místní oblast, region) zemský povrch** a jeho tvary, podnebí a počasí, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vodstvo na pevnině, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí **regiony ČR –** Praha a vybrané	EV – Vztah člověka k prostředí - naše obec, náš životní styl, aktuální ekologický problém Matematika Přírodověda	

○ **Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu jejich význam.** LIDÉ KOLEM NÁS ● **Žák vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci** ● **Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popř. připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky** ● **Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy**	oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, průmysl, služby a obchod, hlavní historické památky: Praha, Brno, Olomouc, Uničov - obyvatelstvo ČR, národy a národnostní menšiny ČR, historické členění ČR, EU - **ČR demokratický stát** – základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR - **soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace ve školním kolektivu** - školní řád, šikana, respektování dospělých a rodičů - kulturnost národa - zásady slušného chování, úcta k dospělým, k jinému pohlaví - **mezilidské vztahy, komunikace** - **pomoc nemocným, sociálně slabým, společný evropský dům** - **právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, protiprávní jednání, právní**	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika - spolehlivost, spravedlivost, respektování, rozhodování v eticky problematických situacích MUV – Lidské vztahy - tolerantní vztahy a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi bez ohledu na jejich příslušnost OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - dovednost pro učení a studium VDO – Občan, obč. společnost a stát - práva a povinnosti občana MUV – Lidské vztahy - princip slušného chování, lidská solidarita, zapojení žáků z	

	ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot - **demokratické principy**	odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy	
○ **Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce** LIDÉ A ČAS ○ **Žák pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.** ○ **Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody a kulturních památek.** ○ **Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší**	- **chování lidí, vlastností lidí** - **základní globální problémy, významné sociální problémy** - rasismus, nacionalismus - **problémy konzumní společnosti** - **nesnášenlivost mezi lidmi** - **globální problémy přírodního prostředí** - **orientace v čase a časový řád** určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, časová osa - **regionální památky** - besedy v knihovně, exkurze po památkách a galeriích, studie encyklopedií, práce na PC, internet - **péče o památky, lidé** a obory zkoumající minulost - české země v pravěku, Slované, Sámova	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - dovednosti pro učení a studium Matematika Český jazyk - čtení	

vlasti s využitím regionálních specifik. ○ **Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a v současnosti s využitím regionálních specifik.**	říše, Velkomoravská říše, Přemyslovci, český stát za vlády Lucemburků, středověk, husitské války - první Habsburkové na českém trůně (Rudolf II) - významné historické osobnosti regionu - **báje, mýty, pověsti –** minulost kraje a předků - **proměny způsobu života –** bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života	Výtvarná výchova	
○ **Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků významných dnů.**	- **současnost a minulost v našem životě –** státní svátky a významné dny	Hudební výchova	

Vyučovací předmět: **VLASTIVĚDA**
7.2 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **Žák vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.** ● **Žák rozlišuje mezi náčrty, plány a zákl. typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR, Evropy a polokoulí.** ● **Žák zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.** Výstupy navzájem prolínají celým učivem. LIDÉ KOLEM NÁS ● **Žák poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).**	MÍSTO, KDE ŽIJEME - vlastivědná **mapa ČR** - **regiony ČR, Praha** (přírodní podmínky území, zemědělské a průmyslové oblasti, významná místa a památky, CHKO, cestovní ruch a rekreace) - **mapa Evropy, světa** - orientační **poloha světadílů**, oceánů na Zemi - sousední státy ČR - významné **evropské státy**, města, střediska cestovního ruchu - **Evropská unie** NAŠE VLAST - nutnost ochrany prostředí, v němž žijeme - globální problémy přírodního	OSV – Rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení a studium EV – Vztah člověka k prostředí - ochrana životního prostředí (doprava, zemědělství, průmysl) MUV – Lidské vztahy - spolupráce a tolerance mezi lidmi, mezilidské vztahy, empatie, solidarita VMEGS – Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, zážitky z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů Evropy EV – Vztah člověka k prostředí – zjišťování	

● **Žák rozpozná ve svém okolí chování a jednání, která porušují základní lidská práva nebo**	prostředí ČLOVĚK A SPOLEČNOST	ochrany životního prostředí v obci	

demokratické principy ● **Žák se orientuje v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.** ● **Žák pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.** ● **Žák rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.** ● **Žák srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.** ● **Žák objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.**	- práva a povinnosti žáků, protiprávní jednání, korupce, ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci - vlastnictví soukromé, veřejné, osobní - peníze - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky LIDÉ A ČAS - **současnost a minulost v našem životě** - **proměny způsobu života** - časová přímka - české země a způsob života v období habsburské monarchie (nejvýznamnější osobnosti a události, Marie Terezie, Josef II.) - národní obrození, představitelé - české země v druhé polovině 19. stol. (hospod., polit., společ., kulturní rozvoj) - 1. světová válka, vznik ČSR - 2. světová válka, zánik ČSR, nacistická okupace, život v protektorátu Čechy a Morava,	Matematika Přírodověda Anglický jazyk OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika - vlastní i cizí postoje a hodnoty v chování, odpovědnost, spravedlnost, respektování VDO – Občan, občanská společnost a stát - práva a povinnosti občana, soužití s minoritami, základní principy demokrat. polit. systému EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - péče o kulturní památky Český jazyk	

	obnovení republiky - ČSR po 2. světové válce, poválečná léta, období totality, obnova -		
● Žák využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam nemovitých a movitých kulturních památek.	demokrat. vývoje, vznik a rozpad ČSFR, vznik ČR - charakteristika současné vývojové etapy ČR - **péče o památky, region lidé a** - **obory zkoumající minulost báje,** - **mýty, pověsti –** vlast, rodný kraj		

8 HUDEBNÍ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací obor Hudební výchova zastupuje vzdělávací oblast Umění a kultura. Hudební výchova podněcuje, rozvíjí a kultivuje přirozenou potřebu žáků setkávat se shudbou. Organizací kulturně výchovných činností záměrně obohacuje jejich estetické vnímání a prožívání běžného života. Rozvíjí fantazii, melodické a harmonické cítění, zpěvní hlas, hudební sluch, smysl pro rytmus. Vede žáky ke schopnosti vyjádření hudby formou vokální, pohybovou, rytmickou, instrumentální. Vyučovací předmět vede k porozumění hudbě a jejímu významu v historii i současnosti. Seznámí se s hudbou jiných národů a zemí, různých stylů a forem. Hudební výchova umožňuje a pomáhá žákům sbližovat se s ostatními lidmi. Návštěvou koncertů se žáci učí chovat ve společnosti.

Učební plán vymezuje pro předmět Hudební výchova na l. stupni časovou dotaci pět vyučovacích hodin týdně, což znamená 1 hodinu týdně pro každý ročník.

Výuka hudební výchovy na l. stupni probíhá formou vyučovací hodiny v kmenových třídách, popř. v učebně HV. Učivo hudební výchovy si žáci osvojují i návštěvou výchovných

b) Průřezová témata:

OSV Rozvoj schopnosti poznávání 1., 2., 3. roč. Seberegulace

a sebeorganizace 4. roč.

Sebepoznání a sebepojetí 5. roč. Komunikace

2., 3., 4., 5. roč.

MUV Lidské vztahy 3., 4. roč.

MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 5. roč.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Kompetence k učení:

- žák propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy Výchovné a vzdělávací strategie:
  - učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků
  - s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní:

- žák rozumí různým typům textů a záznamů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- ve výuce reflektuje (hodnotí) společenské i přírodní dění

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
- u každého žáka projevuje očekávání úspěchu

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák používá bezpečně a účinně nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá získané znalosti a zkušennosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel
- vede žáky ke správným způsobům užití nástrojů

Vyučovací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

8.1 1. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.** ○ **Žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.**	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - dbá na správné dýchání, zřetelnou výslovnost a správné držení těla - rytmizuje jednoduchá slovní spojení, říkadla - rozliší tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní - rozlišuje krátké a dlouhé tóny - hudební rytmus – realizace písní ve 2/4 taktu INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - pozná a umí pojmenovat – klavír, kytaru, flétnu, housle, dřívka, triangl, hůlky, bubínek - **hra na hudební nástroje – reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře** - **rytmizace, hudební hry (ozvěna)** HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - provádí hudebně pohybovou činnost	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Prvouka Český jazyk	

○ **Žák reaguje pohybem na znějící hudbu.**	(držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod) POSLECHOVÉ ČINNOSTI - kvalita tónu – délka, výška - hudba vokální, instrumentální,		
○ **Žák odliší hudbu vokální a instrumentální.** Rozpozná vybrané hudební nástroje (klavír, housle, zobcová flétna) podle zvuku.	lidský hlas, hudební nástroj hudební styly – hudba pochodová, - ukolébavka poslech hymny ČR -		

Vyučovací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

8.2 2. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Žák zpívá na základě svých dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.** Pozná melodii stoupavou, klesavou. ○ **Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje.** ○ **Využívá jednoduché rytmické hudební nástroje k doprovodné hře.** ○ **Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.**	- **pěvecký a mluvní projev (dýchání, výslovnost samohlásek na konci slov, nasazení a tvorba tónu – hlavový tón, dynamicky odlišený zpěv – p, mf, ff, hlasová hygiena, hlasový rozsah c_1-h_1 –** - **sjednocování, kánon) realizace** - **písní ve 2/4 a 3/4 taktu hra na** - **Orffovy nástroje, hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď) taktování 2/4 takt pohybový** - **doprovod znějící hudby, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance** taneční krok poskočný, držení rukou (v bok, vedle sebe, proti sobě) - **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu**	OSV – Komunikace - řeč těla, zvuků a slov Český jazyk Český jazyk Tělesná výchova	

	znějící hudby – pantomima, pohybová improvizace s využitím tanečních kroků		

○ Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. **○ Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální**	- **orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tance, či pohybových hrách** - **grafické vyjádření (např. linky) melodie písně (vzestupná, sestupná)** - **nota jako grafický znak pro tón** - **notový zápis jako opora při realizace písně** zesilování, - zeslabování zrychlování, - zpomalování opakování - nota čtvrťová, osminová, půlová, pomlka čtvrťová osminová - **hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroje** - **hudební styly a žánry, hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.** poslech dětského sboru (s	Matematika	

	- doprovodem) - poslech hry na trubku, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytara, velký a malý buben lidová píseň, umělá píseň poslechové skladby dle výběru učitele, přiměřené věku - žáků návštěva výchovného koncertu dle možností, příležitostí a výběru	Tělesná výchova Český jazyk OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - aktivní naslouchání	
	učitele - znalost nejméně 10 písní - chování při kulturních akcích a výchovných koncertech		

Vyučovací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

8.3 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase** ● **Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem** ● **Využívá jednoduché doprovodné nástroje k doprovodné hře**	- pěvecký a mluvní projev, pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus – písně v dvou, tří a čtyřčtvrťovém taktu počátky dvojhlasu, kánon, prodleva - intonace, vokální improvizace, - hudební hry, ozvěna, otázka, odpověď - záznam vokální hudby – linkou, rukou - nota, notový zápis jako opora při realizaci písně, písňová forma a-b - hra na Orffovy hudební nástroje, reprodukce motivů - rytmizace, melodizace, improvizace - pozná: předehra, těžká doba, - ostinato, prodleva - záznam instrumentální melodie,	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového vnímání	Během školního roku se žák naučí asi deset písní (lidových, umělých) a seznámí se s typickými skladbami B. Smetany, L, Janáčka, A. Dvořáka aj. Výběr písniček a poslechových skladeb záleží na dostupném materiálu a na učiteli.

	- čtení rytmického schématu, jednoduchého motivku		
● **Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie** ● **Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpoznává výrazové, tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby** ● **Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální**	- taktování, pohybový doprovod znějící hudby ve dvou a tříčtvrťovém taktu, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pantomima, pohybová improvizace tanečními kroky, orientace v prostoru - rozpoznává délku, sílu, výšku - rytmus, melodie, pohyb melodie, melodie vzestupná, sestupná - rytmické a melodické změny v hudebním proudu - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lids. hlas, - hudební nástroj hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, slavnostní, ukolébavka…	OSV – Komunikace - cvičení smyslového vnímání, řeč těla, řeč zvuků Tělesná výchova	

		MUV – Lidské vztahy - vzájemné obohacování různých kultur OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového vnímání OSV – Komunikace - řeč těla, řeč zvuků	

Vyučovací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA.**

8.4 4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i molových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti**. ○ **Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností je realizuje.**	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - **pěvecký a mluvní projev** - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, hlavový tón, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, hlasový rozsah c1-d2. - **hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, 3/4 taktu - **dvojhlas a vícehlas** - prodleva, kánon, jednoduchý lidový dvojhlas, pěvecký sbor ženský, mužský, dětský, smíšený - **intonace, vokální improvizace** - diatonické postupy v durových tóninách a volné nástupy (1., 3., 5. a 8. stupně.) - **grafický záznam vokální hudby** - čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém	OSV – Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly Český jazyk	

	(grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce, zápis houslového klíče, not c1 – d2 , stupnice C-dur ,zápis noty celé, půlové, čtvrťové, osminové, včetně noty půlové a čtvrťové s tečkou, pomlka celá, půlová, čtvrťová,		

	osminová, repetice, legato INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
○**Žák využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů, skladeb a písní.**	- **hra na hudební nástroje** - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře		
○**Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.**	- **rytmizace, melodizace a hudební improvizace** - tvorba hudebního doprovodu a hudeb. hry na orf. nástroje (tvorba předehry, mezihry, ostinato, rytmizace říkadel, hudební hry – na tělo, otázka – odpověď)	MUV – Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování různých kultur OSV – Komunikace - řeč těla, zvuků, slov, cvičení pozorování a aktivního naslouchání	
○ **Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.**	- **hudební formy** - malá písňová forma jednodílná (př. Běží liška k Táboru), malá písňová forma dvojdílná (a – b, př. Okolo Třeboně), rondo (př. Pějme píseň dokola)		
○ **Žák ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.**	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - **taktování** na 2, 3, doby - **pohybový doprovod znějící hudby** - dvoudobý, třídobý, takt, jednoduché	Tělesná výchova	

	lidové tance,(př. mazurka, polka, valčík) - **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** (pantomima,		
○**Žák rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.**	pohybová improvizace rukou a tělem) - **orientace v prostoru** pamětné uchování tanečních pohybů a kroků POSLECHOVÉ ČINNOSTI - **kvality tónů –** délka, síla, barva, výška - **vztahy mezi tóny –** akord - **hudební výrazové prostředky a hudební prvky –** rytmus, melodie, gradace (př. Vltava) - **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj –** druhy hudebních nástrojů (dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí), poslech vybrané vážné hudby		

	(B. Smetana, A. Dvořák, W. A. Mozart, L. Janáček, B. Martinů a další), hymna ČR - **hudební styly a žánry –** hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. - **hudební formy –** malá písňová forma, rondo, variace (opakující se téma v poslouchané skladbě) - **interpretace hudby –** slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková), seznámení se s životem a dílem výše uvedených autorů, -	Český jazyk	

	návštěva koncertů, 10 písní zpaměti za rok (seznam podle učebnice, ale i jiných zpěvníků), opery B. Smetany		

Vyučovací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA.**

8.5 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i molových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti**. ● **Žák realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či**	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - **pěvecký a mluvní projev** - Dýchání, výslovnost, hlavový tón, dynamicky odlišený zpěv, hlasová hygiena, hlasový rozsah c1-f2. - **hudební rytmus** – realizace písní v taktu 2/4, ¾ a 4/4 - **dvojhlas a vícehlas** - prodleva, kánon, jednoduchý lidový dvojhlas (ženský, mužský, dětský, smíšený pěvecký sbor), rozvíjení činnosti z 1. období - **intonace, vokální improvizace** - diatonické postupy v durových tóninách a volné nástupy (1., 3., 5. a 8. stupně.) např. ozvěna, otázka – odpověď - **záznam vokální hudby –** zachycení melodie písně pomocí jednoduchého	Český jazyk	

píseň zapsanou pomocí not.	grafického vyjádření, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně		
● **Žák využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů, skladeb a písní.** ● **Žák vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.** ● **Žák rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.**	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - **hra na hudební nástroje** - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře - **rytmizace, melodizace a hudební improvizace** - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod, hudební hry - **záznam instrumentální melodie** -čtená a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku - malá písňová forma jednodílná		

● **Žák ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.**	(př. Běží liška k Táboru) - HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - **taktování** na 2, 3, 4 doby - **pohybový doprovod znějící hudby** - dvou-, tří-, čtyřdobý takt, lidové tance, taneční hry se zpěvem - **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** - pantomima, pohybová	OSV – Komunikace – řeč těla, zvuků a slov, cvičení aktivního naslouchání, neverbální sdělování Tělesná výchova	

● Žák rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	improvizace rukou a tělem **orientace v prostoru -** pamětné uchování tanečních pohybů a kroků POSLECHOVÉ ČINNOSTI **kvality tónů –** délka, síla, barva, výška **vztahy mezi tóny –** akord **hudební výrazové prostředky a hudební prvky –** rytmus, melodie, gradace (př. Vltava) **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj** **hudební styly a žánry –** hudba taneční (dříve a dnes), pochodová, ukolébavka, trampská, džez, rock,… **hudební formy –** malá písňová forma, rondo, variace (opakující se téma v poslouchané skladbě) **interpretace hudby –** slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) epizody ze života skladatelů poslouchané hudby (např. B. Smetana, A. Dvořák, W. A. Mozart, L. Janáček, J. S. Bach aj.)	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - rozlišování zábavných prvků od společensky významných OSV – Sebepoznání, sebepojetí - moje psychika-temperament, postoje, hodnoty Český jazyk	

9 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) O b s a h o v é , č a s o v é a o r g a n i z a č n í v y m e z e n í p ř e d m ě t u :

Předmět Výtvarná výchova je začleněn v oblasti Umění a kultura a týká se rozvoje smyslového vnímání a kreativity. Předmět Vv umožňuje žákům rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení a představivost. Výtvarné činnosti jsou realizovány nejen tradičními a ověřenými prostředky, ale i nově vznikajícími. Výtvarné činnosti vedou žáky k rozvíjení schopnosti vnímat realitu, uvědomovat si vhodnost výběru prostředků pro její vyjádření. Výtvarná výchova umožňuje žákům zapojit se na své úrovni do procesu výtvarného umění.

Učební plán vymezuje pro předmět VV na l. stupni sedm hodin týdně. V 1. - 3. ročníku se vyučuje po jedné hodině týdně. Ve 4. a 5. ročníku se vyučuje po dvou hodinách týdně.

Výuka Vv na l. stupni probíhá formou vyučovací hodiny v kmenových třídách. Předmět Vv umožňuje příležitostně reprezentovat školu na veřejnosti(výstavy, soutěže).

b) P r ů ř e z o v á t é m a t a :

OSV	Rozvoj schopnosti poznávání 1., 2., 3. roč.
	Seberegulace a sebeorganizace 4., 5. roč.
	Mezilidské vztahy 4., 5. roč.
	Komunikace 1., 2., 3. roč.
MUV	Lidské vztahy 1., 2., 3., 4., 5. roč.
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá 1., 2., 3. roč.
MV	Kritické čtení 4.,5. roč.
EV	Ekosystémy 1., 2., 3. roč.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel umožňuje žákům reflektovat (hodnotit) úspěšnost dosažení cíle
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák rozumí různým typům obrazových materiálů a tvořivě je využívá ke svému rozvoji využívá informační a komunikační prostředky pro s komunikaci s okolním světem

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- ve výuce reflektuje (hodnotí) společenské i přírodní dění

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák účinně spolupracuje veš skupině, podílí se s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskuzi v malé skupině, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel ve výuce reflektuje (hodnotí) společenské i přírodní dění

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá získané znalosti a zkušenosti pro vlastní rozvoj a přípravu na budoucnost

  Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů

Vyučovací předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

9.1 1. – 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI ○ **Žák rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy, objekty). Porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.** ○ **V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.**	- **prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru** - **uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření** - **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání s ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly** - **smyslové účinky vizuálně obrazných**	Matematika OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení pozorování, neverbální sdělování MUV – Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami VMEGS – Evropa a svět nás zajímá - život dětí v jiných zemích EV – Ekosystémy - les, vodní zdroje, lidská sídla… OSV – Komunikace – řeč prostředí a předmětů	Časové a obsahové zařazení námětů průřezových témat si upřesní vyučující v měsíčních plánech.

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY **○ Žák vyjadřuje rozdíly při vnímání události**	**vyjádření – umělecká tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama**		

různými smysly a pro jejich vyjádření volí vhodné prostředky. **○ Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí zkušeností.**	- **vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** - **manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby** - **typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura** - **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na jejich**	Prvouka Český jazyk	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ ○ **Na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.**	**smyslovém vnímání)** - **osobní postoj v komunikaci, jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací** - **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky, v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje ve škole i mimo školu** - **vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření** - **proměny komunikačního obsahu –**		
Žák umí organizovat vlastní výtvarnou práci. Zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, měkkým materiálem. Umí míchat barvy.	**záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění** - barvy základní – elementární znalosti o teorii barev, vlastnosti (světlé, tmavé, teplé, studené), barevný kontrast, harmonie	Český jazyk	

Umí použít různé druhy štětců dle potřeby. Umí rozfoukávat barvy. Zvládne kresbu dřívkem, špejlí, popř. jiným materiálem (otisky, skvrny,…). Umí řešit úkoly dekorativního charakteru. Umí použít různé materiály.	- řazení prvků v tvarové a barevné kompozici, symetrická a asymetrická řešení - cit pro prostor, skutečnost, fantazii, představy - používá přírodniny, textil, papír, vlnu - frotáž, dekorace, vrypy, dotváření, kombinování přírodních materiálů s jinými materiály - poznávání a zkušenost s vlastnostmi materiálů, jejich výrazové možnosti - sledování základních přírodních zákonitostí (rostliny, stromy)		

Modeluje z plastelíny, moduritu, papíru, hlíny, těsta, sádry. Navštěvuje výstavy, muzea, knihovny – besedy o knihách, ilustrace, regionální památky.	- kašírování, skládání, trhání, stříhání… - poznávání a zobrazování tvarů a funkcí lidských výtvorů (design a estetická úroveň) - aktivní práce s ilustrací, její funkce, vyjadřovací prostředky, jejich porovnávání - hračka, loutka, maňásek v minulosti a dnes, materiály - různé druhy výtvarného umění - kultura bydlení, odívání	Matematika Prvouka Svět práce Český jazyk Svět práce	

Vyučovací předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

9.2 4., 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
●Žák při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů/světlo, barva, proporce/.	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - **linie, tvary, objemy, světlo a barva, textura (podobnost, kontrast, rytmus)** - **kombinace v ploše, objemu, prostoru** - **uspořádání objektů do celků**		
●Žák osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky.	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - **volný** výtvarný **projev** vycházející ze skutečnosti i **fantazie** - dějový celek, **ilustrace** textů - lidská postava, hlava (pohádková bytost – tvarová a barevná nadsázka) - přírodní objekty (vnitřní stavba, členění, růst, dotváření dle fantazie) - Věci (tvar, prostorové principy, vztah objekt a prostředí) - **emoce, nálady, pocity** - dekorativní řešení plochy, symetrie	OSV - Seberegulace a sebeorganizace – sebekontrola, regulace vlastního prožívání Český jazyk, sloh Přírodověda	

●Žák užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném linie a barevné plochy, v objemovém modelování,	a asymetrie, rytmus - elementární teorie o barvě - linie - kontrast, tvar, plocha, barva v ploše - písmo/jako dekor. prvek, hravé a experim. činnosti/		
v prostorovém uspořádání prvků. **●Žák nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly.** **●Žák porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.**	- prostorové objekty, **plastika** - výtvarné techniky, materiály - **manipulace s objekty, pohyb těla** OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - druhy výtvarného umění /malířství, sochařství, architektura/ - kultura bydlení, odívání - lidové umění a dekor - výtvarná úprava knihy, ilustrátoři - **hračka** - **fotografie, film, televize, PC, reklama, komiks, tiskoviny** - galerie, výstava, regionální památky a zajímavosti - **utváření, zdůvodňování,**	Matematika Svět práce Svět práce Hudební výchova MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kritický přístup k reklamě	

●Žák nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	**porovnávání odlišné interpretace s vlastní**	Vlastivěda Český jazyk, literární výchova Vlastivěda	
		OSV - Mezilidské vztahy – empatie, pohled na svět očima druhého MUV - Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami	

10 TĚLESNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) O b s a h o v é , č a s o v é a o r g a n i z a č n í v y m e z e n í p ř e d m ě t u :

Předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Realizuje tedy její základní myšlenku, že zdraví člověka je závislé na jeho tělesné zdatnosti.

Tělesná výchova vede k osvojení a rozvíjení základních pohybových dovedností, k prožitku z pohybu, rozvíjí zdatnost a výkonnost žáků, podporuje jejich soutěživost .

Spontánní pohybová činnost žáků postupuje k činnost řízené. Povinná tělesná výchova umožňuje kompenzaci různého zatížení, v hodinách i v tělovýchovných chvilkách v jiných předmětech se preventivně využívá korektivních a vyrovnávacích cvičení.

Učební plán vymezuje pro předmět TV na 1. stupni časovou dotaci 10 vyučovacích hodin, vyučuje se tedy v každém ročníku 2 hodiny týdně.Do povinné výuky TV je zahrnut kurz plavání - 20 vyuč. hodin ve 3. ročníku a 20 hodin ve 4. ročníku.

Výuka Tělesné výchovy na 1. stupni probíhá formou vyučovací hodiny ve dvou tělocvičnách, na školním hřišti, k dispozici je házenkářské hřiště a zimní stadion. Přesunem po městě, parku a okolní krajině při různých školních akcích se naplňuje učivo turistiky a pobyt v přírodě.

b) P r ů ř e z o v á t é m a t a :

OSV Seberegulace a sebeorganizace 1., 2., 3., 4., 5. roč.

Mezilidské vztahy 4., 5. roč.

Komunikace 4., 5. roč.

VMEGS Evropa a svět nás zajímá 3. roč.

MUV Lidské vztahy 4., 5. roč.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žák poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich Výchovné a vzdělávací strategie:
  - učitel společně s žáky formuluje cíl činnosti (úkolu)
  - důsledně rozlišuje procesy učení a hodnocení

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel umožňuje žákům reflektovat (hodnotit) úspěšnost dosažení cíle sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok

- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák rozumí užívaným gestům, zvukům a jiným informačním a komunikačním prostředkům
- využívá informační a komunikační prostředky pro komunikaci s okolním světem

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- umožňuje žákům, aby si vzájemnně sdělovali své pocity a názory

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, poskytne pomoc v případě potřeby
- chápe potřebu efektivně spolupracovat, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocit sebeuspokojení a sebeúcty Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák odmítá útlak a hrubé násilí
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností pomoc v krizových situacích
- aktivně se zapojuje do sportovních aktivit
- rozhoduje se v zájmu ochrany zdraví Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel
- vede žáků k plánování úkolů a postupů

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák používá vymezená pravidla, plní povinnosti a adaptuje se na změněné nebo nové podmínky
- využívá získané znalosti a zkušennosti pro vlastní rozvoj Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel
- vede žáky ke správným způsobům užití nástrojů a vybavení

Vyučovací předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA**
5.1.10.1 1. – 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○**Žák uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování, usiluje o zlepšení všech svých pohybových činností** ○ **Reaguje na pokyny a povely k vlastnímu provedení činnosti** ○ **Využívá nabízené činnosti k pravidelnému pohybovému režimu při správném držení těla při různých činnostech** ○ **Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce**	- **organizace** cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí a náčiní - postoje, obraty, příprava organizmu před cvičením - **průpravná cvičení** správné držení těla, kondiční, koordinační a vyrovnávací cvičení, příprava organizmu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení - **základy gymnastiky** - **akrobacie**- kotoul vpřed, kolébka vzad, stoj na rukou s dopomocí - **cvičení s náčiním**-obruče a švihadla odpovídající velikosti - **cvičení na nářadí**-nácvik odrazu z můstku, výskok na 2-4 díly bedny s odrazem z trampolíny, cvičení na žebřinách (ručkování, svisy, posilování), chůze na kladince/lavičce a její kombinace	OSV – Seberegulace, sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání	Učivo k těmto výstupům prostupuje celým obdobím.

	- **rytmické a kondiční formy cvičení** - základy estetického pohybu, pokus o vyjádření melodie, rytmu, jednoduché		

○ **Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti prováděné ve skupině a pohybové činnosti jednotlivce**	taneční kroky ve dvou a tříčtvrt. taktu, taneční postoje, chůze, běh (s hudbou nebo rytm. doprovodem) - **průpravné úpoly k rozvoji síly** přetahy, přetlaky, medicimbály odpovídající velikosti, tyč (posilování v rámci individuálních možností) **pohybové hry** - hry a aktivity s různým zaměřením, netradiční, pokus o pohybovou tvořivost (s využitím hraček) – znázorňovat zvířata, věci, náladu, tvar, - hry v místnosti i venku s náčiním vlastní výroby (15 – 20her) **základy sportovních her** - manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce – přihrávky jednoruč, obouruč, předním nártem, průpravné hry, hry podle zjednodušených pravidel (minifotbal, vybíjená…)	Hudební výchova	Ve hře – spolupráce, smysl pro fair play, učení se řešit situace.

	- **základy atletiky** - běh rychlý 30 až 60 m motivovaný, běh vytrvalý do 1000 m na dráze, start nízký a polovysoký, skok do dálky, rozběh 5až 7 dvojskoků, hod míčkem s rozběhem i bez, úprava terénu, měření výkonu, vydání povelu, skok vysoký přímý krátký rozběh – úměrně věku, motivovaný		

○ **Reaguje na základní pokyny a povely k osvojování činnosti, v souladu s individuálními předpoklady zvládá jednoduché pohybové činnosti jednotlivce** ○ **Spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím**	- **turistika pobyt v přírodě** - **přesuny** v terénu, chování v dopr. prostředcích, teorie o táboření, orientace v přírodě, její ochrana - **plavání** - **hygiena**, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob - **bruslení** - bezpečnost, hry na ledě, základní techniky pohybu, jízda vpřed, zpomalení, změna směru, zastavení (samostatně se obout)	VMEGS- události mající vztah k Evropě (3. roč.) Český jazyk – sloh Prvouka	

Vyučovací předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA**
10.2 4., 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **Žák se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením** ● **Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her** ● **Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě**	- **význam pohybu pro zdraví** - **průprava, kondiční, koordinační, vyrovnávací cvičení** - **správné držení těla** - **příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení** - **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu** - **hygiena při TV – při pohybových činnostech a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí** - **bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní, pomůcek** - **první pomoc**	OSV – Seberegulace, sebeorganizace – sebekontrola a sebeovládání	

	- předání hlášení, povely, postoje, obraty, správná technika pohybů, význam přípravy organismu před cvičením - vystupování v roli hráče a soupeře, v roli hráče a rozhodčího		
● **Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení činnosti** ● **Žák jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví** ● **Užívá při pohybové činnosti základní osvojovací názvosloví, cvičí podle popisu cvičení. Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy**	- **pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry** - **pohybová tvořivost** - **sportovní hry** - **pravidla**, spolupráce, losování, zahájení, počítání skóre, ukončení - **řešení** situace, role hráč a rozhodčí - **manipulace s míčem** přihrávka obouruč, jednoruč, předním nártem - **vybíjená** - házet jen jednou rukou, chytání míče - 4. ročník - hra na malém hřišti - 5. ročník - hra na velkém hřišti - **košíková** – vedení míče, driblink vedle těla pravou nebo levou rukou, na místě, v pohybu - **přihrávku** chytat do dlaní - **střelba** na koš, na branku jednoruč,	OSV – Komunikace - pozitivní komunikace v různých situacích OSV – Mezilidské vztahy - respektování, podpora, pomoc, dobré vztahy ve třídě MUV – Lidské vztahy – základní morální normy, principy slušného chování	

	obouruč - **přehazovaná** přes síť - **základy gymnastiky** - **průpravná cvičení** - **akrobacie** - **kotoul vpřed a jeho modifikace – p**ostavení rukou a hlavy, ruce do vzpažení - **kotoul** vzad a jeho modifikace - **nácvik** stoje na rukou - akrobatické kombinace - kladina, lavička – druhy chůze s pohyby		
● Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	paží, poskoky - přeskok - **přeskok** přes kozu na šíř z trampolíny - **náskok** na 3,4 díly švédské bedny do podřepu s důrazem na dohmat - **rytmické a kondiční formy cvičení** - **kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem** - **základy estetického pohybu** - **vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance** - **cvičení** se švihadly, na žebřinách - **průpravné úpoly – přetahy a přetlaky** - **základy atletiky** - **názvy** náčiní - **základní** pravidla, úprava terénu		

	- **měření** disciplín, průpravná cvičení pro jednotlivé disciplíny - **základy** atletické abecedy - **rychlý běh** - **vytrvalý běh** - **přespolní** běh - **nízký** start na povel i z bloků - **polovysoký** start - **skok do dálky –** při doskoku dopad na 2 nohy, ruce před sebou, rozběh s 5 až 7 dvojkroky **hod s míčkem –** napojení rozběhu, pravou rukou hod a levá noha směřuje dopředu s vytočením ramen - **turistika a pobyt v přírodě, přesun do terénu a chování při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody** - **plavání – hygiena, adaptace na vodní**	Hudební výchova	
	prostředí, základní plavecké dovednosti, plavecká technika - **bruslení – základní techniky pohybu** - **jízda** vpřed, zpomalení, zastavení, změna směru, jízda na rychlost - **ve** 4. ročníku – dopravní výchova - **jízda** na kole na dopravním hřišti, technika jízdy na kole, zná pravidla silničního provozu - **komunikace v TV** - **smluvené povely, signály**	Matematika	

	- **organizace při TV – základní organizace prostoru a činnosti v běžném prostředí** - **zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály, symboly** - **pravidla při hrách, závodech, soutěžích** - **měření a posuzování pohybových dovedností, měření výkonů, základní pohybové testy** - **zdravotní oslabení – konkrétní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení, obutí pro Zdravotní TV** - **zásady správného držení těla**		
● **Žák užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví** ● **Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy**	- **dechová cvičení** - **vnímání pocitů při cvičení** - **nevhodná cvičení a činnosti** - **základy speciálních cvičení** - **základní cvičební polohy** - **technika cvičení** - **soubor speciálních cvičení**		

● **Orientuje se v informačních zdrojích o sportovních akcích ve škole i mimo školu** ● **Žák zařazuje pravidelně speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimátním počtu opakování** ● **Žák zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle učitele** ● **Žák upozorní samostatně na činnosti, prostředí, které jsou v rozporu s jeho oslabením**	- **pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení**		

11 Člověk a svět práce

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací obor Člověk a svět práce zastupuje vzdělávací oblast Svět práce. Předmět Pracovní činnosti vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytvoření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vychází z konkrétních životních situací, se kterými žáci přicházejí do kontaktu, umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. Formuje jejich osobnost rozvíjením motorických i tvořivých schopností a dovedností. Vzdělávací obsah je rozdělen na l. stupni na čtyři tématické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů. Vzdělávací obsah je určen všem žákům(chlapcům i dívkám). Žáci se učí pracovat s různými materiály, střídají činnosti, pracují ve skupině, učí se hodnotit. Jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Učební plán vymezuje pro předmět Pracovní činnosti na l. stupni časovou dotaci pět vyučovacích hodin, vyučuje se tedy v každém ročníku jedna hodina týdně.

Výuka probíhá převážně v kmenové třídě.

Po dohodě s vedením školy je možné vyučovací hodinu půlit z důvodu velkého počtu žáků ve třídě.

b) Průřezová témata:

OSV Seberegulace a sebeorganizace 1., 2., 3. roč.

EV Vztah člověka k prostředí 4., 5. roč.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Kompetence k učení:

- žák poznává cíl a smysl učení, má pozitivní vztah k učení a určí překážky či problémy, bránící učení, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami společně s žáky formuluje cíl činnosti (úkolu)

Kompetence k řešení problému:

- žák ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit a zhodnotí výsledky svých činů

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel klade otevřené otázky, zadává úlohy, rozvíjející tvořivost
- umožňuje žákům reflektovat (hodnotit) úspěšnost dosažení cíle sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák rozumí různým typům obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně
- využívá získané komunikativní dovednosti ke spolupráci s ostatními lidmi Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskuzi v malé skupině, chápe potřebu spolupracovat při řešení problémů, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák respektuje přesvědčení druhých lidí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace a chová se zodpovědně v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
- u každého žáka očekává úspěch

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní postupy
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, i z hlediska ochrany zdraví, ochrany životního prostředí

- využívá získané znalosti a zkušenosti pro vlastní rozvoj a přípravu pro budoucí povolání

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů

Vyučovací předmět: **PRACOVNÍ ČINNOSTI**

11.1 1. – 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - Žák umí stříhat, spojovat, propichovat, navlékat, svazovat, lisovat, slepovat. - Umí hníst, válet, stlačovat, přidávat, ubírat, ohýbat, dělit - Umí překládat, skládat, stříhat, trhat, vystřihovat, nalepovat, slepovat, rozřezávat, sešívat, odměřovat, obkreslovat podle šablony - Umí vytvářet jednoduché prostorové tvary. - Umí odměřovat, navlékat nitě, dělat uzlík. - Naučí se šití stehem (přední, zadní, křížkový, stonkový). - Umí zarovnávat tkaninu podle vytažené nitě.	- práce s drobným materiálem (dřívka, špejle, drátky, krabičky, korek, provázek, sláma, listy, plody, semena) - práce s modelovací hmotou - práce s papírem, kartonem - práce s textilem	Výtvarná výchova Matematika	

- Umí sešít předním a zadním stehem. - Umí přišít knoflík, stužku. ○ **Vytváří jednoduchými postupy různé předměty**		Český jazyk	
s tradičních a netradičních materiálů. ○ **Pracuje podle slovního návodu a předlohy.** - Uplatňuje požadavky bezpečnosti a hygieny práce, udržuje pořádek na pracovním místě. - Určuje vlastnosti materiálu. - Rozliší přírodní materiál a užívá i technický materiál. - Seznámí se se základními nástroji a pomůckami, ovládá je a používá. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - Seznámí se s návodem a jednotlivými částmi,	- **jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce** - tvar, barva, povrch, tvrdost, druh, formát a savost - užití přírodnin, technického materiálu, přírodního materiálu - účel, způsob užití, vlastnosti, vhodný výběr - **práce s návodem, jednoduchým**	OSV – Seberegulace a sebeorganizace – stanovení cílů a kroků k jejich dosažení, regulace jednání Prvouka	

možnostmi užití. - Umí sestavit model podle předlohy i představy z jednoduché stavebnice. - Pracuje se stavebnicí z kartónových prvků. - Umí sestavit jednoduchý model z konstrukčních stavebnic se spojovacími díly. - Umí montovat, demontovat. - Uplatňuje požadavky bezpečnosti a hygieny práce. ○ **Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí.**	**náčrtem** - práce s předlohou - práce s kartonem - práce s konstrukční stavebnicí - práce se stavebnicí ze dřeva, plastu, plošné, prostorové stavebnice	Prvouka	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE ○ **Žák provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování.** ○ **Pečuje o nenáročné rostliny.**	- klíčivost, růst, rozmnožování - **pěstování pokojových rostlin** - **rostliny jedovaté a alergie** - otírání, zalévání, kypření, rosení, hnojení, rozmnožování	Prvouka	

- Umí zasít semena. - Pozná nářadí. **PŘÍPRAVA POKRMŮ** ○ **Žák umí připravit tabuli pro jednoduché stolování.** ○ **Chová se vhodně při stolování.**	- **pěstování rostlin ze semen v místnosti** - **jednoduchá úprava stolu** - **základní vybavení kuchyně**	Prvouka OSV – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání, sebekontroly, regulace vlastního jednání	

Vyučovací předmět: **PRACOVNÍ ČINNOSTI**
11.2 4., 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM • **Žák udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.** • **Žák volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.** • **Žák vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.**	**organizace práce** - upevňování návyků, organizace a plánování práce, bezpečnosti a hygieny práce **pracovní pomůcky a** - **nástrojefunkce a využití** - osvojování si správných pracovních dovedností, návyků a plánování vlastní pracovní činnosti **vlastnosti materiálu** poznávání, porovnávání a rozlišování materiálů, funkční využití **jednoduché pracovní operace a postupy Přírodniny:** - rozlišování přírodních a technických materiálů stříhání, - propichování, svazování, - navlékání, slepování aj. - **modelovací hmota:** hnětení, válení, sušení aj. **papír a karton:** - překládání, skládání, stříhání,	EV – Vztah člověka k prostředí - možnosti a způsoby ochrany zdraví Přírodověda	

• **Žák využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.** KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI • **Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze.**	slepování aj. - jednoduché kartonážní práce, skládanky, vystřihovánky aj. - **textil:** - práce s jednoduchým střihem - jednoduchý výrobek z textilu - drobné opravy oděvu - šití a sešívání základními stehy - **drát, fólie aj.** **lidové zvyky a tradice** - poznávání a užití různých technik - **práce s návodem, předlohou**, **jednoduchým náčrtem** - seznámení se s návodem a předlohami, jednotlivými částmi a možnostmi užití	Český jazyk Matematika	

• **Žák pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.** • **Žák provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.**	- **stavebnice plošné, prostorové, konstrukční aj., sestavování modelů** sestavování modelů podle předlohy, ale i představy - vytváření vlastních kompozic ze stavebnicových prvků, volného materiálu		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
PĚSTITELSKÉ PRÁCE **Žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.**	- **základní podmínky pro pěstování rostlin,** půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo, zalévání, kypření, rosení, hnojení, rozdíl mezi setím a sázením, množení rostlin odnožemi a řízkováním **pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě** **(**okrasné rostliny, léčivky, koření,	Přírodověda	

● **Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.** ● **Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.** **Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.**	- zelenina aj.) **pěstování pokojových rostlin**, plevele, hydroponie, aranžování květin - umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné nářadí a materiál správná - organizace a bezpečnost práce, hygiena práce, první pomoc -		vycházky – sad, pole, exkurze do zahradnictví

PŘÍPRAVA POKRMŮ ● **Žák se orientuje v základním vybavení kuchyně.** ● **Žák připraví samostatně jednoduchý pokrm.** ● **Žák dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.** ● **Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.**	- **základní vybavení kuchyně** - **technika v kuchyni** – historie a význam (myčka, mixér) **výběr,** - **nákup a skladování potravin** jednoduché pohoštění ze studené - kuchyně nápoj - **jednoduchá úprava stolu** pravidla správného stolování pravidla - společenského chování obsluha u - stolu **základní úklid pracovních** - **ploch a nádobí** čisticí prostředky v kuchyni - hygiena, bezpečnost v kuchyňce první pomoc - - -	Matematika	

II. stupeň

1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 8. a 9. ročníku 5 hodin týdně a v 7. ročníku 4 hodiny týdně.

Vzdělávání v tomto předmětu je zaměřeno na:

- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměrů autora, hlavní myšlenky
- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu o vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Výuka se realizuje v poloodborné učebně českého jazyka, učebně výpočetní techniky a v ostatních učebnách.

b) Průřezová témata:

6. ročník	
OSV	Poznávání lidí
	Mezilidské vztahy
	Komunikace
VMEGS	Objevujeme Evropu a svět
MUV	Etnický původ
7. ročník	
OSV	Sebepoznání a sebepojetí
	Poznávání lidí
	Komunikace
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá
EV	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
8. ročník	
OSV	Mezilidské vztahy
	Komunikace
VMEGS	Výchova k myšlení v evropských a glob. souvislostech
	Evropa a svět nás zajímá
MV	Fungování a vliv médií ve společnosti
9. ročník	
OSV	Psychohygiena

	Kreativita
MUV	Kulturní diference
	Multikulturalita
EV	Vztah člověka k prostředí MV
	Tvorba mediálních

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- žák poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáka k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací a k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáka ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace, k naslouchání a respektování názorů druhých

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají Výchovné a vzdělávací strategie:
  - učitel vede žáka k využívání skupinového vyučování
  - učitel vede žáka k ochotě pomoci

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáka k pozitivnímu vztahu k našemu kulturnímu a historickému dědictví a zapojuje ho do kulturního dění

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáka ke smysluplné práci

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 6.**

(jazyková výchova)

1.1 ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci** ○ učí se pracovat s PČP, SSČ ○ **rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí** ○ učí se pracovat se SMČ ○ **spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace** ○ **rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní její užití**	**Tvarosloví** Ohebné slovní druhy - určování slovních druhů, mluvnické významy a tvary slov **Skladba** - větné členy, věta jednoduchá, souvětí **Zvuková stránka jazyka** - hláska a písmeno, spisovná a nespisovná výslovnost, zvuková stránka slova a věty **Rozvrstvení národního jazyka**	Na základě výběru textu. Z, OV EU – PJ vlastní VMEGS – Objevujeme Evropu a svět MUV – etnický původ	**Pravopis** v průběhu celého roku. Během školního roku - 4 čtvrtletní písemné práce - 6 diktátů

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 6.**

○ **samostatně pracuje s PČP, se SSČ a s dalšími slovníky a příručkami**	- jazyk spisovný a nespisovný **Obecné poučení o jazyce**		

(literární výchova)

Ročník:

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 6.**

○ reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla ○ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby ○ vyjádří své pocity z přečteného textu ○ rozlišuje základní literární druhy a žánry	**Tvořivá činnost s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek **Základy literární teorie** - jazyk literárního díla, literatura umělecká a věcná **Literární druhy a žánry** - próza, poezie a drama	Na základě výběru textu D – pověsti OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy	

(komunikační a slohová výchova)

Ročník:

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 6.**

○ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	**Písemný projev** **Vyplňování jednoduchých tiskopisů** - poštovní poukázky, podací lístek, telegram	OSV – komunikace	Během školního roku – 2 slohové práce
○ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	**Jednoduché komunikační žánry** - vzkaz, inzerát, objednávka, zpráva a oznámení, SMS	MV – stavba mediálních sdělení (př. stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení)	
○ osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu	**Dopis osobní a úřední**	INF – Word (školní časopis)	
○ zvládá členění na odstavce	**Popis a jeho funkce**		
○ umí vyhledat klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu	**Výtah a výpisky**	D – Nástup Habsburků na český trůn Umělecká lit. – sestavování osnovy	
○ dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč, rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	**Mluvený projev** **Vypravování (ústní, písemné)**	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	

Vyučovací předmět:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA (jazyková výchova)

1.2 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ rozpoznává přenesená pojmenování ○ **samostatně pracuje s PČP, se SSČ a s dalšími slovníky a příručkami**	**Význam slova** - slova jednoznačná a mnohoznačná, slovo, sousloví a rčení, synonyma a homonyma, slova citově zabarvená, odborné názvy	Na základě výběru textu RV – Úmluva o právech dítěte (odborné názvy)	**Pravopis** v průběhu celého roku Během školního roku – 4 čtvrtletní písemné práce, 6 diktátů
○ rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	**Slovní zásoba a její obohacování**	D – První Slované v Čechách a na Moravě (odvoz. příd. jmen) Z – Afrika (neohebné slovní druhy)	
○ rozlišuje neohebné slovní druhy ○ ovládá pravopisné jevy morfologické	**Tvarosloví** - neohebné slovní druhy		
○ **rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí** ○ rozlišuje větné členy ○ ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché i v souvětí	**Skladba** - druhy vět podle postoje mluvčího, věty jednočlenné, větné ekvivalenty - ZVČ, rozvíjející větné členy - přístavek - druhy vedlejších vět	**VMEGS – Evropa a svět nás zajímá** Z – Praha, pražské čtvrti, názvy ulic	
○ **v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí**	**Pravopis** - i/-y, shoda přísudku s podmětem, psaní velkých písmen ve vlastních jménech		

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA (literární výchova)

Ročník: **7.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ reprodukuje přečtený text ○ **formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo** ○ **porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování** ○ učí se rozpoznávat základní rysy výrazného individuálního stylu autora	**Tvořivá činnost s literárním textem** **Pohádka** - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - záznam a reprodukce hlavních myšlenek **Základy literární teorie a historie** **Poezie** - obrazná pojmenování - zvukové prostředky poezie: rým, rytmus - volný verš **Pověst** **Próza** - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu)	Podle výběru textu **OSV – poznávání lidí dle příběhů** D - pověsti	

Vyučovací předmět:

(komunikační a slohová výchova)

Ročník: **7.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

○ **odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru** ○ vhodně užívá jazykových prostředků vzhledem k záměru ○ dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby ○ rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity a nálady ○ dokáže vyhledat klíčová slova, formulovat hlavní myšlenky textu, uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel ○ dokáže sestavit text s ohledem na jeho účel ○ dokáže uspořádat informace s ohledem na jeho účel ○ **v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči** ○ využívá poznatků k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní	**Písemný projev** **Popis** - výrobku, uměleckého díla, pracovního postupu **Charakteristika** **Líčení** **Výtah** **Žádost** **Životopis** **Mluvený i písemný projev** **Vypravování**	Podle výběru textu VV, D – baroko, zámek Kuks OSV – sebepoznávání a sebepojetí, poznávání lidí EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí D – Mistr Jan Hus (výtah z učebnice pro 7. ročník) OSV – komunikace, poznávání lidí	Během školního roku – 2 slohové práce

Vyučovací předmět:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA (jazyková výchova)

1.3 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech** ○ správně používá slova přejatá ○ správně vyslovuje běžně užívaná cizí jména, umí je skloňovat ○ využívá poznatky o jazyce ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu ○ **rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí** ○ **v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí**	**Obohacování slovní zásoby** - nauka o tvoření slov - slova přejatá (výslovnost, pravopis) **Tvarosloví** - skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen - užití vlastních jmen v textu - slovesný vid **Pravopis** - i/y v koncovkách - psaní předpon s-, z-, vz- a předložek s/se, z/ze - psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně **Skladba** - větné členy, jednotlivé druhy vedlejších vět - významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami, souvětí souřadné - souvětí podřadné - spojovací výrazy a interpunkce v	Podle výběru textu HV – V + W (Chvála češtiny) RV – Zrod ostrakismu (šikana, drogy) D – Zvěčnělý odkaz tereziánské doby INF – Počítačové pirátství, počítačová etika MV – fungování a vliv médií ve společnosti	V průběhu školního roku – 4 čtvrtletní písemné práce, 6 diktátů

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

○ má přehled o slovanských a světových jazycích ○ **rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití**	souvětí - jazykové rozbory **Obecné poučení o jazyce** - slovanské jazyky - útvary českého jazyka a jazyková kultura		

(literární výchova)

Ročník: **8.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky

Vyučovací předmět:

○ **rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele** ○ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby ○ **porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování** ○ **vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích**	**Literární druhy a žánry – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé Starší literatura** **Renesance** **Humanismus** **Romantismus** **Realismus** **Literatura 20. století**	Podle výběru textu D VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

(komunikační a slohová výchova)

Ročník: **8.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu** ○ vhodně užívá jazykové prostředky ○ vhodně užívá jazykové prostředky výkladu, formuluje myšlenky a názory v logickém sledu, učí se výstižnému a souvislému ústnímu i písemnému projevu ○ **samostatně připraví a s oporou o text přednese referát** ○ využívá poznatků o jazyce a stylu k tvořivé práci – k tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů, rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení ○ pokouší se o vlastní tvořivé psaní, o vyjádření vlastního postoje ke sdělovanému obsahu ○ vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení, při tvůrčích činnostech i v praktickém životě	**Mluvený a písemný projev** **Výtah** **Výpisky** **Charakteristika literární postavy** **Výklad** **Líčení** **Úvaha** **Souhrnné poučení o slohu** - různé slohové útvary v literárních	Podle výběru textu Př – Sklípkan OV – Globální problémy lidstva VMEGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – mezilidské vztahy - komunikace	V průběhu roku – 6 slohových prací

○ **dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci**	ukázkách		

(jazyková výchova)

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 9.**
1.4 ročník 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova** ● **samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami** ● **rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech** ● **rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov** ● **správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci** ● **rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí** ● **v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí** ● **spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova** ● **využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace**	**Slovní zásoba a tvoření slov** - slohové rozvrstvení slovní zásoby - význam slova - homonyma, synonyma - obohacování slovní zásoby - způsoby tvoření slov **Tvarosloví** (slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov) **Skladba** (výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu) **Pravopis (**lexikální, morfologický, syntaktický) **Zvuková stránka jazyka (**zásady spisovné výslovnosti, přízvuk slovní a větný, intonace, členění souvislé řeči)	Podle výběru textu INF – PC – sl. zás. (jádro, okrajová část) - slova cizího původu RV – Když děti popíjejí alkohol (předl., spojky) - Etiketa (zápor) OSV – psychohygiena Z – vlastní jména MV – tvorba mediálních sdělení	V průběhu školního roku - 4 čtvrtl. pís. práce - 6 diktátů

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 9.**

● **rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití**	**Obecné poučení o jazyce** (skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka, jazyk a komunikace)		

(literární výchova)

Ročník:

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 9.**

● uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla **●rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora** **● formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo** **● tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie** **● rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty** **● rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele** **● uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře** **● porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ● vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích**	**Tvořivé činnosti s literárním textem** **Základy literární teorie a historie** **Literární druhy a žánry** **Ukázky z literatury 20. století** - poezie - próza - drama	Podle výběru textu D – 2. svět. Válka MUV – kulturní diference - multikulturalita	

(komunikační a slohová výchova)

Ročník:

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **samostatně připraví a s oporou o text přednese referát** ● **uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování** ○ využívá poznatků o jazyce a stylu k vlastnímu tvořivému psaní ● **odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru** ● **využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ● v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ● zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu** ○ tvořivě píše na základě svých zájmů a osobních dispozic **● rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj**	**Písemný projev** **Výklad** **Popis** **Charakteristika** **Vypravování** **Úvaha** **Mluvený projev** **Proslov** **Diskuze** **Fejeton** **Funkční styly**	Podle výběru textu OSV – kreativita (mluvní cvičení) VV – popis uměleckého díla (obraz, fotografie) D – řečnické umění (starověké Řecko, Řím) MV – tvorba mediálních sdělení (média, internet) EV – vztah člověka k prostředí	V průběhu školního roku - 2 slohové práce

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 9.**

2 Anglický jazyk

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Anglický jazyk je vyučován na 2. stupni v šestém až devátém ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat RVP. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, pochopit a respektovat odlišné kulturní hodnoty jiných národů. Znalost anglického jazyka rovněž usnadňuje práci s počítačem a internetem. Vyučování anglického jazyka probíhá v návaznosti na český jazyk, zeměpis, dějepis, hudební, výtvarnou a rodinnou výchovu.

Výuka se realizuje ve všech ročnících v časové dotaci 3 hodiny týdně v poloodborných i klasických učebnách. Žáci rovněž mohou využívat dvě počítačové učebny.

Žáci jsou v jednotlivých ročnících rozděleni do skupin, kterých je více než kmenových tříd. Nadaní žáci, kteří zvládají základní učivo pracují s náročnějšími texty, gramatické učivo probírají v rozšířené podobě, více se věnují poslechu a vypracovávají náročnější písemná a ústní sdělení.

b) Průřezová témata:

6. ročník

OSV	Poznávání lidí
	Sebepoznání a sebepojetí
	Rozvoj schopností poznávání
VMEGS	Objevujeme Evropu a svět

7.ročník

OSV	Sebepoznání a sebepojetí
	Mezilidské vztahy
MV	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
VMEGS	Objevujeme Evropu a svět

8.ročník

VMEGS	Objevujeme Evropu a svět
MV	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

9.ročník

VMEGS	Objevujeme Evropu a svět
MUV	Kulturní diference

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Kompetence k učení:

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
  - propojovat probraná témata a jazykové jevy

- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině zhodnotit sám sebe po skončení lekce Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel společně s žáky formuluje cíl činnosti

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- pracovat na projektech, ve kterých využívá znalostí z jiných předmětů
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba - logické a efektivní

vyjadřování Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu nebo

vztahu Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- učitel umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- vyžádat si pomoc, poskytnout radu v jednoduchých situacích
- vyjadřovat svoje vlastní názory a postoje v jemu známém a blízkém prostředí protředí
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu
- respektovat práci i úspěchy vlastní i druhých
- nést zodpovědnost za vlastní práci
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování Výchovné

a vzdělávací strategie:

- učitel žákům umožňuje, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel
- učitel zadává práci, při kterých žáci spolupracují

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel žákům objasňuje, které koncepce a postupy, používáné ve společenské praxi, jsou v souladu s dosaženou úrovní poznání
- učitel ve výuce reflektuje společenské i přírodní dění

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí Výchovné a vzdělávací strategie:
- studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky) jsou ve výuce žákům dostupné a v dostatečném počtu
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů

Vyučovací předmět: **ANGLICKÝ JAZYK**

ročník

2.1 **6.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně**	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	**Osobnostní a sociální výchova** Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** Objevujeme Evropu a svět Matematika – měření času Dějepis – dopravní prostředky a jejich vývoj, divadlo – vznik Zeměpis – zeměpisný původ rostlin, počasí	
○ **Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat**			
○ **Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích**	Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím		
○ **Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech, popíše místa a věci ze svého každodenního života**			
○ **Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace**			
○ **Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři**			
○ **Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat**	Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, kultura, stravovací návyky, příroda, nákupy, počasí, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		

	Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární ch\by, které nenarušují smysl sdělení a porozumění *Přítomný čas průběhový.* *Řadové číslovky a měsíce.* *Přítomný čas prostý.* *Množné číslo podstatných jmen, nepravidelná podstatná jména.* *Zájmena v pozici předmětu.* *Minulý čas* *Konstrukce going to* *Členy* *Výrazy some, any.* *Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména.* *Stupňování přídavných jmen.* *Přídavná jména a příslovce*		

Vyučovací předmět: **ANGLICKÝ JAZYK**

ročník

2.2 ANGLIVKÝ JAZYK

ročník7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně**	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby *Slova s podobnou výslovností*, pravopisem, nepravidelná slovesa, různé významy stejných slov.	**Osobnostní a sociální výchova** Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy **Mediální výchova** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá	
○ **Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat**			
○ **Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích**	Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím *Slova s podobným pravopisem, různé významy stejných slov, slova se stejným nebo podobným významem*		
○ **Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech, popíše místa a věci ze svého každodenního života**			
○ **Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života**			
○ **Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech**	Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, příroda a město, společnost a její problémy, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Zeměpis – hlavní města Evropy, největší anglicky mluvící země, časová	

○ **Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace**	Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární ch\by, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	pásma Dějepis – dějiny Velké Británie	
○ **Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři** ○ **Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat** ○ **Reaguje na jednoduché písemné sdělení**	*Přítomný čas prostý* *Konstrukce: like + -ing* *Spojky Budoucí* *časy* *Minulý čas průběhový.* *Minulý čas prostý* *Užití členů určitých a neurčitých.* *Přídavná jména pro popis místa, antonyma.* *Zájmena osobní a přivlastňovací.* *Předpřítomný čas*	Český jazyk – popis, užití přídavných jmen, antonyma, synonyma Tělesná výchova – sport jako náplň volného času	

Vyučovací předmět: **ANGLICKÝ JAZYK**

ročník

2.3 ANGLIVKÝ JAZYK

Ročník 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně**	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** Objevujeme Evropu a svět **Mediální výchova** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
○ **Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat** ○ **Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích**	Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím *Frázová slovesa*	Zeměpis – zeměpisné pojmy z Evropy a USA Přírodopis – člověk Český jazyk – formální dopis, žádost, pozvánka, blahopřání, Shakespeare Rodinná výchova – výběr povolání Hudební výchova – populární hudba Výtvarná výchova –	
○ **Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech, popíše místa a věci ze svého každodenního života** ○ **Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života**	Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		
○ **Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech**	Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka		

○ **Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace**	(jsou tolerovány elementární ch\by, které nenarušují smysl sdělení a porozumění *Užití imperativu*	navrhování oděvů, tvorba grafické stránky módního časopisu	
○ **Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři** ○ **Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat** ○ **Reaguje na jednoduché písemné sdělení**	*Modální slovesa* *Předpřítomný čas* *Přítomný čas prostý a přítomný čas průběhový – srovnání* *Slovesa smyslového vnímání: want, prefer, like atd.*	Dějepis – historické nálezy, vynálezy Fyzika – technické vynálezy a vynálezci	

2.4 ANGLIVKÝ JAZYK

9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby *Podobná výslovnost různých slov*	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** Objevujeme Evropu a svět **Multikulturní výchova** Kulturní diference	
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat			
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích			
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech, popíše místa a věci ze svého každodenního života	Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím *Frázová slovesa* *Odvozování slov: přídavná a podstatná jména*	Zeměpis – Spojené království, Austrálie Dějepis – dějiny VB a Severního Irska Český jazyk – popis, životopis, věta podmínková skutečná	
Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, počasí, příroda a město,		

Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech **Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace**	nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Rodinná výchova – zdravý životní styl, typy osobností	
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři **Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat** **Reaguje na jednoduché písemné sdělení**	Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární ch\by, které nenarušují smysl sdělení a porozumění *Větné konstrukce s ing tvary* *Přídavná jména* *Budoucí čas modálních sloves* *Spojky* *Minulý a předpřítomný čas v souvětích* *Been a gone v předpřítomném čase* *Zkracování souvětí Podmínková věta skutečná* *Vyjadřování souhlasu* *Trpný rod* *Vyjadřování pravděpodobnosti*		

Vyučovací předmět: **NĚMECKÝ JAZYK**

3.6 7. ročník - NJ

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ○ **vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby** - žák foneticky správně vyslovuje odlišné německé hlásky (ei, ie, ü, ä, sch, sp….) - žák foneticky správně a plynule vyslovuje - známá slova ● **používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník** - žák si vede vlastní dvojjazyční slovník s abecedně řazenou slovní zásobou odpovídající probírané lekci - žák se orientuje ve slovníku učebnice - žák dokáže vyhledat neznámý německý výraz ve slovníku - žák dokáže s pomocí slovníku přeložit i neznámé výrazy do němčiny - žák využívá i internetový slovník	**Vstupní audioorální kurz** - abeceda - pozdravy - dny v týdnu - jazykolamy - čísla 0 – 20 (20 – 100 po desítkách) - barvy - německá jména – dívek, chlapců, zvířat - německy mluvící země a slavné osobnosti - internacionalismy **Ich heiβe …, ich wohne in …** - základní osobní informace - otázky a odpovědi, otázky zjišťovací - jednoduchý dotazník - stručné sdělení, prosba o opakování - vykání - zápor nicht	AJ – anglikanismy – podobnost cizích jazyků CJ – podobnost s českými jmény a příjmeními OSV – komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy EV – vztah člověka k přírodě VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět Z – země, ve kterých se mluví německy INF – ovládání počítače, základy psaní,	

○ **rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje** - žák odpovídá na pozdrav, na vyzvání se postaví, posadí, poděkuje německy - vyhledá odpovídající stránku a správné cvičení	- souhlas, nesouhlas - základní seznámení s Německem, Rakouskem, Švýcarskem - seznámení se základy psaní na počítači NJ	vyhledávání na internetu OV – země EU CJ – charakteristika osoby	

v učebnici i pracovním sešitě ○ **rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám** - žák rozumí samostatným známým výrazům v poslechu i v písemném textu - žák rozumí často používaným jednoduchým frázím - žák rozumí velmi jednoduchým větám, které se týkají jeho, rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, mluví-li lidé pomalu a zřetelně **PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI** ○ **sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů** - žák dokáže správně vyplnit dotazník se základními údaji o své osobě - žák sdělí základní údaje o sobě – představí se, adresa - jednoduchou formou mluví o své rodině, svých kamarádech a zálibách ○ **reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně**	**Meine Familie** - rodina, krátké vyprávění o rodině - představení členů rodiny - přivlastňovací zájmena mein/e, dein/e - přivlastňovací vazba „von“ - slovesa - přítomný čas číslo jednotné - protiklady - vazba ich mag - základní prostorová orientace **Meine Freunde** - jednoduchý popis osoby - záliby, zájmy, hry - časové údaje – Stunde x Uhr - předložka v časových údajích um, bis - gern – am liebsten - přivlastňovací zájmena ihr, sein **Schule, Schule** - školní potřeby a předměty kolem nás - jednoduchý popis věcí, zvířat - příkazy, pokyny - rod podstatných jmen – člen určitý	Př – zvíře jako domácí mazlíček, popis zvířete, péče o něj Z – Německo, orientace v mapě RV, OV – organizace času, volný čas, koníčky CJ – telefonování – správný styl mluveného slova, dopis, e-mail	

obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace - jednoduchou formou reprodukuje krátké známé texty převážně ústně - žák přednáší jednoduché básně	a neurčitý v 1. p - zápor podstatných jmen (kein) - rozkaz – 2. os. jedn. č. - předložka im (im Norden) - orientace v mapě Německa podle		

- zpívá jednoduché písně ○ **napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět** - žák gramaticky správně píše jednoduchá a krátká sdělení - žák v psaném i mluveném projevu správně využívá získané gramatické znalosti - žák napíše krátké jednoduché vzkazy a stručná sdělení – dopis, odpověď na dopis, blahopřání, pozdrav - žák píše krátké texty i na PC s využitím znaků německé klávesnice **INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ○ zapojí se od jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů** - žák jednoduchým způsobem odpovídá na kladené otázky se známými výrazy - žák klade jednoduché otázky	textu - některé informace o městech, řekách a památkách v Německu **Mein Hobby** - koníčky, volný čas, oblíbené činnosti - telefonická domluva - e-mail, dopis, odpověď na dopis, chat - časování pravidelných sloves v přít. čase - časování slovesa sein v přít. čase - předložka am v časových údajích		

Vyučovací předmět: **NĚMECKÝ JAZYK**

3.7 8. ročník - NJ

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ● **vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby** - při čtení žák dbá na správnou melodii, intonaci a důraz - žák opakovaně procvičuje správnou výslovnost, správnou polohu mluvidel - žák foneticky správně a s jistotou čte kratší jednoduché texty - žák foneticky správně a plynule dovede vyslovit i jednoduchá neznámá slova ● **rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám** - žák rozumí jednoduchým větám, které se týkají jeho, rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, mluví-li lidé pomalu a zřetelně ● **rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje** - žák rozumí německému zadání úkolů v učebnici i v pracovním sešitě a dovede podle	**Ich habe einen Computer** - počítač a možnosti práce s ním - další zajímavé činnosti - časování slovesa haben (přít. čas) - popis vlastnictví - fotografování a nakupování - vyprávění o domácích mazlíčcích - 4. pád podstatných jmen s neurčitým členem - časování dalších pravidelných sloves - zápor kein ve 4. pádě - Vídeň – základní informace **Wo und wann?** - rok, roční období, měsíce, svátky - poskytnutí informací o časových údajích (hodiny, dny, měsíce, roční období) - pozvánka, oslava narozenin - užití čísel do 100 - základní matematické úkony	INF – práce s počítačem Z – informace o Vídni a Rakousku OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy OV, RV, CJ – tradice, zvyky	

zadání samostatně pracovat - odpovídajícím způsobem reaguje na úkoly zadané ústně – otevírá učebnici, sešit, píše datum, nadpis, zdraví, děkuje, omlouvá se	- popis místa, kde se nacházím - předložka in ve 3. pádě - množné číslo některých podstatných jmen - předložka im a um v časových údajích		

○ **rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku** - žák dovede správně přeložit jednoduchý text se známou slovní zásobou - žák chápe obsah a smysl jednoduchého textu - žák se orientuje v jednoduchém textu - s podporou textu odpovídá na jednoduché otázky se známou slovní zásobou **PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI** ○**sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích** - žák sděluje informace o své zájmové činnosti, domácích mazlíčcích, pokoji, denním programu… - žák vypráví o osobních zážitcích, vysněných představách - jednoduchou formou dokáže poskytnout informace o orientaci ve městě, popíše cestu ○ **reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace** - ústně i písemně vlastními slovy reprodukuje	- určování času **In den Ferien** - cestování, prázdniny - sdělení místa pobytu - určení času - vyjádření cíle cesty, zakoupení jízdenky, zamluvení ubytování - krátký pozdrav z dovolené - vazba ich möchte - předložka nach ve spojení se zeměpisnými názvy - předložka in ve 4. pádě - časování slovesa fajčen - cílené zdokonalování výslovnosti **Bei uns** - byt, bydlení, vysněný pokoj, vysněný dům - popis místa, kde bydlím - rozhovory o bydlení, vyjádření představ - opakování časování sloves - časování nepravidelných sloves (přít. čas) - slovesa s odlučitelnými předponami **Wie komme ich…?** - moje město, pozvání, dopis, plán města	Z – země světa CJ – pozdrav z dovolené, jazyk mluveného projevu CJ – popis domu, bytu, pokoje CJ – popis města Z – plán města MUV – uplatňování principu slušného	

obsah přiměřeně obtížných textů - vlastními slovy převypráví informace získané o německých reáliích - žák písemně reprodukuje jednoduché texty promluvy	- jednoduchá orientace ve městě - rozhovory s reakcí na popis cesty - porozumění základním nápisům ve městě - podání informace, poděkování	chování (základní morální normy)	

○ **napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět** - žák napíše pozvání, dopis, krátký pozdrav z dovolené, blahopřání - žák využívá získaných znalostí gramatiky (používá předložky se správnými pády, časuje slovesa, skloňuje zájmena a podstatná jména, zachovává větný slovosled otázek a vět oznamovacích…) **INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ○ zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace** - žák vede jednoduchou předem připravenou konverzaci se spolužákem, učitelem - žák jednoduše odpovídá na pomalu kladené a výrazně vyslovované otázky - žák sám klade jednoduché otázky o velmi známých tématech nebo bezprostředních záležitostech	- vyjádření souhlasu, odmítnutí - předložka in ve 3. pádě - vazba „es gibt“ - předložky se 3. pádem - zájmena osobní - Salzburg – Mozart **Mein Tag** - denní program, povinnosti a koníčky - vyprávění o průběhu dne, povinnostech, koníčcích, schopnostech … - co se smí a nesmí - požádání o něco - některá způsobová slovesa - číslovky do 100 000 - časové údaje - zájmena	RV, OV – volný čas, zájmy, koníčky	

Vyučovací předmět: **NĚMECKÝ JAZYK**

3.8 9. ročník - NJ

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI **● rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku** - žák gramaticky i obsahově správně překládá texty se známou slovní zásobou - žák dovede z kontextu odvodit význam i neznámého jednoduchého výrazu - po prvním čtení nebo poslechu jednoduchého textu správně rozumí obsahu - na jednoduché otázky odpovídá žák i bez textové opory - žák v textu vyhledá odpověď i na složitější otázku - rozumí známým slovům a větám, např. v oznámeních, na plakátech, v katalozích - žák rozumí jednotlivým slovům nebo frázím v médiích (texty písní, filmy, reklamy…) **PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI** **●sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích,**	**Meine Woche** - učební plán, vyučování, sport, volný čas - informace ve škole i mimo ni - interview s osobností - čtení s porozuměním - porozumění číslům, údajům - další způsobová slovesa - předložka in ve 4. pádě - zájmeno „man“ - další předložky **Was tut dir weh?** - tělo, části těla, - u lékaře - vyjádření bolesti - popis problémů - rozhovor u lékaře - popis jednoduché situace (kde jsem byl, co jsem dělal) - slovesa „haben, sein“ v préteritu - sloveso „werden“ + příd.jm	RV, OV – organizace volného času, zájmy, koníčky TV – sport Př – lidské tělo, jeho části, nemoci	

vyplní základní údaje do formulářů - žák vypráví o svém volném čase, školních povinnostech, sportu - žák dokáže popsat své případné zdravotní problémy, domluvit se s lékařem, v lékárně - žák se orientuje v dopravním ruchu – koupí si jízdenku, vyhledá správný spoj	- zájmena **In der Stadt** - nákupy, dopravní ruch (autobus, vlak) - situace a rozhovory v obchodě, na poště, na nádraží, v informačním	MUV – uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) Z – Německo, Berlin	

- žák dokáže požádat o informace, zeptat se na cestu, nakoupit potraviny, oblečení - žák dokáže jednoduše vyjádřit své představy, sny, plány, touhy ● **reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace** - jednoduchou formou vlastními slovy dokáže reprodukovat i složitější texty o známých skutečnostech - žák jednoduše reprodukuje i texty z časopisů, knih, médií, které jej zajímají ● **napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět** - žák napíše gramaticky správně blahopřání k Vánocům, Velikonocům, k narozeninám, pozdrav z dovolené - žák využívá préteritum sloves haben a sein - žák formuluje názory o známých tématech nejen do vět jednoduchých, ale využívá i souvětí **INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI** ● **žák se zapojí do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace** - žák v jednoduché pečlivě vyslovované	centru - požádání o informaci, poděkování za ni - povolání - vazby „ich möchte, ich hätte gern“ - předložky - Berlin **Oh, das Wetter heute** - počasí, roční období – popis činností - oblečení – popis - Vánoce, Velikonoce - blahopřání v ústní i písemné podobě - jednoduchý popis událostí - zájmena osobní a přivlastňovací - préterita některých modálních sloves - plurál **Wieder Ferien** - prázdniny, dovolená, cestování - oblečení – sport, móda - plány na dovolenou - vyjádřit, co se mi líbí, nelíbí - souvětí - stupňování přídavných jmen,	VMEGS – Evropa a svět práce nás zajímá, Evropa a svět RV, OV, CJ – tradice, zvyky CJ – blahopřání popis Z – země světa OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace	

konverzaci mluví o svých přáních, touhách, snech, plánech - žák dokáže jednoduše mluvit o tradicích, kulturních a zeměpisných zvláštnostech německy mluvících zemích - jednoduchou formou dokáže vyjádřit vlastní názor na oblékání, jídlo, zájmovou činnost …	příslovcí - zeměpisné názvy - shrnutí učiva - závěrečné opakování		

4 MATEMATIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) O b s a h o v é , č a s o v é a o r g a n i z a č n í v y m e z e n í p ř e d m ě t u :

Předmět navazuje na obsah oboru matematika na 1.stupni, kde se žáci seznamují s čísly a početními operacemi mezi nimi a rozšiřuje ho o porozumění těmto operacím a jejich propojení s reálnými situacemi. Seznamuje nově také s pojmem proměnná a jejím využitím při matematizaci reálných situací. Učí také získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

V geometrické části matematiky žáci určují a znázorňují geometrické útbary, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (popř.prostoru) a především podobnosti s útvary všude kolem sebe v reálném životě. Učí se měřit, porovnávat, odhadovat délku, obvod, obsah, povrch a objem a zdokonalují svůj grafický projev.

Ve vyšších ročnících se žáci seznamují s prací s daty, s jejich sběrem, vyhodnocováním, pochopením souvislostí a jejich prezentací pomocí grafů, tabulek a diagramů. Učí se tak postupně pojmu funkce.

Součástí celého matematického vzdělávání je učení logickému myšlení. Učí žáky řešit problémové situace jejich popsáním eventuelně graficky jejich náčrtem a posléze analýzou dojít k optimálnímu řešení. Žáci se učí používat prostředky výpočetní techniky(především kalkulátory a vhodné programy na PC) a některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání nebo rýsování.

Předmět se vyučuje v 6.-9. ročníku v rozsahu 5 hodin týdně.

Výuka se realizuje v učebnách, které jsou uzpůsobeny k výuce matematiky.

b) P r ů ř e z o v á t é m a t a :

6. – 9. ročník:

OSV	Rozvoj schopností poznávání
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita
VMEGS	Jsme Evropané
VDO	Formy participace občanů v politickém životě
EV	Vztah člověka k prostředí

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žák si osvojuje základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním pojmů
- žák si vytváří zásobu matematických nástrojů(vztahů a postupů)
- žák využívá prostředky výpočetní techniky Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami vyvozují řešení a závěry učitel vede žáky k plánování postupů a úkolů

- učitel zadává úkoly způsobem umožňujícím více postupů
- učitel vede žáky k aplikaci znalostí z jiných předmětů a naopak využívání znalostí a postupů matamatiky v jiných předmětech a reálných situacích

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák zjišťuje, že realita je složitější než matematický model
- žák provádí rozbor problémů, odhaduje řešení a plánuje postup
- žák se učí volit optimální postup Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel pracuje s chybami žáků a navozuje cestu ke správnému řešení
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učitel vede žáky k ověřování výsledků

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák zdůvodňuje matematické postupy
- žák vytváří hypotézy
- žáci komunikují na odpovídající úrovni mezi sebou i s učitelem Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- učitel společně s žáky formuluje cíl činnosti
- učitel podle potřeby pomáhá žákům

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se učí argumentovat klidně a věcně
- žáci se učí ovládání a sebekontrole Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- učitel umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáka učitel vyžaduje dodržování pravidel

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák respektuje názory druhých Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jeho vlastních

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák se učí pracovat efektivně a soustavně
- žák zlepšuje svůj grafický projev Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- učitel umožňuje žákům reflektovat úspěšnost dosažení cíle

Vyučovací předmět:
MATEMATIKA
4.1 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)** - čte a zapisuje desetinná čísla - umí vyjádřit část z celku pomocí zlomku a desetinného čísla - umí zobrazit desetinná čísla na číselné ose ○ **Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor** ○ **Provádí početní operace v oboru racionálních čísel** - umí porovnat desetinná čísla a uspořádat je - zaokrouhluje desetinná čísla - provádí početní operace s desetinnými čísly - provádí odhady výsledků a zaokrouhluje s danou přesností - zná pojem aritmetický průměr a umí jej určit	**Desetinná čísla** - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - zápis zlomku a určení části z celku pomocí zlomku i desetinného čísla - číselná osa **Početní operace s desetinnými čísly** - porovnávání desetinných čísel - zaokrouhlování - sčítání, odčítání, násobení a dělení - početní výkony zpaměti a písemné, užití kalkulátoru a slovní úlohy - aritmetický průměr, slovní úlohy	TV – skok do výšky, do dálky, rozvíjení smyslu pro reálný odhad PČ, RV – peníze, nakupování, recepty na vaření	

● Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - zná pojem násobek, dělitel, umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené, rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti	**Dělitelnost přirozených čísel** - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - nejmenší společný násobek, největší společný dělitel - slovní úlohy	D – Starověké Řecko (Erathostenes, Pythagoras – slavní matematikové) **VMEGS** – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace	

● Žák určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - rozumí pojmu úhel - narýsuje úhel a změří jeho velikost - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - umí graficky přenést úhel a sestrojit jeho osu - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních a minutách) - pozná dvojice vedlejších, vrcholových, souhlasných a střídavých úhlů, umí využít jejich vlastností - umí sestrojit některé úhly bez použití úhloměru	**Úhel a jeho velikost** - úhel (konvexní a nekonvexní) - konstrukce úhlu, jednotky velikosti úhlu a měření velikosti pomocí úhloměru - nulový, ostrý, pravý, tupý, přímý, plný úhel - přenášení a grafické operace s úhly, osa úhlu - početní operace s velikostmi úhlů - úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé, součet vnitřních úhlů v trojúhelníku - konstrukce vybraných úhlů pomocí pravítka a kružítka	Z – světové strany, zeměpisná poloha TV – úhel odrazu (hokej, minigolf, kulečník) Fy – odraz a lom světla	

● **Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti** - intuitivně chápe pojem shodnosti geometrických útvarů - rozumí pojmům vzor, obraz, samodružný bod, osa a střed souměrnosti - umí zobrazit v osové a středové souměrnosti rovinný útvar ● **Určí osově a středově souměrný útvar** - pozná útvary osově nebo středově souměrné a najde osu nebo střed souměrnosti	**Shodnost, středová a osová souměrnost** - určování shodnosti útvarů (přímá a nepřímá shodnost) - osová a středová souměrnost - konstrukce obrazu daného útvaru v osové a středové souměrnosti Osově a středově souměrné útvary, osa úhlu, osa úsečky	VV – souměrnost a nesouměrnost ve výtvarném umění Př – souměrnost v přírodě (stavba květu) INF – počítačová grafika (zrcadlení, překlápění)	
○ **Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary** - určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti - pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (vrchol, strana, výška, těžnice, vnitřní a vnější úhly)	**Rovinné útvary (trojúhelník) a metrické vlastnosti v rovině** - trojúhelník, druhy trojúhelníků a třídění - vnitřní a vnější úhly v trojúhelníku a jejich vlastnosti, výšky a těžnice	Fy - těžiště	
○ **Načrtne a sestrojí rovinné útvary** - umí sestrojit těžnice, výšky, střední příčky trojúhelníku - umí sestrojit kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou ○ **Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku** - umí využívat pojem trojúhelníková nerovnost	Výšky, těžnice, kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná **Jednoduché konstrukce trojúhelníků** - konstrukce typu sss, sus, usu		

- rozlišuje jednotlivé typy konstrukcí trojúhelníků a umí je sestrojit			
○ **Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti** - umí rozlišit rovinné a prostorové útvary, třídí tělesa a zná pojmy (vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka) - zná vlastnosti kvádru a krychle ○ **Načrtne a sestrojí sítě základních těles** ○ **Odhaduje a počítá objem a povrch těles** - počítá objem a povrch kvádru a krychle - zná jednotky délky, obsahu a objemu a jejich převody ○ **Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu** - využívá znalostí o objemu a povrchu při řešení geometrických úloh ○ **Načrtne a sestrojí obraz jednoduchý těles v rovině**	**Kvádr, krychle a jejich vlastnosti** **Síť kvádru a krychle** **Objem a povrch kvádru a krychle** - převody jednotek, výpočty objemu a povrchu **Slovní úlohy** **Hmotnost tělesa** **Obraz kvádru a krychle ve volném rovnoběžném promítání**	Fy – měřené fyzikální veličiny (odhady, převody jednotek)	

Vyučovací předmět:
MATEMATIKA
4.2 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel** - umí počítat s celými čísly ○ **Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností**	**Celá čísla** - čísla kladná a záporná - uspořádání celých čísel, čísla opačná - absolutní hodnota - operace s celými čísly	Fyzika 6. ročník - měření teploty	
● **Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel** ○ **Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)** ○ **Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel** - umí počítat se zlomky a desetinnými čísly	**Zlomky a racionální čísla** - zlomek, základní tvar zlomku - porovnávání a zobrazování zlomků - rozšiřování a krácení zlomků - operace se zlomky - smíšená čísla, složené zlomky - desetinná čísla, perioda - operace s desetinnými čísly	OSV – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů	

● Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí středově a osově souměrný útvar **○ Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků** **○ Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary** - pozná středově a osově souměrné útvary - umí sestrojit osově a středově souměrné útvary - umí sestrojit útvar v posunutí	**Shodnost a shodná zobrazení** - shodnost geometrických obrazců - shodnost trojúhelníků (věty) - středová a osová souměrnost - útvary středově a osově souměrné - posunutí	OSV – cvičení pozornosti a soustředění	
○ Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem) **● Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené**	**Poměr, přímá a nepřímá úměrnost** - poměr, převrácený a postupný poměr - zvětšování a zmenšování v poměru	Zeměpis 6. ročník – mapy a jejich měřítka	

poměrem; pracuje s měřítky map a plánů **○ Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic ○ Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností a účelně využívá kalkulátor** **● Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti** - ví co je poměr a umí s ním počítat - pozná přímou a nepřímou úměrnost, umí řešit úlohy na ni umí sestrojit graf přímé úměrnosti	- měřítko map - přímá úměrnost-rovnice, graf - nepřímá úměrnost - trojčlenka řešení slovních úloh		

○ **Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů** ○ **Charakterizuje** a třídí základní rovinné útvary ○ **Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů** ○ **Načrtne a sestrojí rovinné útvary** ○ **Určuje a charakterizuje základní tělesa** ○ **Načrtne a sestrojí sítě základních těles** - pozná druhy čtyřúhelníků a umí vypočítat jejich obvod a obsah - ví co je kolmý hranol a vypočítá jeho povrch a objem	**Čtyřúhelníky a hranoly** - čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník - obvod a obsah rovnoběžníku - obsah trojúhelníku - lichoběžník, konstrukce, obvod a obsah - obecný čtyřúhelník, deltoid - kolmé hranoly-povrch a objem, sítě - slovní úlohy na hranoly	OSV – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	
● **Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část** (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) ● **Řeší aplikační úlohy na procenta** (i pro případ, že procentová část je větší než celek) ○ **Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic** - ví co je procento a umí vypočítat úlohy na procenta	**Procenta, úroky** - procento, základ, procentová část, počet procent - různé způsoby výpočtů - promile, jednoduché úrokování - slovní úlohy	OSV – cvičení dovednosti pro učení a studium	

Vyučovací předmět:
MATEMATIKA
4.3 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel** ● **Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu ● Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností** ● **Účelně využívá kalkulátor**.	**Druhá mocnina a odmocnina. Pythagorova věta** - druhá mocnina a odmocnina - určování druhé mocniny a odmocniny pomocí tabulek a kalkulátoru - výrazy s druhou mocninou a odmocninou - Pythagorova věta - užití Pythagorovy věty při řešení úloh z praxe	- použití tabulek, kalkulátorů, počítače. - uplatnění při výpočtu povrchů a objemů těles v 9. ročníku. - D – starověké Řecko.	
● **Užívá při výpočtech mocniny s přirozeným mocnitelem**	**Mocniny s přirozeným mocnitelem** - třetí mocnina - mocniny s přirozeným mocnitelem - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - čtení a psaní rozšířeného zápisu čísel v desítkové soustavě pomocí mocniny čísla deset	- F, CH – vyjádření velkých čísel	

● **Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných** ● **Určí hodnotu výrazu** ● **Sčítá a násobí mnohočleny** ● **Provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.**	**Výrazy** - číselný výraz a jeho hodnota - výraz s proměnnou - mnohočlen - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenů jednočlenem a mnohočlenem - vytýkání před závorku - užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$	- pochopení principu zobecňování při zavádění vzorců	

● **Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic** ● **Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel**	**Lineární rovnice** - rovnost - lineární rovnice s jednou neznámou - ekvivalentní úpravy lineárních rovnic - výpočet neznámé ze vzorce - slovní úlohy řešené pomocí lineárních rovnic s jednou neznámou	- práce ve správném logickém sledu - F, Ch – vztahy mezi veličinami	
● **Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data** ● **Porovnává soubory dat.**	**Základy statistiky** - statistické šetření - statistický soubor - statistická jednotka - znak a jeho hodnota - četnost, relativní četnost - aritmetický průměr - medián, modus - sloupkový a kruhový diagram	- VDO – formy participace občanů v politickém životě (volby) - EV-vztah člověka k prostředí (spotřeba energie)	

● Odhaduje a vypočítá obsah a obvod rov. útvarů **○ Načrtne a sestrojí rovinné útvary** **○ Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti** **○ Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles** **○ Načrtne a sestrojí sítě základních těles ○ Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině** **○ Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu ○ Řeší úlohy na prostorovou představivost** **○ Aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí**	**Kruh, kružnice, válec** - kruh, kružnice - vzájemná poloha kružnice a přímky - vzájemná poloha dvou kružnic - Thaletova věta - délka kružnice, obvod kruhu - obsah kruhu - válec, síť válce - objem a povrch válce	- D – starověké Řecko – Indie (Ludolfovo číslo) - TK – přesnost a pečlivost rýsování	
● Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh **● Načrtne a sestrojí rovinné útvary.**	**Konstrukční úlohy** - množiny bodů dané vlastnosti v rovině - konstrukce trojúhelníků - konstrukce čtyřúhelníků	- rozvoj geometrické představivosti žáka. - TK – přesnost a pečlivost rýsování	

Vyučovací předmět: MATEMATIKA

4.4 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **Prokáže základní dovednosti úprav lomených výrazů** - pozná lomený výraz jako podíl dvou výrazů - vyhodnotí lomený výraz dosazováním za proměnné - určuje podmínky, za kterých má lomený výraz smysl - krátí a rozšiřuje lomené výrazy ● **Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav** - řeší soustavu dvou lineárních rovnic metodou dosazovací - řeší soustavu dvou lineárních rovnic metodou sčítací - řeší slovní úlohy na soustavu dvou lineárních rovnic - řeší úlohy na směsi, o pohybu, na společnou práci, na roztoky ● **Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem** - pochopí význam definičního oboru funkce a množiny funkčních hodnot - umí zapsat množinu čísel nerovnicí, intervalem a znázornit ji na číselné ose - z rovnice funkce umí vytvořit tabulku a graf - z grafu rozpozná rostoucí, konstantní a klesající	**Lomený výraz** - dosazování do výrazů - smysl lomených výrazů - krácení a rozšiřování lomených výrazů **Soustava dvou lineárních rovnic** - dosazovací metoda řešení - sčítací metoda řešení - slovní úlohy **Funkce** - definiční obor funkce - intervaly - graf funkce **Lineární funkce**	OSV- 10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů F – výpočty el. obvodů F – závislost dráhy na čase, závislost proudu na napětí	

funkci ● **Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů** - pozná ze slovního vyjádření lineární funkci - poznatky o funkcích aplikuje na lineární funkci	- kvadratická funkce **Podobnost**	OSV- 10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů	

- určí z grafu rovnici lineární funkce - seznámí se se základní kvadratickou funkcí ● **Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníku** - určí poměr délek úseček - umí rozdělit úsečku v poměru, zmenšit či zvětšit - rozhodne o podobnosti trojúhelníků - vysloví znění vět o podobnosti trojúhelníků - využije poměr podobnosti k výpočtům s mapou či plánky, modely - pochopí poměry – hodnoty goniometrických funkcí - umí určit hodnoty goniometrických funkcí z tabulek i kalkulaček - užívá goniometrické funkce pro výpočet v rovinných útvarech - užívá goniometrické funkce pro výpočty v tělesech ● **Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti** ● **Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině** ● **Načrtne a sestrojí sítě základních těles** - načrtne jehlan a jeho síť - načrtne kužel a jeho síť - umí zobrazit kouli ● **Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles** - vypočítá objem a povrch pravidelného čtyřbokého jehlanu - vypočítá objem čtyřbokého jehlanu s obdélníkovou	- dělení úsečky - věty o podobnosti trojúhelníků - užití podobnosti - goniometrické funkce - tabulky hodnot goniometrických funkcí - užití goniometrických funkcí **Tělesa** - jehlan - kužel - koule **Objemy a povrchy těles** **Úlohy z praxe na tělesa**	OSV- 10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů	

podstavou - vypočítá objem a povrch kužele - vypočítá objem a povrch koule ● **Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu** - řeší úlohy z praxe na jehlan			
- řeší úlohy z praxe na kužel - řeší úlohy z praxe na kouli - řeší úlohy z praxe na kvádr, krychli, hranol, válec ● **Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí** - pochopí souvislost vzorců pro objem pro různá tělesa - využívá goniometrické funkce a Pythagorovu větu v tělesech - pochopí pojmy nárys, půdorys a bokorys - umí zobrazit základní tělesa v pravoúhlém promítání ● **Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací** - doplňuje číselné a logické řady na PC a v testech - orientuje se v základních číselných a obrázkových analogiích	**Problémové slovní úlohy na tělesa** - pravoúhlé promítání **Číselné a logické řady** **Číselné a obrázkové analogie**		

5 INFORMATIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět INFORMATIKA je vyučován v 5., 6. a 7. ročníku po jedné hodině týdně (všichni žáci 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo pro výstup na víceleté gymnázium). Žáci mohou být v hodině děleni do dvou skupin při větším počtu žáků ve třídě. Předmět je realizován v učebně výpočetní techniky, kde má každý žák k dispozici jeden počítač. K výuce je užíván dataprojektor, tiskárny se skenerem a kopírkou, digitální fotoaparát. Je možné využít též práce s interaktivní tabulí v samostatné učebně nebo doplnit znalosti práce s počítačem o práci s notebookem.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce s počítačem a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje slouží žákům pro získávání a zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání informací a souborů se učí používat elektronickou poštu.

S předmětem Informatika úzce souvisí volitelný předmět Práce s počítačem (v 8. a 9. ročníku), který se dělí na Práci s počítačem a programování a Psaní na počítači.

b) Průřezová témata:

6. ročník:

OSV Morální rozvoj

Sociální rozvoj - Poznávání lidí

MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

7. ročník:

MV Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality

Tvorba mediálního sdělení

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Kompetence k učení:

- žák samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- žák poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel zadávanými úkoly vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným softwarem, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu jednotlivých programů, literaturu, informace získávané z internetu apod.
- učitel umožňuje žákům využívat svých poznámek při praktických úkolech, učí žáky takové poznámky pořizovat a zapisovat v průběhu seznamování se s novou problematikou; ty jim pak pomohou při praktických činnostech

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- žák ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami; učí žáky chápat, že se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že možností je více a je třeba hledat ty nejvhodnější
- učitel vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení, dotažení do konce a umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce a hodnotit úspěšnost dosažení cíle

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky ke správným způsobům využívání vhodné technologie pro komunikaci na dálku
- učitel učí žáky dodržovat vžité konvence a pravidla při komunikaci (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci, učí je pracovat ve skupinách, spolupracovat, rozdělit a naplánovat si práci, poradit spolužákovi, naslouchat druhému, hlídat si časové rozvržení
- učitel hodnotí práce spolu se žáky - učí je hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci vede žáky k ohleduplnosti a taktu, ale také kritičnosti, učí je vhodně a slušně vyjádřit svůj názor, chápat, že lidé mají různé schopnosti a dovedností

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- žák se rozhoduje zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony, vysvětluje žákům, co je softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana dat a osobních údajů a vyžaduje jejich dodržování při práci s počítačem
- učitel vede žáky při zpracování informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- učitel vede žáky k poznání možností využívat jejich znalostí a dovedností práce s technikou pro vyhledávání informací o možnostech dalšího profesního zaměření a možnostech získávání dalších praktických zkušeností pro budoucí vzdělávání a budoucí profese

Vyučovací předmět: **INFORMATIKA**

5.1 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **Žák uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem** - umí zpracovat dokument, upravit jej a doplnit obrázkem - dokáže psát údaje do seznamů, tabulek, sloupců - zvládne doplnit text symboly, objekty a matematickými vzorci ● **Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví** - porozumí potřebě chránit svůj počítač a jeho data a zná základní principy ochrany dat a počítače - respektuje práva k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru ○ **Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost**	Práce s texty - formátování textu a vkládání a editace obrázků - odrážky a číslování, tvorba základních tabulek, užití tabulátorů - vkládání symbolů, textová pole, editor rovnic **Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika** - internet a získávání informací - práce s výukovými programy **Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování**	(P) Můj přítel ČJ – charakteristika M- osová souměrnost ČJ – komunikační žánry (školní časopis) **OSV** – Morální rozvoj – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne **MV** – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě - rozlišování zábavních i nebezpečných prvků ve sdělení od informativních	

	Tabulkový editor	a společensky významných	
○ **Ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací** - chápe pojmy sešit, list, buňka, adresa a pracuje s nimi - umí vytvořit a editovat tabulku - dokáže využít tabulkového editoru k jednoduchým výpočtům - zvládne vytvořit a upravit graf z vybraných dat **● Ovládá práci s grafickými editory a využívá vhodných aplikací** - zná pojmy rastrová a vektorová grafika a chápe jejich rozdíl - umí vytvořit obrázky ve vektorovém programu skládáním objektů i jejich editací - chápe základní pojmy vektorové grafiky a zvládá nejdůležitější úpravy (barvy, výplně, rozměry, otáčení, zrcadlení, křivky apod.)	- prostředí tabulkového editoru a ovládání základních nástrojů - **vytváření tabulek,** formátování buněk, vkládání dat - **vkládání jednoduchých vzorců,** tvorba řad - průvodce tvorbou grafu **Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy** - rozdíl mezi grafickými programy, jejich dělení a způsoby použití - program Zoner Callisto, prostředí a základní nástroje - vkládání a úprava objektů	(P) Anketa **OSV** – Sociální rozvoj – Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině, třídě VV – výtvarné techniky, výtvarné styly	

Vyučovací předmět: **INFORMATIKA**

5.2 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost** - zná základní principy přenosu informací - pozná úlohu informací a informačních technologií v dnešním světě ● **Ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací** - umí využívat tabulkového editoru pro zpracování dat - dokáže uzpůsobit tabulky změnám v datech a doplnit výpočty - doplňuje data názornými grafy, umí se orientovat v jejich typech a editovat jejich podobu ● **Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě** - orientuje se v prostředí prezentačních programů a umí vytvořit jednoduchou prezentaci - zvládne pořídit fotografie, provést základní úpravy a vložit je do prezentace	**Vývojové trendy informačních technologií** - počítač a digitalizace dat - Počítač a společnost, možnosti vzdělávání pomocí informačních systémů **Tabulkové editory** - formátování tabulek a porovnávání dat - relativní, absolutní adresy, vzorce - výběr dat a úprava grafů **Prezentace informací** - prezentační programy - programy pro tvorbu fotoalb a úpravu fotografií	**MV** – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce **MV** – Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení	

● **Používá informace z různých informačních**	**Multimédia**		
zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - zvládne připravit a provést výstup před třídou nebo jinou skupinou - umí vybrat vhodná data, zhutnit informace a prezentovat danou problematiku	ukládání dat na vhodná média, - dataprojektor, interaktivní tabule tvorba prezentací, referátů, - elektronická pošta, webové stránky apod.		

6 DĚJEPIS

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) O b s a h o v é , č a s o v é a o r g a n i z a č n í v y m e z e n í p ř e d m ě t u :

Vyučovací předmět Dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku po 2 hodinách týdně, v 8. ročníku 1 hodina týdně. Do 6. ročníku je zařazeno učivo pravěku a starověku, do 7. ročníku učivo o středověku a počátcích novověku, v 8. ročníku učivo novověku a počátek 20. století a v 9. ročníku dějiny 20. století. Obecné historické problémy jsou doplňovány zařazováním dějin regionu. Výuka probíhá v poloodborné učebně a je doplňována vhodnými vycházkami a exkurzemi dle aktuálních možností. Žáci 8. a 9. ročníku se zapojují do Dějepisné olympiády.

Výuka směřuje k

o rozvíjení vlastního historického vědomí o vnímání hlavních vývojových linií o získávání orientace v historickém čase o pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů o chápání politické a kulturní rozmanitosti světa

b) P r ů ř e z o v á t é m a t a :

6. ročník	
OSV	komunikace
VMEGS	jsme Evropané
MUV	lidské vztahy etnický původ
7. ročník	
OSV	komunikace
VMEGS	jsme Evropané
MUV	kulturní diference etnický původ
8. ročník	
OSV	komunikace
VMEGS	jsme Evropané
EV	lidské aktivity a problémy životního prostředí
9. ročník	
OSV	komunikace
VDO	principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
VMEGS	jsme Evropané

MUV kulturní diference
etnický původ

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žák vyhledává různé zdroje informací a efektivně je využívá v procesu učení
- žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadává žákům různé úkoly, aby se naučili vyhledávat informace, samostatně je zpracovávat a předávat
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel oceňuje úspěšnou práci žáků

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák vyhledává vhodné informace k řešení problému, nachází jejich vhodné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti
- žák kriticky myslí, svá rozhodnutí je schopen obhájit
- žák se orientuje na časové ose a v historických mapách, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel se zajímá o názory žáků
- učitel vybízí žáky, aby kladli otázky (k věci)
- učitel vede žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák se vyjadřuje výstižně, souvisle, jasně formuluje své myšlenky a názory
- žák se aktivně zapojuje do diskuse, vhodně argumentuje
- žák rozumí různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování, a to jak v předem připraveném projevu, tak v diskusi
- učitel zařazuje do výuky diskusi
- učitel vede žáky k věcnému argumentování
- učitel vede žáky k práci s různými typy textů

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žák účinně spolupracuje ve skupině
- žák chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného problému
- žák přispívá k diskusi a zároveň respektuje stanovisko ostatních Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vytváří příznivé klima třídy

- učitel dodává žákům sebedůvěru
- učitel podle potřeby žákům pomáhá a radí
- učitel zadává žákům společné úkoly tak, aby se naučili pracovat v kolektivu, zorganizovat si činnost a vzájemně se domluvit

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák respektuje, chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví
- žák projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- žák respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- žák rozpoznává xenofobní a rasistické projevy, zaujímá tolerantní postoj k menšinám
- žák si je vědom svých povinností a práv ve škole i mimo školu Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- učitel reflektuje při výuce společenské dění
- učitel vede žáky k tomu, aby na základě některých historických událostí pochopili současný stav

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- žák využívá svých znalostí v běžné praxi Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel požaduje dodržování a plnění požadavků
- učitel kontroluje a hodnotí práci žáků
- učitel umožňuje žákům při skupinové práci, aby si radili
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Vyučovací předmět: **DĚJEPIS**

6.1 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Člověk v dějinách ● **Žák uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků** - žák uvede příklady důležitosti dějepisných poznatků ● **Žák uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány** - žák uvede příklady zdrojů informací o minulosti - žák pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány ○ **Žák se orientuje na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu** - žák si osvojí práci s časovou přímkou a orientuje se v historické mapě - žák řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	**Pravěk** - úvod do učiva - význam zkoumání dějin - získávání informací o dějinách - historické prameny - historický čas a prostor - základní periodizace dějin	Z – orientace na mapě (světové strany, světadíly)	

Počátky lidské společnosti **● Žák charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu** - žák rozpozná vývojová stádia	**Starší doba kamenná** - způsob života jednotlivých	Př – vývoj člověka	

člověka - žák se seznámí se způsoby obživy a soužití jednotlivých vývojových typů člověka ● **Žák objasní význam zemědělství, dobytkářství pro lidskou společnost** - žák vysvětlí podmínky pro vznik zemědělství a důsledky přechodu k zemědělství - žák pochopí podmínky vzniku řemesel ● **Žák objasní význam zpracování kovů pro lidskou společnost** - žák pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu ● **Žák uvede příklady archeologických kultur na našem území** - žák uvede příklady archeologických kultur na našem území - žák si uvědomí nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa	vývojových typů člověka **Mladší doba kamenná** - počátky zemědělství - způsob života a obživy - počátky řemesel **Doba kovů = pozdní doba kamenná (doba bronzová, doba železná)** - zpracování bronzu a železa - vznik řemesel a obchodu - zánik rodové společnosti **Naše země v pravěku** - archeologické kultury **Shrnutí**	Vv – pravěké malby Z – nejstarší zemědělské oblasti Z – orientace na mapě (obchod s cizími zeměmi)	

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury **● Žák rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací** - žák pochopí souvislost mezi	**Starověk** **Staroorientální státy** - charakteristické rysy oblastí	Z – nejstarší osídlené	

přírodními podmínkami a vznikem staroorientálních států - žák se seznámí se společenským uspořádáním v těchto státech	- uspořádání společnosti - rozvoj zemědělství, řemesla - počátky písma, kultury, vědy, náboženství	oblasti	
● Žák uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	- nejdůležitější kulturní památky		
○ Žák demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem **● Žák porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie** - žák porovná formy vlády a postavení	**Antické Řecko** - kořeny řecké civilizace	ČJ – řecké báje a pověsti VV – řecké stavitelství a sochařství TV – OH M – Thales z Milétu, Pythagoras Fy – Archimédes **MUV** – různé způsoby	

společenských skupin v jednotlivých státech - žák pochopí podstatu antické demokracie - žák chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury a uvede nejvýznamnější osobnosti antiky a nevýznamnější typy památek - žák si uvědomí prolínání kulturních vlivů	- homérské období - archaické a klasické období - kultura a vzdělanost ve starověkém Řecku **Makedonie** - helénská kultura	života, odlišné myšlení a vnímání světa **MUV** – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)	
- žák se učí chápat formy vlády - žák získá představu o životě a jednání jednotlivých osobností a společenských skupin - žák si uvědomí význam křesťanství pro vznik raně feudálních států - žák ukáže na mapě rozlohu římské říše - žák uvede nejvýznamnější osobností žák si uvědomí rozdílný vývoj v různých částech Evropy	**Řím** království - republika - císařství - počátky křesťanství - římská kultura a umění - rozpad říše římské - zánik západořímské říše - naše země v době římské	**VMEGS** – kořeny a zdroje evropské civilizace OV – křesťanství, bible ČJ – řečnické umění VV – římské stavitelství a sochařství **OSV** – specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“)	

Vyučovací předmět: **DĚJEPIS**

6.2 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Křesťanství a středověká Evropa **● Žák popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států** - žák si osvojí periodizaci středověku - žák popíše územní změny, které nastaly s příchodem nových etnik **● Žák porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti** - žák se seznámí s upořádáním společnosti v raně feudálním státě - žák pozná rozdíly mezi křesťanstvím a islámem **● Žák objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech** - žák si uvědomí duchovní odkaz patronů české země - žák se seznámí se státotvornou úlohou	**Raný středověk** - periodizace středověku - stěhování národů, nový etnický obraz Evropy - říše francká a byzantská, arabská, Turci, křesťanství, islám **Velká Morava** - vývoj v českém státě v době knížecí - formování prvních státních celků v	**MUV** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur VV – byzantské, arabské umění ČJ – české pověsti a kroniky OV – národ, vlast, patroni české země	

panovnických dynastií	Evropě (Normané, Kyjevská Rus, Svatá říše římská, počátky anglického a francouzského království, Polsko, Uhry)		

● Žák vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světovou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - žák se učí chápat úlohu křesťanství a víry v životě člověka - žák si uvědomí obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu **● Žák ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské kultury** - žák poznává románskou kulturu a uvede její příklady - žák se učí chápat změny ve společnosti - žák se seznámí s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě **● Žák uvede příklady gotické kultury**	- boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy - románská kultura (umění, vzdělanost) **Vrcholný středověk** - kolonizace, rozvoj zemědělství, řemesel a obchodu - funkce jednotlivých vrstev středověké společnosti - český stát za vlády posledních Přemyslovců - Lucemburkové, vláda Karla IV.	VV – románský sloh (architektura, malířství) Z – vznik měst OV – dějiny Uničova **MUV** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti (Karel IV.) OV – Karel IV. Z – univerzity jako centra	

- žák uvede příklady gotické kultury (kulturní památky)	- gotická kultura a vzdělanost - stoletá válka (konflikt mezi Anglií a Francií)	vzdělanosti OV- kulturní památky VV – gotické umění HV – gotická hudba	
● Žák vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - žák se seznámí s problémy ve společnosti, které vedly ke kritice církve a vyústily v husitské hnutí **● Žák vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život** - žák vymezí význam husitské tradice žák si uvědomí okolnosti vzniku středoevropského soustátí - žák uvede představitele a příklady pozdní gotiky **Objevy a dobývání. Počátky nové doby ● Žák vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka** - žák se seznámí s pojmy humanismus a	- kritika poměrů v církvi - husitství v Čechách a jeho význam **Pozdní středověk** - doba poděbradská - doba jagellonská - pozdní gotika	ČJ, OV – Mistr Jan Hus **MUV** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti (Hus) ČJ – Hus, úprava češtiny HV – husitské písně **MUV** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti (Jiří z Poděbrad) **OSV** – specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“)	

renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí ● **Žák popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky** - žák poznává příčiny, průběh a důsledky objevných plaveb	**Raný novověk** **Počátky novověku** - humanismus a renesance - objevné plavby	VV – renesance (stavitelství, sochařství, malířství) HV – renesanční hudba ČJ, OV – humanismus a renesance Z – objevné plavby, obchod	

● Žák vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - žák se seznámí s pojmem reformace, jejími příčinami a protireformací **○ Žák objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie** - žák chápe pojem absolutismus a absolutistická monarchie - žák se učí chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy – rozdělení na katolický areformační blok **● Žák objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky** - žák chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti **●Žák na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentismus** - žák chápe pojmy absolutismus, konstituční monarchie, parlamentismus - žák se seznámí se situací českých zemí a	- náboženská reformace - počátky absolutistických monarchií - český stát v předbělohorských poměrech - třicetiletá válka - Jan Amos Komenský - občanská válka v Anglii - upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - české země po třicetileté válce - habsburská monarchie po třicetileté válce - baroko	**VMEGS** – klíčové mezníky evropské historie ČJ – Habsburkové na českém trůně ČJ – třicetiletá válka **VMEGS** – klíčové mezníky evropské historie VV, HV – baroko (stavitelství, sochařství,	

vybraných evropských zemí po třicetileté válce - žák se učí poznat barokní kulturní památky		malířství, hudba)	

Vyučovací předmět: **DĚJEPIS**

6.3 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **Žák chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj v Evropě i na americkém kontinentu** - žák si uvědomí význam boje za svobodu - žák si ujasní pojem osvícenský absolutismus ● **Žák rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek** - žák si uvědomí rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie - žák chápe pojem kolonie **Modernizace společnosti** ○ **Žák objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur na straně druhé** - žák si uvědomí důsledky definitivního rozbití středověkých	- rozvoj vzdělanosti v době osvícenství - boj amerických osad za nezávislost, vznik USA - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - situace ve Francii, Rusku, Prusku - vzestup Velké Británie **Novověk od konce 18. stol. do roku 1914** - Velká francouzská revoluce, její průběh a význam - napoleonské války – vliv tohoto	ČJ – tereziánská doba **VMEGS** – klíčové mezníky evropské historie	

politických, hospodářských a společenských struktur	období na Evropu - uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu		

○ **Žák vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti** - žák si uvědomí prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad společenských změn, dopad na životní prostředí ● **Žák porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů** - žák se seznámí s průběhem českého NO - žák si uvědomí význam obrozeneckých snah významných osobností - žák chápe NO jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utváření novodobých národů ● **Žák charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích** - žák si uvědomí emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti	- průmyslová revoluce, hospodářský liberalismus, změna sociální struktury ve společnosti - počátky socialistických teorií vznik a formování občanské společnosti - kulturní rozrůzněnost doby utváření novodobého českého národa národní a osvobozenecké hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj - nacionalismus liberalismus revoluce 19. stol. jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů revoluce - 1848 v Evropě a v Čechách postavení českých zemí v habsburské	Z – průmyslová revoluce **EV** – ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek) **EV** – průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce) ČJ (lit.) – NO VV, HV, ČJ – romantismus VV, HV – klasicismus **OSV** – specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“)	

Žák na vybraných příkladech			

demonstruje základní politické proudy - žák si uvědomí dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran - žák chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) **● Žák vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií** - žák se seznámí s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků - žák porovná jednotlivá národní hnutí - žák chápe pojem rasismus - žák uvede nejdůležitější vědecké objevy a technické vynálezy - žák chápe pojem kolonialismus **Moderní doba** **○ Žák na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky** - žák se snaží chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších válek	monarchii v 2. pol. 19. století, základní rysy české politiky, její představitelé, vznik Rakouska – Uherska - politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva - sjednocení Itálie a Německa - Viktoriánská Anglie - Francie – Napoleon III. - občanská válka v USA (válka S x J) - VTR - konflikty mezi velmocemi (búrská válka, Rusko x Japonsko), kolonie - Trojspolek x Trojdohoda **První světová válka 1914 – 1918** - průběh války - situace v Rusku, ruské revoluce - vyhlášení samostatného Československa	Z - rasismus Fy, Ch - VTR **VMEGS** – klíčové mezníky evropské historie	

Vyučovací předmět: **DĚJEPIS**

6.4 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Žák rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů** - žák se učí chápat okolnosti vzniku samostatného Československa, jeho vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky - žák si uvědomí změnu mezinárodněpolitických vztahů - žák rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů ● **Žák charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu** - žák si uvědomí souvislosti mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby - žák vysvětlí pojmy komunismus, fašismus, nacismus - žák rozumí pojmu hospodářská krize	- vznik Československa (hospodářské, politické, sociální a národnostní problémy) - nové politické uspořádání Evropy - vliv USA, SSSR mezi 1. a 2. světovou válkou - mezinárodně politická situace v Evropě ve 20. a 30. letech - světová hospodářská krize a její důsledky - totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět - počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - první projevy fašistické agrese, válečná ohniska	OV – symboly Československa, TGM **OSV** – specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“) **VDO** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie OV – fašismus x komunismus	Ve školním roce 2012/2013 probíhá v 9. ročníku výuka dějepisu dle předchozího ŠVP ZV Klíč k úspěšnému životu, s platností od 1. 9. 2007. Od školního roku 2013/2014 bude výuka probíhat dle ŠVP ZV Klíč k úspěšnému životu, 1. upravená verze s platností od 1. 9. 2012.

agrese, protektorát - žák se učí vnímat rozmanitost projevů kultury	- kultura, věda, technika před 2. světovou válkou		

- žák se seznámí s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v meziválečném období a v protektorátu Čechy a Morava ○ **Žák na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv** - žák se snaží pochopit 2. světovou válku jako nejničivější válku v dějinách lidstva - žák se učí úctě k odkazu účastníků odboje ○ **Žák zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí** - žák se učí chápat vývoj Československa od roku 1945 do	Mnichovská dohoda a její důsledky - protektorát Čechy a Morava - - 2. světová válka, holocaust situace - v našich zemích domácí a - zahraniční odboj mezinárodní - konference a poválečné uspořádání světa situace v našich zemích v letech 1945 – 1989, vznik České republiky -	ČJ – literatura 1. poloviny 20. století VV, HV – umění 1. poloviny 20. století **MUV** – základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a v Evropě (Sudety) ČJ – literatura druhé světové války OV – druhá světová válka (fašismus) RV – strava za 2. světové války, v koncentračních táborech **MUV** – projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznání a důvody vzniku	

roku 1989 a vznik České republiky - žák chápe možnost různé interpretace historických faktů			
Rozdělený a integrující se svět **● Žák vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků** - žák charakterizuje poválečné uspořádání světa, politické, mocenské a ekonomické důsledky	- studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi - politické, hospodářské, sociální		

války - žák definuje pojem studená válka ● **Žák vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantské hospodářské a vojenské spolupráce** - žák určí rozdíly mezi demokratickým státem a totalitním komunistickým režimem - popíše rozdělení světa do vojenských bloků (NATO, Varšavská smlouva) - vysvětlí změny v Evropě na přelomu 50. a 60. let - určí specifika ve vývoji Československa ● **Žák posoudí postavení rozvojových zemí** - žák popíše rozpad koloniálního panství - uvědomí si nutnost respektovat méně rozvinuté země ● **Žák prokáže základní orientaci v problémech současného světa** - žák si ujasní začlenění České republiky do integračního procesu (vstup do EU) - žák posoudí vliv médií na každodenní život a politické dění	a ideologické soupeření - vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) - rozpad koloniálního systému mimoevropský svět problémy - současnosti věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava tvorba a ochrana - životního prostředí, zajištění míru a bezpečnosti, lidských práv, výživy, vzdělání a zdraví - konzumní společnost - nesnášenlivost mezi lidmi sociální problémy	ČJ – Gándhí OV – poškozování lidských práv OV – EU, UNESCO	

- vysloví názor na hrozbu terorismu - rozpozná problémy současnosti - vysloví svůj názor na významné problémy současného světa			

7 OBČANSKÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) O b s a h o v é , č a s o v é a o r g a n i z a č n í v y m e z e n í p ř e d m ě t u :

Předmět navazuje na prvouku a na vlastivědu. Cílem předmětu je poznání a pochopení fungování a řízení společnosti, vztahů mezi lidmi, nadnárodních společenstev, problémů dnešního světa, hospodaření států,obcí, rodin i osob či pochopení finanční gramotnosti a kulturní složky života. Občanská výchova se vyučuje na druhém stupni ve všech ročnících, a to v hodinové dotaci. Výuka probíhá v poloodborných učebnách a v učebně výpočetní techniky

b) P r ů ř e z o v á t é m a t a :

6. ročník:	
VDO	Občanská společnost a škola
	Formy participace občanů v politickém životě
OSV	Seberegulace a sebeorganizace
	Komunikace
MUV	Multikulturalita
MV	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
7. ročník:	
OSV	Seberegulace a sebeorganizace
	Poznávání lidí
	Komunikace
MUV	Kulturní diference
	Etnický původ
8. ročník:	
OSV	Rozvoj schopností poznávání
	Sebepoznávání a sebepojetí
	Poznávání lidí
VDO	Občan, občanská společnost a stát
9. ročník:	
VDO	Formy participace občanů v politickém životě
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
MUV	Lidské vztahy
VMEGS	Jsme Evropané
	Objevujeme Evropu a svět
EV	Lidské aktivity a problémy životného prostředí Vztah člověka k prostředí

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je využívá v procesu učení i v praktickém životě
- žák využívá různých postupů při učení, přičemž vybírá ty nejvhodnější Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel žákům zadává úkoly podporující samostanou práci
- učitel využívá při výuce postupy, které nutí žáky využívat různé zdroje informací
- učitel žáky seznamuje s hygienou učení a jejím aktivním používáním

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák samostatně řeší některé problémy, volí vhodné postupy
- žák vnímá různé problémové situace ve škole i mimo ni Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel žákům zadává úkoly k samostatnému vypracování
- učitel s žáky diskutuje o problémech současného světa

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák formuluje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se stručně a výstižně
- žák využívá informační a komunikační prostředky pro komunikaci s okolním světem Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede s žáky dialog na zadané téma
- učitel využívá ve výuce výpočetní techniku

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák pracuje s ostatními v pracovní skupině, pozitivně ovlivňuje práci ostatních
- žák při práci respektuje názory ostatních
- žák, v případě potřeby, poskytne pomoc nebo o ni požádá Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadává úkoly, pro jejichž plnění je nezbytná práce ve skupině
- učitel žáky seznamuje se základními pravidly slušného chování

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák je schopen vcítit se do pocitů ostatních lidí, odmítá hrubé zacházení
- žák zodpovědně plní zadané úkoly
- žák rozumí základním problémům, které souvisí s ochranou a kvalitou životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel žákům předkládá projekty související s ochranou životního prostředí
- učitel s žáky rozebírá situace, při kterých dochází k poškozování lidských práv a snaží se žáky dovést k myšlence nebezpečí útlaku a ponižování lidí
- učitel vždy zhodnotí práci, kterou žák vypracovat a upozorní na její nedostatky, které slouží ke zlepšení práce další

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák hospodárně využívá školní pomůcky
- žák dokáže prezentovat výsledky své práce
- žák se orientuje v učebnici, dokáže najít pomoc při práci Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel nechá žáka prezentovat svou práci, přičemž může využívat dostupných školních pomůcek
- učitel využívá při práci v hodině učebnice a jiní zdroje informací (např. naučné slovníky, internet, časopisy)

Vyučovací předmět: **OBČANSKÁ VÝCHOVA**

7.1 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Žák dokáže vysvětlit význam vzdělání - Žák dokáže vysvětlit pojem žákovské samosprávy a nutnost jejího fungování **Žák posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci** - Žák dokáže vyjmenovat pravidla hygieny učení a dokáže je využít - Žák *umí rozlišit aktivní a pasivní odpočinek* - *Žák zná možnosti využití volného času v obci* - Žák dokáže vyjmenovat české světce a vysvětlit jejich význam - Žák dokáže vyjmenovat orgány obce a vysvětlit jejich význam - Žák dokáže vysvětlit význam voleb a jejich pravidla - Žák dokáže vysvětlit pojem region a uvést regionální odlišnosti - Žák dokáže vyjmenovat prvky spojující národ	**ŠKOLA, OBEC** Je škola nutné zlo? Jak se stát patronem? Proč, kdy a jak se učit *Využití volného času* *Jak se udržet fit?* 28. 10. – vznik republiky Obec v proměnách staletí Správa obce Volby **REGION, VLAST** Co je to region? Co spojuje náš národ Bohatství národa Vánoční tradice a zvyky Slavní předkové Místní pověsti	VDO – Občanská společnost a škola D – významné osobnosti RV – životospráva OSV – Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času, plánování učení a studia D – dějiny města Z – sídla VDO – Formy participace občanů v politickém životě – obec jako základní jednotka samosprávy státu Z – kraje a regiony ČR, obyvatelstvo světa Z, D – významné přírodní památky, důležité	

(historie, jazyk, tradice…) - Žák dokáže vysvětlit pojem vlastenectví **Žák rozlišuje projevy vlastenectví a nacionalismu** - Žák umí vysvětlit původ způsoby dodržování svátků - Žák dokáže uvést příklady osobností, výtvorů či památek, které proslavili ČR - Žák umí vyjmenovat a popsat symboly ČR	Co nás proslavilo Symboly ČR Státní správa Státní instituce	událostí D – původ Vánoc D – významné osobnosti D – regionální pověsti D – vznik a vývoj	

• **Žák objasní účel symbolů státu a způsoby používání** - Žák dokáže vyjmenovat důležité státní instituce a vysvětlí jejich význam - Žák dokáže vysvětlit pojem kultura, uvést její příklady či projevy - Žák umí uvádět příklady kulturních odvětví a umí je spojovat s významnými osobnostmi a jejich díly - Žák dokáže vysvětlit pojem kulturní chování - Žák zná základní pravidla chování (ve škole, v restauraci, v dopravním prostředku, při rozhovoru…) - Žák dokáže uvést příklady nekulturního a vandalského chování a umí vysvětlit, v čem spočívá jejich nebezpečí • **Žák zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje** - Žák umí vyjmenovat pravidelně konané kulturní akce v obci a vysvětlit jejich význam **Žák zhodnotí nabídku kulturních institucí v obci a z ní vybírá akce, které ho zajímají** - Žák umí vysvětlit pojem masmédia, uvést jejich příklady a kladný či záporný vliv na člověka • **Žák kriticky přistupuje k mediálním**	**KULTURNÍ DĚDICTVÍ** Kulturní bohatství národa Kultura kolem nás Svátky jara Malířství Sochařství, stavitelství Masmédia Kulturní chování Významné osobnosti kultury Jan Hus Konstantin a Metoděj	symbolů ČR MUV - Multikulturalita D – kulturní památky D – původ Velikonoc D, VV – významní představitelé umění MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě RV – manipulativní vliv reklamy OSV – Komunikace – komunikace v různých situacích D – významné osobnosti	

informacím, vyjádří svůj postoj k působení reklamy a propagandy na veřejné mínění a chování dětí			

Vyučovací předmět: **OBČANSKÁ VÝCHOVA**

7.2 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Žák dokáže vysvětlit pojem mravnost, umí uvést příklady mravného chování - Žák umí vysvětlit nutnost mravních norem pro život - Žák umí vysvětlit původ a vývoj mravních norem - Žák dokáže vysvětlit vliv náboženství na chování lidí - Žák dokáže uvést příklady mravních a právních norem a dokáže vysvětlit jejich vliv na člověka - Žák dokáže rozlišit mravné, nemravné a protiprávní chování - Žák dokáže vysvětlit vliv svědomí na chování	**ZÁSADY LIDSKÉHO SOUŽITÍ** Mravnost, mravní hodnoty Dějiny mravnosti Mravní rozhodování, odpovědnost Sebekontrola Morálka v osobním a veřejném životě Řád a právo Mravní a právní normy	D – Bible, světová náboženství OSV – seberegulace a sebeorganizace – regulace jednání a prožívání Z – regionální politické útvary	
- Žák dokáže vyjmenovat nejdůležitější společenské skupiny a vysvětlí jejich význam a kladné i záporné působení - Žák umí vyjmenovat funkce rodiny - Žák umí vysvětlit význam harmonických vztahů členů rodiny na vývoj dítěte - Žák umí uvést příčiny rodinných problémů a jejich možná řešení	**VZTAHY MEZI LIDMI** Život ve skupině Rodina - význam Vznik rodiny Vrstevnické skupiny Společenské vztahy a role Hodnoty a normy Lidská spolupráce Možnosti komunikace	RV – rodina, vztahy mezi lidmi, komunikace OSV – Poznávání lidí	

- Žák dokáže vysvětlit význam lidské spolupráce, uvést příklady dělby práce - Žák dokáže uvést a rozlišit vhodné a nevhodné způsoby komunikace, umí rozlišit druhy komunikace - Žák umí vysvětlit pojem asertivita a uvést příklad	Kulturní chování Asertivita Šikana, agrese Lidská nesnášenlivost	OSV - Komunikace D – 2. světová válka Z – státy a problém	
takového chování a jeho význam **Žák uplatňuje vhodné způsoby komunikace, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem** - Žák umí vysvětlit nebezpečí šikany a dokáže šikanu rozpoznat **Žák zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení** - Žák umí vysvětlit původ nesnášenlivosti, uvést příklady a vysvětlit její nebezpečí • **Žák rozpoznává netolerantní projevy v chování a zaujímá aktivní postoj proti projevům nesnášenlivosti** • **Žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje odlišnosti, toleruje menšiny**		rasové diskriminace MUV – Kulturní diference – jedinečnost každého člověka, Etnický původ – rovnocennost etnických skupin ČJ - mluvnice	

- Žák umí vysvětlit význam majetku a peněz pro život - Žák dokáže vysvětlit, jakým způsobem získáváme majetek příp. peníze - Žák umí popsat, jak vhodně zacházet s penězi - Žák rozlišuje majetek hmotný, nehmotný, movitý a nemovitý - Žák umí sestavit osobní rozpočet a vhodně využít peníze - Žák umí sestavit rodinný rozpočet a vyjmenovat zdroje příjmů rodiny **Žák dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se**	**MAJETEK. VLASTNICTVÍ, HOSPODAŘENÍ** Význam vlastnictví pro život Jak získat a množit majetek Typy majetku Duševní vlastnictví Funkce peněz Význam daní Racionální hospodaření Rozpočet osobní Rozpočet rodinný Rozpočet obecní a státní Majetková nerovnost Banky	Z – světové hospodářství M – základní matematické operace	
svým svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi - Žák dokáže vyjmenovat možné příjmy a investice obce • **Žák rozlišuje, z jakých zdrojů pocházejí příjmy státu a do jakých oblastí směřují výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků** • **Žák rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady** - Žák dokáže vysvětlit původ majetkové nerovnosti a její následky **Žák vysvětlí, jakou funkce plní banky a jaké**			

služby nabízí			

Vyučovací předmět: **OBČANSKÁ VÝCHOVA**

5.2.7.3 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Žák dokáže vysvětlit základní způsoby poznávání druhých lidí - Žák dokáže vysvětlit, co může ovlivnit naše chování - Žák dokáže vyjmenovat základní druhy, znaky a projevy citů - Žák dokáže rozlišit základní typy temperamentu a uvést vlastnosti a zvláštnosti lidí s různým temperamentem - Žák dokáže vysvětlit pojem sebehodnocení, ví, jakými kladnými i zápornými vlastnostmi oplývá • **Žák objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života** - Žák umí vysvětlit, jaké chyby se můžeme dopustit v případě posuzování druhých lidí • **Žák rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování**	**ČLOVĚK JAKO JEDINEC** Chování člověka Ovlivnění chování City – znaky, druhy, projevy Vlastnosti, charakter Sebehodnocení Osobní předpoklady Posuzování druhých lidí Životní cíle Životní změny, sebezměna Motivace	OSV – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání OSV – Sebepoznání a sebepojetí RV – sebehodnocení OSV – Poznávání lidí	

- Žák dokáže vysvětlit, jak a proč je vhodné určovat si své cíle, ví, jakou roli hraje přiměřenost cílů - Žák dokáže vysvětlit, co je to motivace a jak ovlivňuje naše chování, snahu **Žák posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů,**			

objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • **Žák popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru** - Žák dokáže vysvětlit význam práva v životě člověka - Žák zná základní lidská práva a dokáže vysvětlit jejich původ - Žák dokáže vysvětlit důvod sepsání práv dětí a dokáže uvádět jejich příklady - Žák umí vyjmenovat období ve vývoji ČR, kdy byla lidská práva porušována a dokáže vysvětlit, v čem spočívalo jejich porušování - Žák zná strukturu právního řádu ČR, dokáže vyjmenovat orgány právní ochrany, dokáže popsat jejich činnost - Žák dokáže popsat průběh šetření trestného činu a jeho ukončení • **Žák rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů** - Žák dokáže popsat práci osob spojených s právními úkony a umí vysvětlit jejich	**STÁT A PRÁVO** Právo v životě člověka Lidská práva, jejich ochrana Práva dítěte, jejich ochrana Poškozování lidských práv Šikana, diskriminace Právní řád ČR – význam, funkce Orgány právní ochrany Soudy, notářství, advokacie Právní normy a předpisy Ústava Pracovní právo Rodinné právo Vlastnické a občanské právo Protiprávní jednání včetně korupce Postihy protiprávního jednání Důležité právní vztahy, práva spotřebitele Trestná činnost mladistvých	VDO – Občan, občanská společnost a stát – občan jako člen společnosti, práva povinnosti občana, Listina základních práv a svobod Z – obyvatelstvo světa D – světové války, komunismus ČJ - mluvnice	

význam pro život občanů - Žák zná základní body Ústavy ČR týkající se dělení státní moci (moc výkonná, zákonodárná a soudní, funkce parlamentu, jeho části a obsazení, volební atributy) - Žák zná základní prvky rodinného,			

pracovního, občanského a vlastnického práva • **Žák objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, manželství, pracovní poměr Žák přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod** **Žák provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci** - Žák dokáže vyjmenovat příklady protiprávního chování a zná druhy trestů, které mu mohou být za spáchanou trestnou činnost uloženy - Žák dokáže popsat, jaké trestné činnosti se nejčastěji dopouští mladiství pachatelé, a dokáže popsat, jak se liší tresty pro osoby trestně nezodpovědné, částečně či plně trestně odpovědné • **Žák rozpozná protiprávní jednání, přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady** • **Žák dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování** • **Žák diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání**			

Vyučovací předmět: **OBČANSKÁ VÝCHOVA**

7.4 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Žák dokáže vysvětlit původ a důvody vzniku států - Žák umí vysvětlit pojmy republika, monarchie a uvést jejich druhy a příklady • **Žák rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky** • R**ozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu** - Žák zná složení a význam parlamentu, dokáže vysvětlit princip schvalování zákonů - Žák dokáže vyjmenovat nejdůležitější ministerstva, objasní jejich funkci a uvádí jména současných ministrů - Žák dokáže vyjmenovat druhy soudů ČR a uvést jejich význam - Žák dokáže vyjmenovat základní samosprávné celky a dokáže vysvětlit jejich funkci - Žák zná základní orgány obce a kraje a jejich funkci **Žák rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých**	**STÁT A PRÁVO** Základy států – znaky, typy a formy Obrana státu, právní režimy států Státní správa a samospráva Význam a formy voleb Principy demokracie, politický pluralismus	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO – Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy D – světové války	

složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí a krajů - Žák dokáže vysvětlit způsob výběru zastupitelů - Žák dokáže vysvětlit principy výběru politických zástupců, zná rozdíl mezi			

poměrným a většinovým systémem • **Žák vyloží smysl voleb do zastupitelstva v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivnit život občanů** - Žák dokáže rozlišit základní politické strany, dokáže rozlišit strany totalitní a demokratické a stručně je charakterizuje - Žák dokáže srovnat demokracii a totalitu a uvádí jejich znaky a příklady z historie ČR • **Žák objasní výhody demokratického způsobu řízení státu** - Žák dokáže vysvětlit, co vede člověka k práci, dokáže rozlišit základní lidské potřeby - Žák umí vysvětlit vývoj dělby práce a jeho smysl, umí popsat výhody plynoucí z dělby práce • **Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti** - Žák dokáže popsat trh, umí uvést jeho druhy a dokáže popsat, k čemu zde dochází a proč - Žák dokáže vysvětlit, jak je ovlivňována cena na trhu - Žák dokáže popsat vliv nabídky a poptávky na ceny	**STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ** Lidské potřeby, dělba práce Výroba, obchod, služby Trh, podstata jeho fungování Nabídka, poptávka Tvorba ceny, inflace Právní formy podnikání Banky a jejich služby, úroky, pojištění Produkty finančního trhu pro investování a získávání prostředků Úvěry, splátkový prodej, leasing	MUV – Lidské vztahy – právo podílet se na spolupráci	

• **Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz** - Žák dokáže vyjmenovat podmínky, které			

člověk musí splnit, chce-li podnikat - Žák dokáže rozlišit základní formy podnikání • **Žák vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroky placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít** • **Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení** • **Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu** - Žák dokáže vysvětlit vývoj evropské integrace, zná předchůdce EU - Žák zná základní orgány a symboly EU, dokáže vysvětlit jejich význam - Žák dokáže objasnit funkce EU a způsoby rozhodování v EU • **Žák popíše vliv začlenění ČR do EU na život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU a možné způsoby uplatňování** - Žák zná význam a fungování NATO, zná jeho základní orgány - Žák zná význam a způsob fungování organizací	**MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT** Evropská unie NATO, OSN, UNESCO, UNICEF, WHO Válka, terorismus Co je to globalizace Globální problémy a jejich řešení Důsledky zásahů člověka do přírody Industrializace Přelidnění Lidská nesnášenlivost	ČJ – mluvnice VMEGS – Jsme Evropané VMEGS – Objevujeme Evropu a svět ČJ – sloh EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava, zemědělství, průmysl a životní prostředí, odpady, ochrana prostředí EV – Vztah člověka k prostředí – aktuální ekologický problém, životní styl	

UNESCO, UNICEF, WHO, OSN - Žák dokáže uvést příklady terorismu ve světě, dokáže vysvětlit jeho důvody a možnosti boje proti terorismu • **Žák uvede důležité mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, posoudí jejich**			

význam a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích - Žák dokáže vysvětlit pojem globalizace • **Žák uvede příklady projevů globalizace, porovná jejich klady či zápory** - Žák dokáže uvést příklady přírodních globálních problémů - Žák dokáže vysvětlit příčiny a důsledky znečištění životního prostředí, úbytku rostlinných a živočišných druhů, kácení pralesů - Žák dokáže uvést příklady sociálních globálních problémů - Žák dokáže vysvětlit příčiny a důsledky přelidnění, nevzdělanosti, chudoby, terorismu - Žák umí vysvětlit, zda se některé z globálních problémů vyskytují i v ČR, v regionu - Žák umí vysvětlit, jakým způsobem snížit dopad problémů v regionu • **Žák objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, možných způsobů řešení g. p. na lokální úrovni – v obci, regionu** • **Žák uvede globální problémy současnosti, vyjádří názor a popíše příčiny a důsledky pro život lidstva Žák uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při**			

zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru			

8 FYZIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) O b s a h o v é , č a s o v é a o r g a n i z a č n í v y m e z e n í p ř e d m ě t u :

Mezi hlavní cíle výuky fyziky patří poznávání přírody, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovednosti objektivně pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry,a ty ústně i písemně interpretovat. Žáci se učí rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Ve vzdělávacím předmětu fyzika směřujeme výuku také k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích a k vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů.

Časové vymezení vyučovacího předmětu: v 6. ročníku jsou 2 hodiny týdně, v 7. ročníku jsou 2 hodiny týdně, v 8. ročníku jsou 2 hodiny týdně, v 9. ročníku je 1 hodina týdně.

Výuka se realizuje v odborné učebně fyziky a v učebně výpočetní techniky se všemi žáky třídy.

b) P r ů ř e z o v á t é m a t a :

6. ročník:

OSV Rozvoj schopnosti poznávání

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

7. ročník:

OSV Rozvoj schopnosti poznávání

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

8. ročník:

EV Základní podmínky života

9. ročník:

EV Základní podmínky života

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žáci se učí metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- žáci třídí informace z hlediska důležitosti a objektivity
- žáci kriticky posuzují výsledky a vyvozují z nich závěry Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel žákům předkládá co nejvíce praktických pokusů
- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- učitel žáky vede k tomu, aby vždy nejprve odhadli výsledky experimentu a po dosažení závěru korigovali své hypotézy

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žáci se učí přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, teoriích a modelech
- žáci se učí chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti přírodních jevů
- žáci se učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel společně s žáky formuluje cíl činnosti
- učitel žákům umožňuje předpokládat, prakticky ověřovat a vyvozovat závěry na základě osvojených znalostí a dovedností
- učitel vede žáky k užívání metod a informaci, které by přispěly k řešení daného problému

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žáci se učí stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů, ústně i písemně
- žáci naslouchají názorům učitele i spolužáků, vhodně na ně reagují, účinně se zapojují do diskuse
- žáci obhajují svůj názor a vhodně argumentují nápady, svůj názor zdůvodní Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- učitel žáky vede k tomu, aby výsledky svých pokusů komentovali, vysvětlili a obhájili
- učitel žákům umožňuje, aby si vzájemně sdělovali své názory a diskutovali o nich

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žáci se učí účinně spolupracovat ve skupině
- žáci se učí podílet se společně s učitelem na vytváření pravidel práce v týmu Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede vyučování tak, aby žáci měli možnost spolupracovat při experimentech i při řešení problémových úloh
- učitel umožňuje žákům statisticky zpracovávat a třídit informace
- učitel vede vyučování tak, že žáci mají možnost spolupracovat při výukových programech

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žáci poznávají možnosti rozvoje i zneužití fyzikálních jevů

- žáci se učí odpovědnosti za zachování životního prostředí Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel žáky seznamuje s historií zneužívání fyzikálních objevů pro válečné účely, s příčinami ekologických havárií a s příčinami zhoršení životního prostředí
- učitel vede žáky k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žáci se učí plánovat pracovní postup při experimentálních úlohách
- žáci pracují tak, aby nepoškodili své zdraví ani neznehodnotili pracovní pomůcky
- žáci se seznamují se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel bezpečnosti práce
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, přístrojů, pomůcek a vybavení

Vyučovací předmět: FYZIKA

8.1 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● Žák rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles	Látka a těleso		
● Žák popíše rozdíl mezi látkami pevnými, kapalnými a plynnými a vlastnosti, kterými se od sebe liší	**Skupenství látek**	Z – změny skupenství, počasí, srážky, eroze	
● **Žák změří velikost působící síly** - rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužení pružiny porovná podle velikosti působících sil - změří siloměrem tahovou sílu a gravitační sílu Země	**Síla** Gravitační síla, gravitační pole	Z – sluneční soustava, vliv Měsíce, slapové jevy	
● Žák se seznámí s pojmy atom a molekula - pozná rozdíl mezi atomem a molekulou, molekulou prvku a sloučeniny	**Stavba látek** - atom a jeho stavba - molekuly		
● Žák porozumí, proč tělesa z pevných látek nemění tvar a objem bez působení vnější síly - vyjmenuje některé vlastnosti pevných látek a porozumí, proč dané těleso musí mít tuto vlastnost	Vlastnosti látek pevných		
● **Žák uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a**	Vlastnosti látek kapalných		

vzájemně na sebe působí - ověří si, že kapaliny jsou téměř nestlačitelné a že se částice pohybují neuspořádaným pohybem	- difúze		

- ověří si, že plyny jsou stlačitelné a molekuly plynů jsou v neustálém neuspořádaném pohybu -	Vlastnosti látek plynných		
● **Žák změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa** - ovládá značky a jednotky základních veličin - vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku	**Měřené fyzikální veličiny**	OSV – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů	
- změří délku tělesa, výsledek zapíše a vyjádří v různých jednotkách	- délka	M – převody jednotek	
- změří hmotnost pevných a kapalných těles na rovnoramenných a digitálních vahách, výsledek zapíše ve vhodné jednotce	- hmotnost		
- změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek	- objem	M – hranoly	
- změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot	- teplota	M – celá čísla	
● **Žák předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty** - změří časový interval pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin	- teplotní roztažnost těles - čas	Tv – atletika, běhy	
● **Žák využívá s porozuměním vztah mezi**	**Hustota**	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů		– zvládání učebních problémů vázaných na látku	
● Žák experimentálně prokáže vzájemné přitahování a odpuzování elektrovaných těles - chápe elektrické pole jako místo, kde na tělesa působí elektrická síla ● Žák zjistí, zda na těleso působí magnetická síla - dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích - ověří existenci magnetického pole - u konkrétního magnetu dokáže pokusně ověřit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry - využije informací o magnetických pólech a vysvětlí umístění severního a jižního magnetického pólu na Zemi	**Elektrické vlastnosti látek** - elektrování těles - elektrická síla, elektrické pole **Magnetické pole** - indukční čáry - magnetické pole Země	Ch – vlastnosti látek M – lineární rovnice, vyjádření neznámé Z – postavení Země ve vesmíru, umístění pólu zeměpisného a magnetického	

Vyučovací předmět: **FYZIKA**
8.2 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **Žák rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu** - rozhodne, zda je těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu - změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas ● **Žák využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu** - určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas - používá s porozuměním vztah pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh - pracuje s grafem závislosti rychlosti a dráhy na čase ● **Žák určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici** - rozeznává jednotlivé druhy sil, určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil	**Pohyby těles** - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - pohyb přímočarý a křivočarý - dráha a čas - okamžitá a průměrná rychlost **Síla, účinky sil** Gravitační síla	Tv – atletika, běhy M – přímá a nepřímá úměrnost	

působících na těleso, jejich účinky ● Žák užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa při řešení jednoduchých úloh ● Žák určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných a opačných směrů	Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů		

● Žák určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese ● Žák umí vyhodnotit chování těles s různou polohou těžiště, různým zavěšením či podepřením umí předvídat a vyhodnotit situace denního života ● Žák změří třecí sílu - užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu - navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly ● **Žák využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednotlivých situacích** ● **Žák aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů** ● Žák užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na niž síla působí - navrhne, jak v praktických situacích tlak zvětšit nebo zmenšit ● **Žák využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů** - užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce	Těžiště tělesa Rovnovážná poloha těles **Třecí síla** **Newtonovy pohybové zákony** **Rovnováha na páce a pevné kladce** **Deformační účinky síly** Tlak **Mechanické vlastnosti kapalin** **Pascalův zákon**	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

hydraulických zařízení - vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah p = h.ρ.g k řešení úloh	**Hydrostatický tlak**		

● **Žák předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování těles v ní** - porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí, bude se vznášet či plovat na hladině ● Žák vysvětlí vznik atmosférického tlaku, porozumí pojmům podtlak a přetlak ● **Žák využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh** - rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla - rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží - využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu - vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí - vyjmenuje pořadí spektrálních barev - využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle - pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich užití - najde pokusně ohnisko dutého zrcadla ● **Žák rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti**	**Archimédův zákon** - vztlaková síla - plování, vznášení se, potápění Tlak v plynech, atmosférický tlak **Vlastnosti světla** - zdroje světla - přímočaré šíření světla - zatmění Slunce a Měsíce - rychlost světla - rozklad bílého světla hranolem - zobrazení odrazem na rovinném zrcadle - zobrazení odrazem na dutém a vypuklém zrcadle - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou	Z – atmosféra, počasí, znečištění ovzduší OSV – rozvoj schopnosti poznávání – dovednosti pro učení a studium M – mocniny s přirozenou mocninou, zápisy velkých čísel Vv – teorie barev	

při analýze průchodu světla čočkami - rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost			

- dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném			

životě - porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy očních vad brýlemi		Př – oko, vady zraku	

Vyučovací předmět: **FYZIKA**

8.3 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **Žák určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa** - rozumí pojmu mechanická práce a mechanická energie - užívá vztah W=F.s při řešení problémů a úloh ● **Žák využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem** - rozumí pojmu výkon - užívá vztah P=W:t při řešení problémů a úloh - osvojí si jednotky veličin ● **Žák využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh** - umí určit změnu polohové energie v gravitačním poli - je schopen porovnat pohybové energie těles v závislosti na rychlosti a hmotnosti ● **Žák určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem** - vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty	**Mechanická práce** **Výkon** **Energie** - polohová energie - pohybová energie **Vnitřní energie, teplo** - tepelná výměna	M – grafy funkcí TV – výkon ve sportu EV – základní podmínky života – energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky)	

- rozpozná v přírodě i v životě některé formy tepelné výměny (vedení, záření, proudění) - rozumí pojmu měrná tepelná kapacita a umí ji určit z tabulek			

- vypočítá teplo Q dle vzorce - rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a umí uvést příklady - umí určit z tabulek skupenské teplo tání - objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě **Žák rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností** - pochopí pojem iont - ověří si elektrický náboj tělesa elektroskopem - ověří si chování vodiče a izolantu v elektrickém poli - znázorní elektrické pole siločarami ● **Žák sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu** - umí nakreslit základní elektrotechnické značky - zakreslí a zapojí jednoduché obvody - objasní účinky proudu (světelné, tepelné, pohybové) ● **Žák rozliší stejnosměrný proud od střídavého proudu a změří elektrický proud a napětí** - změří proud ampérmetrem - změří napětí voltmetrem - pochopí příčinu zkratu ● **Žák využívá Ohmův zákon pro část obvodu**	- teplo přijaté a odevzdané tělesem - změny skupenství - anomálie vody **Elektrické jevy** - stavba látek - elektricky náboj - elektrické pole - **Elektrický proud** - elektrický obvod - elektrické spotřebiče - měřicí přístroje - pojistka **Zákony elektrického proudu** - odpor vodiče	CH – chemické výpočty Z – počasí a podnebí Př – vývoj života CH – stavba látek	

při řešení praktických problémů - kvalitativně porozumí závislosti odporu na délce, průřezu, materiálu a teplotě vodiče - rozliší a umí sestavit jednoduchý a rozvětvený obvod	- elektrické obvody		

- v obou obvodech porozumí vztahům pro proudy a napětí - pochopí na základě elektrické práce cenu elektrické energie **● Žák rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku** - pochopí vznik zvuku - chápe odraz zvuku a vznik ozvěny - porozumí, že výška tónu souvisí s kmitočtem - rozumí pojmu hlasitost zvuku **● Žák posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí** - uvede případ vodičů a nevodičů zvuku - uvede příklady izolace zvuku	- elektrický příkon, elektrická práce **Akustika** - zdroje a šíření zvuku - výška tónu - hluk a zdraví	M – lomené výrazy EV – základní podmínky života – energie HV – stupnice	

Vyučovací předmět: **FYZIKA**

8.4 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **Žák využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní** - ověří pokusem, na čem závisí velikost a směr indukovaného proudu v cívce - rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - pochopí funkci elektromotoru - dokáže popsat způsob výroby elektrické energie - pochopí funkci transformátoru pro přenos elektrické energie ● **Žák zapojí správně polovodičovou diodu** - uvede, za jakých podmínek vedou polovodiče proud - pochopí funkci termistoru a fotorezistoru - rozliší polovodič typu P a N - umí zapojit diodu v propustném i závěrném směru ● **Zhodnotí výhody a nevýhody využívání**	**Elektromagnetické jevy** - elektromagnetická indukce - střídavý proud, střídavé napětí - elektromotor - generátor - transformátor **Elektrický proud v polovodičích** - dioda **Jaderná energie**	Př – pomoc při úrazu elektrickým proudem CH – jaderná energetika EV – základní podmínky života – energie	

různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro - pochopí pojem řetězové reakce - popíše funkci jaderného reaktoru	- řetězová reakce - jaderný reaktor		

- popíše negativní vliv radioaktivního záření na lidský organismus - ● **Žák objasní kvalitativně pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet** - popíše hlavní tělesa ve sluneční soustavě - rozumí střídání dne a noci, ročních období, vzniku fází Měsíce ● **Žák odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností** - má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci - vytvoří si představu o vzniku, vývoji a složení vesmíru	- ochrana před zářením **Vesmír** - sluneční soustava - Slunce - vznik a stavba vesmíru	Z – pohyby Země	

9 CHEMIE

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí využívat poznatky k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: o frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními o nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů o skupinová práce (s využitím odborné literatury, pracovních listů) o demonstrační pokusy

- exkurze - vodní elektrárna Dlouhé Stráně, jaderná elektrárna Dukovany, výroba papíru

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečnosti práce a postupů práce v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou :

zeměpis: surovinové zdroje chemického průmyslu

přírodopis: význam zelených rostlin pro život - fotosyntéza
vznik planety Země - anorganické a organické látky
enzymy, hormony nerosty v zemské kůře první pomoc

fyzika: vlastnosti látek

skupenství

látek stavba

látek energie

fyzikální výpočty (výpočet hustoty, hmotnosti, objemu, tepla)
atom, mikročástice atomu

matematika: užití trojčlenky při výpočtech slovních úlohy

b) P r ů ř e z o v á t é m a t a :

8. ročník:

OSV	Rozvoj schopností poznávání
EV	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	Základní podmínky života
	Vztah člověka k prostředí
MV	Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá

9. ročník:

OSV	Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
EV	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	Základní podmínky života
VMEGS	Objevujeme Evropu a svět
	Jsme Evropané
VDO	Občan, občanská společnost a stát
MV	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
	Fungování a vliv médií ve společnosti

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací,sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel předkládá problémové situace související s učivem
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává žákům možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů při praktických cvičeních
- vede žáky k nacházení příkladů chenických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůjnázor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci komunikovat

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory ostatních

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel společně se žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení

- vyžaduje dodržování vymezených pravidel (povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí)
- zadává úkoly tak,aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Vyučovací předmět: **CHEMIE**

9.1 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
POZOROVÁNÍ, POKUS, BEZPEČNOST PRÁCE **● Žák určuje společné a rozdílné vlastnosti látek** - pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace) - rozliší fyzikální a chemický děj ○ **Pracuje bezpečně s vybranými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými se zatím pracovat nesmí** - zná zásady bezpečné práce - dovede poskytnout první pomoc - zná tel. číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc **SMĚSI** **● Rozlišuje směsi a chemické látky** - umí rozlišit a pojmenovat druhy směsí - zná pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený - zná vliv teploty, plošného obsahu, povrchu na	**Úvod do chemie** **POZOROVÁNÍ, POKUS, BEZPEČNOST PRÁCE** **Vlastnosti látek** Látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje **Bezpečnost při experimentální činnosti** Bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech **SMĚSI** **Směsi** Směsi různorodé a stejnorodé roztoky, složení roztoků	opakování F – látky, tělesa, vlastnosti látek PŘ – zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem Člověk a zdraví, PŘ – první pomoc EV – likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek M - procenta EV – význam vody a vzduchu jako základní podmínky života	

rychlost rozpouštění - zná příklady z praxe - umí vypočítat hmotnostní zlomek složek směsí a procento koncentraci		MV – kritický přístup k informacím z médií k problematice čistoty	

- zná princip, postup a užití v praxi metody oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace - umí provést filtraci a destilaci ve školních podmínkách - umí zvolit vhodný postup k oddělování složek směsí - umí vyjmenovat druhy a význam vod podle užití a znečištění - zná hygienické požadavky na pitnou vodu - zná hlavní znečišťovatele pitné vody - zná procentový obsah hlavních složek vzduchu - umí vysvětlit význam vzduchu jako průmyslové suroviny - zná hlavní znečišťovatele vzduchu - umí vysvětlit vznik a význam inverze a smogu **ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK** **● Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech** - zná pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní číslo - zná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu	**Oddělování složek směsí** Usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace **Voda a vzduch** Voda Vzduch **ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK** **Atom, molekula, ionty**	vody a vzduchu VMEGS – čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva, dotace EU na projekty ochrany a čistění vody a ovzduší, význam tropických deštných pralesů a zeleně obecně, význam korálů a planktonu OSV - osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu MV - sledování a vyhledávání informací o nových objevech v mikrosvětě (nanotechnologie apod.) EV - informace a názory v médiích k problematice solení vozovek, formulace vlastních názorů F – stavba atomu, ionty Př, F - koloběh vody, skupenství	

- s PSP umí nakreslit schéma atomu - umí odvodit vznik kationtů a aniontů z atomu - umí vysvětlit rozdíl mezi atomem a molekulou		teplota varu, tuhnutí	

- zná české názvy a značky prvků H, Li, Na, K, e, Mg, Ca, a, Ra, V, Cr, Mo, W, Mn, Fe, Os, Co, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Cd, Hg, B, Al, C, Si, Sn, P, N, P, As, Sb, O, S, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar - s pomocí PSP umí přiřadit protonové číslo prvku a naopak - zná princip uspořádání prvků v PSP - umí zařadit prvek do skupiny a periody PSP - umí vyhledat prvek podle skupiny a periody PSP - zná znění a význam periodického zákona - zná pojmy kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy - umí vysvětlit rozdíl mezi prvkem a sloučeninou - určí počet atomů ve vzorci - zná pojem elektronegativita - umí vyhledat elektronegativitu prvku v PSP - určí charakter chemické vazby podle elektronegativity **CHEMICKÉ REAKCE** ○ **Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, čte chemické rovnice, s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky a produktu** - zná význam symbolů v chemické rovnici	**Chemické prvky** Značky, názvy, protonové číslo **Periodická soustava prvků (PSP) a chemické prvky** Kovy, slitiny, nekovy **Chemické sloučeniny** **Chemická vazba** **CHEMICKÉ REAKCE** **Chemické rovnice**	Př - význam kyslíku pro dýchání a hoření potřeba čistého vzduchu pro zdraví OSV -starost jednotlivce za práci s prvky a sloučeninami ohrožujícími zdraví a životní prostředí EV – nebezpečí poškození životního prostředí některými prvky a jejich sloučenin (těžké kovy, baterie z mobilních telefonů, součástky PC v odpadu, apod.) VMEGS – znečištění životního prostředí jako globální problém lidstva F – výpočty hmotnosti M – užití trojčlenky při výpočtech slovních úloh OSV – osobní	

- umí zapsat slovně popsaný chemický děj chemickou rovnicí - umí zapsat jednoduché rovnice (hoření C, S apod.)		zodpovědnost jedince za	

- umí zformulovat zákon zachování hmotnosti **V**ýpočty z chemických rovnic, látkové množství, hmotnost, molární hmotnost **ANORGANICKÉ SLOUČENINY** **● Porovná vlastnosti použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí** - dokáže opravit špatně vyčíslenou rovnici - dokáže vyčíslit jednoduchou rovnici - umí vysvětlit pojem halogenid - zná pravidla názvosloví halogenidů - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná význam a užití NaCl - umí vysvětlit pojem oxid - zná pravidla názvosloví oxidů - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná význam a užití CO, CO_2, SO_2, SO_3, NO, NO_2, CaO	**Zákon zachování hmotnosti** **ANORGANICKÉ SLOUČENINY** **Oxidy** **Oxidy**	své zdraví (NaCl – hypertenze) EV – solení silnic OSV – zodpovědnost za své zdraví (revize plyn. spotřebičů v domácnosti, význam hromadné dopravy – oxidy ve výfukových plynech) VMEGS – kamiony X železnice, projekty a dotace EU na snížení emisí EV – vliv pH na život ve vodě (mrtvá jezera v Kanadě, řeky u nás) EV – reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů, vznik smogu a jeho vliv na zdraví OSV – osobní zodpovědnost při práci se žíravými kyselinami	

- zná pojmy kyselinotvorný oxid, zásadotvorný oxid - podle elektronegativity určí kyselinotvorný a zásadotvorný oxid - orientuje se na stupnici pH	**Kyseliny, pH** Kyselost a zásaditost roztoků, pH	a hydroxidy, poskytnutí první pomoci při poleptání,	

- zná rozmezí pH kyselin a zásad - zná pojem pH indikátor - zná barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu a univ. indikátoru - zná podstatu vzniku kyselých dešťů a vliv v přírodě - umí vysvětlit pojem kyselina - zná pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná vzorec, vlastnosti, význam a užití HCl, H_2SO_4, HNO_3 - zná zásady bezpečné práce s kyselinami - zná postup ředění H_2SO_4 konc. - umí poskytnout první pomoc při poleptání - umí vysvětlit pojem hydroxid (zásada) - zná pravidla názvosloví hydroxidů - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná vzorec, vlastnosti, význam a užití (NaOH, KOH, NH_4OH, $Ca(OH)_2$ - zná zásady bezpečné práce s hydroxidy - umí poskytnout první pomoc při poleptání - zná reaktanty a produkty neutralizace (obecně) - ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů	Kyseliny bezkyslíkaté, kyslíkaté **Hydroxidy** Nejdůležitější hydroxidy, názvosloví **Soli** **Neutralizace** Podstata neutralizace, vznik solí	zabezpečení lékařské pomoci zraněnému EV – nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování kyselin a hydroxidů OSV – osobní zodpovědnost při užívání chemických látek (hnojiva apod.) EV – nebezpečí nadměrného hnojení umělými hnojivy (stav plodin, ohrožení zdrojů pitné vody, poškození půdy apod.	

- zná příklady užití neutralizace v praxi - umí vysvětlit pojem sůl - zná pravidla názvosloví solí - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak			

- zná vybrané metody přípravy solí - zná příklady použití solí z praxe – hnojiva, - stavební pojiva, modrá skalice, vápenec - zná chemický princip výroby páleného vápna a hašeného vápna - zná princip tvrdnutí malty	**Opakování** Směsi, částicové složení látek, dvouprvkové sloučeniny, kyseliny, hydroxidy		

Vyučovací předmět: **CHEMIE**

9.2 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
CHEMICKÉ REAKCE **● Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu** - zná pojmy oxidace, redukce, redox reakce - umí určit oxidační číslo prvku ve sloučenině - pozná redox reakci - zná princip výroby surového železa a oceli - zná princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí - umí vysvětlit děje na elektrodách při elektrolýze NaCl - zná princip galvanického článku - zná příklady užití elektrolýzy v praxi - zná příklady užití galvanického článku v praxi - umí vysvětlit rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí - umí třídit paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe - zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie, jaderná energetika	**CHEMICKÉ REAKCE** Redox. reakce Energie Paliva	Z - sv. naleziště rud Z - ocelářský průmysl EV – význam sběru starého železa jako prům. suroviny, hospodářské ztráty způsobené korozí Z - těžba ropy, uhlí, plynu F – výpočet tepla, jaderná energie Př - ochrana přírody OSV – vlastní zodpovědnost za bezpečnou práci s topnými plyny a palivy EV – skleníkové plyny	

- zná pravidla bezpečnosti práce s topnými plyny - umí poskytnout první pomoc při popáleninách - zná způsoby hašení požáru, typy a užití		(oxid uhličitý, metan, oxid siřičitý jako vedlejší produkt spalování uhlí),	

hasicích přístrojů - zná vliv produktů spalování na životní prostředí - zná význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí **ORGANICKÉ SLOUČENINY** ● **Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití** - zná pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku - rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený - zná obecné vlastnosti uhlovodíků - umí vyjmenovat homologickou řadu uhlovodíků C_1 -C_{10} - zná pojmy alkan, alken, alkin, aren - umí napsat molekulové, racionální a strukturní vzorce C_1 -C_{10} - umí sestavit model uhlovodíků C_1 -C_{10} - umí zařadit uhlovodíky do skupin podle vazeb	**ORGANICKÉ SLOUČENINY** Uhlovodíky Deriváty uhlovodíků	kyselé deště MUV – nebezpečí zneužití přírodního bohatství zemí 3. světa VMEGS – závislost svět. Hospodářství na těžbě ropy, ochrana těžebních, dopravních a zpracovatelských provozů ropy a plynu před teroristickými útoky EV – nebezpečí havárie při přepravě ropy a jejím zpracováním MEV – informace o haváriích tankerů OSV – osobní zodpovědnost při práci s uhlovodíky (zemní plyn, acetylen, benzen) EV – znečišťování životního prostředí organickými rozpouštědly. zneč. živ. prostř. v chem.výrobách,	

- zná vzorec, význam, užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etinu, benzenu, ropa - zná pravidla bezpečnosti práce s org. rozpouštědly ● **Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti, použití** - zná pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek - umí odvodit obecný vzorec derivátů uhlovodíků	Halogenderiváty uhlovodíků Alkoholy, fenoly	poškozování ozonové vrstvy jako globální problém lidstva Ch 8 - destilace OSV – vlastní zodpovědnost za	
- umí zařadit derivát podle charakteristické skupiny - zná význam freonů zná - vlastnosti a užití teflonu - zná vzorec, význam, užití metanolu, - etanolu, glycerolu, fenolu zná pojem - vícesytný alkohol - umí vysvětlit rozdíl líh (etanol) - denaturovaný líh - zná podstatu alkoholového kvašení zná - princip výroby destilátů zná důsledky působení metanolu a etanolu - na člověka zná vzorec, význam, užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu zná karcinogenní účinky formaldehydu a	Karbonylové sloučeniny Karboxylové sloučeniny	poškozování zdraví alkoholickými nápoji VDO – zákony o výrobě, prodeji a užívání alkohol. nápojů MV – výsledky průzkumu KHS o užívání alkoh. nápojů nezletilými, anketa ve třídě OSV – osobní zodpovědnost při práci s acetonem (karcinogenní látka) EV – nakládání se zbytky org. rozpouštědel VMEGS, EV – stav tropických deštných lesů OSV – osobní zodpovědnost za svoji	

- acetonu - zná pravidla bezpečné práce zná vzorec, význam, užití kyseliny mravenčí, kyseliny octové - zná pojmy vyšší kyseliny, aminokyseliny umí - zapsat obecné schéma neutralizace karb. kyseliny a obecné schéma esterifikace rozliší - sůl kyseliny a ester kyseliny	Přírodní sloučeniny Sacharidy Tuky	výživu, nadměrný příjem cukru, tuků, cholesterol Př – trávení, zelené rostliny Z – papírny v ČR, pěstování cukrovky, cukrové třtiny, bavlníku (světadíly) EV – znečištění odpadních vod saponáty VMEGS – odpadní vody jako globální problém lidstva	
- zná rovnici a podmínky fotosyntézy - zná rozdělení sacharidů (mono-, oligo-, poly-) - zná obecné vlastnosti mono- a polysacharidů - umí zařadit glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu, zná jejich výskyt a význam - zná podstatu diabetes - umí provést důkaz glukózu a škrobu - rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe - rozliší tuky a oleje, zná příklady z praxe - zná schéma rovnice vzniku tuků - zná zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu - zná princip a význam ztužování tuků	Bílkoviny	OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu MV – informace o nových poznatcích a výzkumu dědičnosti Př. – živ. prostředí Domácí nauky EV – plasty v odpadech, význam recyklace VMEGS – plasty jako	

- zná princip zmýdelnění - umí vysvětlit rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a vliv na životní prostředí - zná zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam - zná princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu - zná význam DNA, RNA - zná faktory poškozující bílkoviny - umí vyjmenovat některé z funkcí bílkovin - zná zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě - zná význam enzymů, hormonů, vitamínů A, B, C, D, E - zná zásady zdravé výživy **CHEMIE A SPOLEČNOST**	**CHEMIE A SPOLEČNOST** Plasty a umělá textilní vlákna	globální problém lidstva VDO – zákony a předpisy o odpadech a recyklaci plastů OSV – osobní zodpovědnost při nakládání s použitými plasty OSV – osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v domácnosti, zaměstnání Z - průmysl	

● **Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi, orientuje se ve vlivech různých látek na životní prostředí a zdraví člověka** - umí vysvětlit rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí - zná rozdělení plastů podle vlastností - zná běžně užívané zkratky plastů (PE, PP, PET, PAD, PES, PAN, PVC, PS), jejich vlastnosti a užití - zná význam recyklace plastů - zná významné chemické závody v ČR - zná pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžné užívání v domácnosti – lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky, ředidla, atd. - zná pojmy léčiva, analgetika, antipyretika, drogy, doping, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy, karcinogeny, detergenty - zná příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání - zná schéma výroby cukru, papíru, piva, skla, porcelánu a keramiky - zná význam hnojiv, rozdělení podle původu a složení - zná názvy běžně užívaných hnojiv	Chemický průmysl v ČR Léčiva a návykové látky Pesticidy, insekticidy, detergenty Průmyslová hnojiva Tepelně zpracovávané materiály Hořlaviny	OSV – osobní zodpovědnost při práci s hořlavinami	

- zná běžně užívané stavební materiály a pojiva - zná třídy hořlavin a význam nebezpečnosti tříd			

10 PŘÍRODOPIS

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) O b s a h o v é , č a s o v é a o r g a n i z a č n í v y m e z e n í p ř e d m ě t u :

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6. až 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny ○ poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům ○ umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování ○ učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů ○ objasňuje význam zdravého způsobu života

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

○ výuka s používáním diaprojektoru, meotaru a další AVT ○

frontální výuka s demonstračními pomůckami

- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury) ○ přírodovědné vycházky s pozorováním ○ krátkodobé projekty
- exkurze - Litovelské pomoraví - CHKO, výlov rybníka v Šumvaldě

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- **chemie**: ochrana životního prostředí - chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy, fotosyntéza
- **fyzika**: světelná energie, zvuk, optické čočky
- **zeměpis**: vznik a vývoj planety Země, rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky, geologické děje
- **dějepis**: vývoj člověka, rybníkářství v Čechách
- **tělesná výchova**: praktický nácvik první pomoci (integrace z přírodopisu)

b) P r ů ř e z o v á t é m a t a :

6. ročník:

OSV	Rozvoj schopností poznávání
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá
EV	Ekosystémy Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

7. ročník:

VMEGS Objevujeme Evropu a svět

Evropa a svět nás zajímá

EV Ekosystémy

Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah

člověka k prostředí

8. ročník:

MUV Etnický původ

VDO Občan, občanská společnost a stát

Občanská společnost a škola

VMEGS Evropa a svět nás zajímá

EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

9. ročník:

EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

VMEGS Evropa a svět nás zajímá

Jsme |Evropané

MV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky: k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody,při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnoukomunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi Výchovné a vzdělávací strategie:

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat
- s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavkyna kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a živými přírodninami
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Vyučovací předmět:
PŘÍRODOPIS
10.1 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA ● **Rozliší základní podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů** ○ **Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů** - vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy - uvede příklady rozmanitosti přírody - popíše buňku, vysvětlí funkci organel - vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou, bakterií - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady - vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - vymezí základní projevy života, uvede jejich význam	**OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA** **Us**pořádání živého světa Nebuněčnost, jednobuněčnost, mnohobuněčnost Projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin Dědičnost a proměnlivost organismů **TŘÍDĚNÍ ORGANISMU**	Z – Planeta Země EV – rozmanitosti přírody, probudit citový vztah k přírodě Z - biosféra Ch – oxidace VMEGS – pandemie nemocí, očkování, problémy 3. světa EV - neléčit virová	

TŘÍDĚNÍ ORGANISMU - zná podstatu dědičnosti, přenos dědičných informací, Vliv prostředí na utváření organismu	Viry a bakterie Jednobuněčné organismy- rostliny • houby • živočichové	onemocnění antibiotiky, potravní řetězec, zachování rovnováhy EV – význam lesa, ubývání lesních porostů,	

- dokáže roztřídit organismy do říší - pochopí rozdíl mezi bakterií a virem - na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy - producent, konzument, reducent - pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci - zná význam řas a vybrané zástupce ● **Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků, vysvětlí různé způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích** - umí vysvětlit rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin - umí popsat jednotlivé části hub - zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou - pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin pozná lišejník zeměpisný - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky	Mnohobuněčné organismy nižší rostliny houby lišejníky nižší živočichové (bezobratlí) žahavci, ploštěnci hlísti měkkýši	emise, imise VMEGS – revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům Ch – léčiva EV – symbióza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší OSV – základní hygienické návyky Člověk a zdraví - hygiena EV – narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu - důsledky EV, Ch - insekticidy	

- rozlišuje vnitřní a vnější parazity - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - pochopí vývojové zdokonalení stavby těla	kroužkovci		

- rozlišuje vodní a suchozemské druhy - pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie) - zná jejich význam a postavení v přírodě popíše - tělo žížaly a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žížaly v přírodě dokáže - popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků uvede nejznámější - zástupce jednotlivých tříd dokáže popsat tělo - včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a - pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu - pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska	členovci pavoukovi korýši hmyz ostnokožci		

Vyučovací předmět:
PŘÍRODOPIS
10.2 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
TŘÍDĚNÍ ORGANISMŮ ○ **Orientuje se v daném přehledu vývoje a třídění organismů, rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin** - vysvětlí význam a zásady třídění organismů - zná jednotlivé taxonomické jednotky - porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - dokáže vysvětlit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - pozná vybrané zástupce ryb - rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby - rozumí postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka - pozná vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu	**TŘÍDĚNÍ ORGANISMŮ** Strunatci: podkmen obratlovci třídy – kruhoústí - paryby - ryby - obojživelníci - plazi	Z – rozšíření organismů, migrace (světadíly) VMEGS – mezinárodní smlouvy o rybolovu Z – rybnikářství v Čechách EV – zamořené vodní plochy, ekologické havárie	zopakovat třídění bezobratlých z 6. roč. na konci 7. roč. umí vybrané organismy rozlišit dle diakritických znaků a zařadit je do tax. skupin

prostředí - pozná vybrané zástupce plazů - seznámí se s exotickými druhy plazů a možností jejich chovu v teráriích - zná význam plazů v potravním řetězci - chápe vývojové stavby těla ptáků, jejich	- ptáci	EV – ptačí krmítka, co je vhodné? Z – cesty ptáků EV – chov andulek, papoušků	
přizpůsobení k letu - pozná vybrané zástupce a dokáže podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví, atd.) – přizpůsobení prostředí - zná zástupce tažných a přezimujících ptáků **BIOLOGIE ROSTLIN** - vysvětlí vývoj rostlin - dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu - zná příklady výtrusových rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kapraďorosty - vysvětlí význam výtrusových rostlin v přírodě - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin - zná význam lesa a způsoby jeho ochrany	**BIOLOGIE ROSTLIN** Vývoj rostlin, přechod rostlin na souši Vyšší rostliny Rostliny výtrusné Mechorosty Kapraďorosty – plavuně, přesličky, kapradiny Nahosemenné rostliny Ekosystém lesa Stavba rostlinného těla	EV, Z – význam a ochrana lesů VMEGS, Z – hospodářsky významné	

- vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) - pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin - zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztřídit - vysvětlí význam lučních porostů - zná příklady a využití kulturních plodin - pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin	Krytosemenné rostliny Ekosystém louka	rostliny, import, potravinové zdroje EV – léčivé rostliny, bio – produkty EV – umělé ekosystémy, zásahy člověka	

Vyučovací předmět:
PŘÍRODOPIS
10.3 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
SAVCI ● **Zná vnější a vnitřní stavbu zástupce savců, určuje vybrané zástupce** - popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztřídí vybrané zástupce - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.) - pozná vybrané zástupce - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému **BIOLOGIE ČLOVĚKA** ● **Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy, orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka** - žák umí zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu	**SAVCI** **BIOLOGIE ČLOVĚKA** Vývoj člověka	Z – krajinné sféry, světadíly MUV – rasy, národnostní menšiny VDO - tolerance k odlišnostem D – vývoj člověka Tv – význam posilování, udržování kondice Ch – oxidace, aerobní procesy	

- umí vysvětlit vývoj člověka - umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla - zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla	Soustava opěrná a svalová	Ch - biokatalyzátory F – zákon zachování energie, přeměna energie	

- a umožňující pohyb dovede pojmenovat - základní kosti a svaly zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci, objasní význam zdravého způsobu života - dovede vysvětlit, jak tělo získává energii - umí pojmenovat a popsat části tráv. soustavy a zná jejich funkci - zná příčiny nemocí tráv. soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci, objasní - význam zdravého způsobu života umí - pojmenovat a popsat části dých. soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži - zná příčiny nemocí dých. soustavy, prevence, zásady první pomocí, objasní význam zdravého způsobu života - zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve - zná stav srdce a druhy cév - umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy - zná příčiny nemocí oběh. soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci, objasní - význam zdravého způsobu života zná stavbu a funkci vylučovací soustavy zná příčiny onemocnění vyluč. soustavy, jejich prevence a - zásady první pomoci, objasní význam - zdravého způsobu života zná význam a stavbu kůže	Energie Trávicí soustava Dýchací soustava Tělní tekutiny Oběhová soustava Vylučovací soustava	VMEGS – hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě Ch – cukry, tuky, bílkoviny EV – znečištěné ovzduší, exhalace Ch – oxidy, spalování MEV – využití médií, stav ovzduší, varování – špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství Člověk a zdraví – pitný režim EV- ochrana vodních zdrojů	

zná příčiny onemocnění kožní soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci, objasní význam zdravého způsobu života	Soustava kožní		

- zná stavbu nervové soustavy - umí popsat činnost nervové činnosti - umí popsat části mozku a jejich význam - zná příčiny nemocí nerv. soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci, objasní význam zdravého způsobu života - zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí - zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci, objasní význam zdravého způsobu života - zná nejdůležitější hormony lidského těla, jejich vliv na řízení lidského organismu ● **Objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří** - umí popsat stav a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí způsob oplození - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob - popíše jednotlivé etapy života - zná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka, objasní význam zdravého způsobu života - aplikuje 1. pomoc při poranění a jiném poškození těla - zná návykové látky a jejich nebezpečí - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti	Nervová soustava Smyslové orgány Žlázy s vnitřní sekrecí Rozmnožování Pohlavní soustava Vývoj jedince Člověk a zdraví Poskytování 1. pomoci - nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie Životní styl – pozitivní a negativní dopad	F - čočky Člověk a zdraví – sexualita, pohlavně přenosné choroby VMEGS – pandemie AIDS Člověk a zdraví – nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus	

organismu	prostředí a životního stylu na zdraví člověka Genetika		

Vyučovací předmět:
PŘÍRODOPIS
10.4 9. ročník

NEŽIVÁ PŘÍRODA ● **Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života, rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny, rozlišuje důsledky vnějších a vnitřních geologických dějů, porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků** - vysvětlí teorii vzniku Země - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozliší prvky souměrnosti krystalu - orientuje se ve stupnici tvrdosti - podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty - zná význam některých důležitých nerostů (rudy) - rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - zná význam některých důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů	**NEŽIVÁ PŘÍRODA** Země, vznik, stavba Mineralogie – nerost, hornina, krystal Třídění nerostů Petrologie – horniny Geologické děje vnitřní Geologické děje vnější	Z – planeta Země, stavba Z – nerostné suroviny F, Ch – terminologie, rozpustnost Ch – chem. vzorce, značky prvků Z – vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě MV, Z – přírodní katastrofy, zemětřesení Ch – působení vody ve vápencích	Lavinové nebezpečí

- uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geol. dějů - popíše druhy zvětrávání - dokáže popsat vlivy erozí na svém okolí (skalní města) - porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy	Pedologie Vznik a vývoj života na Zemi	EV – aktivní přístup	

- rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy - popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi - rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní - řetězec, populace, biom, společenstvo) rozlišuje živé a neživé složky životního - prostředí uvede konkrétní příklad potravního řetězce a - vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce - vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy uvede příklady kladných i - záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů - sleduje aktuální stav životního prostředí uvede - význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi chápe principy trvale udržitelného rozvoje - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	Éry vývoje Země Ekologie Člověk a životní prostředí Podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život - ochrana a využití přírodních zdrojů - význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé	k ochraně ŽP EV – principy udržitelného rozvoje VMEGS – spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana životního prostředí a kulturního bohatství, organizace UNESCO	

- orientuje se v globálních problémech biosféry -	organismy a na člověka		

- charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska - dědičnosti uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření - organismů zná pojem gen, křížení, genové inženýrství	Mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí - přírodní světové katastrofy - nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi Dědičnost	EV – geneticky upravené potraviny, léčba vrozených vad, úpravy geonomu Ch – nukleové kyseliny	

11 ZEMĚPIS

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) O b s a h o v é , č a s o v é a o r g a n i z a č n í v y m e z e n í p ř e d m ě t u :

Předmět navazuje na prvouku a na vlastivědu. Umožňuje žákům hlouběji poznávat přírodní a socioekonomické podmínky, vytváří komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávání v předmětu směřuje především k

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geogragfických informací o respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování o aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Časové vymezení je v 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. ročníku jedna hodina týdně a v 9. ročníku jedna hodina týdně.

Výuka se realizuje v poloodborné učebně zeměpisu, učebně výpočetní techniky a v ostatních učebnách. Praktická cvičení greografické kartografie a topografie se vyučují v terénu.

b) P r ů ř e z o v á t é m a t a :

6. ročník	
OSV	Rozvoj schopností poznávání
EV	Ekosystémy
7. ročník	
OSV	Rozvoj schopností poznávání
VMEGS	Jsme Evropané
	Objevujeme Evropu a svět
	Evropa a svět nás zajímá
8. ročník	
OSV	Rozvoj schopností poznávání
EV	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	Vztah člověka k prostředí
9. ročník	
VMEGS	Jsme Evropané

	Objevujeme Evropu a svět
	Evropa a svět nás zajímá
EV	Ekosystémy
	Základní podmínky života
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
MUV	Etnický původ Multikultura
	Princip sociálního smíru a solidarita

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žák aktivně využívá různých zdrojů informací (knihy, encyklopedie, tisk, internet)
- při učení používá takovou aktivitu, která je pro něho nejvýhodnější
- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti
- získané poznatky posuzuje a porovnává
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby žák mohl využívat různých informačních zdrojů
- učitel vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnání informací, k používání odborné terminologie a k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák umí sám navrhnout postup, jak by řešil daný problém
- je schopen problém pochopit, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- učí se myslet kriticky, je schopen hájit svá rozhodnutí Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadává problémové úkoly a úlohy
- učitel vede žáky k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů, k využívání metod, při kterých docházejí k řešení a závěrům sami žáci, k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků, k odpovědím na otevřené otázky

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky ke komunikace mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace, k naslouchání a respektování názoru

druhých a k interpelaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné a mluvené podobě

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky k využívání skupinového vyučování, k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání, k ochotě pomoci a o pomoc požádat a ke spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků. K dodržování dohodnuté kvality, postupu a termínů, k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní enviromentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky k dodržování pravidel slušného chování, k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé a vede žáky také k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
  učitel vede žáky k vyhledávní a využívání různých zdrojů informací

Vyučovací předmět: **ZEMĚPIS**

11.1 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
●Žák zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše tělesa sluneční soustavy - charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce - aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso - orientuje se na hvězdné obloze - rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie **● prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů** - používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země - orientuje se v přírodě podle Slunce - hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi	**Země jako vesmírné těleso** - postavení Země ve vesmíru, - ostatní planety, Měsíc, Slunce, hvězdy… - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, datová hranice, smluvený čas - poledníky, rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, zeměpisná síť - určování zeměpisné polohy	OSV – rozvoj schopností poznávání ČJ - Tvarosloví (psaní velkých a malých písmen, zeměpisné názvy) F - Vesmír - Magnetické pole - Gravitační síla, gravitační pole Př - Planeta Země M - úhly - kružnice	

- vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období - dokáže využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu			
- používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbu i mapě geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi			

- dokáže stanovit místní čas - rozumí pojmům: poledník, místní poledník, hlavní polední, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, obratníky, polární kruhy, datová hranice ● **používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii** - používá glóbus jako zmenšený, zjednodušený model Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu - používá různé druhy map, umí přepočítat vzdálenosti podle různých měřítek ● **organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů** ● **ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu** ● **aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny**	**Geografická kartografie a topografie** - glóbus, mapa - měřítko glóbu, mapy **Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** - různé druhy plánů a map, jejich měřítko - obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky - orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám - přepočet vzdáleností - práce s mapou, plánem - praktická cvičení	D – Orientace na mapách, světové strany, tematické mapy TV – Uplatnění vhodného a bezpečného chování v méně známém prostředí (sportoviště, v terénu)	

● **uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech** ● **přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině** ● **vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu** - používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti - seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách - zná smluvené značky, vrstevnice, výškové kóty, nadmořské výšky - vyhledává potřebné informace v mapách, mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících	- povodně, požáry, vichřice, sesuvy půdy, sněhové laviny, zemětřesení a sopečná činnost **Krajinná sféra - přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry** **Systém přírodní sféry na planetární**	EV - ekosystémy	

	úrovni - geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně	Př - Biomy	

● **rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu** ● **porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost** - vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry - rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry - objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností - s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře - vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je - pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště - seznání se s rozložením vody na Zemi - porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, rybníky, bažiny, umělé vodní nádrže	**Systém přírodní sféry na regionální úrovni - přírodní oblasti**	- Geologické děje - Podmínky života na Zemi - Význam lesa, ubývání lesního porostu F – Atmosférický tlak - Skupenství látek (roční srážky, eroze) M – Průměr	

- popíše složení půdy, půdní typy a druhy, jejich hospodářské využití, rozumí pojmům: mateční hornina, humus, eroze půdy			

- vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě - objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - vymezí geografická šířková pásma na Zemi - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí **● rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kriteria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa** **○ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kriterií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny** **○ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států** **○ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich** - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání	**Regiony světa - světadíly, oceány, makroregiony světa** Zeměpis světadílů - Afrika, Austrálie a Oceánie:přírodní podmínky (poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje), obyvatelstvo a hospodářství - polární oblasti	Aj – anglicky mluvící země NJ – německy mluvící země Př – Lidské rasy -Mineralogie (nerostné suroviny) - Rozšíření organizmů, migrace D – Nejstarší osídlené oblasti - Význam objevných plaveb - Světové strany, světadíly	

- určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti			
- uvede význam Arktidy a Antarktidy - seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí			

- posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí			

Vyučovací předmět: **ZEMĚPIS**

ročník

11.2 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• **lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny** • **porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států** • **zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich** - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, zvažuje souvislosti s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti	- **Regiony světa - světadíly, oceány, makroregiony světa, modelové regiony světa** - - Zeměpis světadílů - Amerika, Asie, Evropa, (fyzickogeografická sféra, regionalizace, charakteristika států, státy.)	OSV – rozvoj schopností poznávání VMEGS – Evropa a svět nás zajímá - Jsme Evropané - Objevujeme Evropu a svět D - Nejstarší osídlené oblasti - Význam objevných plaveb Př – Lidské rasy ČJ – Tvarosloví (vlastní jména) Ch – Přírodní sloučeniny (bavlník, cukrová třtina, cukrovka) Aj – anglicky mluvící země NJ – německy mluvící	

Vyučovací předmět: **ZEMĚPIS**

ročník

cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí - vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí		země	

Vyučovací předmět: **ZEMĚPIS**

ročník

11.3 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
●Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - zná polohu a rozlohu ČR - má přiměřené znalosti o povrchu, vodstvu, podnebí, půdách a nerostné bohatství ČR	Poloha a rozloha České republiky povrch, vodstvo, podnebí, půdy a nerostné bohatství ČR	Přírodopis- půdy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
●Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - zná kraje ČR a jejich nejcharakterističtější znaky	Kraje České republiky	OSV – rozvoj schopností poznávání	
●Vymezí a lokalizuje místní region ●Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům - zná místní region a ví, v čem jsou jeho specifika	Olomoucký kraj Uničovsko	EV-vztah člověka k prostředí	

Vyučovací předmět: **ZEMĚPIS**

ročník

●**Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států** - ví o členstvích ČR v mezinárodních organizacích	ČR a NATO, EU, OSN a další organizace	EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí Občanská výchovamezinárodní vztahy	

Vyučovací předmět: **ZEMĚPIS**

ročník

11.4 **9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ **● Žák posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa** - pracuje aktivně s tematickými mapami, které obsahují informace o obyvatelstvu světa - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele, umí porovnat s údaji v ČR - popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství ● **posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel** - rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a	**Obyvatelstvo světa –** základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky **Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** – aktuální	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá VMEGS – Objevujeme Evropu a svět VMEGS – Jsme Evropané OV – obec, OV - národ, OV - lidská práva, OV – mezinárodní vztahy MUV – Etnický původ MUV – Multikultura MUV – Princip sociálního smíru a solidarity	

Vyučovací předmět: **ZEMĚPIS**

ročník

hospodářských aktivit - vymezí hlavní globální problémy, hledá jejich příčina a řešení ● **zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové**	společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	OV – stát a právo, OV – stát a hospodářství	

surovinové a energetické zdroje - určí a vyhledává hlavní oblasti světového hospodářství - porovnává a lokalizuje na mapách hlavní oblasti světového hospodářství - vymezuje kritéria hodnocení vyspělosti světa, uvede, vyhledává a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje, porovnává s úrovní v ČR ● **porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit** ● **porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků** ● **lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech** - orientuje se na politické mapě světa - rozlišuje a porovnává státy světa podle porovnávacích kritérií - lokalizuje aktuální příklady politických a národnostních a náboženských konfliktů ve světě - zná příklady různé míry demokracie, uvede příklady nejvýznamnějších	**Světové hospodářství** – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně **Regionální společenské, politické a hospodářské útvary –** porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace, hlavní a periferní hospodářské oblasti, politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států, geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska.	OV – vlastnictví pro život, OV – stát a hospodářství, OV – stát a právo OV – mezinárodní vztahy OV – globální svět	

politických, hospodářských a vojenských seskupení ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			

● **porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin** ● **uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)** - rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, porovnává různé typy krajin ● **uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí** - rozlišuje globální ekologické problémy - porovnává vliv společenských a hospodářských aktivit na krajinu a životní prostředí	**Krajina –** přírodní a společenské prostředí, typy krajin **Vztah příroda a společnost –** trvale udržitelný rozvoje a život, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	EV – Základní podmínky života EV - Ekosystémy PŘ – význam rostlin a jejich ochrana PŘ – půdy EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí PŘ – ochrana přírody a životního prostředí	

12 HUDEBNÍ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) O b s a h o v é , č a s o v é a o r g a n i z a č n í v y m e z e n í p ř e d m ě t u :

Předmět hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou.Umožňuje jim porozumět hudebním vyjadřovacím prostředkům a společenské funci hudby v jednotlivých uměleckých epochách, orientovat se v základním slohovém rozvrstvení a získávat vhled do hudební kultury české i jiných národů.

Vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebního umění.

Všechny tyto činnosti jsou propojeny, navzájem se doplňují a směřují žáka k jeho kultivované hudebnosti.Rozvíjí jeho hudební schopnosti, které se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

V souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním a rozumovým rozvojem žáků, směřuje hudební výchova k celkovému rozvoji osobnosti.

Předmět se realizuje v poloodborné učebně HV 1 hodinu týdně v každém ročníku.

Při práci je zařazována skupinová práce a využívány mezipředmětové vztahy, zvl. s dějepisem tělesnou výchovou, výtvarnou výchovou a také s literární výchovou (popř. s prvky dramatické výchovy). Žáci se během školního roku účastní různých výchovných koncertů a dalších hudebně kulturních programů. **b) Průřezová témata:**

6. ročník	
OSV	Rozvoj schopností poznávání
EV	Vztah člověka k přírodě
MUV	Lidské vztahy
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá
7. ročník	
OSV	Rozvoj schopností poznávání
	Komunikace
VMEGS	Jsme Evropané
8. ročník	
OSV	Rozoj schopností poznávání
MV	Fungování a vliv médií ve společnosti
9. ročník	
OSV	Rozvoj schopností poznávání
VMEGS	Jsme Evropané
MUV	Etnický původ
MV	Fungování a vliv médií ve společnosti

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žák rozpozná, jaké metody a způsoby učení jsou pro něj nejefektivnější, a vědomě je používá
- vysvětlí smysl toho, proč si osvojuje a zpracovává různé druhy poznatků a dovedností a jak by se daly využít v jeho osobním životě a aktivně je využívá Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadává úkoly způsobem. který umožňuje volbu různých postupů
- učitel umožňuje difirenconané výkony podle individuálních schopností žáků
- učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák srozunitelně zdůvodňuje a obhajuje svá řešení
- žák změní své závěry na základě nových informací či změněných podmínek

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních
- učitel vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- učitel umožňuje žákům hodnotit úspěšnost dosaženého cíle

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli, používá pro to jednoznačná a výstižná pojmenování
- dívá se na věci z různých hledisek, vyhýbá se paušálním hodnotícím soudům
- když sděluje druhým své názory a pocity, jedná tak, aby je neurazil, aby se nedotkl jejich přesvědčení, odděluje svoje vlastní pocity od toho, co se reálně stalo
- různými způsoby vyjádří své názory, pocity a myšlenky Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních
- učitel žákům umožňuje, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- rozdělí si ve skupině úkol na části a přijme svou část, včetně zodpovědnosti za její plnění
- reflektuje a hodnotí práci svého týmu, jednotlivců i sebe podle kritérií, která si skupina vytvořila , podle potřeby projednává i další hlediska Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- učitel umožňuje žákům hodnotit úspěšnost dosaženého cíle
- učitel umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- vyjadřuje své vlastní pocity, nedotýká se citů druhých v různých situacích
- sleduje a vybírá si kulturní události v obci, zvažuje jejich kvalitu

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel žákům umožňuje, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- učitel ve výuce reflektuje společenské dění

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- rozpozná kvalitní práci a dobře splněný úkol, sám nebo se spolužáky zhodnotí podle předem stanovených kritérií práci ostatních i vlastní práci
- reálně odhaduje své možnosti, co dokáže a za jakých podmínek Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok
- učitel vůči každému žákovi projevuje očekávaní úspěchu

Vyučovací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

12.1 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách** - zpívá za vedení učitele - rytmizuje za vedení učitele - intonuje za vedení učitele - pohybové aktivity provádí za vedení učitele ve skupině ○ **Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého** - zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednoduchých durových a mollových tóninách ○ **Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy,**	- Rozvíjení hudebního sluchu (intonace) - hlasový výcvik - rytmický výcvik - instrumentální doprovody - zpěv písní podle sluch a podle not - hra na hudební nástroj (flétna) - poslech hudby - pohybová ztvárnění **Vokální činnosti** - nasazení tónu, dýchání, vokalizace, frázování - hlasová hygiena - rozšiřování hlasového rozsahu (he2) - intonační dovednosti v Dur a v moll s oporou o tóny kvintakordu (1., 3., 5. a 8. stupeň Dur, 3. stupeň moll) - jednohlasý zpěv, jednoduchý dvojhlas (lidový dvojhlas)	**OSV** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	- intonační tabule- - klavír - Orffovy nástroje

témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - opakuje ve skupině žáků jednoduché motivy skladeb a písní	**Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje** - hra na Orffovy nástroje s oporou o notový zápis - nástrojová reprodukce motivků,		- flétny - notová tabule - rytmická tabule - rytmické

- využívá k doprovodné hře jednoduché hudební nástroje - rytmizuje jednoduchá rytmická schémata ○ **Orientuje se v zápisu písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje** - umí hudební abecedu - rozlišuje hodnoty not a pomlk - čte a rozumí tempovým a dynamickým znaménkům - rozpozná znaky předznamenání - orientuje se v základních intervalech ○ **Rozpoznává některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuální hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu** - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím předvedených tanečních kroků - dokáže opakovat jednoduchou pohybovou vazbu	témat rytmických i melodických - předehra, mezihra, dohra - oscináto, prodleva - improvizace předvětí, závětí - hudební nástroje (rozdělení do skupin, způsob hry, historie vzniku) - orchestr, dirigent, sbormistr **Instrumentální činnosti – záznam hudby** - orientuje se v notovém (grafickém) záznamu melodie - h – g2 , hodnoty not a pomlk, dynamická znaménka, tempové údaje - předznamenání - takt 2/4, 3/4 - akord, stupnice, celý tón, půltón - repetice, koruna - intervaly **Hudebně pohybové činnosti** - taneční kroky (polka, mazurka, menuet) - pohybový doprovod lidové písně ve skupině žáků - orientace v prostoru - pochodový rytmus	Tělesná výchova (rytmické a estetické cvičení s hudbou) **EV** – kultura obce	kostky notový sešit notová tabule notové tabulky pro jednotlivé žáky notový materiál - obrazový materiál - hudební nahrávky - - -

○ **Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě**	- taktování ve 2/4 a 3/4 taktu - lidová kapela - lidové nástroje		

a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudebně výrazové prostředky - upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické a některé harmonické změny ○**Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami** - rozpozná hudební formu jednoduché písně a některé formy daných skladeb - umí se orientovat v jednotlivých částech dané hudební formy ○ **Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění** - reprodukuje na základě předložených informací souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	**Poslechové činnosti – orientace v hudebním prostoru a analýza skladby** - pohyb melodie nahoru, dolů - výška a délka tónu - zrychlení, zpomalení - zesílení, zeslabení - zachycení rytmu popř. melodie zpívané nebo hrané písně pomocí notového záznamu ve 2/4, 3/4taktu - akord (tónika, dominanta) **Poslechové činnosti – hudební dílo a její autor** - dvojdílná písňová forma - rondo - kánon - opera - komorní hudba - epizody ze života skladatelů (J. S. Bach, W. A. Mozart, Bedřich Smetana, Antonín Dvořák, Leoš Janáček) **Poslechové činnosti – hudební styly a žánry** - lidový tanec jako součást lidové tradice - hudebně dramatické formy (hudba	**OSV** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Dějepis (baroko, klasicismus, romantismus) **OSV** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **MUV** – vztahy mezi kulturami **VMEGS** – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy Literární výchova (popř. dramatická výchova – divadelní hra)	- poslechové ukázky (uvědomění si vlivu přírodního a sociálního prostředí k vytváření kulturních a uměleckých hodnot, vnímání estetických kvalit prostředí) - obrazový materiál - poslechové ukázky

	+ divadlo)		

Vyučovací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

12.2 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách** - zpívá v rámci práce se skupinou žáků - rytmizuje v rámci práce se skupinou žáků - intonuje v rámci práce se skupinou žáků - provádí pohybové aktivity v rámci práce se skupinou žáků	- rozvíjení hudebního sluchu (intonace) - hlasový výcvik - rytmický výcvik - instrumentální doprovody - zpěv písní podle sluch a podle not - hra na hudební nástroj (flétna) - poslech hudby - pohybová ztvárnění		
○ **Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého** - zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a v jednoduchém dvojhlase v durových i mollových tóninách	**Vokální činnosti** - upevňování vokálních dovedností (nasazení tónu, dýchání, frázování, hlasová hygiena) - rozšiřování hlasového rozsahu (a – g2) - hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy (mutace) - intonační dovednosti v Dur a moll s oporou o tóny kvintakordu (1., 3., 5., a 8. stupeň, spodní a vrchní 7. stupeň v Dur) - zpěv lidových písní, skladeb	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	- intonační tabule - klavír

○ **Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební**	vokálních vážné hudby charakteristických pro jednotlivá slohová období - lidový dvojhlas **Instrumentální činnosti – hra na**		

improvizace - opakuje sám předvedené melodické nebo rytmické motivy, témata nebo části skladeb - využívá jednoduché rytmické a melodické nástroje ○ **Orientuje se v zápisu písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje** - ovládá hudební abecedu v rozsahu h-a2 - umí použít různé hodnoty not a pomlk - ví, co znamená tečka u noty - orientuje se v zápise vícehlasu	**hudební nástroje** - hra jednoduchých lidových písní na Orffovy melodické a rytmické nástroje - hra s oporou o notový zápis - předtaktí - variace- obměna - improvizace předvětí a závětí - rytmy v pravidelných taktech - (2/4, 3/4, 4/4 takt) - historie a vývoj hudebních nástrojů jednotlivých stylových období (klarina, fidula, pozitiv, portativ) **Instrumentální činnosti – záznam hudby** - orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie - hodnoty not a pomlk, dynamická znaménka, tempové údaje		- Orffovy nástroje - flétny notová tabule - rytmická tabule rytmické kostky notový sešit notová tabule - notové tabulky pro

- používá znaky předznamenání - rozpozná hodnoty not v osminovém taktu - používá odborné pojmy prakticky v notovém zápisu ○ **Rozpoznává některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuální hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu** - rozpozná některé ze společenských tanců - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím předvedených tanečních kroků	- tečkovaný rytmus - předznamenání stupnic v Dur a moll - takt 2/4, 3/4, 4/4 a 6/8 - akord (tónika, dominanta a subdominanta) - zápis vícehlasu - part, partitura **Hudebně pohybové činnosti** - pohybové hry (reprodukce pohybu) - balet, výrazový tanec, společenské tance - pantomima	tělesná výchova (rytmické a estetické cvičení s hudbou) OSV – řeč těla, řeč zvuků a slov	- jednotlivé žáky notový materiál - obrazový -
- dovede taktovat ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu ○ **Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku** - rozliší při poslechu hudby skladbu homofonní a polyfonní - rozpozná některé metricko-rytmické, tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny - rozezná druhy orchestrů ○ **Zařadí na základě individuálních schopností a**	- pohybové prvky menuetu, valčíku, polky - regionální lidové tance (odzemek, skočná, furiant) - pohybové projevy odvozené z rytmicko-melodické složky populární hudby - taktování ve 2/4,3/4 a 4/4 taktu **Poslechové činnosti – orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** - rozlišování hudby homofonní a polyfonní - hudební motiv- variace - nástrojové seskupení skladeb	OSV – cvičení dovedností	- materiál hudební - nahrávky výchovné koncerty a programy poslechové nahrávky obrazový materiál poslechové nahrávky -

získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - umí pojmenovat jednotlivé části hudební formy - zařadí danou hudební formu do doby vzniku - pozná hudební výrazové prostředky daného období ○ **Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění** - pozoruje souvislosti mezi hudbou a jinými	komorní hudby - symfonický, smyčcový a dechový orchestr - hudební zákony kontrastu, symetrie a gradace **Poslechové činnosti – hudební dílo a její autor, interpretace znějící hudby** - hudební dílo a její autor (doba vzniku, významné hudební prostředky daného období a charakteristika hudebního díla jako formy) - epizody ze života hudebních skladatelů (J. S. Bach, J. Haydn, L. van Beethoven, W. A. Mozart) - fugy, symfonie, sonáty, koncert - role sólového nástroje v hudbě - symfonická báseň, romantická	zapamatování a řešení problémů VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace Dějepis (renesance, baroko, klasicismus, romantismus) Výtvarná výchova (stavební prvky a malířská výzdoba v daných uměleckých obdobích)	- -
druhy umění, zvl. v souvislosti výtvarným uměním a stavebními prvky daných období	píseň - (F. Schubert, F. Chopin, J. Brahms) **Poslechové činnosti – hudební styly a žánry** - hudba v prostorách chrámů, zámků, v koncertních síních - hudba v měšťanských salonech		- obrazový materiál

Vyučovací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

12.3 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách** - zpívá sám při různých hudebních aktivitách - rytmizuje sám při různých hudebních aktivitách - intonuje za vedení učitele - provádí pohybová ztvárnění - účastní se poslechu ○ **Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého** - zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - dokáže vyslechnout kvalitní vokální projev druhého - snaží se používat získané pěvecké dovednosti a návyky i při mluvním projevu	- Rozvíjení hudebního sluchu (intonace) - hlasový výcvik - rytmický výcvik - instrumentální doprovody - zpěv písní podle sluch a podle not - hra na hudební nástroj (flétna) - poslech hudby - pohybová ztvárnění **Vokální činnosti** - upevňování vokálních dovedností - diatonické postupy v durových a mollových tóninách - mutace (hlasová hygiena) - techniky vokálního projevu- scat, falzet - jednohlasý zpěv, vícehlasý zpěv, počátky trojhlasu - převádění melodií z nezpěvné polohy do zpěvné - intonační dovednosti (1., 3., 5., 8., spodní a vrchní 7. stupeň v Dur, 1.,	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	- intonační tabule - klavír

○ **Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební**	3. a 5. stupeň v moll) - zpěv lidových písní, vokálních skladeb vážné a populární hudby **Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje**		- Orffovy nástroje - keybordy

improvizace - opakuje sám různé motivy, témata a části skladeb - používá jednoduché popř. složitější rytmické a melodické nástroje k doprovodné hře - zvládá rytmické nepravidelnosti - orientuje se v základní harmonii ○ **Orientuje se v zápisu písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje** - zvládá notový zápis v rozsahu a-c3 - používá šestnáctinové noty - orientuje se v zápise vícehlasu - poradí si s nepravidelnostmi v rytmu - pozná kytarové značky (akordické) - dokáže poznat změny v harmonii ● **Rozpoznává některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuální hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu** - rozpozná některé z tanců různých stylových období	- rytmus – metrum (těžká, lehká doba) - synkopa, triola - tóny akordické, neakordické - základy harmonizace (tónika, dominanta, subdominanta) - protimelodie - riff - staccato, legato - moderní hudební nástroje - syntetizátor, oscilátor **Instrumentální činnosti – záznam hudby** - notový zápis (šestnáctinové noty) - zápis vícehlasu - neúplný takt - rytmy pravidelné, nepravidelné - akordické kytarové značky (kvintakord, septakord) - sled akordů - melodické tóny, basové tóny **Hudebně pohybové činnosti** - pohybové projevy odvozené z rytmické složky hudby populární (swing, rock n´roll, disko, rap) - vyjádření charakteristiky populární hudby a emocionálního zážitku z ní	OSV – cvičení dovednosti zapamatování a řešení problémů tělesná výchova (rytmické a estetické cvičení s hudbou)	- notová - tabule rytmická - tabule rytmické kostky notový sešit notová tabule notové tabulky pro jednotlivé - žáky notový - materiál - obrazový materiál zvukové nahrávky - - -

- dokáže zvolit vhodný typ hudebně pohybových prvků - předvede jednoduchou pohybovou vazbu - snaží se o volnou improvizaci	pohybem – volná improvizace - vlastní pohybové ztvárnění na doprovod znějící hudby - pohybová reakce na změny tempové, dynamické, rytmicko-		

○ **Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku** - poradí si s pojmy používanými v oblasti populární hudby - snaží se rozlišit kvalitní hudební projevy od módních trendů - orientuje se v proudu znějící hudby - rozpozná metrorytmické, tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny ○ **Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami** - orientuje se v oblastech populární hudby - zná pojmy spojené s hudbou jazzovou - ví, co je to hudební divadlo ○ **Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění** - uvědomuje si souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, zvl. ve spojitosti s divadlem,	metrické a harmonické - hudba k baletu a moderní výrazové tance **Poslechové činnosti – orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** - stručný přehled podob hudby 20. století - moderní a módní - novátorství a epigonství v populární hudbě **Poslechové činnosti – hudební dílo a její autor, interpretace znějící hudby** - jazz, rock, folk, country – western - rocková balada - rocková opera - jazzová opera - hudební divadlo (opera, opereta, muzikál, malá hudební divadla) - divadla malých forem **Poslechové činnosti – hudební styly a žánry** - hudba v divadelní hře, ve filmu, v muzikálu - hudební klip	MV – vliv médií na každodenní život, společnost a kulturu z hlediska současné a historické perspektivy OSV – cvičení dovednosti zapamatování a řešení problémů Dějepis (umění 1. a 2. poloviny 20. století) Literární výchova (divadelní hra) OSV – dovednosti pro učení a studium MV – vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) Literární výchova	obrazový materiál zvukové - nahrávky notový - materiál - CD, video, DVD výchovné - koncerty divadelní - představení -

filmem - ví, co je to hudební klip - orientuje se v technických vymoženostech spojených s hudbou	- zvukové záznamy hudby (magnetofonové nahrávky, gramofonové nahrávky, CD, video, DVD, MP3)	(divadelní hra, filmový scénář)	

Vyučovací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

12.4 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách** - zpívá podle svých schopností samostatně, ve skupině i za vedení učitele - rytmizuje podle svých schopností samostatně, ve skupině i za vedení učitele - intonuje podle svých schopností samostatně, ve skupině i za vedení učitele - vytváří pohybová ztvárnění samostatně, ve skupině i za vedení učitele	- Rozvíjení hudebního sluchu (intonace) - hlasový výcvik - rytmický výcvik - instrumentální doprovody - zpěv písní podle sluch a podle not - hra na hudební nástroj (flétna) - poslech hudby - pohybová ztvárnění		
● **Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého** - zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - ocení kvalitní vokální projev druhého - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu a i při mluvním projevu	**Vokální činnosti** - upevňování vokálních dovedností - hlasová hygiena - mutace (transpozice melodie) - diatonické postupy v Dur a moll tóninách - rytmické zákonitosti při vokálním projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních (reflexe)	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	- intonační tabule - klavír

	- zpěv lidových národních písní a písní jiných národů - melodizace a rytmizace krátkých textů - chromatické postupy - dvojhlas v polyfonním vedení		

● **Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace** - opakuje sám různé motivy, témata a části skladeb - improvizuje - dokáže použít jednoduchou harmonii - dovede vytvořit jednoduchý doprovod na rytmické i melodické nástroje - zvládá přepis melodií do jiných tónin	**Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje** - hra a improvizace melodií, doprovodů s využitím všech znalostí notopisu - hodnoty not a pomlk, tečkovaný rytmus, legato, staccato, synkopa, triola, tónika, dominanta, subdominanta, v Dur a moll tónině - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebních nástrojů - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy - transpozice melodie - harmonické kadence - využití prvků zvukomalby		- Orffovy nástroje - flétny notová tabule - rytmická tabule - rytmické kostky - keybordy -
● **Orientuje se v zápisu písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje** - zvládá notový zápis - dokáže poznat různé notační programy - umí základy harmonie - vše realizuje při různých hudebních aktivitách	**Instrumentální činnosti – záznam hudby** - notační programy a další záznamy hudby - dodekafonie, punktualistická hudba, seriální hudba, atonální	Výtvarná výchova (výtvarné směry 20. století – impresionismus, kubismus, abstraktní umění)	notový sešit - notová tabule - notové tabulky - pro jednotlivé žáky

	hudba, aleatorní hudba, čtvrttónová hudba, grafická hudba - čtvrttóny, šestinotóny - tónika, dominanta, subdominanta - kvintakordy, septakordy v Dur		
● **Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku** - má přehled v základních hudebních formách - pozná specifické prvky dané hudební formy - umí zařadit hudební formu do daného stylového období - orientuje se v proudu znějící hudby - vnímá hudebně výrazové prostředky - přistupuje k hudebnímu dílu jako k celku ● **Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její**	a moll tónině - harmonický sled akordů **Poslechové činnosti – orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** - hudebně výrazové prostředky a jejich poznání, určení a pojmenování - zvukomalba, dušemalba, pravidelnost, nepravidelnost hudební formy - hudební zákony gradace, symetrie a kontrastu - hudební formy - role nástroje sólového a doprovodného v lidové, vážné i populární hudbě - mimoevropské hudební kultury	VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace MUV – rovnocennost všech etnických skupin a kultur OSV – dovednosti pro	- notový materiál - partitury notových programů - obrazový materiál ukázky výtvarného umění zpěvníky další písňové materiály - vztah k evropské a světové kultuře, svébytnost

slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - má celkový přehled o hudbě jednotlivých stylových období - umí zařadit danou formu do stylového období a u některých pozná název a autora - zná pojmy týkající se nových hudebních směrů hudby 20. století - snaží se být posluchačem hudebního díla	**Poslechové činnosti – hudební dílo a její autor, interpretace znějící hudby** - hudební dílo a její autor (doba vzniku, život autora, vlastní zkušenost) - interpret hudby, posluchač hudebního díla - nové hudební směry hudby artificiální 20. století	učení Dějepis (gotická hudba, husitství, umění 1. a 2. poloviny 20. století)	- národních a regionálních kultur, význam kulturního dědictví etnikum, sociokulturní skupiny -

● Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, zvl. s divadlem, filmem a literárními texty - orientuje se v technických záležitostech záznamů hudby	- slovní charakterizování hudebního díla, slohové a stylové zařazení - hudební forma - motiv, programní hudba - hudba a technika **Poslechové činnosti – hudební styly a žánry** - hudební skladby a výtvarné umění - hudba a dramatické formy (divadlo, film, video klip) - hudební skladba a literární text	MV – vliv médií na každodenní život, společnost a kulturu z hlediska současné perspektivy, vliv médií na kulturu, role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny a společnosti Výtvarná výchova (grafické ztvárnění hudby) Literární výchova (divadelní hra, filmový scénář, písňové texty)	- estetika, umění jako prostředek komunikace a osvojování světa - obrazový materiál - CD, video, DVD - obrazový materiál - literární texty - divadelní představení - vnímání specifické řeči médií - kombinace s jazykem, obrazem,

			zvukem - interpretovat a kriticky hodnotit

13 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) O b s a h o v é , č a s o v é a o r g a n i z a č n í v y m e z e n í p ř e d m ě t u :

Výtvarná výchova je zařazena do oblasti Umění a kultura. Obsah učiva je členěn do tří obsahových domén: rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity, ověřování komunikačních účinků. Jedná se o okruhy činností, které mají ve vzájemné provázanosti umožnit žákům podílet se podle svých schopností a zájmů na procesu umělecké tvorby, uvědomovat si, rozvíjet a uplatňovat osobité vnímání a vyjadřování, účastnit se komunikačního procesu, odhalovat nezastupitelný význam umění při poznávání a chápání světa i sebe samých.

Formy práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - samostatná práce, skupinová práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty, účast ve výtvarných soutěží.

Časové vymezení vyučovacího předmětu v 6. ročníku je 1 hodina týdně, v 7. ročníku jsou dvě hodiny týdně, 8. ročníku jsou 2 hodiny týdně, v 9. ročníku je 1 hodina týdně.

Výuka se realizuje v poloodborné učebně výtvarné výchovy, v učebně výpočetní techniky a mimo budovu školy /práce v plenéru/, příležitostně návštěvou galerií nebo muzea.

b) P r ů ř e z o v á t é m a t a :

6. ročník

OSV	Kreativita
	Mezilidské vztahy
	Komunikace

7. ročník

OSV	Sebepoznání a sebepojetí
VMGES	Jsme Evropané
EV	Vztah člověka k prostředí
MV	Vnímání autora mediálních sdělení

8. ročník

OSV	Rozvoj schopností a poznávání
VMEGS	Objevujeme Evropu a svět
EV	Ekosystémy
MV	Vnímání autora mediálních sdělení

9. ročník

OSV	Kooperace a kompetice
EV	Základní podmínky života
MV	Tvorba mediálního sdělení

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žák aktivně využívá poznatky a dovednosti ve výtvarné výchově
- přijímá podporu, radu i kritiku
- srozumitelně zdůvodňuje a obhajuje svá výtvarná řešení
- žák využívá různé zdroje informací Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učitel zadává úkoly vedoucí k samostatné a tvořivé činnosti
- učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák rozpozná, v čem je problém, který řeší
- žák identifikuje, která místa v postupu řešení jsou rizikové
- žák rozpozná chyby a navrhuje nové řešení Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák různými způsoby vyjádří své názory, pocity, myšlenky
- žák iniciativně přichází s dalšími nápady, svůj názor zdůvodní
- žák rozvíjí sebevyjádření, komunikativní schopnosti, porozumění výtvarnému umění žák rozvojí své kritické vnímání a myšlení Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků
- učitel žákům umožňuje, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- učitel vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák umí účinně spolupracovat v týmu
- žák pozitivně ovlivňuje kvalitu odvedené práce
- žák se podílí na vytváření dobrých vztahů v týmu
- žák se zajímá o práci a hodnotí práci svého týmu, jednotlivců i sebe

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- učitel umožňuje žákůmspoluutvářet kritéria hodnocení
- učitel umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák respektuje, chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví
- žák projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost žák sleduje a vybírá si kulturní události, zvažuje jejich kvalitu

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel předkládá v dostatečném množství příkladů a podnětů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- učitel podchycuje individuální zájem žáků o kulturní dění a podporuje ho
- učitel ve výuce reflekuje společenské dění

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák vhodně volí materiály a nástroje, šetrně s nimi zachází
- žák dodržuje bezpečnostní pravidla, získává pozitivní vztah k práci
- žák zdokonaluje svůj výtvarný projev a zručnost
- žák dodržuje pracovní pořádek, po skončení práce se stará o úklid Výchovné

a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky k plánování postupů
- učitel vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- učitel vede žáky ke správným způsobům užívání výtvarných pomůcek a materiálů

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

13.1 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků** - vnímá, rozpoznává a užívá prvky vizuálně obrazných prostředků /linie, tvary, barvy/ - ověřuje výrazové vlastnosti linie /jejich síla, hustota, směr/ - rozlišuje pojmy linie, plocha - hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací - vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření - učí se zvládat techniku kresby a malby - vytváří lineární a barevnou kompozici jednotlivých objektů	ZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI **Prv** **ky vizuálně obrazného vyjádření** 1. 2. linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury/ podobnost, kontrast, 3. rytmus/ uspořádání objektů do celků v ploše, objemu 1. 2. kresba, malba teorie barev – vlastnosti, dělení, mísení barev, použití 3. základní kompoziční principy, vyjádření 4. prostorových vztahů /např. jednoduché zátiší/ výtvarné hry – otisky, frotáže, monotypy, **Sm** vliv náhody, výtvarné experimentování **yslové** **ičinky vizuálně obrazných** **idření** - ilustrační tvorba	OSV - kreativita Literární výchova – zájmová četba, pohádky, přísloví…	Dekorativní plochy z linií /linie kreslené, ryté, proškrabávané, nalepované/

- uvádí znaky ilustrace, pozná a jmenuje některé ilustrátory s přihlédnutím k věku a čtenářským zájmům žáků. - na základě osobních prožitků z literárního, filmového díla vytvoří		Občanská výchova – významné osobnosti	

výtvarnou podobu prožitku			

○ **Žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností** - cíleně pozoruje, uvědomuje si výtvarná hlediska a kvality proměn - cíleně pozorují vzhled, chování a projevy lidí v nejrůznějších situacích a prostředích - charakterizuje a hodnotí pohyby, doteky, gesta - osobitě ztvárňuje vizuální skutečnost - umí rozvrhnout hlavní motivy do plochy, volí vhodné barevné vyjádření - výtvarně vnímá a zobrazuje stavbu přírodnin - vytváří charakteristické rysy stavby přírodních tvarů v prostoru i ploše; člení je, rozkládá, syntetizuje - vytváří si vize o pokračování neuzavřených dějů, porovnává možné variace a varianty - osobitě stylizuje vizuální skutečnost - rozvíjí smysl pro prostorové formy - poznává a využívá vlastnosti rozličných materiálů - vybírá a pracuje s výtvarným materiálem - své představy umí přenést do objemových rozměrů - uvědomuje si prostorové vztahy, rozložení hmoty v prostoru, projevuje	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** - figurální kresba a malba - vyjádření obrysu, vnitřní členění - chování a projevy člověka - pohyby, gesta, projevy - inspirace živou přírodou - detail, celek, horizontála, vertikála, kolmost, střed - tvarová, barevná kompozice **Typy vizuálně obrazných vyjádření** - hračky, loutky, masky, poutače	OSV - mezilidské vztahy OSV - komunikace Dějepis – pravěk, starověké umění Přírodopis – botanika, zoologie	

smysl a cit pro prostorové formy - využívá rozmanitých prostředků pro vlastní tvorbu - vytváří společné kompozice v prostoru	- plastická a prostorová tvorba – objekty z papíru, drátu		

- vytváří si pozitivní vztah k manuální činnosti			
○ **Žák porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření** - poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti - seznamuje se některými netradičními výtvarnými postupy ○ **Žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření** - osvojuje si zásady a zákonitosti užité grafiky, dekorativní tvorby a vizuální komunikace - experimentálně seřazuje, seskupuje výtvarné prvky	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ **Osobní postoj v komunikaci** - jeho utváření a zdůvodňování - umění – druhy volného výtvarného umění - základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy výtvarného vyjádření - písmo – prvek vizuální komunikace; základní poučení o písmu - estetická, výrazová a sdělná funkce písma - experimentace s reprodukcemi a tiskovinami	Informatika – počítačové grafiky	Výtvarné hry s písmem

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

13.2 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○**Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků** - vědomě volí výtvarné prostředky a přístupy pro vlastní výtvarné vyjádření - zvětšuje, zmnožuje, vrství linie a tvary v ploše a v prostoru - rozvíjí fantazii - uvažuje nad výtvarným řešením, umí tvořivě myslet ○**Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie** - ověřuje si vzájemné působení barev - umí barevně vyjádřit psychický stav s důrazem na expresivně symbolickou funkci barvy - zkoumá charakter a psychický účin	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **Prvky vizuálně obrazných vyjádření** - **kresebné etudy** - **zkoumání vlastností obrazotvorných prvků, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu** - **asociační kresby a texty, jiná překvapivá spojeni** - **smyslové podněty** - **inspirace přírodou** - **klid, proměny v čase, dotýkání se povrchů a objemů** - **uvědomování si účinků linií, barev i celé kompozice** **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** - **vnější a vnitřní svět člověka** - **subjektivní výtvarné vyjádření reality**	**Přírodopis – botanika, zoologie** **EV – vztah člověka k prostředí** **OSV – sebepoznávání a sebepojetí**	

barev - vkládá do svého vyjádření dynamiku pohybu - pozoruje a vnímá sebe sama, zkoumá vlastní pocity, vnímá všemi smysly - porovnává vjemy	- **vyjádření pocitů, nálad, emocí, hledání paralel** **Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, představ a osobních zkušeností** - **akční kresba - tělesné rytmy a pocity /tlak, teplo…/**		

- hledá styčné body výtvarného umění s ostatními druhy a projevy umění	- kontrast, výtvarný rytmus - kniha, film, hudba	Literatura - četba	

○**Žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění počítačová grafika, kopírování, fotografie** - umí graficky řešit a upravit plochu - graficky vyjádří složitější technický předmět nebo skupinu předmětů na základě přímého pozorování nebo představy - zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové - uvědomuje si závislost tvaru na funkci - utváří si vztah k technice jako k výsledkům tvořivé snahy lidského rozumu - ověřuje si postupy a řešení v grafických technikách	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY **Typy vizuálně obrazných vyjádření** - technika a umění, ve světě vědy a techniky - komunikační grafika, umělecká výtvarná tvorba, reklama tiskoviny - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - nástroje, stroje, předměty, výtvory – jejich vztahy a proměny - design - vize v budoucím čase - inspirace technikou v umění - užití jednoduchých grafických technik		
○**Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim** - uplatňuje osobitý přístup k realitě - zobrazuje postavu a hlavu na základě výtvarného vnímání a představy - rozpozná výtvarná díla /malířská, sochařská, architektonická/ ve spojení	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ **Osobní postoj v komunikaci** - místo portrétu v dějinách umění - portrét, autoportrét, karikatura - dojem, výraz v nadsázce - způsoby zobrazování postav ve	VMEGS – Jsme Evropané	

s dějinami lidstva - konkrétní projevy architektury vyhledává a hodnotí v okolí školy nebo ve městě - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledává a srovnává různé způsoby uměleckého vyjádření umí poznat - vybraná základní umělecká díla z národního i světového výtvarného umění - osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše	- výtvarném umění architektura – stavební prvky budovy, detaily technických konstrukcí, materiál, funkce / románské umění, gotika, - renesance, baroko, klasicismus/ - skulptura, plastika, sousoší, busta kompozice středová, volná, pásová, - polyekran tvorba mediálního sdělení – plakát, obal knihy, obal CD apod.	Dějepis – historické slohy románské umění, gotika, renesance, baroko, klasicismus MV – vnímání autora mediálních sdělení	

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

13.3 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● Žák užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ - využívá znalostí o základních, podvojných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření - převádí získané zkušenosti do plošných objemových i dynamických vyjádření - umí výtvarně vyjádřit omezený krajinný motiv - volí výtvarné prostředky na základě vzájemného porovnávání - vytváří charakteristické rysy stavby přírodních tvarů v prostoru i ploše; člení je, rozkládá, syntetizuje - zaznamenává vlastní fantazijní představy a interpretuje vlastní vyjádření - zachycuje prostor, užívá perspektivních postupů. - vyhledává informace z encyklopedií,	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI **Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** - krajinomalba - krajina, krajinné motivy, oživení kompozice, krajinné plány/ zákoutí, skupina stromů apod./ - fantazijní krajiny - zvláštní atmosféra místa - perspektiva, perspektivní jevy - příroda /fantastické rostliny, živočichové/ - kompoziční přístupy - symetrie, asymetrie, dominanta - architektura /kresba detailů, zákoutí/ **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** - město – historické i moderní dominanty - urbanismus, plán města	EV – Ekosystémy Přírodopis - ekosystémy Zeměpis - typy krajin Dějepis – umění 1. poloviny 20. stol. EV – Objevujeme Evropu	

internetu, odborných knih apod. - vytváří kompozice v prostoru – instalace - při společné práci uplatňuje vlastní zkušenosti a kreativitu, dovede se podřídit týmovému zájmu	- moderní architektura - práce s netradičními materiály - asambláž, výtvarné objekty, koláže	a svět Zeměpis - evropské země	
- rozvíjí představivost a výtvarnou citlivost, aktivně hledá prostředky výtvarného výrazu - hledá způsob, jak výtvarně vyjádřit nové poznatky – záznamy podob, procesů - kombinuje a variuje ve vlastní tvorbě - využívá možností kombinovaných výtvarných technik	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** - výtvarné experimentování – dripping, monotyp, - otisky, tupování, kresba, malba do škrobového podkladu apod., kombinované techniky - reflexe hudebních, dramatických druhů	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	
● Žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění – počítačová grafika, kopírování, fotografie apod.	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ **Proměny komunikačního obsahu** - práce s uměleckým dílem – volný přepis uměleckého díla, světlostní nebo grafický přepis kompozice, předzvětšení detailu, změněná nebo redukovaná barevnost		zjednodušení díla odstraněním méně podstatných částí a uspořádáním podstatnějších do nově vytvářeného díla

- navazuje hlubší vztah k dílu, zkoumá vztah barev, linií, tvarů, sleduje stavbu díla, snaží se dílo pochopit - získává zkušenosti s výtvarnou formou, hledá souvislosti mezi obrazem a vlastním výtvarným cítěním, - získané poznatky postupně zobecňuje uvědomělě užívá všechny praktické dovednosti - kombinuje a využívá různé výtvarné přístupy	**Osobní postoj v komunikaci** - proměny reprodukovaného díla – zásahy do reprodukce, záměny jejich částí, rekonstrukce /koláž, roláž/ - objevování nezvyklých pohledů – práce s hledáčkem, výřez, povrchová struktura - užitá grafika - známka, ex libris, piktogram, logo	MV – Vnímání autora mediálních sdělení	improvizované zásahy do materiálů, předmětů nebo koláže, zvýšené rozlišení detailů v popředí

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

13.4 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. - osvojují si různé možnosti vyjádření přírodních tvarů, volí vhodné výtvarné techniky - zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - různými výtvarnými výrazovými prostředky umí vyjádřit konkrétní i abstraktní téma - při své tvůrčí činnosti využívá osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojuje fantazii a představivost	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** - přírodní tvary (stavba, povrch, struktura, barevnost, stylizace, deformace tvarů, dynamické proměny) - secese, rostlinný ornament - Gaudí, G. Klimt, A. Mucha	EV - základní podmínky života	

● **Žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků** - poznává tvorbu některých významných světových i našich umělců a snaží se jí porozumět ● **Žák porovnává na konkrétních příkladech**	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ **Proměny komunikačního obsahu** - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření děl vlastních i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti - impresionismus, pointilismus – Monet, Renoir, Degas, Serat, Signac - postimpresionistické směry – malba	Dějepis - umění 20. stol.	

různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. - přemýšlí a interpretuje svoji tvorbu, tvorbu svých spolužáků i tvorbu uměleckou - naslouchá interpretacím druhých - porovnává je ve vztahu se svými zkušenostmi - umí tvořivě myslet a originálně řešit problémy - orientuje se ve světě vizuální kultury - uplatňuje osobitý přístup k realitě - orientuje se v současných trendech bydlení; hlouběji zkoumá a porovnává charakter a psychologický účin barev. - chápe vztah estetických a funkčních hledisek bytového prostředí - osvojuje si základy dobrého vkusu a uplatňuje je v praktickém životě	Cézanna, Gogha, Gaugina - expresionismus - kubismus, surrealismus - současné trendy výtvarného umění - práce s uměleckým dílem, - originál, kopie, replika, galerie, expozice, objekt - práce v plenéru – skicování; kreslířské techniky, frotáže… - současná bytová kultura – význam tvarů a barev v bytě, estetické a funkční požadavky design, vkus, kýč - móda a módní trendy	OSV – kooperace a kompetice Rodinná výchova – hygiena,odívání , bytová kultura	

● Žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. - ztvárňuje různé smyslové podněty - hodnotí a využívá výrazových možností barev a jejich kombinací - umí přesněji obrazově vyjádřit dynamiku postupným ovládáním a zjemňováním pohybu - uplatňuje osobitost a subjektivitu ve vlastní práci	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** - fantazie, symbol, exprese - transpozice a parafráze - akční kresba a malba /zvuky – hudba/ - op- art, pop – art		
- uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace vizuálně obrazného vyjádření	- abstraktní umění		
● Žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci - spojuje výtvarné práce s písmem - umí o procesu tvorby komunikovat - upřesňuje si vlastní pozici ve vztazích ke světu, svůj rozvoj kontroluje	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - užitá grafika - propagační materiály, reklama - graffiti, písmo	MV – Tvorba mediálního sdělení	

14 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Cílem výchovy ke zdraví je vést žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické, fyzické) a učit je být za ně odpovědný. Zdraví je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Výchova ke zdraví svým vzdělávacím obsahem prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu, jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje vzdělávací obor Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství, rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vyučovací předmět výchova ke zdraví se vyučuje v rozsahu jedné hodiny týdně v 6. ročníku a jedné hodiny týdně v 9. ročníku. Součástí výuky výchovy ke zdraví je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce jako exkurze, besedy, projekty, soutěže aj.

Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, partnerská práce, práce v komunitním kruhu, samostatná práce (procvičování a opakování učiva, práce s autentickými materiály, práce s počítačovými programy aj.)

Při výuce jsou využívány časopisy, odborná literatura, videonahrávky, aktuální informace z médií. Žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací, uměleckými texty, soutěžemi aj.

Výuka probíhá ve třídách kmenových, ve třídách s možností použití videa, DVD přehrávačů i CD přehrávačů i ve třídách výpočetní techniky s možností přístupu na internet.

b) Průřezová témata:

6. ročník

OSV	Sebepoznání a sebepojetí
	Seberegulace a sebeorganizace
	Chování podporující zdraví
	Mezilidské vztahy
	Komunikace
EV	Vztah člověka k prostředí
MUV	Lidské vztahy

9. ročník

OSV Sebepoznání a sebepojetí

Chování podporující zdraví

Mezilidské vztahy

Komunikace

MUV Lidské vztahy

MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žák efektivně získává poznatky z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy apod.)
- žák získané poznatky kriticky posuzuje, porovnává a formuluje závěry
- žák umí vnímat zdraví jako důležitou hodnotu v kontextu dalších životních hodnot Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací
- učitel vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- učitel vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák uplatňuje předvídavost, intuici, fantazii, kreativitu a improvizaci při řešení problémů
- žák uplatňuje získané dovednosti k řešení problémů
- žák vyjádří souhlas či nesouhlas při kolektivním řešení problémů Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- učitel vede žáky k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých názorů

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se kultivovaně a souvisle
- žák se učí naslouchat promluvám druhých a vhodně na ně reagovat
- žák vhodně využívá i nonverbální komunikaci - mimika, gestika, řeč těla, využívá intonace, důrazu a melodie hlasu Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- učitel žáky vede k naslouchání a respektování názorů druhých
- učitel žáky vede k pomoci partnerovi

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák uplatňuje individuální schopnosti pro získávání a prohlubování vědomostí a dovedností
- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské zvtahy, pomáhají
- žák respektuje názory jiných, naslouchá; prezentuje a obhajuje vlastní myšlenky při týmové práci

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel žáky vede k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák toleruje odlišnosti - rasové, náboženské, …; je taktní, empatický
- žák dodržuje pravidla slušného chování, respektuje tradice jiných národů, rodin žák se kulturně chová, obléká, mluví Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky k dodžování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák účelně využívá vědomostí a dovedností získaných v jiných vzděklávacích oblastech
- žák vyhledává informace a materiály potřebné pro práci v předmětu
- žák pracuje s pomůckami, počítačem, internetem, orientuje se v učebnici
- žák hospodárně využívá pomůcky, učebnice, sešit Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky k vyhledávání a využívání různých zdojů informací
- učitel vede žáky k formování pracovních návyků, k prezentaci výsledků vlastní práce,

práce skupiny

Vyučovací předmět: **VÝCHOVA KE ZDRAVÍ**

14.1 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a dospělými** - žák jedná podle stanovených norem chování s ohledem na dané prostředí, situaci - žák respektuje přijatá pravidla soužití v kulturně odlišných zemích ● **pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (rodina, komunita)** - žák si uvědomuje důležitost a prospěšnost dobrých mezilidských vztahů - žák si rozšiřuje a prohlubuje poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, rodině, škole a společenství vrstevníků - žák podle svých možností a schopností přispívá ke zlepšení vztahů ve třídě, v rodině ● vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) - žák respektuje odlišné role členů v jiných zemích, společnostech, kulturách ● **uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví**	**VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ** Já a moje osobnost Vztahy ve dvojici - kamarádství - přátelství - první lásky Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina - škola - vrstevnická skupina Volný čas (parta, kamarádi, co je spojuje, čemu se věnují, vlastnosti vůdce party, postavení v partě, co je dobře a co je špatně)	ČJ – literatura - pozitivní příklady rodinných a přátelských vztahů - vztahy mezi rodiči a dětmi v literatuře ČJ - sloh - charakteristika Můj kamarád, Moje rodina OV – péče státu o rodinu, ochrana dítěte AJ – My family, My friend NJ – Meine Familie, Mein Freund OSV – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc MUV – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých	

● **kultivovaně se chová k opačnému pohlaví** - žák se chová podle zásad respektovaných společností - žák neužívá vulgární označení pro pohlavní orgány a sexuální aktivity ○ **optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání** - žák je připraven na nadcházející změny v období dospívání a chápe jejich důvod ○ **projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání** - žák zhodnotí riziko předčasné sexuální zkušenosti - žák vyhledá pomoc v případě pochybností spojených s dospíváním ● **v rámci svých možností a zkušeností usiluje o aktivní podporu zdraví** - podle svých možností a zkušeností se žák vyjadřuje k jídelníčku v rodině, nákupům, trávení volného času, hygieně, režimu dne - žák si uvědomuje možnost ovlivnění svého zdraví, i zdraví svých blízkých ● **žák si osvojuje zásady zdravého životního stylu, je veden k jejich uplatňování ve svém životě**	**ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE** Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny Předčasná sexuální zkušenost **ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ, POSKYTOVÁNÍ PRVNÍ POMOCI** Výživa a zdraví - zásady zdravého stravování - poruchy přijmu potravy Tělesná a duševní hygiena - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, - význam pohybu pro zdraví Režim dne	kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich odlišnosti ČJ – četba pro dospívající, problematika dospívajících, první sexuální kontakty v literatuře pro mládež Př – změny těla v dospívání; rozdíly mezi pohlavími MUV – uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) TV - rozvoj tělesné kultury; tělesná hygiena, zdatnost PČ – pěstování plodin DO – kultura stolování; příprava jídel M – výpočet kalorického přijmu D – špatná výživa –	

● **vyjádří vlastní názor k problematice zdraví** - žák podle svých možností a zkušeností vyjadřuje vlastní názor k problematice zdraví vlastního i lidí z okolí ● **žák si osvojuje účelné chování při rizikových situacích** ○ **diskutuje o svém názoru v kruhu**	Dopravní nehody – jejich prevence, pomoc v případě dopravní Otravy alkoholem, léky, drogami, houbami, chemickými látkami, jejich příčiny, příznaky, první pomoc	války, mořeplavci OSV – organizace vlastního času, plánování učiva a studia	
vrstevníků, rodiny a i v nejbližším okolí - podle svých možností a zkušeností sděluje vlastní názory na zdraví i svému okolí ● **v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky** - žák si dle vlastního uvážení volí potraviny s ohledem na jejich vliv na zdraví ● **svěří se se zdravotním problémem** - žák si uvědomuje možná zdravotní rizika a v případě zdravotního problému se svěří osobě, které důvěřuje ● **dovede vyhodnotit situaci nebezpečnou zdraví** - žák rozpozná situaci zjevně nebezpečnou zdraví a tyto situace nevyhledává ani nevyvolává, ale naopak se jim snaží vyhnout ○ **projevuje odpovědný vztah k pravidlům zdravého životního stylu** - žák projevuje odpovědný vztah k vlastnímu zdraví - žák jedná v souladu s principy podporujícími zdraví člověka	**PODPORA A OCHRANA FYZICKÉHO A DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ, PREVENCE PSYCHICKÉHO ONEMOCNĚNÍ A NÁSILÍ NAMÍŘENÉMU PROTI SOBĚ SAMÉMU** Stres a jeho vztah ke zdraví - různé strategie zvládání stresových situací - jak poznám, že je někdo ve stresové situaci - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti - prevence šikany - návykové látky – co jsou návykové	CJ – četba jako způsob relaxace a kompenzace TV – sport jako způsob relaxace, kompenzace a regenerace AJ – My free time, My hobby NJ – Mein Freizeit, Meine Hobby OSV – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zvládání problému, uvolnění – relaxace, efektivní	

● **samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím** - žák dle svých možností, zkušeností a schopností využívá různé techniky k překonání stresu a k regeneraci organismu – sport, relaxaci, kreativní činnost, četba … ● **projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení osobního bezpečí a při mimořádných událostech**	látky, jak ohrožují zdraví a psychiku, protidrogová prevence, odmítání drog, pomoc v různých situacích souvisejících s drogami - prevence agresivity (agrese, její zvládání, dopady agrese na duševní a fyzické zdraví agresora a oběti), prevence násilí namířeného proti sobě, jiným osobám a majetku	komunikace atd.); hledání pomoci při potížích OSV – pravda, lež a předstírání v komunikaci EV – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich	
- žák dokáže rozpoznat mimořádnou situaci a zachovat se správně a odpovědně, aniž by ohrozil vlastní bezpečí ● **v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc včetně život zachraňujících úkonů, dbá na bezpečnost svoji i svého okolí** - žák je seznámen se způsoby poskytnutí první pomoci - žák zná telefonní tísňové linky, umí odpovídajícím způsobem komunikovat ● **projevuje odpovědný vztah k pravidlům zdravého životního stylu vlastního i ostatních** - žák jedná v souladu s pravidly zdravého životního stylu ● **dobrovolně se podílí na programech podpory**	- prevence kyberšikany Bezpečné chování - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi - pohyb v rizikovém prostředí **HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ** Podpora zdraví a její formy - zdraví jako hodnota, ochrana zdraví - styl života, chování podporující zdraví - zdraví – předpoklad pro spokojený a aktivní život - vliv životních podmínek, činností a	komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví) OSV – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí	

zdraví v rámci školy i obce ● **vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím** - žák chápe souvislost mezi jednotlivými složkami zdraví	způsobu chování na zdraví - prevence a intervence - působení na změnu kvality prostředí a chování jedince - odpovědnost jedince za zdraví **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ** Sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému - vztah k druhým lidem zdravé a vyrovnané sebepojetí		
● **žák charakterizuje rizika vzniku mimořádných událostí a jejich možné dopady na zdraví a životy lidí, životní prostředí a majetek, způsoby sebeochrany a vzájemné pomoci** ● **žák rozpozná varovný signál „Všeobecná**	**KLASIFIKACE MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ** - mimořádné události způsobené přírodními vlivy, havárie, antropogenní události - základní rozdělení mimořádných situací, příklady		

výstraha“ - adekvátně reaguje na signál, zná a prakticky uplatní postupy v případě nařízení evakuace, včetně zásad opuštění bytu ● **žák vhodně jedná v případě ohrožení a nebezpečí, adekvátně pomůže sobě i blízkému v nouzi** ● **žák uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě, chová se adekvátně v různých životních situacích**	**VAROVNÝ SIGNÁL „VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA“, EVAKUACE, UKRYTÍ, NOUZOVÉ PŘEŽITÍ** - činnost při varovném signálu, druhy signálů - průběh evakuace – na koho se vztahuje, kdo je evakuován přednostně, kdo evakuován nebývá (osoby podílející se na záchranných pracích) - evakuační zavazadlo - evakuační a přijímací střediska - pojmy ukrytí, nouzové přežití, humanitární pomoc - základy poskytování psychosociální pomoci a občanského sdílení v době mimořádných situací		

tak, aby nedošlo k ohrožení fyzického i duševního zdraví - vysvětlí rizika a příčiny vzniku požárů, popíše princip hoření - charakterizuje zásady protipožární prevence - dokáže bezpečně opustit požárem ohrožený prostor a vyhledá bezpečí - poskytne první pomoc v případě popálení a otravy zplodinami hoření	**Požáry**		

Vyučovací předmět: **VÝCHOVA KE ZDRAVÍ**

14.2 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• **respektuje přijatá pravidla soužití mezi partnery** - žák respektuje přijatá pravidla soužití mezi partnery s ohledem na kulturní zvláštnosti - žák si rozšiřuje a prohlubuje poznatky o vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství, rodině • **pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů mezi partnery** - žák využívá pozitivní komunikace a kooperace pro vytvoření vlastních dobrých mezilidských i partnerských vztahů • **vysvětlí role členů komunity (rodiny, spolku)** • **optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání**	**VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ** Vztahy ve dvojici - partnerské vztahy - manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – obec, spolek **ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE** Sexuální dospívání a reprodukční zdraví - těhotenství a rodičovství	ČJ – lit – pozitivní příklady partnerských, manželských a rodičovských vztahů M – výpočet rodinného rozpočtu, výdaje OV – Zákon o rodině OSV – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc MUV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost	

- žák chápe důvody fyziologických změn v dospívání • **projevuje odpovědný vztah k sobě samému i k vlastnímu dospívání** - žák jedná odpovědně s ohledem na vlastní zdraví	mladistvých - poruchy pohlavní identity	ČJ – první sexuální kontakty, těhotenství a rodičovství v knihách	

• **v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování** - žák zná možná rizika spojená se sexuálním chováním (nemoci, těhotenství) a své jedná tak, aby nebylo ohroženo jeho zdraví, etika a morálka • **posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých** - žák posuzuje různé způsoby chování s ohledem na vlastní zdraví - žák zhodnotí způsoby chování ostatních lidí s přihlédnutím k jejich zdraví - žák hodnotí své vlastní chování a jeho vliv na vlastní zdraví i zdraví ostatních • **projevuje odpovědný vztah k pravidlům zdravého životního stylu**	**ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA, PÉČE O ZDRAVÍ A POSKYTOVÁNÍ PRVNÍ POMOCI** Ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy - bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy) - preventivní a lékařská péče - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)	pro dospívající Př – anatomie, funkce lidských orgánů, - pohlavní soustava - prenatální vývoj plodu OV – Zákon o rodině - ochrana dětí a matek VV – lidské tělo jako objekt umění x pornografie Z – rozdílná životní úroveň lidí z různých zemí světa AJ – I´m ill. NJ – Ich bin krank. Př – lidský organismus D – epidemie v historii lidstva	

- žák si uvědomuje důsledky nezdravého životního stylu • **projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví** - žák přiměřeně a odpovědně reaguje v nebezpečných situacích, kdy je ohroženo jeho zdraví nebo zdraví ostatních • **uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými a jinými chorobami** - při setkání s běžnými, přenosnými i jinými chorobami přiměřeně reaguje a uplatňuje správné způsoby chování a jednání, při kterých dbá na vlastní zdraví a bezpečí	- dopravní nehody – nahlášení dopravní nehody, zajištění vlastní bezpečnosti, aktivní postup při poskytování první pomoci raněným	- historie návykových látek INF - vyhledávání informací na internetu - zpracování informací TV – prevence úrazů	
• **svěří se se zdravotním problémem** • **v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým** - žák podle svých zkušeností a možností vyhledá odbornou pomoc pro sebe nebo jiné • **dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí** - žák si uvědomuje možný vliv složení stravy na zdravotní stav člověka - žák přizpůsobuje stravování zásadám zdravé výživy	**RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE** Civilizační choroby – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče Auto-destruktivní závislosti - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství, práce s počítačem	MV – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě - vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z	

• **uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s civilizačními chorobami** - žák se podle svých možností a zkušeností chrání před civilizačními chorobami **dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka** - žák si uvědomuje možná zdravotní a psychosociální rizika v důsledku zneužívání návykových látek • **vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt** • **uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně-nežádoucími jevy ve škole i mimo ni** - žák při kontaktu se sociálně patologickými jevy uplatňuje osvojené modely chování	- návykové látky (bezpečnost v dopravě, trestná činnost, doping ve sportu) Bezpečné chování v konfliktních a krizových situacích Manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy - působení sekt	hlediska současné i historické perspektivy - vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat	
• **vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví** - žák chápe souvislosti mezi uspokojováním jednotlivých složek zdraví • **dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy i obce** • **posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a**	**HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ** Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce - základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova teorie) **Podpora**	Př – zdravý lidský organismus	

vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - žák posuzuje a hodnotí různé způsoby chování lidí a důsledky chování na jejich zdraví - žák vyvozuje z příkladů jiných lidí odpovědnost za vlastní chování a zdraví • **uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování a jednání pro podporu dobrých vztahů a pro řešení problémů v mezilidských vztazích** - žák využívá získané dovednosti a modely chování v osobním životě • **uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi** - žák ovládá osvojené modely komunikační obrany - žák využívá osvojené modely komunikační obrany - proti agresivnímu jednání a možné manipulaci	**zdraví v komunitě** - programy podpory zdraví **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ** Seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací - stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech. Mezilidské vztahy, komunikace,	OSV – můj vztah ke mně samé/mu; moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči,	

žák uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě, chová se adekvátně v různých životních situacích tak, aby nedošlo k ohrožení fyzického i duševního zdraví - vysvětlí rizika a příčiny vzniku požárů, popíše princip hoření - charakterizuje zásady protipožární prevence - dokáže bezpečně opustit požárem ohrožený prostor a vyhledá bezpečí - poskytne první pomoc v případě popálení a otravy zplodinami hoření	kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie - chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích Morální rozvoj - cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností - dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování **MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI** **Požáry** **Havárie**	- cvičení v neverbálním sdělování) komunikace v různých situacích (informování, odmítání, žádost, omluva, pozdrav, prosba, - přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování apod.) efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci	

15 TĚLESNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) O b s a h o v é , č a s o v é a o r g a n i z a č n í v y m e z e n í p ř e d m ě t u :

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7. a 8. ročníku 2 hodiny týdně a v 9 ročníku 3 hodiny týdně. Tato hodina navíc je věnována sportovním hrám. Žáci jsou děleni do chlapeckých a dívčích skupin. Výuka probíhá v tělocvičně, gymnastickém sálku se zrcadlovou stěnou a kobercem, na nově zrekonstruovaném školním hřišti s umělou trávou a běžecké dráze. Současně využíváme přilehlých sportovišť házené a zimního stadionu. Při běhu terénem vybíháme ke zdejšímu lesíku zvanému Šibeník a při vytrvalostním běhu na 3000m na dráze využíváme atletického oválu na fotbalovém stadionu.

Žáci jsou vedeni k chápání zdraví jako důležité životní hodnoty a k rozpoznávání každodenních rizikových situací a mimořádných událostí ohrožujících tělesné a duševní zdraví. Učí se těmto situacím předcházet nebo je řešit poskytnutím adekvátní první pomoci. Veškerá pohybová činnost je směřována k regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole a k rozvoji pohybových dovedností a kultivaci pohybu.

Předmětem prolínají průřezová témata - OSV, MV

b) P r ů ř e z o v á t é m a t a :

6. - 9. ročník:

OSV sebepoznání a sebepojetí řešení problémů a

rozhodovací dovednosti VMEGS Evropa a svět nás

zajímá

6. ročník:

OSV poznávání lidí

7. ročník:

OSV mezilidské vztahy

9. ročník

MV interpretace vztahu mediálních sdělení a

reality práce v realizačním týmu

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žáci poznávají smysl a cíl svých aktivit
- žáci plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- žáci užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu

- žáci různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- učitel dodává žákům sebedůvěru
- učitel sleduje pokrok všech žáků

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žáci vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- žáci kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- žáci si uvědomují zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- učitel vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci si osvojují kultivovaný ústní projev Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na vytváření pravidel práce v týmu
- žáci v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- žáci si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- žáci se aktivně zapojují do sportovních aktivit
- žáci se rozhodují v zájmu podpory a ochrany zdraví
- žáci rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák, …)

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel umožňuje žákům aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žáci jsou vedení k efektivitě při organizování vlastní práce
- žáci spoluorganizují svůj pohybový režim
- žáci využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- žáci ovládají základní postupy první pomoci Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

15.1 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech**		**OSV –** moje tělo a moje psychika; vzájemné poznávání se ve skupině	ME, MS
- snaží se o fair-play jednání při hrách	**Pohybové hry** **Odbíjená** - odbití obouruč vrchem, spodem v přímém směru **Košíková** - herní činnost jednotlivce (přihrávky, dribling) - střelba na koš (z místa, v pohybu, trestný hod) - vhazování, rozskok		Velká tělocvična, dělení hřiště na délku jednoduché hry 1:1, 2:2 V. tělocvična
- umí odehrát míč v přímém směru obouruč vrchem a spodem, - zná role hráčů a pravidla přehazované - umí základní herní činnosti jednotlivce - zná základní pojmy osvojovaných činností v košíkové - zná základní rozdíl v herním pojetí mezi jednotlivými druhy sportovních her		Fyzika – druhy pohybů	
- umí startovat z bloků, zná startovní povely - startéra, zná speciální běžecká cvičení	**Atletika** - 60m, 1000/1500m H, hod míčkem, skok daleký, vrh z místa		Školní hřiště, Šibeník, ovál na fotbalovém stadionu
- zvládá kotouly vpřed i vzad - zvládá stoj na lopatkách s podporou v bedrech - zvládá skoky prosté z trampolíny	**Gymnastika** - akrobacie - trampolínka - přeskok	Fyzika – kmitavý pohyb	Velká a malá tělocvična Kotouly

- přeskočí kozu roznožkou - umí komíhat i houpat se na kruzích, ukončí činnost seskokem v záhupu - předvede různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží	- kruhy - lavičky		(řada), stoj na lopatkách, stoj na rukou s dop., rovnovážné polohy,

- zná základní pojmy v kopané - aktivně se podílí na zvolené pohybové činnosti	**Kopaná** - herní činnosti jednotlivce v kopané **Další pohybové činnosti**	Hudební výchova – rytmická složka **VMEGS** – místa a události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu	skoky, trampolína, roznožka přes kozu D-našíř, H-nadél Školní hřiště a hřiště házené bruslení, florbal, ringo, softbal st. tenis badm-dle zájmu ž.

○ **Žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem** - zná význam přípravy organismu před pohybovou činností	**Význam pohybu pro zdraví -** rekreační a výkonnostní sport		Úvodní hodina 60m, 300m,1000m, fartlek, vybíjená tělocvičny, hřiště
○ **Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program**	Průpravná atletická abeceda, nízký start z bloků, skok daleký **Úpoly** – přetahy a přetlaky		Posílení horních idolních končetin, kompenzace zatížených svalů
○ **Žák se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly**	**Zdravotně orientovaná zdatnost** (ZOZ) **Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalové dysbalance** – průpravné, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		Kondiční programy, manipulace se zatížením, rozvoj ZOZ Protažení a uvolnění po zatížení Tělocvičny, hřiště
● **Žák odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší**	Pohybové hry, průpravná cvičení, koordinační cvičení		Míčové hry – pravidla a užití v praxi. Gymnastická průprava
○ **Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost**	**Rytmické a kondiční cvičení s hudbou** **Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** – nestandardní prostředí, 1. pomoc při TV a sportu v různém prostředí **Bruslení, úpoly**		Švihadla, činky, gymbaly Poučení o chování žáka ve sportovních prostředích, tělocvičny, sport. areály, silniční pravidla

○ **Žák užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu**	**Atletika** nízký start **Míčové hry** - přehazovaná		Startovní povely, přehazovaná – pravidla MS, ME, OH
○ **Žák dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji**	Vybíjená		

Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

15.2 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech** - zná pohybovou hru pro různé způsoby lokomoce, manipulaci s náčiním - umí regulovat délku a výšku přihrávky, zahájí hru spodním podáním - orientuje se v prostoru - zná základní pojmy názvosloví v košíkové - umí rozlišit základní herní činnosti - chápe rozdíl základních hráčských funkcí - umí si vyměřit a upravit rozběh při skoku do dálky pro odraz z prkna, - umí spojit odhod náčiní s rozběhem, - zvládá úpravu jednotlivých sektorů - předvede stoj na lopatkách bez podpory v	**Pohybové hry** **Odbíjená** - příjem přihrávky a její odbití v jiném směru - spodní podání **Košíková** - doskok, clonění - uvolňování bez míče i s míčem - základní herní činnosti formou herních cvičení - herní činnost útočníka, herní činnost obránce **Atletika** - Běh: 60m, 300m, 1000D/1500H, - skok daleký, - hod míčkem/granátem, - vrh koulí z místa na výkon	**OSV –** moje tělo a moje psychika; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování podpora, pomoc; Matematika, Fyzika	Tělocvičny a hřiště švihadla, míče, možnost doprovodu hudby V. tělocvična, šk. hřiště, hra 2:2, 3:3 na zmenšené hřiště V. tělocvična Šk. hřiště, fotbalový stadion, Šibeník, Hoši – podzim 1000m, jaro 1500m

bedrech - předvede skoky na místě i z místa, rovnovážné polohy - zvládá roznožku přes kozu - umí houpání na kruzích se seskokem v záhupu	**Gymnastika** - **A**krobacie – stoj na lopatkách, stoj na rukou s dop. - přemet stranou s dop.	těžiště	Tělocvičny

- přejde různými druhy chůze s obraty po lavičce - aplikuje základní herní činnosti ve hře, rovněž aplikuje základní hráčské funkce - aktivně vstupuje do vybraných činností a zná základní pravidla	- kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihu - skoky a rovnovážné polohy - **P**řeskok – skoky s odrazem z trampolínky s pohyby nohou - roznožka přes kozu - výskok do dřepu na bednu - **K**ruhy – houpání s obraty v předhupu i záhupu - **L**avičky – druhy chůze s obraty, rovnov. postoje **Kopaná** - základní hráčské funkce, základní pravidla - herní kombinace (útočné a obranné) **Další pohybové činnosti**	Hudební výchova – rytmická složka	Přeskok – D-našíř, Hnadél školní hřiště šk. hřiště, tělocvičny, travnaté hřiště, florbal, ringo badminton, stolní tenis a softbal dle zájmu žáků

		Fyzika -síla **VMEGS** – místa a události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu	

○ **Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program**	**Atletika –** běh rychlý a vytrvalý na dráze i v terénu, skok do dálky, hod a vrh náčiním **Gymnastika –** cvičení s náčiním, **Estetické a kondiční cvičení s hudbou**		Švihadla, činky, gymbaly, lavičky Dívky
○ **Žák samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly**	**Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí -** průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení **Úpoly –** uvolňování a zpevňování těla a jeho částí, dýchání		U rozcvičky, po činnosti, na závěr VJ Tělocvična

○ **Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost**	**Turistika a pobyt v přírodě** – uplatňování pravidel bezpečnosti sil. provozu v roli chodce **Bruslení**		Poučení o chování žáka při přesunech, ve sportovních prostředích, silnič. pravidla Fartlek, zimní stadion, fotbalový stadion
○ **Žák užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu**	Vybíjená, kopaná		
● **Žák naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu**	**Gymnastika** **Pohybové hry**		Akrobacie, cv. na nářadí MS, ME, OH Pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity
○ **Žák se dohodne na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji**	Kopaná, obměny vybíjené, pohybové hry		Dovednosti s míčem dle zvolené hry
○ **Žák rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti**	Kopaná, vybíjená,		

vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora			

Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

15.3 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - umí vybrat vhodnou hru dle zaměření hodiny - zná základní pravidla a role hráčů, - umí útočné činnosti jednotlivce otevřenou dlaní - zvládá základní herní kombinace - chápe základní pravidla košíkové a aplikuje je ve hře - rozezná základní gestikulaci rozhodčího - zvládá samostatně úpravu jednotlivých sektorů - dokáže změřit a zapsat potřebné atletické výkony, - umí vrh z místa - zvládá přemet stranou a stoj na rukou s dopomocí - umí akrobatická cvičení ve dvojicích	**Pohybové hry** **Odbíjená** - herní role: přední a zadní řada - nahrávka - útočné činnosti – lob, smeč **Košíková** - základy herních kombinací - útočné kombinace, obranné kombinace - herní pravidla, utkání **Atletika** - běh rychlý, vytrvalý - skok daleký - hod míčkem/granátem, vrh koulí **Gymnastika**	**OSV –** moje tělo a moje psychika; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování podpora, pomoc; vzájemné poznávání se ve skupině; dovednosti a rozhodování při řešení problémů, problémy v mezilidských vztazích, zvládání problémů vázaných na učivo, seberegulace; Fyzika, matematika – měření délek a času	Hřiště a tělocvičny Různé zaměření, netradiční pohybové hry Tělocvična Hra 2:2, 3:3 na malé hřiště Tělocvična Šk. hřiště, stadion 60 m, 300m,1000D/1500H, skok, hod míčkem, granátem-H, vrh koulí H – granát, podzim 1000m, jaro 1500m

- předvede skrčku přes kozu - dokáže se houpat s obraty v předhupu a záhupu - umí rovnovážné polohy a postoje	- **A**krobacie – stoj na rukou, přemet stranou, kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihu, akrobatická cvičení ve dvojicích, rondám, jednoduchá sestava		Tělocvičny

- ovládá zjednodušená pravidla hry - na základě svých vědomostí a dovedností zvolí vhodnou taktiku k vybrané činnosti	- **P**řeskok – skoky z trampolínky s obraty, skrčka přes kozu a bednu našíř - **K**ruhy – houpání s obraty v předhupu i záhupu, seskok v záhupu, svis vznesmo a střemhlav - **L**avičky – rovnovážné polohy a postoje, poskoky, jednoduché vazby a sestavy **Kopaná** - základní pravidla **Další pohybové činnosti**	Přírodopis – TF, dýchací soustava	svis i s dopomocí šk. hřiště florbal, ringo badminton, stolní tenis a softbal dle zájmu žáků šk. hřiště, travnaté hřiště
● Žák samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	**Atletika** - Zdokonalování běhu, 60m, 300m, 1000/1500m,štafetová předávka, skok daleký, vrh koulí, hod míčkem/granátem **Úpoly** – odpory, přetahy, přetlaky	Fyzika – Newtonovy zákony Zeměpis – ČR	H- podzim 1000m, jaro 1500m, hod granátem Tělocvičny dvojice

○ **Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost**	**Lyžování a snowboarding** - orientace v přírodě, přežití v přírodě **Turistika a pobyt v přírodě** – uplatňování pravidel bezpečnosti sil. provozu v roli chodce **Bruslení**		LVVZ Poučení o chování žáka při přesunech, ve sportovních prostředích, silnič. pravidla Fartlek, zimní stadion
○ **Žák užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu**	**Komunikace v TV –** názvosloví, povely, signály **Sportovní hry –** kopaná, florbal, netradiční sporty		Dle zájmu žáků
○ **Žák se dohodne na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji**	**Sportovní hry** - košíková, florbal, netradiční sporty	**VMEGS** – místa a události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu	Softbal, badminton, stolní tenis, florbal
○ **Žák rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka,**	**Sportovní hry** - Košíková, florbal,		

organizátora			
○ **Žák sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí**	**Sportovní hry** - košíková, florbal, odbíjená **Atletika**	Hudební výchova-rytmická složka	Dovednosti s míčem na košíkovou, odbíjenou, a florbalovou hokejkou - ME, MS, OH
○ **Žák zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách podílí se na jejich prezentaci**	**Atletika**, netradiční sportovní hry **LVVZ** – přesun do terénu - měření výkonů a posuzování		Atletické disciplíny, stolní tenis, ringo, badminton, softbal –

	pohybových dovedností		dle zájmu žáků turnaj
● Žák uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	**Gymnastika** **Cvičení s hudbou**-D **Zdravotní TV** - Činnosti + INF. podporující korekce zdr. oslabení podpůrně poh. systému		Poruchy páteře, poruchy funkce svalových skupin

Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

15.4 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Turistika a pobyt v přírodě – uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, orientace a přežití v přírodě, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy tepla - poskytnutí 1. pomoci	Zeměpis – polohopis, topografie Přírodopis – poskytování 1. pomoci **OSV –** moje tělo a moje psychika; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování podpora, pomoc; vzájemné poznávání se ve skupině, respektování; dovednosti a rozhodování při řešení problémů, problémy v mezilidských vztazích, zvládání problémů vázaných na učivo, seberegulace	Poučení o chování žáka při přesunech, ve sportovních prostředích, silnič. pravidla Fartlek-Šibeník, zimní stadion, travnaté hřiště… Praktický nácvik – obvazování, přenos raněného
● Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - dokáže vhodnou pohybovou hru zorganizovat a samostatně řídit - zahájí hru horním podáním - ovládá obrannou činnost jednotlivce - rozumí gestikulaci rozhodčího a je sám schopen rozhodovat utkání - zvládá v souladu se svými předpoklady osvojované pohybové	**Pohybové hry** **Odbíjená** - horní podání - obrana – blok, dvojblok, postavení hráčů - rozhodování v odbíjené **Košíková** - útočný systém		Tělocvičny, hřiště Tělocvična Tělocvična

dovednosti a umí je aplikovat ve hře - dokáže spojit sun a vrh při vrhu koulí - umí vyhodnotit potřebné atletické	- obranný systém - rozhodování v košíkové **Atletika** - běh rychlý, vytrvalý		60m, 1500D/3000H, skok, hod míčkem, granátem-H, vrh koulí, hřiště, fot. stad.

výkony - zvládá kotouly letmo a vzad do zášvihu - předvede rondát - vytvoří a předvede jednoduchou sestavu - umí skrčku přes bednu našíř - dokáže skoky s obratem odrazem z trampolínky - sestava na kruzích složená z houpání s obraty a seskokem v záhupu - předvede svis střemhlav a vznesmo - zvládá poskoky a jednoduché vazby v sestavě - ovládá zjednodušená pravidla hry a je schopen připravit jednoduchou tabulku pro turnaj - dokáže připravit soutěž, turnaj ve vybrané činnosti	- skok daleký, hod, vrh koulí **Gymnastika** - **A**krobacie – kotoul letmo, vzad do zášvihu, rondát, jednoduchá sestava, akrobat. CV. ve dvojicích - **P**řeskok - skrčka přes bednu našíř - roznožka přes bednu nadél - skoky s odrazem z trampolínky s obraty - **K**ruhy – houpání s obraty v předhupu a záhupu, seskok v záhupu - svis střemhlav, svis vznesmo - **L**avičky – poskoky, jednoduché vazby a sestavy **Kopaná** - Utkání - rozhodování v kopané **Další pohybové činnosti**	Fyzika - síla	Tělocvičny rondát - D Jen H softbal, florbal, ringo, bruslení, badminton, stolní tenis – dle zájmu žáků
● Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Úpoly – základy sebeobrany		Posilování jednotlivých svalových partií, šplh na laně, tyči

● Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Košíková, odbíjená, kopaná, netradiční sporty	Informatika – textový a tabulkový procesor **VMEGS** – místa a události v blízkém okolí	Softbal, badminton, stolní tenis
● Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Odbíjená, netradiční sporty		
●Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Atletika, netradiční sportovní hry		Stolní tenis, ringo, florbal, badminton, softbal – dle

		mající vztah k Evropě a světu **MV** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin, komunikace a spolupráce v týmu Hudební výchova – rytmická složka	zájmu žáků
● Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zná pravidla míčových her	SH		Florbal, softbal, a jiné netradiční sporty - MS, ME, OH Košíková, odbíjená, přehazovaná, kopaná - H
● Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách podílí se na jejich prezentaci	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností		U jednotlivých atletických disciplín
● Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení	Speciální cvičení Estetické a kondiční cvičení s hudbou		Švihadla, míče, gymbaly, činky, cv. se zatížením
● Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení			

16 Člověk a svět práce

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělavací obsah navazuje na výuku 1.stupně. Žáci získávají nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. Předmět formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Osvojují si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce. Vytvářejí si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů. Součástí tématického okruhu Provoz a údržba domácnosti je zapracování standartů finanční gramotnosti pro základní školy. Žáci získávají prvotní poznatky a dovednosti významné pro jejich další životní a profesní orientaci.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně.Výuka probíhá ve třídách dělených na 2 skupiny s těmito tematickými okruhy:

6. ročník	Pěstitelské práce a chovatelství
	Práce s technickými materiály
7. ročník	Pěstitelské práce a chovatelství
	Práce s technickými materiály
8. ročník	Příprava pokrmů
	Svět práce
9. ročník	Příprava pokrmů Svět práce
	Provoz a údržba domácnosti
	Digitální technologie

Pro výuku slouží odborné učebny: školní žákovské dílny, školní pozemek, cvičná kuchyňka, učebny výpočetní techniky a učebna pro výuku Svět práce.

b) Průřezová témata:

6. ročník	
OSV	Seberegulace a sebeorganizace
VDO	Občanská společnost a škola
EV	Ekosystémy
7. ročník	
EV	Ekosystémy
VDO	Občanská společnost a škola
8. ročník	
MV	Fungování a vliv médií

VDO Občan, občanská společnost a stát

9. ročník

MV Vliv médií

EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

OSV Seberegulace a sebeorganizace

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žák samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v praxi
- žák pozná,kdy je pro učení vhodné spolupracovat a komunikovat a kdy naopak pracovat samostatně

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel umožňoje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák dokáže analyzovat problém,rozpozná příčinu a důsledek
- žák při řešení problému předvídá, jaké situace by mohly nastat Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materálů, nástrojů, techniky, vybavení
- učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úkoly a úkoly rozvíjející tvořivost

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci
- žák dokáže formulovat a prosazovat svůj názor, zamýšlí se ale i nad názory jiných, akceptuje, že výsledkem diskuse nemusí být vždy shoda Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky k věcnému argumentování
- učitel vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák dokáže pracovat ve skupině

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování Výchovné a vzdělávací strategie:
  - učitel umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
  - učitel umožňuje žákům spoluutvářet ktritéia hodnocení práce žáků i celé skupiny

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák aktivně pomáhá spolužákům, podle svých možností se zapojuje i do obecně prospěšných prací
- chápe základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, motivuje je k zapojování do obecně prospěšných akcí
- učitel objasňuje žákům ekologocké problémy a vybízí žáky k řešení těchto problémů

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělavacích oblastech v zájmu dalšího rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky k dodržování pracovních postupů, seznamuje je s bezpečností práce a ochranou zdraví, vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel důsledně vyžaduje dodržování pracovních postupů, odevzdání prací v dohodnuté kvalitě a termínech
- učitel umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků

Vyučovací předmět: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE -**

PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ

16.1 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○**Žák volí vhodné postupy při pěstování vybraných rostlin** - žák umí připravit půdu pro pěstování různých druhů rostlin - žák dodržuje pracovní postupy při setí a sázení ●**Žák používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu, dodržuje technologickou kázeň a bezpečnost** - bezpečně užívat nářadí - dodržovat zásahy hygieny a bezpečnosti práce ●**žák prokazuje základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty** - žák se seznámí s podmínkami chovu zvířat v	základní podmínky pro pěstování (půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy, příklady chorob, škůdců, plevele) zelenina-osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny význam zeleniny pro zdraví ochranné pracovní pomůcky nářadí a jejich údržba zásady bezpečnosti při práci chov zvířat v domácnosti podmínky pro chov, výběr zvířete krmení a ošetřování životní prostředí zvířete hygiena a bezpečnost chovu	**EV –** ekosystémy	Praktická část - zpracování půdy - příprava osiva sadby - výsadba zeleniny, předpěstování sadby - kypření, odplevelování - sklizeň - údržba nářadí - ochranné pomůcky při práci - poskytnutí první pomoci při poranění a úrazech

domácnosti (pes, kočka, morče) - s podmínkami a ošetřováním - s hygienou a bezpečností chovu			způsobených zvířaty

Vyučovací předmět: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE -**

Vyučovací předmět: **– PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY** Ročník **6.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○**Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci, zásady bezpečnosti i při práci s nástroji a nářadím, poskytnutí první pomoci** - žák je seznámen s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce - zná zásady první pomoci ● **Žák provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň -** zvládá základní postupy při opracování dřeva, plastu, kovu (měření, orýsování, řezání, broušení a vrtání) ● **Žák pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech** - je schopen provést jednoduchý náčrtek - je schopen číst technický výkres - stanoví jednoduchý pracovní postup	Organizace výuky Bezpečnost práce Řád školních dílen Zásady první pomoci Materiály – dřevo, plasty, kov (vlastnosti a užití v praxi) Jednoduché pracovní operace a postupy (zhotovení výrobků ze dřeva, z plastu, drátu) Pracovní pomůcky a nářadí pro ruční opracování Technický náčrt a výkres Pracovní postup	**VDO** – osobní zodpovědnost, respektování předpisů a norem **OSV**-stanovení osobních cílů spolupráce a komunikace týmu Mezipředmětové vztahy: **M**-rýsování	Praktická část Jednoduché výrobky:

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

	Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky Technika a životní prostředí		

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

16.2 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky

Vyučovací předmět: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE -**

●Žák volí vhodné pracovní postupy při pěstování vhodných rostlin - žák pozná druhy ovocných stromů - žák pozná pěstování a množení vybraného druhu - léčivé rostliny a koření, jejich pěstování a užití **●Žák pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě** - žák zvládá pěstování a ošetřování pokojových květin - zvládá hydroponické pěstování - žák zvládá jednoduché aranžování květin a využití květin v interiéru i exteriéru	ochrana půdního fondu, meliorace, úpravy vodních toků ekologie v systémovém řešení - ovocné rostliny (druhy, způsoby pěstování, škůdci, choroby) léčivé rostliny, koření (pěstování vybraných rostlin, rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie) okrasné rostliny (pokojové květiny, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, využití květin v exteriéru a interiéru, aranžování a jednoduchá výzdoba)	**EV** - ekosystémy	Praktická část: - úprava zeleně v okolí školy - pěstování a ošetřování květin - úprava květin, aranžování - pěstování léčivých rostlin a jejich sklizeň - poskytování první pomoci při úrazu

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE -

Vyučovací předmět: **PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Ročník: 7.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
●Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci, zásady bezpečnosti i při práci s nástroji, poskytuje první pomoc při úrazu - žák dodržuje zásady bezpečnosti - umí poskytnout první pomoc ○**Žák organizuje svoji pracovní činnost** - je schopen sestrojit jednoduchý technický výkres a orientovat se v něm - stanovit pracovní postup - zvolit správné nástroje a nářadí **●Žák řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí** - je schopen dle výkresu vyrobit výrobek - zvolit si materiál - použít vhodné nástroje	Řád učebny školní dílny Bezpečnost a hygiena práce Poskytnutí první pomoci při úrazu Organizace práce Technický výkres (pravoúhlé promítání, volné rovnoběžné promítání) Technologický postup u složitějších výrobků Nástroje pro opracování dřeva, kovu, plastů Kovy-výroba železa (ocel, litina) Užití: drát, plech Umělé hmoty - druhy, užití Tvarování plastů Recyklace Řemesla a tradice	**VDO**-osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem, poskytování první pomoci **EV**-energetická náročnost výroby železa a její vliv na životní prostředí separace odpadu recyklace plastů – exkurze do MOSEV v Nové Hradečné **M**-rýsování **Z**-těžba železné rudy a barevných kovů	Výrobky: Dřevěný svícen Plátovaný zámeček Stojánek na tužky Kovový otvírák Plastová lžíce na boty Plastový věšák

Vyučovací předmět: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE -**

PŘÍPAVA POKRMŮ 16.3

16.3 Člověk a svět práce 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky

Vyučovací předmět: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE** - Ročník:

Žák: **●používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje spotřebiče** **●připraví pokrmy podle daných postupů se zásadami zdravé výživy** **●dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc** **●dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu** - zvládá pracovní postupy - má znalosti o výživě člověka - zvládá základní principy stolování a obsluhy u stolu - má představu o předpisech a hygienických pravidlech - má představu o základních činnostech přípravy pokrmů - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Kuchyně-základní vybavení, udržování pořádku, bezpečnost a hygiena Zásady správné výživy, výživová hodnota Potraviny-výběr, nákup, skladování, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů-úprava pokrmů za studena, tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině	**OSV** – osobnostní rozvoj – kultura stolování **VDO –** osobní zodpovědnost za své zdraví **MV –** recepty a návody v tisku, rozhlasu a televizi Mezipředmětové vztahy: **Ch** – Roztoky, dělení směsí, voda pitná,	Praktická část: - pomazánky - toasty - palačinky, wafle - těstoviny - saláty - tepelné úpravy potravin živočišného původu (maso, ryby) - tepelné úpravy potravin rostlinného původu (brambory, luštěniny)

Vyučovací předmět: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE -**

SVĚT PRÁCE

8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
●Žák zná pracovní činnosti vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách **●Žák umí posoudit své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace s přihlédnutím k potřebám běžného života** - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - -posoudí své možnosti při výběru povolání a profesní přípravy při rozhodování o volbě vhodného povolání	Trh práce – povolání druhy pracovišť, pracovních prostředků, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobní, rovnost příležitostí na trhu práce Volba profesní orientace - osobní zájmy, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, využívání poradenských služeb	**VDO** – osobní zodpovědnost, právní řád, práva a povinnosti občanů **OV** – osobní vlastnosti a zájmy, sebehodnocení	Úřad práce Informační a poradenské středisko Výchovný poradce

Vyučovací předmět: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE -** Ročník:

PŘÍPRAVA POKRMŮ

16.4 9. ročník

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE -

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
orientuje se v období dospívání - získává poznatky o antikoncepci - umí ovládat své city - vytváří vztah ke své budoucí rodičovské roli vytváří správný životní styl pro ovlivnění - zdraví svého dítěte získává zodpovědnost za zrod nového života umí pečovat o dítě v prvních dnech, týdnech, měsících má - představu o výživě novorozence, batolete a dítěte předškolního věku má představu o - výchově a vývoji dítěte školního věku -	Základní lidská práva Puberta – dospívání, antikoncepce Vztahy mezi partnery, příprava na rodičovství Vývoj jedince – správné prostředí Novorozenec, kojenec, batole Výživa a hygiena kojence Růst a vývoj v prvním roce života Batole – psychický a fyzický vývoj Výchovná péče a předškolní věk Výchova hrou, odměny, tresty Potřeby a výživa dítěte Bezpečnost a nástrahy dítěte	**OSV** – osobní zodpovědnost za své jednání a za vývoj potomka (morální rozvoj) **VDO** – respektování a dodržování pravidel legislativy **EV** – vliv prostředí na život **MV** – literatura, média, odborné časopisy Mezipředmětové vztahy: **OV** **Př** **Ch**	

Vyučovací předmět: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE** - Ročník:

	Péče o nemocné dítě		

SVĚT PRÁCE

9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
●Žák využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr dalšího vzdělávání **●Žák se seznamuje s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů** **●Žák je seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání** - orientuje se v pracovních činnostech vybraných oblastí - posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace	Možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby Zaměstnání - pracovní příležitosti v obci, regionu, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce Podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	**OSV** – plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení	Burza škol Dny otevřených dveří Úřad práce

Vyučovací předmět: **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE -**

- využije profesní orientace pro výběr vhodného vzdělávání - zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů (Zákoník práce) - prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce			

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví, sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, - zná hlavní příjmy a výdaje domácnosti, zná principy rozpočtu domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu, zjednodušeně ovládá práva spotřebitelů - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím, zařízením včetně údržby, používá vhodné prostředky pro práci - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla, předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Finance a provoz domácnosti rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, jejich odlišnosti, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, nabídka, poptávka, tvorba ceny, zisk, DPH, inflace, nakládání s penězi, základní práva spotřebitelů, ekonomika domácnosti, majetek a majitelé údržba oděvů a textilií úklid domácnosti (postup, prostředky a jejich dopad na životní prostředí) spotřebiče v domácnosti Elektrotechnika v domácnosti elektrická instalace elektrické spotřebiče elektronika, sdělovací technika (funkce, ovládání, užití) bezpečnost a ekonomika provozu nebezpečí úrazu elektrickým proudem	**EV** – mycí prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpady a jejich ekologická likvidace **OV –** stát a hospodářství **M** – finanční matematika **F** – nauka o elektřině **CH** – užití plastů v domácnosti	

●Výstupy ŠVP jsou shodné s výstupy RVP			

– VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky

●Žák ovládá základní funkce digitální techniky **●Žák propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení** **●Žák pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava** **●Žák ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením** **●Žák diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky** **●Žák dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu**	Počítač – jednotlivé části základní sestavy a periferní zařízení. Jiné druhy digitální techniky – fotoaparát, videokamera, PDA, digitální přehrávače, mobilní telefon, e-Kniha a práce s nimi Vzájemná komunikace zařízení, synchronizace, operační systémy, USB, Bluetooth, WIFI Mobilní služby – operátoři, tarify Bezdrátové technologie, navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování Práce s počítačovými programy pro zpracování hlasových a grafických informací		

17 Volitelné předměty

17.1 Seminář z matematiky

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Seminář z matematiky je založen na rozvoji porozumění matematickým postupům a pojmům, jejich vzájemným vztahům, na používání logiky, na schopnosti třídit údaje a analyzovat problémy. Obsah vzdělávacího oboru seminář z matematiky navazuje na obsah oboru matematika. Obsahové zaměření směřuje k lepšímu pochopení využití matematiky v reálných situacích, rozvoji abstraktního a exaktního myšlení, k logickému a kritickému uvažování. Žáci získávají na problémových úlohách, ale i na zábavných a zajímavých matematických úlohách větší povědomí také o propojení matematiky s ostatními předměty.

Předmět Seminář z matematiky je vyučován v rozsahu 1 hodina týdně v 6. až 9. ročníku.

b) Průřezová témata:

6. – 9. ročník:

OSV Rozvoj schopností poznávání

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Kompetence k učení:

- žák se učí abstrakci a zobecňování pojmů
- žák využívá prostředky výpočetní techniky Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami vyvozují řešení a závěry
- učitel zadává úkoly způsobem umožňujícím více postupů
- učitel vede žáky k aplikaci znalostí z jiných předmětů a naopak využívání znalostí a postupů matamatiky v jiných předmětech a reálných

Kompetence k řešení problému:

- žák provádí rozbor problémů, odhaduje řešení a plánuje postup
- žák se učí volit optimální postup Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učitel vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní:

- žák zdůvodňuje matematické postupy

- žák vytváří hypotézy
- žáci komunikují na odpovídající úrovni mezi sebou i s učitelem

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- učitel společně s žáky formuluje cíl činnosti

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se učí argumentovat klidně a věcně Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák respektuje názory druhých Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jeho vlastních

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák se učí pracovat efektivně a soustavně Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech učitel umožňuje žákům reflektovat úspěšnost dosažení cíle

Vyučovací předmět: **SEMINÁŘ Z MATEMATIKY**
17.1.1 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel** - řeší složitější početní výkony s desetinnými čísly, úlohy se závorkami a slovní úlohy ○ **Provádí odhady a účelně využívá kalkulátor**	**Desetinná čísla** Práce s kalkulátorem, využití paměti při složitějších výpočtech	INF – jednoduché aplikace (kalkulátor ve Win)	
● **Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel** - umí určit dělitelnost větších čísel čísly 7, 11 apod. - umí řešit problémové úlohy, např. rozdělení osob do rovnocenných skupin, rozdělení plochy na stejné díly	**Dělitelnost přirozených čísel** - metoda odčítání násobků - slovní úlohy		
○ **Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů**	**Číselné a logické řady**	Z – určování zeměpisné polohy, azimut (práce s mapou a buzolou)	
● **Žák určuje velikost úhlu měřením a výpočtem** - umí používat jednotky velikosti úhlů (stupeň, minuta, vteřina a převody) - ovládá složitější typy kalkulátorů s možností práce s jednotkami velikosti úhlů - umí určit pochodový úhel, zná pojem azimut	**Úhel a jeho velikost**		

○ **Žák řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí** - seznámí se s pojmem pravoúhlá soustava	**Logické a netradiční geometrické úlohy**		
souřadnic a dokáže řešit úlohy na osovou a středovou souměrnost v soustavě - umí užít rovinovou souměrnost v prostoru a najít rovinu souměrnosti u prostorových útvarů - umí vypočítat objemy a povrchy těles složených z krychlí ○ **Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině** ○ **Žák využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení konstrukčních úloh v trojúhelníku** - rozumí pojmu množina, prvek množiny, podmnožina, sjednocení a průnik množin - umí užívat množinových pojmů a symbolů při zápisu postupu konstrukčních úloh - seznámí se s řešením konstrukce trojúhelníku pomocí výšky a těžnice	**Osová a středová souměrnost** **Kvádr, krychle** **Volné rovnoběžné promítání** **Trojúhelník** Množina Konstrukční úlohy - trojúhelníky	M – desetinná čísla, číselné množiny, konstrukční úlohy	

Vyučovací předmět: **SEMINÁŘ Z MATEMATIKY**
17.1.2 7. ročník

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Projekty, kurzy	Poznámky
○Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků - umí otočit útvar v rovině	**Shodnost**: - věta Ssu - otáčení	Osobnostní a sociální výchova – kreativita	
○Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část ○Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - umí rozdělit i změnit úsečku v poměru	**Poměr**: - dělení úsečky v daném - poměru - změna úsečky v daném - poměru	Technické kreslení	
○Řeší aplikační úlohy na procenta - umí použít vzorce pro výpočet procent	**Procenta**: - užití vzorců při výpočtech - promile		
○Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy - umí vypočítat povrch i objem složitého tělesa	**Čtyřúhelníky, hranoly**: - obsah lichoběžníku pomocí střední příčky - objem a povrch složitějších těles - výpočet hmotnosti tělesa	Fyzika: výpočty objemů a hmotností	
●**Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data** ●**Porovnává soubory dat** - umí sbírat data pro statistický výzkum - umí použít vzorce pro zjišťování parametrů statistického souboru	**Základy statistiky**: - statistický soubor - statistické šetření - jednotka, znak, četnost - aritmetický průměr - medián, modus - tvorba diagramů	Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj schopností poznávání	

Vyučovací předmět: **SEMINÁŘ Z MATEMATIKY**
17.1.3 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **Provádí početní operace v oboru reálných čísel** ● **Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností** ● **Účelně využívá kalkulátor**.	**Druhá mocnina a odmocnina Pythagorova věta** - geometrické sestrojování odmocnin - iracionální čísla - reálná čísla, osa reálných čísel		
● **Využívá při výpočtech mocniny se záporným celým mocnitelem**	**Mocniny s přirozeným mocnitelem** - mocniny se záporným celým mocnitelem	- F, Ch – vyjádření malých čísel	
● **Užívá vzorce pro třetí mocninu**	**Výrazy** - vzorce pro třetí mocninu	- pochopení principu zobecňování při zavádění vzorců	
● **Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí nerovnic** ● **Analyzuje a řeší jednoduché problémy.**	**Lineární rovnice** - lineární nerovnice s jednou neznámou	- práce ve správném logickém sledu	
● **Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ● Porovnává soubory dat.**	**Základy statistiky** - vyšetřování vícepočetných statistických souborů - histogram		

● Analyzuje a řeší složitější aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu **○ Řeší úlohy na prostorovou představivost** **○ Aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti**	**Kruh, kružnice, válec** - kruhová výseč a její velikost - složitější slovní úlohy		
z různých tematických a vzdělávacích oblastí			
● Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	**Konstrukční úlohy** - složitější konstrukční úlohy	- rozvoj geometrické představivosti žáka. - TK – přesnost a pečlivost při rýsování	

Vyučovací předmět: **SEMINÁŘ Z MATEMATIKY**

17.1.4 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
● **Prokáže dovednosti úprav lomených výrazů** - sčítá a odčítá lomené výrazy - násobí a dělí lomené výrazy - zjednodušuje složené lomené výrazy - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli ● Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - vytvoří tabulku a graf obecné kvadratické funkce - řeší kvadratické rovnice ● **Užívá podobnosti trojúhelníků při řešení úloh** **pomocí goniometrických funkcí** - pochopí a řeší náročnější úlohy na goniometrické funkce v rovině - pochopí a řeší náročnější úlohy na goniometrické funkce a Pythagorovou větu v tělesech ● **Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu**	**Lomené výrazy** - úpravy lomených výrazů - rovnice s neznámou ve jmenovateli a slovní úlohy **Kvadratická funkce** - kvadratické rovnice **Užití goniometrických funkcí k výpočtům v rovinných útvarech a v tělesech** **Číselné a logické řady** - testy na PC k přípravě pro studium na střední škole	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	

17.2 KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) O b s a h o v é , č a s o v é a o r g a n i z a č n í v y m e z e n í p ř e d m ě t u :

Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce patří k povinně volitelným předmětům a navazuje na vyučovací předmět Anglický jazyk. Jeho cílem je využití stávajících znalostí slovní zásoby, gramatiky a dalších jazykových dovedností a jejich další prohlubování. Vyučování je zaměřeno na základní konverzační okruhy, rozšiřování získané slovní zásoby, rozvíjení samostatného písemného i ústního projevu na danná témata. Žáci aplikují osvojené jednoduché modely do vlastních dialogů. Prostřednictvím textů, audionahrávek, videonahrávek, fotografií poznávají kulturu a reálie anglicky mluvících zemí a jsou schopni jednoduše pohovořit o shodách i odlišnostech.

Předmět se vyučuje v 6., 7.,8., a 9.ročníku podle zájmu žáků a možností školy, v rozsahu jedné hodiny týdně.

Výuka probíhá v jazykové učebně, rovněž je možno využít učeben informatiky a mediální učebny.

b) P r ů ř e z o v á t é m a t a :

6. ročník:

OSV	Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí
VMEGS	Objevujeme Evropu a svět

7. ročník:

OSV	Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí
VMEGS	Objevujeme Evropu a svět
	Evropa a svět nás zajímá

8. ročník:

OSV	Sebepoznání a sebepojetí
VMEG S	Objevujeme Evropu a svět
	Evropa a svět nás zajímá

9. ročník:

OSV	Sebepoznání a sebepojetí
VMEGS	Objevujeme Evropu a svět
	Evropa a svět nás zajímá
MV	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žák získává informace z nejrůznějších zdrojů (časopisy, videonahrávky, audionahrávky, internet atd.)

- žák vyhledává a třídí různé materiály, informace a užívá jich v procesu učení
- žák rozvíjí svoje jazykové dovednosti (poslech s porozuměním, ústní projev, čtení s porozuměním, psaní) Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání informací, jejich třídění a porovnávání
- učitel sleduje jaké postupy žákům vyhovují, oceňuje jejich pokroky
- učitel vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák se orientuje v cizím jazykovém prostředí, umí se zeptat a porozumí odpovědi
- žák uplatňuje vlastní fantazii a kreativitu při řešení problémů Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky k odpovědím na otevřené otázky

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák využívá všech způsobů komunikace v cizím jazyce
- žák vnímá osvojování jazyka jako nástroje k porozumění, vyjádření názorů, postojů a prožitků

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vytváří prostředí pro komunikaci probíhající mezi žáky navzájem a mezi žáky a učitelem, a to při dodržování danných pravidel
- učitel vybízí žáky, aby kladli otázky a rovněž pozorně naslouchali a respektovali odlišné názory

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák uplatňuje individuální schopnosti, aktivně spolupracuje ve skupině, respektuje týmová pravidla, uznává názory ostatních Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadává práce, při kterých žáci pracují v párech, v menších skupinách a spolupracují
- učitel vede žáky k pocitu zodpovědnosti při řešení zadaných úkolů

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák pracuje efektivně
- žák využívá dostupné pomůcky, učebnice, slovníky, počítač, internet
- žák si zorganizuje práci v páru, i ve skupině Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky k vyhledávání a využívání různých informačních zdrojů
- učitel ukazuje různé formy práce vzhledem k zadanému tématu
- učitel umožňuje žákům prezentovat a shodnotit vlastní práci

Vyučovací předmět: **KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE**
17.2.1 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Sestaví jednoduché sdělení** - aktivně používá dvojjazyčný slovník - využívá obrazový slovník k popisu tematických celků - představí sebe, popíše sám sebe a uvede důležitá data a události ve svém životě - pohovoří o událostech, které tvoří běžný každodenní režim, a o událostech prožitých během roku - vyjmenuje měsíce, dny v týdnu, vyjádří datum a čas i různá další časová vyjádření, především data narozenin - pohovoří o škole, třídě, oblíbených předmětech - popíše počasí, vyjádří, jaké počasí mu vyhovuje - popíše budovu, místnost, předměty ve svém okolí - pohovoří o zálibách, možnostech trávení volného času, domácích mazlíčcích - popíše svůj zdravotní stav - popíše své stravovací návyky	Představování, pozdravy Já a moje charakteristika Popis osoby – části těla, oblečení Vyplnění jednoduchého formuláře – základní osobní údaje Zábava, záliby, zvyky Časové údaje a data, narozeniny Škola, třída, vybavení učeben Rozvrh hodin, názvy předmětů Počasí Orientace ve městě, budově (předložky pro vyjádření směru) Volný čas, přátelé, domácí mazlíčci Zdraví a nemoci Jídlo, nápoje Nákupy Svátky a významné dny v mé zemi	OSV – cvičení aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích OSV – já jako zdroj informací o sobě, sebepoznání a sebepojetí Český jazyk – popis osoby, jednoduché formuláře Přírodopis – stavba těla Rodinná výchova – životní styl VMEGS – život anglicky hovořících Evropanů, zvyky a tradice	Využití cizojazyčných časopisů, audionahrávek, videonahrávek.

- orientuje se v pojmech o druzích obchodů a zboží - hovoří o svátcích a oslavách ve své zemi ○ **Čte nahlas foneticky správně**			
○ **Rozumí jednoduchému textu, v textu vyhledává odpovědi na otázky** - čte a rozumí strukturovanému životopisu - čte a rozumí textu o škole, zálibách, zvířatech - orientuje se v jednoduchých formulářích, rozumí údajům - vnímá a rozumí jednoduchým audio a videonahrávkám ○ **Sestaví krátké jednoduché sdělení na zadané téma** - sestaví vlastní životopis se základními osobními údaji - vyplní formulář s osobními údaji - vyplní školní rozvrh hodin ○ **Reaguje v běžných situacích** - reaguje na pozdrav, dokáže se představit - zeptá se na směr cesty, dokáže směr cesty popsat	Dialog: - pozdrav, představení se - směr cesty - objednávka v restauraci, nákup zboží - rozhovor s lékařem		

- reaguje v restauraci, obchodě, u lékaře - sdělí svůj zdravotní stav - nabídne pomoc, požádá o službu ○ **Stručně reprodukuje obsah textu** - reprodukuje krátký čtený text			

Vyučovací předmět: **KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE**

17.2.2 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Sestaví jednoduché sdělení** - orientuje se ve dvojjazyčném slovníku a aktivně ho používá - využívá obrázkový tematický slovník k sestavení jednoduchého sdělení - představí sebe, svou rodinu, kamarády, pohovoří o základních osobních údajích, jako je věk, bydliště, národnost, záliby apod. - popíše sám sebe, kamaráda, známého člověka, člověka podle fotografie - popíše budovu, místnost, směr - vyjmenuje měsíce, dny v týdnu, vyjádří datum a čas - pohovoří o své škole, třídě, spolužácích, oblíbených a neoblíbených předmětech, pravidlech školního řádu - porovná rozdíly mezi školním systémem v ČR a Británii - pohovoří o svých zálibách, možnostech trávení volného času, oblíbených osobnostech, úspěších - popíše cestu, oblíbené místo, bydliště - zeptá se na množství, cenu	Představování Já a moje rodina Popis osoby – vzhled, vlastnosti, záliby Rodina a její členové. Rodokmen Vyplnění jednoduchého formuláře s osobními údaji (žádosti, členské karty apod.) Adjektiva popisující vzhled, vlastnosti, národnost atd. Dopis Škola, školní předměty, popis budovy a vybavení Ve třídě, popis třídy Rozvrh hodin Školní systém v České republice a v Británii, porovnání shod a rozdílů Dům, byt, popis pokoje, bytu a jeho vybavení Bydlení v Británii a u nás Záliby Pets, sports, entertainment	OSV - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování OSV - já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně VMEGS – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě Rodinná výchova – Rodina Český jazyk – popis osoby, místa, směru, dopis, vyprávění VMEGS – život Evropanů a styl života v evropských rodinách, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů	

○ **Čte nahlas plynule a foneticky správně** ○ **Rozumí obsahu jednoduchých textů a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledává známé výrazy, fráze, odpovědi na otázky** - čte a rozumí eseji o rodině a jejích členech	Shopping Doprava, cestování Orientace na mapě, plánu Předložky k popisu místa, směru Anglicky mluvící země		

a jejich životě - čte a rozumí textu o škole, školním systému, bydlení, zálibách, nakupování, cestování - rozumí jednoduchým vyplněným formulářům, dotazníkům, jízdnímu řádu apod. - rozumí audionahrávce se zjednodušenou četbou - rozumí textu o anglicky hovořící zemi s údaji o zeměpisných faktech, historii a zajímavostech ○ **Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci** - rozumí telefonickému rozhovoru v rádiu - rozumí zapsanému rozhovoru - rozumí telefonickému rozhovoru o minulých událostech - rozumí jednoduchému rozhovoru sledovanému na videonahrávce ○ **Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení na dané téma** - napíše dopis, mail o sobě, své rodině, zálibách			

- vyplní formulář, žádost s osobními daty - sestaví rodokmen rodiny - vyplní školní rozvrh - nakreslí a popíše pokoj, popř. dům, byt - sestaví seznam nákupů - sestaví jednoduché menu ○ **Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích** - seznámí se s lidmi - reaguje na aktuální životní situaci - vede běžnou konverzaci, nabídne pomoc druhým,			
- tvoří návrhy - reaguje na podněty - zeptá se na děje, které proběhly v minulosti - zeptá se na směr, popíše směr cesty, lokalizuje určité místo, objekt - požádá o službu ○ **Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu** - stručně reprodukuje krátký text o událostech v časovém sledu	Rozhovor: - seznámení, představování kamarádů, členů rodiny - záliby, životopis, bydlení, škola, zábava - cestování, orientace ve městě, nákup jízdenek - objednávka v restauraci, nákupy		

Vyučovací předmět: **KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE**

17.2.3 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky

staví jednoduché sdělení - používá dvojjazyčný slovník, tematický slovník a aktivně ho používá - využívá výkladový slovník upřesnění významu a správnému užití v kontextu - představí sebe své blízké a kamarády - stručně a jednoduše popíše člověka, zvíře, jejich vzhled a nejvýraznější vlastnosti - popíše město, zemi - pohovoří o svých dosavadních zkušenostech - pohovoří o jím vybraných významných osobnostech Británie, České republiky, jejich životě a přínosu pro společnost - pohovoří o problémech dětí, dospívajících (v rodině, ve škole), sestaví pravidla (škola, rodina), která je třeba dodržovat, nabídne pomoc nebo radu - pohovoří o tom, jakou profesi by chtěl v budoucnosti vykonávat, pojmenuje základní profese z oblasti školství, zdravotnictví, zemědělství, průmyslu, kultury apod., srovná rozdílné profese a výhody a nevýhody různých povolání - pohovoří o módě, popíše model – části oblečení, barevnost, vyjádří vlastní názor – kladné i záporné hodnocení - popíše dům, zařízení domácnosti, spotřebiče,	Představování Já a moje rodina Popis osoby, zvířete – Můj nejlepší kamarád, Moje oblíbené zvíře Vyplnění jednoduchého formuláře s osobními údaji, popisem vzhledu Británie, hlavní město Londýn, zajímavá místa Moje město, vesnice – popis Nakreslení jednoduchého plánku blízkého okolí bydliště Popis cesty z jednoho místa na druhé Sestavení plánu činností pro návštěvníka našeho města, vesnice Nejčastější problémy dětí a dospívající mládeže (forma dotazníku, tabulky) Školní řád, domácí pravidla pro členy rodiny	OSV - já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně VMEGS – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě Český jazyk – popis osoby, místa, směru, dopis, vyprávění VMEGS – život Evropanů a styl života v evropských rodinách, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů	

materiály			
○ **Čte nahlas plynule a foneticky správně** ○ **Rozumí obsahu jednoduchých textů a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledává známé výrazy, fráze, odpovědi na otázky** - čte a rozumí textu o rodině a jejich členech - čte a rozumí textu o pravidlech, která je nutno dodržovat ve škole, v rodině na veřejnosti, rozumí jednoduchým příkazovým a zákazovým značkám dotazníkům, jízdnímu řádu apod. - rozumí audionahrávce se zjednodušenou četbou - rozumí textu o anglicko hovořící zemi s údaji o zeměpisných faktech, historii a zajímavostech - rozumí krátkým textům o významných lidech, jejich životě a přínosu pro společnost, pracovních zkušenostech ○ **Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci** - rozumí telefonickému rozhovoru v rádiu - rozumí zapsanému rozhovoru - rozumí telefonickému rozhovoru o minulých událostech - rozumí jednoduchému rozhovoru sledovanému na videonahrávce	Povolání, pracovní zkušenosti Pracovní inzeráty Žádost o práci (dopis) Popis základních činností pro danou profesi Móda, módní oblečení Nakupování Pop kultura a móda, osobnosti – Británie, USA, ČR Bydlení v Británii, USA, ČR Náš dům Domácnost		

○ **Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení na dané téma** - napíše dopis, mail o sobě, své rodině, zálibách,			
- vyplní formulář, žádost s osobními daty - napíše žádost o práci - navrhne a sestaví pravidla chování pro žáky, členy domácnosti, účastníky tábora apod. - nakreslí a popíše část města, vesnice, okolí bydliště - sestaví pracovní inzerát - sestaví seznam nákupů úklidových a hygienických prostředků ○ **Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích** § 1 seznámí se s lidmi			

○ **Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu** - stručně reprodukuje krátký text o událostech v časovém sledu	Rozhovor: - seznámení, představování kamarádů, členů rodiny - záliby, životopis, bydlení, škola, zábava - cestování, orientace ve městě - nákupy oblečení		

Vyučovací předmět: **KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE**
17.2.4 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky

● **Sestaví jednoduché sdělení** - používá dvojjazyčný slovník, tematický slovník a aktivně ho používá - využívá výkladový slovník upřesnění významu a správnému užití v kontextu - pohovoří o svém zdravotním stavu, kondici, popíše své zdravotní potíže, popíše úraz - formuluje doporučení, rady - popíše složitější obrázek a aktivity, které na něm probíhají - podrobněji popíše vzhled, podobu osoby, zvířete, místa - pohovoří o volném čase, koníčcích a zálibách - popíše místa ve městě, na vesnici, kde lze trávit volný čas - vyjádří souhlas s kladnými nebo zápornými tvrzeními - pohovoří o tom, co bylo, co je v současnosti, pohovoří o podmínkách, za kterých se uskuteční nebo neuskuteční budoucí děje - čte a rozumí krátkému literárnímu textu s přímou řečí - pojmenuje světové strany, vyjádří teplotu, rychlost, časy, pojmenuje krajinné prvky ● **Čte nahlas plynule a foneticky správně**	Zdraví Zdravý životní styl Úrazy, nehody, zdravotní obtíže Stravování, jídelníček Části těla Příběh ze života Zajímavá osobnost Moje oblíbené místo Volný čas Kulturní možnosti v našem městě Sport a sportovní aktivity – Británie, USA, ČR Autobiografie, Autobiografie známé osobnosti Dotazník Můj idol Sdělovací prostředky – TV, rozhlas, noviny, internet Zpráva, článek	OSV - já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně VMEGS – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě Český jazyk – popis osoby, místa, směru, dopis, vyprávění VMEGS – život Evropanů a styl života v evropských rodinách, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů	

● **Rozumí obsahu jednoduchých textů a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledává známé výrazy, fráze, odpovědi na otázky** - čte a rozumí textu o zdravotních obtížích - čte a rozumí textu o zdravotním systému - rozumí audionahrávce s jednoduchým rozhovorem z lékařské ordinace - rozumí sportovní, kulturní zprávě, oznámení o konané akci - rozumí krátkému vyprávění o proběhlých událostech - čte a rozumí textu, anketě o trávení volného času, o cestování, prázdninách ● **Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci** - rozumí telefonickému rozhovoru v rádiu - rozumí zapsanému rozhovoru - rozumí telefonickému rozhovoru o minulých událostech - rozumí jednoduchému rozhovoru sledovanému na videonahrávce - rozumí audio, video nahrávce s hlášením o počasí ● **Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu**	Inzerát, reklama, pozvánka Počasí Cestování Prázdniny	MV – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce	

- stručně reprodukuje krátký text o událostech v časovém sledu ● **Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích** - popíše zdravotní obtíže v lékařské ordinaci - popíše průběh sportovní, kulturní akce			
● **Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení na dané téma** - navrhne a sestaví pravidla zdravého životního stylu - popíše část části těla - sestaví instrukce k užití léků - vytvoří dotazník pro spolužáky, členy rodiny na téma životní podmínky a představy o budoucnosti - napíše krátký článek, zprávu o chystaných nebo již proběhlých sportovních nebo kulturních akcích - vytvoří reklamu, inzerát - napíše pohlednici z dovolené, prázdnin - sestaví táborový program pro děti - napíše dopis pro rodiče dětí s instrukcemi - nakreslí a popíše herní plán, sestaví instrukce ke hře	Rozhovor: - v lékařské ordinaci - interview se známou osobností - o zálibách, cestování, kultuře, sportu - o počasí - o plánech na dovolenou		

17.3 Sportovní výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět sportovní výchova se vyučuje jako volitelný předmět v 6. ročníku hodinu týdně a v 7. a 8. ročníku dle organizace školy až 2 hodiny týdně. Tyto hodiny jsou věnovány nejen pohybovým a míčovým hrám, se kterými se žáci seznamují v TV, ale i hrám volnočasových aktivit a netradičních sportů. Výuka probíhá v koedukovaných skupinách ve velké tělocvičně a na nově zrekonstruovaném školním hřišti s umělou trávou. Současně využíváme přilehlých sportovišť házené a zimního stadionu, pro softbal si vybíráme velký travnatý prostor mezi Novou a Mohelnickou ulicí.

Žáci jsou vedeni k zájmu o pohyb, ke spolupráci ve skupině a pomoci, a rozvoji pohybových dovedností. Předmětem prolíná průřezové téma OSV.

b) Průřezová témata:

6. – 7. ročník:

OSV	Sebepoznání a sebepojetí
	Poznávání lidí
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Kompetence k učení:

- žáci poznávají smysl a cíl svých aktivit
- žáci plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- žáci užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- žáci různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu učitel dodává žákům sebedůvěru

Kompetence k řešení problému:

- žáci vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- žáci kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- žáci si uvědomují zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

- učitel vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci si osvojují kultivovaný ústní projev Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na vytváření pravidel práce v týmu
- žáci v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- žáci si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- žáci se aktivně zapojují do sportovních aktivit
- žáci se rozhodují v zájmu podpory a ochrany zdraví
- žáci rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák, …)

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel umožňuje žákům aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žáci jsou vedení k efektivitě při organizování vlastní práce
- žáci spoluorganizují svůj pohybový režim
- žáci využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- žáci ovládají základní postupy první pomoci Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Vyučovací předmět: **SPORTOVNÍ VÝCHOVA**

17.3.1 6. – 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - snaží se o fair-play jednání při hrách - umí odehrát míč v přímém směru obouruč vrchem a spodem, - zná role hráčů a pravidla přehazované - umí základní herní činnosti jednotlivce - zná základní pojmy osvojovaných činností v košíkové - zná základní rozdíl v herním pojetí mezi jednotlivými druhy sportovních her - zvládá skoky prosté z trampolíny - přeskočí kozu roznožkou zná základní pojmy v kopané ○ **Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program** ○	Organizace práce - základní podmínka bezpečnosti v TV - význam přípravy organismu před cvičením základní zdroje informací o sportu Pohybové hry - spolupráce, taktika, hodnocení Vybíjená, přehazovaná - pravidla, role hráčů, herní taktika, Ringo - technika chytání a házení, pravidla Softbal - „metař, pálkař, nadhazovač“ – význam rolí - jednoduchá pravidla Stolní tenis - podání, základní pravidla - dvouhra, čtyřhra Košíková - základní činnosti jednotlivce, přihrávka, střelba na koš Florbal	**OSV –** moje tělo a moje psychika; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování podpora, pomoc; vzájemné poznávání se ve skupině; dovednosti a rozhodování při řešení problémů, problémy v mezilidských vztazích, zvládání problémů vázaných na učivo, seberegulace; Fyzika – druhy pohybů Fyzika – kmitavý pohyb	

Žák samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	- vedení míčku, střelba na branku, - přihrávka, obrana Kopaná		

○ Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost **○ Žák užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu** **● Žák naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu**	- zpracování míče, přihrávka - spolupráce na hřišti Základy posilování - posilování horních a dolních končetin - posilování ¨břišního a zádového svalstva - rotační uvolňovací cvičení - kompenzační cvičení - posilování ¨břišního a zádového svalstva - rotační uvolňovací cvičení kompenzační cvičení		

17.4 SEMINÁŘ Z VÝTVARNÉ VÝCHOVY

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

O b s a h o v é , č a s o v é a o r g a n i z a č n í v y m e z e n í p ř e d m ě t u :

Seminář z výtvarné výchovy je zařazen do volitelných předmětů. Je určen pro žáky s hlubším zájmem o výtvarnou tvorbu a umění. V rámci povinně volitelného předmětu je žákům nabídnuta možnost věnovat se i dalším výtvarným činnostem a technikám, se kterými se běžně v rámci výuky předmětu výtvarná výchova z časových či organizačních důvodů nesetkají. Žáci se učí malířským, grafickým a kreslířským dovednostem, pracují s nejrůznějšími materiály a vytváří trojrozměrné objekty, seznamují se blíže s výtvarným uměním.

Žáci jsou vedeni k tvořivému a samostatnému řešení problémů, k vnímavosti, empatii, k respektování odlišností a hlavně k zodpovědnosti za výsledky své práce a svého konání vůbec.

Předmět se vyučuje v 6. a 7. ročníku 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá v poloodborné učebně výtvarné výchovy, v mediální učebně, v učebně výpočetní techniky a mimo budovu školy (v terénu, podle možností ve specializovaných zařízeních - muzeum, galerie, výstavní sály …).

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

K o m p e t e n c e k u č e n í :

- žák se učí chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti a to prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy
- žák si prohlubuje schopnost využívání získaných poznatků a dovedností ve svém životě
- žák může pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- žák se učí plánovat, organizovat a vyhodnocovat svoji výtvarnou činnost Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáka k k samostatné a tvořivé práci
- učitel vhodnou motivací probouzí v žákovi zájem o výtvarné umění

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák se učí různým výtvarným technikám a používání vhodných prostředků k vyjádření svého záměru
- na modelových příkladech se učí využívat vhodný algoritmus řešení problémů
- je podporován v originálních způsobech řešení ve výtvarném vyjadřování Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel podněcuje samostatné a netradiční uvažování žáků při řešení aktuálních problémů učitel podporuje žákův kreativní přístup
- učitel rozvíjí schopnost žáka objektivně posuzovat různé názory a postoje

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák se učí naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- žák diskutuje nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních,hodnotí, zdůvodňuje, interpretuje

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel vede žáka k osvojování a používání odborného jazyka
- učitel vede žáka k účelnému a pozitivnímu rozhodování a zaujímání vhodných postojů

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák si uvědomuje sebe sama jako svobodného jedince
- žák tvořivě přistupuje ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- žák je veden k spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel poskytuje prostor pro samostatnou i pro týmovou práci, podporuje schopnost společně tvořit
- učitel vede žáka k dodržování pravidel při týmové práci, k odpovědnosti
- učitel umožňuje žákovi prezentovat výsledky jeho práce

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák respektuje, chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví
- žák je veden k sebeúctě a k úctě k druhým lidem, k toleranci k jejich výtvarným projevům

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel podchycuje individuální zájem žáka o kulturní dění a podporuje ho
- učitel podporuje zájem žáka reprezentovat školu

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák používá při svém výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky
- žák chrání své zdraví při práci s různými materiály, nástroje
- žák se umí adaptovat na nové pracovní podmínky Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- učitel seznamuje žáka různými formami (exkurze, film, beseda) s různými výtvarnými profesemi
- učitel vlastním příkladem vytváří u žáka pozitivní vztah k manuální činnosti

Vyučovací předmět: **SEMINÁŘ Z VÝTVARNÉ VÝCHOVY**
17.4.1 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků** - vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, zacházejí s výtvarnými nástroji a prostředky pro kresbu, malbu, grafiku, plastickou a prostorovou tvorbu v široké funkční škále - vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů - uplatňuje ve vlastní výtvarné tvorbě teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky: s kresbou, různými grafickými materiály a technikami, malbou - zvládá zvolené techniky ○ **Žák užívá obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z**	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** vyhledávání, pojmenovávání a uplatňování (linií, barev, struktur, světla, kontrastu, kompozice) ve vlastní výtvarné tvorbě **Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu** možnosti kompozičních přístupů a principů (horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta atd.) experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru Kresba tužkou, pastelkou, fixem, uhlem, rudkou, dřívkem, špejlí, perem, netradičními nástroji (hřeben, kartáček, špachtle, prsty, brko, stébla trav, zmizík apod.)		Tematické okruhy, příklady témat Život a podoby rozličných společenství - náš dům, město, škola; dávné, budoucí a vymyšlené civilizace Země – planeta života Země dnes, včera a pozítří vznik; sopky, potopy, světadíly; usazování,

představ a fantazie - pracuje s náhodou a dokáže vytvářet nové překvapivé obrazce	lavírování – tuš, mořidlo na různé podklady		eroze, krystalizace, vrásnění; proměny krajiny; Země - planeta lidí

- vychází z vlastních zkušeností, zážitků, představ a fantazie - rozvíjí technické dovednosti při práci s jednoduchými nástroji a vhodnými materiály, dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při práci - cíleně využívá vlastností různých materiálů - experimentuje s různorodými materiály a kombinuje je	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY **Typy vizuálně obrazných vyjádření** - volná malba, comics - plastická a prostorová tvorba - modelování, tvarování materiálů a konstruování z daných prvků, kombinování různých výtvarných postupů a materiálů. Grafické techniky - suchá jehla, linoryt, tisk z koláže. textilní technika – vyvazovaná, šitá batika benzínové papíry subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů		Ve světě umění Člověk a umění -

○ **Žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci** - vystavují své práce, realizují výtvarné projekty	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ **Proměny komunikačního obsahu** KOMBI:NOVANÉ TECHNIKY práce s papírem – skládání, prořezávání, vytrhávání asambláž		inspirace epickým příběhem Ve světě vědy a techniky zátiší pro radost, sbírky předmětů, strojky v kuchyni
	TECHNIKY V MATERIÁLU kašírování ubrousková technika práce s tenkým plechem – ohýbání, stříhání, rytí, vytlačování práce se sádrou – rytí, řezání práce s keramickou hlínou aranžování **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** Práce s www stránkami experimentace s reprodukcemi a tiskovinami (postavy, příroda, technika, písmo, struktury, písmo, výtvarnými znaky a symboly)		

Vyučovací předmět: **SEMINÁŘ Z VÝTVARNÉ VÝCHOVY**

17.4.2 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
○ **Žák užívá obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie** - hlouběji zkoumá charakter a psychický účin barev, jejich symbolické významy. - prohlubuje si znalosti základních pojmů nauky o barvách (tón, jas, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev, barevný kontrast a harmonie, přírodní a syntetická barviva)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** záznamy autentických smyslových zážitků, emocí, snových představ, prchavých okamžiků, jemných projevů energie, myšlenek (hledání jejich podobností a odlišností) malba, grafika velkoplošné formáty prací UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY **Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností**		Tematické okruhy, příklady témat Lidé v prostoru a času zánik, způsoby jednání, příbuznosti, odlišnosti, vlastnosti, vnímání, cítění, myšlení, paměť, představy, sny Komunikace - dotek, pohyb, gesto, výraz, řeč, písmo; telefon, internet; znaky, symboly; zvuk, tón a rytmus - jejich výtvarné

- cíleně zkoumá vztahy vlastního těla a prostoru (fáze pohybu, tanec, sport, pantomima, gesta), estetiku	- výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě - spojení výtvarné tvorby s hudbou a pohybem		aspekty; komunikace v umění Lidské skupiny a společenství - dvojice, parta;

○ **Žák porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů** - hledá souvislosti, odlišnosti, zajímavosti, zvyky, způsoby uměl. vyjádření, používané materiály, technologie a postupy umělecké tvorby v kulturách rozličných národů celého světa - porovnává např. vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů s projevy průmyslových civilizací (oblečení, léčitelství, magie, náboženství, symboly, obřady, svátky) - pracuje se světlem a barvou v konkrétním prostředí a prostoru (paprsek, stín, osvětlení	haptická, komunikační a prostorově orientační cvičení, zobrazení znázorněných situací, využití vlastního těla, skupinová tvorba - tvorba záznamů a dokumentace akcí OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ **Osobní postoj v komunikaci** kombinované techniky vosková batika		generace; rodičovství; obec, region - vztahy, situace, události, rituály Lidské bytosti, bytosti z mýtů minulých i budoucích - vznik, role, proměny, zánik, způsoby jednání, příbuznosti, odlišnosti, vlastnosti, vnímání, cítění, myšlení Lidé v kulturách

tváře), hledá historické paralely ○ **Žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě používá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích** - prostřednictvím dostupných médií cíleně vyhledává informace o výtvarném umění ve světě - diskutuje o kybernetické, mediální a elektronické kultuře	vyhledávání a využívání reprodukcí, fotografií, časopisů, tiskovin (struktury, postavy, písmo, výtvarné znaky atd.) galerie na WWW, kulturní informace, encyklopedie na internetu; **Proměny komunikačního obsahu**		a historických epochách
○**Žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených, či samostatně vytvářených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci** - ve výtvarných dílech hledá, analyzuje skryté zákonitosti výtvarných projevů - je schopen hodnotit, obhájit, zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď, vést o ni dialog, vyjadřovat se k tvorbě druhých a tolerovat ji - rozlišuje kvalitu podkladu pro konkrétní výtvarnou techniku, vědomě volí vhodný podklad např. savost, strukturu, barvu papíru - experimentuje s papírem, papírovou hmotou, vlnitou lepenkou, novinami apod.	Práce s uměleckým dílem Experimenty s reprodukcemi um. děl – hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou – roláž, výřezy…		Umění Cesta k obrazům: Paul Klee Zátiší

17.5 PRÁCE S POČÍTAČEM

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Práce s počítačem je vyučován v 8. a 9. ročníku po jedné vyučovací hodině týdně jako volitelný předmět. Žáci mohou být děleni do dvou skupin při větším počtu žáků. Předmět je realizován v učebně výpočetní techniky, kde má každý žák k dispozici jeden počítač. K výuce je užíván dataprojektor, tiskárny se skenerem a kopírkou, digitální fotoaparát. Je možné využít též práce s interaktivní tabulí v samostatné učebně nebo doplnit znalosti práce s počítačem o práci s notebookem.

Volitelný předmět Práce s počítačem navazuje na povinný předmět Informatika, který je vyučován v 5. - 7. ročníku. V Práci s počítačem si žáci rozvíjejí své předchozí znalosti, doplňují a rozšiřují je podle vlastních schopností, potřeb a zájmů. Předmět Práce s počítačem se rozděluje v ročnících na dvě části - Práce s počítačem a programování a Psaní na počítači.

Práce s počítačem a programování učí žáky využívat výpočetní techniku, aplikační i výukový software ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a racionálnější organizaci práce. Napomáhá k tvořivému využívání softwarových a i hardwarových prostředků při prezentaci výsledků jejich práce. Ukazuje příklady programování, postup při tvorbě programu a rozvíjí logické a algoritmické myšlení.

Psaní na počítači učí žáky správné technice psaní všemi deseti na klávesnici, dodržování typografických zásad, vede je k odstraňování chyb při praktickém psaní, snižuje rizika vzniku nesprávných návyků a poškození organismu při dlouhodobé práci s počítačem. Umožňuje žákům získávat praktické zkušenosti, které lze využít i v budoucím profesním zaměření.

b) Průřezová témata:

PsP a programování:

MV Tvorba mediálního sdělení

Psaní na počítači:

OSV Rozvoj schopností poznávání

Seberegulace a sebeorganizace

VMEGS Objevujeme Evropu a svět

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Kompetence k učení:

- žák samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

- žák poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zadávanými úkoly vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným softwarem, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu jednotlivých programů, literaturu, informace získávané z internetu apod.
- učitel umožňuje žákům využívat svých poznámek při praktických úkolech, učí žáky takové poznámky pořizovat a zapisovat v průběhu seznamování se s novou problematikou; ty jim pak pomohou při praktických činnostech

K o m p e t e n c e k ř e š e n í p r o b l é m u :

- žák samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- žák ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami; učí žáky chápat, že se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že možností je více a je třeba hledat ty nejvhodnější
- učitel vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení, dotažení do konce a umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce a hodnotit úspěšnost dosažení cíle

K o m p e t e n c e k o m u n i k a t i v n í :

- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky ke správným způsobům využívání vhodné technologie pro komunikaci na dálku
- učitel učí žáky dodržovat vžité konvence a pravidla při komunikaci (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

K o m p e t e n c e s o c i á l n í a p e r s o n á l n í :

- žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají Výchovné a vzdělávací strategie:
- učitel vede žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci, učí je pracovat ve skupinách, spolupracovat, rozdělit a naplánovat si práci, poradit spolužákovi, naslouchat druhému, hlídat si časové rozvržení
- učitel hodnotí práce spolu se žáky - učí je hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci vede žáky k ohleduplnosti a taktu, ale také kritičnosti, učí je vhodně a slušně vyjádřit svůj názor, chápat, že lidé mají různé schopnosti a dovednosti

K o m p e t e n c e o b č a n s k é :

- žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- žák se rozhoduje zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Výchovné a vzdělávací strategie:

- učitel seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony, vysvětluje žákům, co je softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana dat a osobních údajů a vyžaduje jejich dodržování při práci s počítačem
- učitel vede žáky při zpracování informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

K o m p e t e n c e p r a c o v n í :

- žák přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření Výchovné a vzdělávací strategie: učitel vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- učitel vede žáky k poznání možností využívat jejich znalostí a dovedností práce s technikou pro vyhledávání informací o možnostech dalšího profesního zaměření a možnostech získávání dalších praktických zkušeností pro budoucí vzdělávání a budoucí profese

Vyučovací předmět: **PRÁCE S POČÍTAČEM**

17.5.1 8. – 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
PRÁCE S POČÍTAČEM A PROGRAMOVÁNÍ ● **Žák ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací** - orientuje se v prostředí různých počítačových aplikací a doplní si další poznatky o jejich používání - rozšíří si své znalosti o další možnosti zpracování informací	Počítačová grafika, textové a tabulkové editory - hromadná korespondence, úpravy grafů, složitější vzorce, digitální fotografie, animace obrázků - Open Office, Access	INF – MS Office, počítačová grafika M – funkce (tvorba grafů)	
● **Žák zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě** - naučí se zákonitosti jazyka HTML - umí naprogramovat, uložit, otevřít a editovat stránku s příponou .html - chápe strukturu světové internetové sítě a zná možnosti prezentace svých stránek	Tvorba webových stránek - tagy (párové, nepárové), zápis, propojování s textem - tvorba stránky (head, body, title), ukládání, internetové prohlížeče, editory HTML - poskytovatelé služeb, způsoby přenosu a uložení dat, pravidla pro tvorbu a prezentaci	**MV** – Tvorba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení pro internetové médium; - práce v realizačním týmu (redakce internetového média)	
Žák se seznámí s tvorbou jednoduchých programů - pozná příklad lineárního programování a naučí	Programování - LOGO, Pascal	M – řešení problémových úloh, algoritmické myšlení	

se zvládat jednoduché příklady - seznámí se s objektově orientovaným programováním a jednoduchými úlohami	- Visual Basic		

431

PSANÍ NA POČÍTAČI ● **Žák ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací** - zná základní rozlišení klávesnic z hlediska provedení - dokáže otevřít výukový program a pohybovat se v jeho prostředí ● **Žák zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové formě** - zná základní prstoklad - dokáže samostatně provést jednoduchou rozcvičku prstů - dokáže psát všemi prsty bez zrakové kontroly ● **Žák uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem** ● **Žák pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví** - zná nejdůležitější pravidla z normy ČSN 01 6910	**Hardware a software** - klávesnice a rozmístění znaků - výukový program ATF - jednotlivé řady klávesnice - procvičování a posilování prstů - opis, přepis, diktát Interpunkce, zkratky, tituly, jednotky, desetinná čísla a rozměry písemností	INF – textový editor ČJ - pravopis **OSV** – Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovedností pro učení a studium, **OSV** – Seberegulace a sebeorganizace - cvičení vůle a organizace vlastního času **VMEGS** – Objevujeme Evropu a svět - životní styl a vzdělávání mladých Evropanů	

18. Učební plán ŠVP

18.1– I. stupeň

PŘEDMĚT	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	CELKEM
Český jazyk a literatura	9	10	10	8	7	33+11
Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9
Matematika	4	5	5	5	5	20+4
Informatika	0	0	0	0	1	1
Prvouka	2	2	2	0	0	6
Přírodověda	0	0	0	1	2	3
Vlastivěda	0	0	0	2	2	3+1
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
CELKEM	**20**	**22**	**25**	**25**	**26**	**118**

P o z n á m k y k R U P :

Na I. stupni jsme posílili minimální časové dotace o disponibilní časové dotace u vyučovacích předmětů **český jazyk a literatura** (11), **matematika** (4) a **vlastivěda** (1).

Ve všech ročnících se realizují jednotlivá **průřezová témata,** která jsou začleněna do jednotlivých předmětů.

Při konstrukci RUP byly dodrženy tyto podmínky:

- celková povinná časová dotace na I. stupni základního vzdělávání je **118** hodin
- není překročena maximální týdenní hodinová dotace stanovená pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání školským zákonem (1. a 2. ročník **22** hodin, 3. až 5. ročník **26** hodin)
- je dodržena minimální týdenní hodinová dotace stanovená pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání (1. a 2. ročník **18** hodin, 3. – 5. ročník **22** hodin)
- stanovených **16** disponibilních hodin je využito pro posílení povinných vyučovacích předmětů.

18.2 Učební plán II. stupeň

PŘEDMĚT	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	CELKEM
Český jazyk a literatura	5	4	5	5	15+4
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Další cizí jazyk	0	2	2	2	6
Matematika	5	5	5	5	15+5
Informatika	1	1	0	0	1+1
Dějepis	2	2	1	2	7
Občanská výchova	1	1	1	1	4
Fyzika	2	1	1	1	5
Chemie	0	0	2	2	4
Přírodopis	1	1	2	2	6
Zeměpis	2	2	1	1	6
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	1	2	2	1	6
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Výchova ke zdraví	1	0	0	1	2
Člověk a svět práce	1	1	1	1	3+1
Volitelné předměty	1	0	1	1	+3
Volitelné předměty	1	2	1	0	+4
CELKEM	**30**	**30**	**31**	**31**	**122**
Nabídka volitelných předmětů					
Seminář z matematiky	1	1	1	1	4
Konverzace v AJ	1	1	1	1	4
Sportovní a pohybové hry	1	1	1	1	4
Výtvarný seminář	1	1	0	0	2
Práce s počítačem	0	0	1	1	2

Poznámky k RUP:

Na II. stupni jsme v souladu s filosofií školy posílili disponibilními hodinami povinné vyučovací předměty. Český jazyk o 4 hodiny týdně. Vyučovací předmět matematika je posílen vzhledem k náročnosti učiva o 5 hodin týdně, o jednu hodinu jsou posíleny předměty informatika a člověk a svět práce.

Při konstrukci RUP pro II. stupeň byly dodrženy tyto podmínky:

- celková časová dotace pro II. stupeň je 122hodin
- není překročena maximální týdenní hodinová dotace stanovená pro jednotlivé ročníky ZV 6. – 7. Ročník 30 hodin, 8. – 9. Ročník 32 hodin
- stanovených 18 disponibilních hodin je využito pro posílení povinných předmětů a volitelných předmětů
- volitelné předměty jsou uplatněny v rámci disponibilních hodin a realizace se odvíjí od zájmu žáků